Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Oehlenschläger, Adam.; Udvalg ved F. L. Liebenberg ; besørget af A. Boysen.
Titel | Title:	Poetiske Skrifter
Bindbetegnelse | Volume Statement:	Vol. 13
Udgivet år og sted | Publication time and place:	København : Det Nordiske Forlag, 1896-99
Fysiske størrelse | Physical extent:	15 bd.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 52 8°
1 1 52 0 8 05822 3

tex

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

OEHLENSCHLÄGER

58. Levering

DET NORDISKE FORLAG — BOGFORLAGET — ERNST BOJESEN

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

OEHLENSCHLÄGER.

POETISKE SKRIFTER

I UDVALG VED F. L. LIEBENBERG.

BESØRGET AF A. BOYSEN.

TRETTENDE BIND.

SAGAER, EPISKE DIGTE, EVENTYR
OG FORTÆLLINGER.

II.

KØBENHAVN.

DET NORDISKE FORLAG.

BOGFORLAGET.

ERNST BOJESEN.

1899.

OEHLENSCHLÄGER.

VAULUNDURS SAGA.
HELGE. HROARS SAGA.

LIEBENBERGS UDGAVE.

BESØRGET AF A. BOYSEN.

KØBENHAVN.

DET NORDISKE FORLAG.

BOGFORLAGET.

ERNST BOJESEN.

1899.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Trykt hos Nielsen & Lydiche.

INDHOLD.

Vaulundurs Saga ..... Side 1.
Helge, et Digt.
Frodes Drapa ..... — 67.
Helges Eventyr ..... — 95.
Yrsa, Tragoedie ..... — 149.
Hroars Saga.
Yrsa seiler til Danmark..... — 209.
Kong Hroar ..... — 219.
Skulde besøger Yrsa ..... — 227.
Helges Gravøl ..... — 236.
Kongen besøger sin Skiald ..... — 252.
Om Yrsas Pleieforældre. Yrsa vandrer med Kong Hroar ..... — 258.
Venderne sende Skat ..... — 267.
Om Hrane ..... — 273.
Hrane fortæller en Saga i Kongshallen..... — 278.
Hrane fortæller Slutningen af Eriks og Rollers Saga ..... — 298.
Hvorledes den vendiske Kong Skalk blev undertvungen ..... — 313.
Om hvem der blev offret..... — 322.
Skulde og Yrsa ..... — 326.
Vidrik Vaulundursøn reiser paa Eventyr; Kongen formaner ham ..... — 332.

Kongen redder en Fugl, og den ham..... Side 336.
Hrolf fødes ..... — 339.
Ragnvald og Hrane ..... — 345.
Hranes Død ..... — 351.
Skulde lønner Ragnvald ..... — 360.
Kong Hroar fældes i Kamp..... — 366.
Anmærkninger..... — 375.

VAULUNDURS SAGA.

Finmarken er et Land, som ligger saare høit oppe mod Nord. Der er meget koldt; thi Solen hæver sig kun om Sommeren lavt over Synskredsen paa Himlen. Aften- og Morgen-Røde løber i Eet; og hvad der begynder og ender den lange; varme Dag længer Syd paa, og ligesom indfatter den i røde Guldbræmmer, det glimter her heel mat og sørgeligt, paa det at Livet skal ikke plat forgaae. Derfor er ogsaa al Overflødighed af Væxter og Urter flygtet fra disse Enemærker; kun de magre Naaletræer, som nærme sig til Forsteningerne, voxe omkring paa de nøgne Fielde, der den meste Tid ere bedækkede med Iis og Snee. Folkene her ere ogsaa heel smaae og sammensnærpede, og Rensdyret er af Fæ næsten det Eneste, hvad der opliver den døde Natur. Den halve Deel af Aaret er Solen ganske ikke tilsyne, og da er det kun nogle sære Strimer i Nord, der lyse med et mat Skin, ret ligerviis som Metalaarerne i de hule Fielde. Thi hvad Landet mangler over Jordskorpen, det erstattes igien fuldeligt ved hvad der udi Biergene befindes. Og er det, ligesom den udvortes Natur vilde hentyde paa den Rigdom, der er udi Biergene,

da den har Udseende og Frændskab dermed, som de steenagtige Træer og metalstrimede Nordlys, om hvilke nyligen er meldet. Selv Menniskene have en besynderlig Overeensstemmelse i saa Skiel, da de at see til ere uanseelige, men deres Lemmer ere stærke og fast sammentrykte, og da de i Almindelighed have en ypperlig Forstand og stor Kløgt, saa at det Indvortes besidder i Rigdom, hvad det Udvortes slet hen mangler, ret saa som Fieldene. Deres eneste Higen og Tragten gaaer derfor ud paa at bringe for Lyset, hvad den haarde Natur indeslutter, til Forundring for de Folk, som boe længer Syd paa; de ere gode Biergfolk og ypperlige Smedde. Og da de nu al deres Tid leve i en selsom og uforstyrret Forening og Fortrolighed med den skiulte og dybe Natur, saa aabenbares der ogsaa for deres Siæl heel underlige og selsomme Ting, der ere Andre ubekiendte, hvilket er Aarsag i at de besidde Spaadomskraft og sær Viisdom.

Slagfidur, Eigil og Vaulundur vare Brødre af Finnernes Æt. Deres Fader var Konge; hans Navn er i den lange Tid forkommet, og findes ikke udi de gamle Sager. Disse Brødre vare vise, stærke og ypperlige. Og som det nu gemeenlig hænder sig, at de Mennisker, som opvoxe i Overflødighed, og Intet mangle, og Intet maae undvære formedelst Nødtørfts Skyld, gierne trives bedre, end Andre, saa vare ogsaa disse Brødre heel store og skiønne, og havde Intet tilfælles med de øvrige Finner, uden Snildhed og Kløgt, og ugemeen Forfarenhed udi at smedde Malm, samt hvad der hører til at finde, opgrave og rense det.

Nu hændte det sig engang, da disse Brødre vare i Biergene og udhugge Jern, at de pludselig funde en Guldmine. De bleve herover heel glade, og arbeidede saare, for at faae det pure Malm løst. Iblandt Andet funde de en Guldklump, som udmærkede sig fremfor de øvrige i Fiinhed og Ypperlighed. I denne Guldklump sad der trende store Ædelstene af forskiellig Farve, een rød, een grøn, og een blaa, som tilsammen udgiorde et selsomt Tegn. Denne bare de hiem og viste deres Moder Dronningen, som var en Spaaqvinde og saare klog.

Aldrig saasnart havde Dronningen seet og betragtet denne Guldklump, førend hun gav sig bitterlig til at græde, og kunde længe ikke tale for Sorg og Drøvelse. Da hun nu endelig kom til sig selv igien, og Sønnerne spurgte hende om hvad da dette Tegn havde at betyde, og om der var nogen Ulykke at befrygte for dem eller deres Æt, saa sagde Moderen: »Ak, mine kiære Sønner! eder er en stor Lykke be»skieret.« Da nu Sønnerne trængte ind paa hende, og spurgte hende, hvi hun da græd og klynkede, naar der intet Ondt var dem i Vente, men tværtimod alt Godt, saa sagde hun: »Ak, mine kiære Børn! tilgiver »mig min Bedrøvelse og Graad. Det giør mig saa »bitterlig ondt, at I skulle skilles fra mig, da jeg dog »havde troet, at Intet uden Døden skulde adskille os.« Derpaa sang hun, uden at oppebie Sønnernes Svar, saaledes, efter at hun først endnu en Gang heel agtsom havde betragtet Guldklumpen med den røde, grønne og blaa Ædelsteen:

»Grøn siger: Græs,
»Blaa: klar Himmel,
»Rødsteen: Roser,
»Guld: væn Mø.
»Længer ned
»Jer Nornen vinker,
»Hvor lysblaa Himmel
»Om spraglet Vaargræs
»Venligt hvælver.
»Lilievande
»Med guldgule Lokker
»Skal der eder kryste
»Til hvide Bryste.«

Da Slagfidur, Eigil og Vaulundur det hørte, bleve de betagne af en stor Glæde; thi de havde ofte gaaet og talt med hinanden om hvorlunde de skulde faae sig Hustruer efter deres Sind, thi Landets Qvinder vare smaae og uanseelige, og deres Hierter vare blevne hardt betagne af Længsel efter de skiønne Qvinder, som boede længer mod Syden, om hvilke deres Moder, som var en svensk Konningsdotter, ofte havde talet. De havde tidt besluttet at drage did, men deres Forældres Bønner havde holdt dennem tilbage. Det var derfor den høie Tid, at dette lykkelige Varsel indtraf; thi de trende unge Kæmper længtes saare, og det var heel ynkeligt, at see dem gaae søvnløse om Natten over de kolde Sneebierge med Riim i Lokkerne og Graad paa Kinderne, hvorudi de blege Nordlys speilte sig.

Da nu altsaa Moderen ved sær Viisdom havde

aabenbaret denne deres tilstundende Lykke, og Forældrene saae, at det var en Styrelse af Nornerne, som sidde under den Ask Ygdrasil i Asgard, og bestemme Menniskenes Skiebne, saa sloge de sig til Taals, hvorvel de begge, sær Moderen, fældte bittre Taare. Derpaa klædte de trende Brødre sig i lyse Brynier, og bunde tunge Slagsværd ved deres Lænder, og satte Guldhielme paa deres Hoveder, hvilke de havde smeddet sig af den store Guldklump. De trende Ædelstene, som derudi befandtes, havde de deelt, og paa en kunstig og sindrig Maade sat udi Hielmene, hvilket gav dem en sær Anseelse, og forhøiede deres naturlige Dannished. Slagfidur havde valgt den grønne, Eigil den blaa, men Vaulundur den røde. Derpaa spændte de stærke Rener for deres Slæder, og joge afsted. Og var det da heel underligt, at skue de trende Ungersvende, blussende af Ungdoms Fyrighed og Forlængsel, i de straalende Pandserplader, siungende, som en Vind at jage over den kolde, stille Snee mellem Granerne, der ligesom af Misundelse rystede den hvide Riim ned paa deres Hielmbuske, i det de fore dem forbi.

De kiørte længe indtil den klare Midnat, da Stiernerne komme frem paa Himlen, ligesom af Nyfigenhed, for at see, hvorhen de vilde styre deres Kaas. Som de nu fore over Sletten forbi det Bierg, hvori de tilforn vare van at opgrave Malm, saae de i det lyse Maanskin en Hob smaae Mænd komme vrimlende ud af Bierget, og løbe hen imod dem over Sneen saa let, at der slet intet Spor kiendtes. De havde graae Trøier paa, som sadde dem knapt om

Livet, røde Huer, røde Øine, og sorte Tunger, med hvilke de lallede ud af Munden, i det de blinkte med Øinene. Det var Svartalfer, som, da de komme nærmere til Slæden, gave sig til at dandse rundt omkring den, og siunge:

»Slagfid, Eigil,
»Dertil Vaulund,
»Kongesønner!
»Hvi vil I svigte?
»Fødte Finner!
»Fødte Biergmænd!
»Den grønne Karfunkel
»Bedr' end Græs er,
»Rosenstenen
»Bedr' end Rosen er,
»Blaaglimmerten
»Bedr' end Luft er.
»Hvi vil I fornegte
»Finnevæsen?«

Eigil slog paa sin Reen, saa at den foer frem, og styrtede een af Svartalferne til Jorden; da standsede de andre den udi sin Fart, og siunge atter:

»Under Jordskorpen
»Er Finneverdnen,
»Er Finneglæden.
»Søg ei uden,
»Hvad inden I eie!
»Forsmaa ei de spøgende
»Smaae Svartalfer!

»Vi vise jer Vei
»Til Jern og Guld,
»Til smukke Stene.
»Det Bedste er inderst,
»Og ei yderst.
»Under Jordskorpen
»Er Finneverdnen,
»Er Finneglæden.«

Slagfidur slog til sin Reen, saa at den foer frem, og styrtede endnu en af Svartalferne til Jorden; da standsede de andre den atter udi sin Fart, og siunge atter:

»Fordi Eigil
»Ad Renen høded,
»Fordi Slagfidur
»Ad Renen høded,
»Vort Had dem følge:
»God Tid! Ond Tid!
»Graadstid! Dødstid!
»Fordi Vaulund
»Svartalfer svigted:
»God Tid! Ond Tid!
»Graadstid! Frydstid!
»Thi ei han høded.
»Farvel, I Finner!
»Kongesønner!«

Derpaa saae man dem ved det klare Maanskin løbe over den hvide Slette hen i Bierget igien. Deres Stemme havde en underlig Klang, den lød, som

naar svag Nattevind hvisler giennem Sneen i Smaakrat; og som de tørre Løv, der rives af, naar saa skeer, og møde sig i Luften, var deres Dands.

De trende Brødre bleve heel underlig til Mode over dette Blindværk. Dog troede de Guldklumpen og deres Moders Spaadom bedre, end Svartalfernes forvirrede Sang, som de desuden ingen ordentlig Rede kunde finde udi; thi droge de hurtigen Syd paa. Deres Moder havde givet dem allehaande Spise og Drikke med paa Reisen. De sov, naar de bleve alt for trætte, i deres Slæder, og bedækkede sig med Renshuder. Paa denne Maade komme de efter adskillige Dagreiser til Sverrige, til et Sted, som kaldes Ulfsdalen formedelst de mange Ulve, som derudi befindes. Der byggede de sig en Gaard ved en Sø, hvor der var mange og skiønne Fiske; og levede saaledes, medens Vinteren varede, af Fiskeri, og af at gaae paa Jagt efter Ulve og Biørne, af hvis Skind de giorde sig Klæder og Sengedækker.

Da nu Vaaren frembrød, bleve de heel forfærdede ved at see Solen komme saa høit paa Himlen; og da nu de pene Smaablomster myldrede frem af den skiøre, lune Jord, da bleve de saare glade, og mærkede vel, at Spaadommen snart vilde gaae i Opfyldelse, sær da Himlen blev saa giennemsigtig og blaa, som Ædelstenen i Guldet havde været, ja vel mere. Da de nu fra Barnsbeen vare van at arbeide i Biergene efter Metal, og ikke kunde modstaae den gamle Drift, saa ginge de en Dag hen i et af de Fielde, som omringede Ulfsdalen, for at grave og søge. Som de nu vare vel forfarne, funde de snart Aarer, dreve altsaa deres Arbeide med stor Lyst og Glæde,

da der ikke var saa koldt her, som i Finmarken, hvorvel de tillige erfarede, at Metalaarerne ikke vare saa rige, sær paa Jern, som der. Da de nu efter velforrettet Sag og heel belæssede vilde gaae hiem, og komme ned i Dalen, da mødte dem pludselig et saare mærkværdigt og lysteligt Syn. Thi de skuede trende Møer, siddende ved det speilklare Vand paa Marken; de spunde Hør, og deres Svanehamme laae ved Siden af dem. Deres Haar, som vare finere og gulere end Hørren, de spandt, vare bundne med Silkebaand høit oppe i Nakken, og flagrede derfra i bølgende Lokker ned over deres fyldige hvide Skuldre og Bryster. For Resten vare de ranke og smekkre, med store blaae Øine, hvilke de meget milde fæstede paa de trende Brødre. Slagfidur, Eigil og Vaulundur bleve herover betagne af stor Elskov, men tillige af overvættes Forundring, thi de trende Møer, af hvilke den ene havde et grønt, den anden et blaat, og den tredie et rødt Klædebon, vare for deres Aasyn at skue som de trende Ædelstene; og da nu Marken overalt var fuld af gule Blomster, saa forekom det dem, som den hele Egn, med hvad derudi befandtes, viste sig for deres Øine som den nysbenævnte Guldklump, kun meget større og skiønnere.

Da de altsaa ikke tvivlede længer om, at deres Moders Spaadom jo skulde gaae i Opfyldelse, saa ginge de hen til de trende Møer, for at kundgiøre dem deres Hændelser, og for at beile til dem. Men da de nu komme hen, og stode midt for deres Aasyn, og bleve bestraalede af deres store Skiønhed, da kunde de ganske Intet tale. Da sang Møerne:

»Ædle Kongesønner!
»Slagfid! Eigil! Vaulund!
»Hil jer, ædle Kæmper!
»Svanhvid, Alrun, Alvild
»Nornerne hidsendte,
»For at bringe Glæde
»Finnekongers Afkom.«

Da Brødrene det hørte, toge de dem i deres Arme, og førte dem ind i deres Gaard, hvor kort derpaa deres Bryllup stod, og levede de siden lang Tid uforstyrret lykkeligen og vel tilfreds. Slagfidur fik Svanhvide, Eigil Alrune, Vaulundur Alvilde.

Men nu hændte det sig en Dag, da de saaledes havde levet tilsammen i ni Aar, at deres Qvinder heel blege og nedslagne kom ind til dennem, og sagde: »Kiæreste Husbonder! vi kunne nu ikke, hvor »gierne vi end ville, blive længer hos eder. Vi ere »Valkyrier, og ere bestemte til i ni Aar at følge »Stridsmændene i Kamp, naar vi andre ni Aar have »husvalet os ved vore Husbonders Omfavnelser. Vi »formaae ikke at sætte os op imod vor Skiebne, for »hvilken raader en høiere Magt, maae derfor med »Taalmod føie os i den, hvilket vi ogsaa raade eder »at giøre, hvis I ville vel fare. Om ni Aar komme »vi tilbage, og skal I da finde os rede til i Alting »at rette os efter eders Villie, som det sømmer sig »gode Ægtehustruer at giøre.« De trende Brødre bleve ganske meget forbausede og bedrøvede over denne Tale. De sagde: »Om ni Aar er vor bedste »Ungdom forbi, da ville vi ikke have megen Husva-

»lelse af eders Omgang, saa lidt som I af vor.« Valkyrierne svarede: »Vi blive aldrig gamle, og stærke »haardføre Mænd, som I, ældes ikke saa snart. Paa »det at I ikke skulle forlænges, eller græmme eder »plat, mens vi ere borte, saa er her trende Nøgler, »med dem kunne I aabne Biergene og tage de koste- »ligste Metaller ud; saa mangle I aldrig Malm at »smedde af, kunne altsaa blive rige, samt høit anseete »og berømmelige Mænd.« Da de havde sagt disse Ord, lagde de Nøglerne paa Bordet, kyssede deres Husbonder, og forsvunde heel pludseligen.

De trende Brødre bleve saare bedrøvede over denne Hændelse. Fra den Tid af var der tyst og skummelt i Ulfsgaarden. De ginge kun ud for at søge Føden; i Qvæld, naar det mørknedes, satte de sig tause hen, hver i sin Krog, og stirrede paa hver-andre indtil Midnat, da de lagde sig i de kolde Senge, og tænkte paa den Glæde, de der havde nydt ved deres kiære Hustruers Omfavnelser. Tilsidst besluttede Slagfidur og Eigil at drage vide ud i Verden, for at opsøge deres Qvinder igien. Vaulundur, den Yngste, raadte dem med kloge og fornumstige Ord derfra, i det han sagde: »Hvad hielper det, at flakke omkring? »I hvilken Kant af Verden ville I uddrage for at op- »søge dennem? Uden Tvivl flyve de usynligen giennem »Luften. I ville fare vild og vansmægte, og times »da aldrig den Lykke at omfavne eders Qvinder igien, »hvilket vel kunde skee, hvis I med Taalmod vilde »oppebie de ni Aars Udløb.« Brødrene agtede kun lidet paa hans Tale, thi Elskov og Forlængsel havde ganske betaget dem.

Da de nu altsaa havde fyldt deres Braage med Føde, samt taget tvende store Guldhorn med sig, fyldte med gammel Miød, saa toge de Afsked med deres Broder, og ginge bort. Vaulundur var saare mod i Hu, og Taarerne runde stride ned ad hans Kinder; thi det bares ham for, som om han aldrig skulde see dem oftere. Han bad dem endnu en Gang have Taalmodighed; men Brødrene svarede ham: »Vi »formaae ikke at sætte os imod den store Forlængsel, »som hverken lader os have Ro Nat eller Dag.« Bade ham derfor passe Huset vel, og skalte over deres Eiendom efter eget kloge Tykke, indtil de komme tilbage. Da nu Vaulundur saae, at det nyttede slet intet, at bringe dem fra deres Forsæt, saa ønskede han dem som en god Broder en lykkelig Reise, bad dem ogsaa, hvis de skulde træffe hans kiære Hustru Alvilde, at bevæge hende til at drage hiem igien, da han længtes inderligen efter hende, hvorvel hans Længsel ikke vår saa daarlig, at den skulde forlede ham til at modsætte sig hendes Bud; ledsagede dem derpaa til paa den anden Side af Skoven, hvor de fulde hannem om Halsen. Hvorpaa Slagfidur, den Ældste, sagde: »Hvorvel jeg har et godt Haab, min »kiære Broder! og fuldvel troer, at jeg skal see dig »igien, saa vil jeg dog her sætte et Mærke, som jeg »vil bede Guderne forunde den Kraft, at det kan vise »dig, hvad enten jeg er levende eller død.« Traadte derpaa et dybt Fodspor i Jorden, og sagde: »Saa »længe dette Fodspor staaer tydeligt og uforkrænket, »da times jeg i ingen Fare; finder du det derimod »fyldt med Vand, da er jeg druknet udi Havet, finder

»du det fyldt med Blod, da er jeg død udi Kampen, »finder du det tildækket med Muld, da betyder det, »at jeg er sotdød, og hviler neder i Jorden.« Eigil, som tyktes vel om sin Broders Daad, giorde nogle Skridt derfra det samme; hvorpaa de vandrede bort, efter at de først havde skaaret sig tvende Vandringsstave udi den tykke Skov. Vaulundur stirrede efter dem, saa langt hans Øine kunde række. Da de vare svundne bag Bakken, gik han hiem grundende med langsomme Skridt.

Brødrene fortsatte imidlertid deres Vei. Henimod Aften satte de sig ved Indgangen til en Lund, ved en Elv, som slyngede sig giennem Egnen. Her holdt de deres Maaltid, og drukke hinanden til af de store Guldhorn. Det var midt om Sommeren, Aftenen var kølig og sval, det grønne Løv i Skoven, som takte sig over deres Hoveder, gav en liflig og vederqvægende Lugt, og Fuglene, som sprunge omkring paa de smaae Qviste, qviddrede af al Magt. Brødrene afspændte for ydermere Mageligheds Skyld deres Guldhielme med de skiønne Ædelstene, og lagde dem ved deres Side. Slagfidur syntes, at den grønne Karfunkel aldrig havde givet saa underligt et Skiær fra sig, som nu; dens Straaler fløde paa det besynderligste sammen med Glandsen af det friske Græs og de unge Løv, og det var ham fast umuligt, at skielne, om det var Stenen eller det Grønne, som meddeelte hinanden deres Glands. Eigils Hielm laae ved Bredden af Elven, og Blaaglimmerten, som sad derudi, forenede ligesaa forunderligt sin Farve med de blaae Bølger, der rullede i Floden, og med den lyse Him-

mel, som hvælvede sig over den. Da de nu havde nydt det gode Maaltid, satte de Hornene ved Siden af sig, med Spidserne i tvende Muldvarpeskud, og gave sig til at sige allehaande lystelig Skiemt og Gammenstale, thi Miøden og den smukke Aften havde giort dem oprømte. Imidlertid blev det mørkt, og Maanen, som stod op i Synskredsen lige over for dem, blandte paa en sær Maade sit Skin med Glandsen, der straalede fra de store Guldhorn. Som de sadde allerbedst, blev Eigil pludselig ganske alvorlig og forfærdet, og da Slagfidur spurgte, hvad der fattedes ham, sagde han: »Det kommer mig saa under»ligt for, at Maanen, ligesom en blodig Bøddel, griner »mig lige i Ansigtet.« Slagfidur bad ham lade slige Tanker fare; men Eigil sagde: »Hvor er Blaaglim»merten i min Hielm?« Slagfidur svarede: »Den »sidder der endnu, men Nattens Mørke og Grenenes »Skygge har udslukket dens Farve.« Eigil sagde betænkelig: »Ikke alene dens, men ogsaa Havets og »Himlens Farve. Og ligesaa er det gaaet Stenen i »din Hielm; det grønne Skiær i den forsvandt med »Farven paa Græsset og Træerne. Men Maanen his»set er Vaulundurs røde Ædelsteen; og den har over»vundet vore, og overlevet dem begge.« Slagfidur vidste ikke, hvad han skulde svare. Han sagde: »Jeg har et godt Haab. Det blomstrer saa grønt, »som Stenen i min Hielm, endogsaa om Natten.« Eigil svarede: »Jeg haver intet Haab, og drives kun »af en ængstlig Forlængsel langt, langt hen i den »vide Verden efter noget Bedre. Derfor har jeg be»givet mig paa Reisen, og derfor stirrer mit Blik hele

»Timer ud i den tomme, blaa Himmel, og derfor »er Stenen i min Hielm blaa, og derfor var Alru- »nes Klædebon blaat; og den matte, dunkle tærende »Forlængsel er min Valkyrie.« Slagfidur rystede paa Hovedet, og rakte ham Miødhornet, hvilket Eigil strax tog; og da han havde drukket, fik han igien sin forrige Munterhed. Slagfidur drak nu og- saa, og finge de dem begge en halv Ruus, hvorover de glemte alle overstandne Gienvordigheder, og be- sluttede ikke at hvile, førend de havde fundet deres Hustruer. Slagfidur sagde: »Finder jeg ikke min Svan- »hvide, da er jeg en Mand disværre. Det er den »skiønneste Svane, der nogentid er svømmet giennem »den klare Luft. Ingen Svane bryster sig, saasom »hun, med saa megen Ungdomsfylde og Tugtighed. »Det er den skiønneste Qvinde, Sol har skinnet paa, »og som nogen Mand har favnet.« Eigil sagde: »Du »liuger! Een Qvinde veed jeg, som hedder Alrun; »ikke favner Odin Frigga med saa megen Vellyst, »som Eigil hende.« Slagfidur sagde: »Aldrig har »jeg endnu løiet, og skal den times stor Jammer og »Meen, som siger mig det paa.« Eigil svarede: »Ikke »skiælver Eigil meer, end en dybtplantet Bannerstage, »skiøndt han dog sagde, at du løist.« Da Brødrene havde vexlet disse Ord, droge de ud deres store Slagsværd, og hug paa baade Hænder. Hvorpaa Slagfidur tilsidst spaltede Eigils Hielm, saa at Stenen brast; herover blev Eigil ganske fortumlet i Hovedet, og styrtede baglænds ned i Elven. I det samme for- andrede Maanen sin Ildfarve, og blev bleg, som en Dødning. Slagfidur stod længe i Tanker, og støttede

sig til sit Sværd, i det han stirrede ned i Elven, hvor hans Broder var druknet. Da mærkede han som en Raslen bag sig i Skoven, og det kom ham for, som om han hørte disse Ord synge med svage og hæse Røster:

»God Tid! Ond Tid!
»Graadstid! Dødstid!«

Han tænkte strax paa Svartalferne, og vendte sig hurtig — men da var Alting forsvundet. Slagfidur var saare mod i Hu. Han var nu ganske kommet til sig selv igien, og overveiede, hvordan hans Broder nylig havde siddet ved hans Side fuldkommen karsk og sund, og hvad han havde talet, og hvordan han nu havde saaret ham, og styrtet ham ned i Floden, og paa den Maade været Aarsag i hans Død. »Sandelig,« sagde han, »der var Noget i hvad Eigil sagde om »den utydelige, uvisse, veiløse Længsel, som ikke »vidste selv, hvor den vilde hen, og som ingen Rist »eller Ro havde Dag eller Nat, men var bestandig »Bevægelse og Forandring underkastet, ret som Van- »det, og uden Ende eller Maal, som det vide Him- »melrum. Og begge Dele ere blaae. Og Stenen i »Eigils Hielm var blaa. Og nu ligger han selv midt »i Elven. Sandelig, der er et høistforunderligt Frænd- »skab mellem Alting i Naturen, og hvorfor skulde »Menniskens Hu, Sindelag og Skiebne være undtaget »derfra? Det var ogsaa Eigils ubændige Sind, der »bragte ham til at nedstyrte een af Svartalferne; han »forførte mig til det samme, og det er ikke godt at »have dem til Fiender.« — »Ak!« tænkte han saa

igien efter en liden Stund, »jeg haver nu med egen »Haand dræbt min Broder. Min Hustru er borte, »og jeg vandrer ganske ene omkring i et fremmed, »ubekiendt Land. Skal jeg vende tilbage igien til »Vaulundur? Eller skal jeg styrte mig i Elven, og »paa den Maade i en Hast giøre Ende paa min store »Bekymring og Bedrøvelse?« — »Nei,« tænkte han saa igien, »Nornerne have ikke bestemt mig til Ulykke. »Jorden er grøn; og den er sikkrere at forlade sig »paa, end Havet og Luften. Jeg har et godt Haab »om at finde min Hustru, og lader mig ikke afskrække.« Som han det sagde, løftede han sine Øine til Himlen. Natten var bælmørk, kun en eneste Stierne glimtede med et usædvanligt skinnende Lys. Det kom Slagfidur for, som om den nærmede sig mere og mere. Med Armene støttet til sit Sværd ventede han med stirrende Blik Udfaldet paa dette Særsyn. Stiernen nærmede sig, og alt som den nu kom nærmere, tabte den mere og mere sin runde Straaleskikkelse. Omridsene toge sig efterhaanden tydeligere ud. En menniskelig Skabning begyndte at udvikle sig, og endelig saae Slagfidur, at det var hans kiære Hustru Svanhvide, der svævede skinnende og næsten giennemsigtig, med et grønligt Skiær, over hans Hoved. Han rakte sine Arme i Veiret, og kunde ikke tale for Glæde. Da sang Synet med vilde Toner:

»Sky Elvens Bølge,
»Mit Vink du følge,
»Forsag kun ei!
»Til Fieldet bundet,

»Har du dog fundet
»En bedre Vei.
»Du rask dig væbne,
»Velan, velan,
»Kæmp mod din Skiebne
»Alt som en Mand!

»Alfader satte
»Blandt Biergets Skatte
»Dig hen, saa viis;
»Men Rosens Bæger,
»Hvor Løvet leger,
»Kun naaer din Priis.
»Du opad stræber
»Fra gamle Slægt,
»Og modig dræber
»Din Tyngdevægt.

»Med Jernets Vinger
»Du rask dig svinger
»I Foraarsduft;
»Til Fieldet baaret,
»Har du dog kaaret
»Den lune Luft.
»Lad Bølgen vige,
»Og styrt dig ei!
»Husk du skal stige!
»Høi er din Vei.

»See hisset oppe
»Paa Biergets Toppe

»I Morgengry,
»Der vil vi hvile,
»Mod Himlen smile
»I Purpursky,
»Og drikke Skaaler
»Af Luften der,
»Og gaae paa Straaler
»Af Maanens Skiær.«

Slagfidur følte sig besiælet af det vældigste Mod og det fasteste Haab, der ligesom strømmede ind i hans Hierte med Tonerne af denne Sang. Den lyse, giennemsigtige Skikkelse vinkede ham, han kastede Braagen og Sværdet paa Jorden, for deslettere at følge sin Elskede, hvis Besiddelse han nu ikke længer tvivlede om; vandrede derpaa af al Magt i Blinde op ad Fieldet. Adskillige Gange blev han mod i Hu, det var for ham, som om Noget drog ham ned i Dalen igien. Een Gang vendte han sig, da kom det ham for, som om hans Moders Gienfærd stod for ham i hvide Klæder, og sang:

»Nyd det Liv,
»Dig Nornen skienkte,
»Med nøisom Glæde!
»Kæmp ei mod Nornen,
»Ei mod Mimer,
»Ei mod Odin!
»Lad ei Vanvid
»Dig bedaare,
»Ei det Onde

»Dig bedrage,
»Fly tilbage!«

Slagfidur betænkte sig. Da dandsede den luftige Qvindeskikkelse i Luften, og sang atter med skingrende Røst og feberagtige Bevægelser:

»Kiæk du dig væbne,
»Mit Vink du lyde!
»Ond er din Skiebne,
»Dens Baand du bryde!
»Mon Jordens Hele
»Fik Ro og Rist,
»Hvis alle Dele
»Var sig bevidst?
»Da blev Koraller
»Til Diamanter;
»Da skød Krystaller
»I andre Kanter;
»Da skar ei Sværdet
»I Kamp og Krige,
»Sig Rosen hærded,
»Rubinens Lige;
»Da Ravn og Ørn
»Sig Huler graved,
»Og Ulv og Biørn
»Fløi over Havet,
»Og uden Hinder
»Rev bort den Traad
»Som nu dem binder
»Til Trælledaad.«

Da Svanhvide havde siunget dette, fløi hun afsted, og Slagfidur fulgte hende med stirrende Blik. Somme Steder maatte han svømme over Bierg-Elve, for at følge hende, og krybe over store Fieldklipper, item springe over brede Ridser, der ligesom Drager aabnede deres Svælg, for at sluge ham. Slagfidur mærkede, at alt som han kom høiere, tabte den lyse Skikkelse mere og mere sin Glands. Hendes Ansigtstræk fordreiede sig. Han blev bange, og vilde vende om igien; men det var for silde, en uimodstaaelig Magt drev ham bestandig høiere, og endelig, da han kom op paa den øverste Fieldspidse, saae han ved Daggryet, at det var en Svartalf. Slagfidur svimlede paa den høie Tinde. En umaadelig stor grøn Slette laae for hans Øine. Duggen, som blinkte i den matte Morgenrøde, vinkede ham. Slagfidur fandt sig betaget af den vellystigste Higen efter at styrte sig ned i dens grønne, bløde Favn. Alfen vendte sig, og sagde: »Dødstid!« Og i det samme styrtede Slagfidur ned fra Biergtoppen i Afgrunden, hvor hans Legeme jammerligen sønderknustes.

Vaulundur stod den næste Dag tidlig op, og betragtede de trende Nøgler, som Valkyrierne havde givet ham og hans Brødre. Den ene var af Kobber, den anden af Jern, den tredie af Guld. Han tog den første, der faldt ham i Haanden, hvilket var Kobbernøglen, gik saa med mange underlige Tanker op i Fieldene. Da han nu længe var gaaet langs en Klippe-Elv, fandt han endelig et Sted, hvor Fieldet ganske brat vendte en nøgen, skraa Væg ud imod Elven. Dette Sted syntes Vaulundur at være passe-

ligt, thi tog han Kobbernøglen frem, og satte den mod Væggen. Neppe havde han giort det, førend Fieldet revnede, og dannede paa den forunderligste Maade en grøn Grotte. Thi det skiønne Kobbermalm gav et besynderligt grønt Skin fra sig i Klippevæggen, og rundtomkring fandt han den indsprængt med Ædelstene af forskiellig Størrelse og af samme Natur, som den, der sad i hans Broders, Slagfidurs Hielm. Ovenover hang der store Krystaller af samme Farve, men af tusind forskiellige Skikkelser, ligesom Iistapper, og udgiorde hele Støtter somme Steder; og allerøverst, hvor Fieldet var revnet, snoede sig det tykke Krat saa tæt i hinanden, at der aldeles Intet var at see af Himlen. Vaulundur udhug nu saa stort et Stykke Malm, som han kunde bære, og førte det derpaa ud. Neppe var han kommen udenfor, førend Fieldet lukkede sig til, og han kunde ikke noksom forundre sig over den Hurtighed og Stilhed, hvormed det skete. Det var ham ikke muligt, at see, hvor Indgangen havde været, og han vilde holdt det altsammen for en Drøm eller et Blindværk, hvis han ikke endnu havde havt den tunge Byrde paa Ryggen. Nu gik Vaulundur hiem, og rensede og luttrede Malmet fra alt unyttigt Gruus og anden Tilsætning, smeddede derpaa en stor Kobberhielm, udi hvilken han satte trende af de største grønne Ædelstene. Dette Arbeide varede i adskillige Dage; men da de vare forløbne, tog han den Nøgle, som var af Jern, og gik saa med den hen i Bierget, og satte den mod Klippevæggen, der strax revnede, ligesom sidst. Men kun paa en anden Maade forlystede dette Syn nu hans Blik. Thi Væg-

gene, hvorvel de vare fulde af Jernmalm, gave et ganske blaaligt Skiær fra sig af Staal, der saae ud, som det var anløbet i Ilden. Midt i disse Staalfliser sadde lutter blaae Ædelstene, liig den, Eigil havde i sin Hielm. Midt i Kløften styrtede sig en Bierg-Elv, der fik sin Farve af den klare, milde Himmel, der, ligesom et stramt Klæde, spændte sig over den revnede Kløft, paa hvis Kanter voxte Kiærminder og Violer. Vaulundur kunde ikke noksom forundre sig over dette Syn. Da han længe nok havde mættet sit Øie, hug han et stort Stykke Malm ud af Klippen, i hvilket der sad de største Ædelstene. Derpaa løftede han det paa sine Skuldre, og gik ud. Hvorpaa Klippen ogsaa strax lukte sig for ham, som den sidst havde giort. Af dette Jernmalm smeddede nu Vaulundur et Sværd, hvis Hialte han besatte med lutter blaae Ædelstene; og var dette Sværd saa smidigt, at han kunde vinde det omkring sit Liv, og saa skarpt, at det kløvede Fieldstykker som Leer. Da han var færdig dermed, tog han Guldnøglen, og gik atter hen i Fieldet, og giorde, hvad allerede to Gange før er meldt. Men hvad han havde seet de tvende første Gange, var plat ud Intet imod hvad han nu saae. Fieldet var ikke revnet fra oven nedad, som hidindtil; men en hvælvet Buegang, giennem hvilken han kunde see Himlen og Havet paa den anden Side, laae for hans Øine. Indgangen til denne Buehvælving var bevoxet med unge Roser. Fra Væggene glimtede det rødeste Guld, og mellem det allehaande andre Metaller. De purpurrødeste Rubiner besprængte Væggene, og deriblandt allehaande Koraller og Krystaller af

blegere og stærkere Farve. Men hvad der var det Forunderligste: giennem Ridserne paa Klippen snoede sig paa en fast utrolig Maade Viinranker med modne Druer, der i Rødme og Storhed kappedes med Rubinerne i Fieldet. Endelig, hvad der fuldkommen forherligede og fuldendte dette skiønne Syn, var Morgensolen lige overfor paa Himlen, som i det samme steg op af Havet for den anden Indgang af Hulen, og oplyste det alt med sin luende, liflige Glands. Vaulundur udhuggede nu en stor Guldklump; men det varede længe, inden han kunde forlade Bierget, thi han blev ikke mæt af at betragte den skiønne Hule og af at spise de søde Druer. Endelig gik han dog, og Klippen lukkede sig hurtig til efter ham. Nu smeddede han et saare skiønt og fagert Brystpandser, hvilket han prydede med et Smykke af røde Ædelstene. Dermed forgik en Tid. Da nu Vaulundur var færdig, tænkte han en Morgen: »Hvor»dan mon det gaaer mine Brødre?« Erindrede sig ved den Leilighed det Tegn, de havde sat ved Udgangen af Skoven paa hiin Side; gik altsaa derhen, hvor de havde traadt Sporene. Da han nu kom did, hvor Eigil havde sat sit Spor, da fandt han hele Pladsen oversvømmet med Vand i hvilket Himlen speilte sig. Stedet derimod, hvor Slagfidur havde sat sit Mærke, var ikke alene tildækket med Muld, men ud af Muldet var allerede fremsprunget en Hoben unge, bløde Græsstraae. I et Birketræ ved Siden af dette Sted sad der en Drossel; og hvergang der rørte sig en sagte Vind, saa at Vandplasen og det unge Græs bølgede, hævede den sin Røst, og sang

heel selsomt og sørgeligt. Heraf saae da nu Vaulundur tydeligt, at begge hans Brødre paa en ynkelig Maade vare omkomne; gik altsaa med et tungt Hierte tilbage til sin Hytte, og tænkte paa Veien ved sig selv: »Jeg sagde dem det vel!« hvorved Taarene trillede ham ned ad Kinderne, og han kunde den ganske Dag hverken æde eller drikke for Sorg og Drøvelse. Dagen derpaa gik han i Bierget igien, og hentede mere Guld, og gav sig derpaa til at indrette sig et ordentligt Værksted, for paa denne Maade at oppebie de ni Aars Udløb. Han smeddede nu allehaande kostelige Klenodier og Vaaben, og blev inden kort Tid berømt over det hele Land for sin Kunst og sin Rigdom. Naar han var kied af at giøre andet Arbeide, smeddede han Guldringe, som han trak paa et Bastbaand, og spændte hen under Loftet. Hvergang han havde faaet en Ring færdig, og trak den paa Baandet, tænkte han paa sin Hustru Alvilde, hvor fagert disse Ringe vilde klæde hendes spæde Fingre og trinde hvide Arme, hvis hun endnu var hos ham. Disse Guldringes Antal beløb sig tilsidst til syv hundrede.

Paa den Tid regierede udi Sverrig Konning Nidudr; han var en liden og mager Mand, bleg i Ansigtet, og med Øinene dybt inde i Hovedet. Han var berygtet over det ganske Land for sit misundelige og avindsyge Sind. Der gik ham Intet mere til Hierte, end naar han hørte, at en af hans Naboer havde udmærket sig ved svare Bedrifter eller Giefmildhed. Han havde dræbt trende herlige Skialde med egen Haand, fordi de frimodigen havde sagt ham, at han

digtede slette Viser; thi da Nidudr var berøvet al Mandighed og Kraft, og slet Intet besad af fortræffelige Egenskaber, saa var ogsaa hans Hierte qvindligt og forfængeligt, saa at han, skiøndt han paa Siæl og Krop var heel afmægtig, dog vilde gielde for en drabelig og forstandig Herre.

Denne Konning havde aldrig saasnart faaet Nys om Vaulundurs store Rigdom og Liggendefæ, førend Blodet steg ham op i Ansigtet, hvorpaa han blev ganske bleg, og skiælvede over alle sine Lemmer. Thi han fattede strax det Forsæt, at skille ham ved alt sit Gods; men da han tillige var en stor Niding, saa indjog Frygten for at sætte det i Værk ham denne Rædsel og Bævelse. Efter at altsaa den første Rystelse havde lagt sig, kaldte han paa en af sine fornemste Hirdmænd, og sagde: »Jeg er kommen i »Erfaring om, at der skal opholde sig en Mand, Vau»lundur kaldet, i mit Rige, som er bleven vide be»rømt for sin store Rigdom paa Guld og Sølv. Lige»ledes har jeg hørt, at han skal overgaae alle Andre »i at smedde det ud til Vaaben og kostelige Kleno»dier. Da jeg nu fuldvel veed, at han er kommen »til mit Land som en arm Biergfin, saa er jeg fast »vis paa, at han har faaet denne Skat ved Røveri, »eller ved Trolddom og Finnekunster; er derfor min »Villie, at du tilsiger de Stærkeste af mine Drabanter »og gode Mænd, at de klæde sig i deres Jernbrynier, »paa det at vi i Nattens Stilhed kunne ride til Vau»landurs Gaard og bemægtige os hans Gods, samt »gribe hannem.« Hirdmanden svarede hertil: »At »du, Konning Nidudr! vil gribe en Troldmand eller

»Røver, finder jeg Intet at udsætte paa; kun tykkes »det mig selsomt, at du opbyder en heel Skare mod »en eneste Mand. Thi har han ingen overnaturlige »Kræfter, da kan vel een af dine Mænd raade med »ham; men er han ved Seid eller anden Kunst jette-»stærk, da kunne vi Intet udrette mod ham, om vi »end vare nok saa mange.« Konning Nidudr vidste Intet at svare hertil, blev derfor saare vred, greb sit Sværd med baade Hænder, og hug det imod Hirdmandens Pande; men da Kongens Arm var svag, og Hirdmandens Pande haard, faldt Sværdet uden synderlig Virkning tilbage igen. Da Konning Nidudr saae, at det Intet vilde hielpe, greb han i Hast til sit Spiud, og giennemborede den forvovne Bersærks Indvolde, hvorpaa han strax faldt død til Jorden. Da det var skeet, kaldte Kongen paa sine Mænd, og fortalte dem, hvad han havde i Sinde, i det han tillige pegede paa den døde Hovmand, for at lade dem vide, hvad den havde at vente, som satte sig imod hans Villie. Dette giorde et stærkt Indtryk paa alle Kongens Mænd, hvoriblandt de Fleste vare feige og frygtsomme, ligesom han selv, hvorfor de ogsaa samtligen lovede at staae ham bi til den sidste Blodsdraabe.

Da nu altsaa Solen var gaaet ned, klædte de sig i Jern, og giordede deres Gangere, paa hvilke de satte sig med blanke Spiud i Hænderne, og rede derpaa langsomt hen til Vaulundurs Gaard i Ulfsdalen. Konning Nidudr var meget urolig paa Veien; thi det var Maanskin, og hvergang de blanke Spiud glimtede i det blege Lys, bævede hans Hierte af Frygt for at blive forraadt. Komme de da saaledes til

Vaulundurs Gaard, som stod aaben; hvorpaa de listede sig sagteligen ind i Huset, som var tomt og øde, og funde de Ingen. Da der nu Ingen var, og Kongens Øine strax forblindedes af det møgle Guld, befol han en af sine Mænd at tage Bastbaandet ned fra Loftet, hvorpaa de syv hundrede Ringe vare trukne. Disse betragtede han med sær Glæde, stak den skiønneste paa sin Finger, og bød dem derpaa hænge Baandet op igien, og skiule sig omkring i Krogene, hvor de skulde oppebie Vaulundurs Hiemkomst.

De havde ikke ventet meget længe, før de hørte en Mand komme gaaende med tunge Skridt giennem Gaarden. Konning Nidudr sagde: »Nu hører jeg »Vaulundur komme. Der skal Førlighed og Styrke »til at træde slige Skridt. Tager eder derfor vel i »Agt, at Ingen af eder geraader i Fare ved at overile »sig; og byder og befaler jeg her ved min kongelige »Magt, at Ingen maa røre sig, førend jeg giver Tegn »dertil, eller det skal koste hans Liv.«

Vaulundur kom nu ind ad Døren med en Biørn paa Ryggen og et Spiud i Haanden, hvoraf Blodet endnu randt. Han havde jaget den hele Dag, og kom nu hiem ved Midnatstide, hungrig og træt, for at holde sin Nadvere. Thi han havde den ganske Dag intet Vildt truffet, hvilket kom deraf, at alt som han var kommen ind i Skoven, hvor den var tykkest, havde han begyndt at tænke paa sin kiære Hustru Alvild og paa sine Brødre. Træt havde han sat sig paa et Klippestykke med Haand under Kind, for at overgive sig til sine Betragtninger i uforstyrret Mag;

en Biørn, som sprang frem af Krattet, vakte ham, den havde han dræbt, og kom nu saaledes tungsindig og belæsset hiem. Da han altsaa havde flaaet Huden af Biørnen, pustede han Gløderne op paa Arnestedet, og lagde tørre Riis og Qviste dertil, saa at der inden kort Tid stod en høi Lue. Derpaa tog han et Guldhorn, fyldt med Biørnens Blod, og kastede det paa Ilden for Odin og Thor; da han det havde giort, tog han en Birkekrands af sin Hielm, som var indflettet med blodrøde Granbær, den lagde han ogsaa paa Ilden, og offrede Freia den. Gav sig derpaa til at hugge Skinkerne fra Biørnen, hvilke han satte paa sit Spiud, og stegte dem, til de havde nok. Da det var giort, hentede han en Skaal med Miød; hvorpaa han holdt sit Maaltid, og drak sine Brødres, Eigils og Slagfidurs, Minni, som han altid pleiede. Derpaa spiilte han Biørnehuden ud med Træpinde, at den skulde tørres for Vinden. Da det var skeet, steg han op, og tog Bastbaandet ned fra Loftet, og talte Ringene. Da nu een af disse manglede, og fast den bedste, blev Vaulundur heel forundret; thi han boede afsides mellem Fieldene, og havde der været Røvere, meente han, saa havde de vel taget dem alle. »Er »maaskee min Hustru Alvilde kommen tilbage, og »giver sig først tilkiende ved dette Tegn,« tænkte han, »paa det at Glæden skal ikke pludseligen dræbe »mig?« Med disse Tanker strakte han sig hen paa sit Leie, for at vente. Men da Intet rørte sig, sagde han: »Indtil Freia igien sender mig sin glæde-»bringende Mø Hnos til Husvalelse, overgiver jeg

»mig i din Vold, blødarmede Siofn!« Hvorpaa han strakte sig hen ad Løibænken, og sov roligt ind.

Da nu Konning Nidudr mærkede, at Vaulundur sov hardt nok, sneg han sig frem med sine Mænd, og befol dem at spænde ham i Jern og tunge Fodboier, hvilket de ogsaa strax efterkom, saa at han ikke kunde røre sig, da han vaagnede. Vaulundur blev overvættes forundret, da han mærkede, hvorledes man havde medhandlet ham, samt saae sig omringet af saa mange bevæbnede Mænd. Han troede, det var Røvere, og raabte derfor: »Kommer I for at »hente mine kostelige Guldsmykker, da tager dem »frit, og lader mig løs igien; thi jeg lover eder, at »jeg aldeles ikke skal modsætte mig eders Daad, »hvilket vel desuden kun lidet vilde gavne mig, da »I ere saa mange, og jeg kun een.« Konning Nidudr svarede: »Store Løfter og sledske Ord gav Loke i »Jotunheim; men Jetterne sveg han dog tilsidst. Ikke »er jeg nogen Røver eller Stimand, som du maaskee »formasteligen holder mig for at være, men Nidudr, »din Konning og Herre.« Vaulundur svarede: »Stor »Ære og Værdighed beviser I min Hytte med saa »ædelig en Giest, Herre min! Men hvi slutter I mig »udi Bolt og Jern, som en Ildgiærningsmand?« Nidudr svarede: »Jeg kiender dig fuldvel, Vaulundur! Fattig »komst du herned fra Finmarken til mit Land, og nu »eier du bedre Drikkekar og Klenodier, end Nidudr »i sin Sal. Hure gaaer det til?« Vaulundur sagde: »Er jeg paa Thinge kæret for noget Røveri eller »Hærværk, da giør I vel i at føre mig bunden til »Taarnet; men er jeg ikke det, hvi mishandler I mig

»da?« Nidudr svarede: »Rigdom kommer ikke af »sig selv; haver du ikke røvet dit Gods, da est du »en arg Troldmand, som Snildhed byder mig at »have et vaagent Øie med.« Vaulundur sagde: »Var »jeg en Troldmand, da var det mig en let Sag, »hurtigen at sønderbryde disse Lænker. Jeg veed »ikke, at jeg forsætligen haver berøvet Nogen Noget; »er det saa, da er jeg villig til at give det tifold »igien. Hvad for Resten Gudernes milde og besyn»derlige Gaver angaaer, da giør intet Menniske vel »i at misunde dem; thi ligesaa lidet lade de sig »meddele, som de lade sig berøve. Er derfor min »Begiering, o Konge! at du lader mig løs, og vil »jeg kiøbe min Frihed saa dyrt, du skatter den.« Nidudr vendte sig til sine Mænd, og sagde: »Jeg vil »ikke længer høre paa hans argelistige og forvorpne »Ord. Fører hannem bort!« Da Kongen havde sagt dette, førte Drabanterne Vaulundur afsted, som rolig fandt sig i sin Skiebne, da han saae, det intet nyttede, at sætte sig derimod. Guldet og de kostbare Stene førte de ligeledes bort, og Konning Nidudr befol, at disse skulde bringes ind for hans Hustru, Dronningen. Men Vaulundur lod han kaste ned i et Taarn, vel femten Favne under Jord.

Dronningens Øine bleve fast som forblindede ved at see den store Rigdom og den skiønne Glands af de mangfoldige Ædelstene. Kongen skienkte hende mange Smykker og dyrebare Klenodier; sin Dotter Baudvilde gav han den første Ring, han havde draget af Bastbaandet. Selv glædte han sig meget ved at eie Vaulundurs herlige Sværd, hvis Fæste, der var

hamret i Skikkelse som Asa-Thors Stridshammer, hiin Miølner, var besat med de kosteligste blaae Ædelstene, hvilket før er sagt. Da nu Kongen spurgte Dronningen en Dag i Qvæld, som hun sad og slog Harpen i sin Fruerstue, hvad hende tykkedes bedst at giøre ved Vaulundur, da han ikke holdt det raadeligt, at dræbe ham, men heller at bruge ham til at forfærdige allehaande kostelige Sager, saa qvad hun sit Svar ved Harpen saaledes:

»Hans Tænder sikkert vædes,
»Naar Sværdet sit han skuer,
»Og naar han paa Baudvild
»Ringen kiender.
»Da skule vist hans Øine,
»Som paa den værste Slange.
»Skærer sønder
»Hans stærke Sener,
»Og sætter ham siden
»Paa Sævarsted!«

Dette Raad fandt Kongen viseligt. Sævarsted var en Holm, som laae nær inde ved Landet i en Bugt, hvorpaa der stod et gammelt rødt Taarn fra utænkelige Tider, bevoxet med Svampe og Mos. Til dette Taarn førte Kongens Trælle Vaulundur, efter at de først havde overskaaret hans Ankelsener efter Dronningens Befaling. Her gave de ham hans Smedde-Værktøi, og indsatte til ham de Kister med Guld, som vare fundne i hans Giemmer. Og maatte han nu saaledes fra Morgen til Aften smedde kostelige

Drikkekar, Hielme og deslige for Kongen. Ingen, uden Kongen selv, turde seile over til ham paa Øen, da Nidudr frygtede for, at Andre skulde forkomme Noget af Skatten, hvis han sendte dem did.

Her sad nu Vaulundur henved et Aars Tid, og arbeidede ufortrøden, thi kun ved at arbeide glemte han den Mismod og Kummer, som indvortes fortærede ham. Konning Nidudr havde befalet ham, inden en vis Tid at smedde en fuld Rustning af pure Guld. En Dag sad han og arbeidede paa Skioldet, i hvilket han havde udarbeidet adskillige af Asernes Bedrifter; paa eet Sted sad nemlig Odin høit paa Hlidskialf, og saae ud over al Verden; paa et andet Sted traadte Frigga ind med sine Diser i Valhalla blandt Einheriarne, der sadde rundt omkring paa Egebænkene, og drukke af store Guldhorn; paa et andet Sted havde han meget kunstigen udgravet Thors Fiskeri paa Havet, hvorlunde han forfærdede Ymer Kæmpe med at trække den store Orm Jormungarder op med sin Krog. Men da han nu vilde forestille Freia, siddende i Folkvangur mellem de Elskende, og i Freias Ansigt grandgiveligen havde udtrykt sin kiære Hustru Alvildes Aasyn og Skikkelse, da brast pludselig Taarerne ud af hans Øine, saa at han ikke længer kunde see at arbeide, men maatte nedlægge sin Gravstikke. Da han derpaa nogenlunde var kommen til sig selv igien, saa at Graaden ikke længer qvalte hans Stemme, da raabte han med høi Røst: »Ak, min skiønne og inderlig elskede Hustru! »skal jeg, om ikke før, saa dog efter Døden, favne »dig i mine Arme hos Freia i Folkvangur? Hvor

»est du nu, min Valkyrie? Ak! hvis du saae mig i »denne ynkelige Tilstand, vilde du da vel elske mig »endnu? Nei, nei, det vilde du sikkert ikke. Thi »fra en stærk og velbaaren Kæmpe er jeg bleven »forvandlet til en ussel, lemlæstet Træl. Her sidder »jeg, sort af Kul og Støv, med Øinene røde af Røg, »med Armene udmattede af Arbeide, lænket til en »Steen, med overskaarne Ankelsener. Mine Brødre »ere paa en ynkelig Maade omkomne. Med Harme »maa jeg see paa, at den Niding Konning Nidudr »brammer med mine Rigdomme, og høster Frugten »af min sure Sved. Intet uden Haab om Hevn har »hidindtil opholdt mit Liv; men lidt efter lidt be- »tages mig ogsaa dette Haab, thi vil jeg derfor ogsaa »som snarest giøre en Ende derpaa.« Som han havde sagt disse Ord, greb han til et Sværd, han selv nylig havde smeddet, og vendte Odden deraf imod sit brede og lodne Bryst. Da hørte han en Fugl synge meget lifligt og velklingende uden for Jernstængerne paa hans Vindue. Sommeraftenen var rolig og klar, og Solen, som dalede, kastede, som til et Farvel, sit røde Skin giennem Aabningen paa den tykke Muur ind i Fængselet til Vaulundur. Han fik Lyst til endnu en Gang at betragte Naturen før sin Død, reiste sig derfor, og steg op paa Stenen, hvortil han var lænket; paa den Maade naaede han Vinduet, fra hvilket han havde en fri Udsigt. Havet gik lige op til hans Fangetaarn. En Jordtunge af Landet kunde han see, hvorpaa der stod et Bondehuus, hvor Husbonden sad med sin Qvinde og sine Børn uden

for Døren. Lige overfor gik Solen ned i Havet, og i dens røde liflige Skiær tumlede og varmede sig de kolde Bølger. Imidlertid sang Fuglen bestandig paa Taarnet over Vinduet. Vaulundur var saare underlig i Hu. Det var denne fagre og milde Egn, der ligesom havde lokket ham ned fra det farveløse, kolde Finmarken, og paa denne Maade været Aarsag i hans Brødres og hans egen Undergang, fordi de havde fulgt denne Drift. Med Hovedet nedsiunken paa sine Arme laae han længe maalløs og tankefuld saadan i Vinduet, og stirrede hen ad Havfladen. Han havde mange forvirrede Tanker. Da han kom til sig selv igien, var det, som om hans Siæl havde giort en lang og besynderlig Reise, hvoraf den havde glemt det Meste. Han stirrede atter ud paa Havet. Dets Bølger vare ikke længer røde, men forsølvede; thi Maanen stod høit paa Himlen. Langt borte, hvor Havet var lysest, saae han Noget tumle sig. Det svømmede nærmere og nærmere. Da det kom heel nær, saae han, at det var en Havfrue, der til Bæltestedet var at see til som en deilig ung nøgen Qvinde. Hendes lange sorte Haar vare indflettede med grønne Siv, hendes Øine vare blaae, som Havet, og hendes fulde Lokker og Bryster bølgede blidt, som det. I sine hvide Hænder havde hun en Strengeleg, hvorpaa hun spillede. Det klang heel synderligt, og blandte sig med Bølgernes Rislen, med Maanskinnet og Fuglens Sang. Vaulundur stod ubevægelig. Da hun kom lige ind under hans Vindue, holdt hun stille, hævede sin Røst, og sang:

»Hvi frygter den Kæmpe,
»Hvem Nornen er god?
»Kan Modgang neddæmpe
»Hans glødende Mod?
»Den røde Karfunkel,
»Er den da saa svag,
»At taaget og dunkel
»Ham synes hver Dag?

»Ak! herlige, skiønne
»Er Farverne hver.
»Sødt qvæger det grønne
»Husvalende Skiær.
»Og Valhallas Dyse
»Selv Blikket laer staae
»Saa fro paa det lyse,
»Høithvælvede Blaa.

»Men Skyen fremkommer —
»Da flyer det i Løn.
»I venlige Sommer
»Kun Skoven er grøn.
»Saa gierne de blaane,
»Luftbuen og Elv;
»Men Glandsen de laane,
»De har den ei selv.

»Hvad aldrig bortdøde,
»Hvad aldrig forgaaer,
»Er Luen hiin røde,
»I sig den bestaaer.

»I Alt den sig mænger,
»Fra Solen nedkaldt;
»Til Intet den trænger,
»Nødvendig for Alt.

»Ak, Skiebne! du isner.
»I Livet er Frø,
»Som spirer, og visner,
»Som Blomster og Hø;
»Som tørres, forvildes
»Af skadeligt Krat,
»Og knækkes, og hildes
»I bælmørke Nat.

»Den salige Kiærne,
»Som Odin har lagt,
»Som Nornerne værne
»Med Omhu og Vagt,
»Som Stormen ei tvinger,
»Som rolig fremgroer,
»Til kiæk den udspringer —
»Er sielden og stor.

»Med Diger og Pæle
»De standse dens Vei;
»Men reent den at qvæle,
»Det mægte de ei.
»Snart atter den skuer
»Med hvirvlende Top
»Og skiønnere Luer
»Mod Himmelen op,

»Og bryder sin Lärve
»Med flammende Hav,
»Og byder hver Farve
»Staae frem af sin Grav.
»Og Kiærlighed iler
»Fra Himmelens Skyer,
»Og Sommeren smiler,
»Og Vinteren flyer.«

Da Havfruen havde siunget denne Sang, saae hun op til Vaulundurs Vindue, og smiilte blideligt til ham, hvorpaa hun svømmede hen ad Havfladen, som en Svane, endnu bestandig gribende i Strængelegen. Da hun var kommen et temmelig langt Stykke ud paa Dybet, dukkede hun ned; hvorpaa Fuglen fløi bort fra Vinduet, og Maanen dalede bag Skoven. Vaulundur lagde sig derpaa til Hvile med et roligt Hierte, heel styrket ved Havfruens Sang.

En Dag kom Konning Nidudr i Vaulundurs Fængsel, og fandt blandt Andet de trende Nøgler. Da nu Kongen forlangte at vide, hvortil de vare, og Vaulundur ikke vilde ud dermed, blev Kongen tilsidst saa forbittret, at han tog en Øxe, og truede med at kløve Vaulundurs Hoved, hvis han ikke sagde ham det. Nu maatte han da gaae til Bekiendelse, og sige deres besynderlige og høistfortræffelige Egenskaber. Herover blev Kongen heel glad, og tog Nøglerne med sig, i den Hensigt med det første at undersøge, om det virkeligen forholdt sig saa. Da han altsaa var kommen hiem, giorde han strax Anstalter til Reisen op i Biergene, og begav sig faa Dage derefter paa Veien.

Da han nu var kommen til det Sted, som Vaulundur havde betegnet ham, deelte han sine Folk i trende Hobe, sendte derpaa de tvende af disse et afsides Sted hen, og besluttede saa, med den ene Hob at gaae ind i Bierget, dersom Kobbernøglen ellers vilde giøre sin Virkning. Til den Ende gav han den til en af sine dristigste og fortroligste Mænd, hvilken han befalede at sætte den imod Biergvæggen. Da nu denne havde efterkommet dette, revnede til deres store Forundring Fieldet sønder fra oven til neden. Men da Kongen befalede sine Mænd at gange did ind, da var det nær gaaet dem alle galt. Thi Jorden, som lod til at være bevoxet med grønne Urter, var ikke andet end et bundløst Kiær, hvorudi strax adskillige af hans Mænd styrtede, og først den, som havde Nøglen i Hænde. Af dem, som ei qvaltes i Kiæret, omkomme Nogle paa en endnu mere ynkelig Maade. Thi grønne Edderslanger, som hang under Loftet i Form af Krystaller, dryppede deres Gift ned paa dem, hvilket opløste deres Jernbrynier, og trængte ind i deres Legemer, saa at de pludseligen maatte opgive Aanden. Kun med Nød og neppe slap Kongen og nogle faa af hans Mænd med Livet; thi de havde holdt sig længst tilbage. Da de vare komne ud, lukkede Bierget sig pludselig. Konning Nidudr var over denne selsomme Begivenhed bleven saa svag af Skræk, at hans Mænd maatte bære ham hen paa Mosset under et stort Træ, hvor han endelig kom til sig selv igien. Derpaa sagde han: »Det er vel, at Ingen i de andre »to Hobe har været med, eller veed Noget af Udfaldet; »thi skiøndt jeg for al Verdsens Guld ikke selv end een

»Gang vilde sætte mit kongelige Liv i Fare for disse »Giøglerier og Trolddomskunster, saa er dog Begier- »ligheden hos mig efter at vide, hvordan det vil »gaae, naar man bruger de andre tvende Nøgler, saa »stor, at jeg hverken kan eller vil dæmpe den. Tag »du derfor, min gode Ven Storbiørn! disse Nøgler, »og giv hver Hob sin, og siig dem, det er min Villie, »at de skal fortfare, ligesom jeg haver begyndt; »men mag det saa, at den ene Hob ikke seer Ud- »faldet af den andens Foretagende!« Storbiørn sagde: »Giv mig kun Nøglerne, Herre Konge! Og skal jeg »vel vide at mage det paa det Bedste. Og om end »Troldene nok saa argeligt have deres Spil, saa fryg- »ter jeg dem dog ikke, og vil selv være med.« Dette tyktes Kongen vel at være. Gik derpaa Storbiørn bort, og kom til de andre tvende Hobe, og sagde dem Kongens Bud, hvorpaa den ene blev tilbage igien, men den anden gik med Storbiørn til Fieldet. Da de nu vare komne derhen, gav Storbiørn Jern- nøglen til Een af Mængden, og bad ham sætte den mod Væggen; og da nu Væggen efter Sædvane var revnet, befol han dem gaae ind. Men neppe vare de Halve af dem gangne ind i Hulen, førend en Bierg- strøm, skummende og med megen Vælde, som en blaa fraadende Slange, styrtede sig frem, saa at de Fleste druknede, og paa denne Maade maatte lade deres Liv. Nu sagde Storbiørn, at de, som vare blevne tilovers, hvilke kun vare saare faa, skulde begive sig hen til Kongen og sige ham, hvordan det var tilgaaet, samt blive der; men selv gik han til den tredie Hob, og vandrede med den til Klippen,

og gav en Mand Nøglen, og befol dennem at gaae dristelig frem, men selv holdt han sig mellem de Bageste. Da nu Fieldet var revnet, bød han Mændene gaae ind, og saa giorde de. Og mærkede de til intet Ondt; men Væggene vare overalt rigtbesprængte med Guld og røde Ædelstene. Da nu Storbiørn mærkede, at der ingen Fare var paa Færde, men tværtimod saae det meget Guld, som forblindede hans Øine, glemte han al sin Frygt, og gik ind i Fieldet med de Andre. Foer der da pludselig med meget Bulder og Brag i store Bugter og Krumninger en blodrød Lue frem, med Røg foran sig, ret som en sprudlende Drage, og qvalte og fortærede dem alle, uden en eneste Træl, der ikke turde gaae ind med, og som nu kom tilbage til Kongen, og fortalte, hvad hændet var. Da Konning Nidudr havde hørt dette, befol han strax sin Hest at fremdrages, samt sin liden tilbageblevne Flok at skynde sig hiem med ham over Hals og Hoved til Kongsgaarden.

Imidlertid havde Vaulundur siddet rolig og ufortrøden i sit Værkstèd paa Sævarsted; og da Kongen havde befalet ham at smedde en Rustning af pure Guld, inden han kom tilbage, saa havde han hverken hvilet Dag eller Nat. Paa denne Maade havde han da nu ogsaa bragt et Harnisk, en Hielm, et Skiold og et Par Brynhoser til Veie, hvis Lige ikke vare seete. Kongen havde ogsaa ladet indbyde mange mægtige og velbyrdige Mænd til sin Gaard, den Dag han kom hiem, i den Tanke at forfærde alle Tilstedeværende med det store Bytte af rige Skatte, som han haabede at hente sig. Til den Hensigt var

ogsaa Guldrustningen bestemt. Da nu Konningen kom hiem, mødte ham Dronningen, hans Hustru, og Baudvild, hans Dotter, ved Borgeled, og fortalte ham at Salen var fuld af fornemme Giester, spurgte ham tillige heel begierligen, hvordan Sagen var løbet af, og om han havde giort et godt Bytte. Tillige sagde de ham, at Guldrustningen var færdig, og laae i Vaabenhuset, hvor han kunde drage den paa, inden han traadte ind for Giesterne. Kongen var knap paa Ord, sagde, at det var vel, og at de kun skulde gaae ind, han vilde komme bagefter; siden skulde de faae Alting at vide. Derpaa gik Dronningen ind i Salen med sin Dotter, og skienkte for Giesterne; men Kongen ganger ind i Vaabenhuset, og drog paa sig Rustningen, og satte Hielmen paa sit Hoved, der var saa tung, at han neppe mægtede at bære den. Derpaa tog han det gode og fortræffelige Sværd, som Vaulundur forhen havde giort, hvoraf Haandfanget var besat med de blaae Ædelstene; gik saa ind i Salen blandt Giesterne, og satte sig i Høisædet. Over dette Syn bleve Jarlerne og de øvrige Kæmper saare forbausede, og troede de fast at skue Thor fra Thrudvanger, da Kongen traadte ind; men da de skuede nøiere til, bleve de snart satte ud af denne Vildfarelse, thi hans Ansigt, som var lidet, magert og blegt, havde Intet tilfælles med den drabelige Stridsgud uden Indfatningen. Imidlertid forundrede de sig meget over den rige Pragt, saavel som over de Smykker og Ædelstene, hvormed Dronningen og hendes Dotter vare prydede, hvilket især klædte den Sidste vel, som var saare skiøn, men hoffærdig og

grum, som Moderen. Da de havde holdet et prægtigt Maaltid, og Miødhornene vare vandret lysteligt bænkom adskillige Gange, bleve de alle muntre, og bade Kongen at sige og vise dem Ophavsmanden til denne kostbare og meget kunstige Pragt. Da nu Nidudr havde drukket meget, og saaledes mistet endeel af sin sædvanlige Mistænkelighed, og da han desuden higede efter som snarest at kunne udføre den Hevn, han havde tiltænkt Vaulundur for sit mislykkede Foretagende og det Nederlag, han havde lidt paa sine Mænd, saa overantvordede han Nøglen til Fangetaarnet til en Jarl, som Eivind hed, samt tvende andre Mænd, og befol dem at bringe Vaulundur hid, læggende den Advarsel til, at hvis der manglede et Gran Guld, naar han kom der næste Gang, da skulde det komme dem dyrt at staae. Ligeledes befol han dem at udrette hans Befaling som skyndeligst. Kongens Mænd ginge altsaa, og satte sig i Baaden, og fore over til Sævarsted. Paa Veien faldt den Ene af dem i Vandet af Drukkenskab, ham lode de Andre ligge, for ikke at spilde Tiden, og komme saaledes i Hast til Fængselet, hvor de funde Vaulundur beskiæftiget med at arbeide, som sædvanlig. Toge de da og bunde Hænderne paa ham, og lagde ham i Baaden, og førte ham i Hast til Kongens Gaard; der bare de ham ind, sort af Kul og Støv, som han var, og satte hannem til Skue for Giesterne. Hvorpaa Eivind Jarl gik frem for Kongen, og sagde: »Have vi saaledes »efterkommet din Villie, og ville vi nu skynde os »tilbage, for at tage Guttorm op, der faldt i Søen, »men som vi lode ligge, til vi havde fuldført vort

»Ærinde, for ikke at giøre dig Tiden lang, Herre »Konge!« Nidudr sagde: »Lader hannem ligge! Er »han ikke druknet endnu, drukner han aldrig. Men »for eders Huldskab og Hengivenhed for mig mod- »tager disse Gaver.« Hvorpaa han hængte dem hver en Guldkiæde om Halsen. Giesterne forundrede sig meget over den krogede Krøbling, der kunde giøre saa mange mærkelige Ting. Nidudr sagde: »Denne »Dverg har engang været en statlig Kæmpe, føer og »velbaaren; men jeg har giort ham træt af at staae »sin hele Livstid.« Dronningen og hendes Dotter forhaanede ham ydermere, og sagde: »Ilde skulde de »finske Møer lide saa magelig en Beiler, Vaulundur! »og ilde vilde du nu være stedt i Kamp med de »overskaarne Haser.« Vaulundur sad ganske stil, og taalte rolig alle disse Forsmædelser, indtil en af Kongens Sønner tog et Stegebeen, og kastede ham det i Panden. Da blev Vaulundur vred, greb det igien, og hug det til Nidudr, saa at Fiæderen, hvormed Kongen havde fastspændt Hielmen, brast, og den faldt ham af Hovedet. Giesterne sagde, at det var en drabelig Gierning af en Krøbling, og bade Kongen, at han skulde lade ham føre med Fred tilbage til sit Buur. Men nu reiste Kongen sig og sagde: »Ondt haver han alt noksom bedrevet, og er det Tid, »at han nu ogsaa faaer sin Straf.« Fortalte dem derpaa sin hele Reise til Bierget, og alt det Kogleri, som der havde mødt ham, samt sine Mænds onde Skiebne. Da Giesterne det hørte, sagde de, at det var billigt, slig en arg og skadelig Trold fik en skiellig Straf. Hvorpaa Nidudr sagde: »Let kunde jeg

»berøve ham Livet; men liden vilde denne Straf »være, da en saa uselig Krøbling maatte ansee det »for en stor Lykke, at døe. Da jeg desuden endnu »haver af Guld et klækkeligt Forraad, saa vil jeg »lade ham leve, for at bruge ham; men for at han »dog ikke skal sige, at han ustraffet har tilført mig »saa stor en Skade og Forsmædelse, saa fører ham »bort, mine Trælle! og stiunger ud hans ene Øie, »thi han kan vel herefter arbeide ved eet Lys.«

Alt hvad nu Vaulundur søgte at bevidne sin Uskyldighed, saa hialp det ham plat ud Intet; ja Baudvild, Kongens Dotter, var saa forbittret, at hun selv tilbød sig at stiunge hans Øie ud; da hun var øvet i Lægekunsten, og forstod sig vel paa at forbinde Saar.

Vaulundur blev bragt ud i et andet Kammer afsides, og bundet fast, at han med Hovedet ikke kunde bevæge sig; hvorpaa Baudvilde med et blankt Jern kom frem, for at udstikke hans Øie. Da nu Vaulundur saae hende komme, og mærkede, hvad hun havde i Sinde, da hævede han sin Stemme, og sagde: »Arm og ussel er jeg tilvisse bleven, siden jeg kom »i Konning Nidudrs Vold; og vel troer jeg, at han lader »det ikke blive derved, thi større Niding, end han, »findes der ikke paa den hele Jord, hvortil ogsaa »Naturen har tegnet ham, da den gav ham det »grumme og skiændige Aasyn. Men du, o Mø! vanær »ikke Freia, som laante dig sin Skiønhed, ved at »træde den bruneste Troldhex i Niflheim ind i Em»bedet. Det sømmer sig din fagre og saare hvide »Haand at fatte om en Rose, eller en anden af de

»smaae Blomster, som voxe paa Marken, og ikke at »føre et saadant skammeligt Morderstaal, hvormed du »nu truer mit Øie. Lad dig derfor bevæge af min »Bøn, thi til dig vanærer det mig ei at bede, og »lemlæst mig ikke mere, end jeg allerede er lemlæstet. »Jeg strænger dig høit ved alle Guderne, at jeg er »uskyldig i din Faders Gienvordigheder i Dag.« Skiøndt nu vel slige Ord burde have rørt den meest glubende Biørn eller Ulv udi Skoven, og bragt den til Medlidenhed, meget mere et qvindeligt Sind, saa havde de dog aldeles ingen Magt over den grusomme Kongedotter, der, ligesom en giftig Slange med truende Braad, nærmede sig, for at give hannem det smertelige og forsmædelige Saar. Efter at hun altsaa først havde befalet en af Trællene at holde med Haanden over hans andet Øie, da hun ikke kunde taale hans skarpe og med Undergang truende Blik, saa stak hun Øiet ud, og lod det falde udi et lidet Guldbæger, hvilket hun bragte ind for Kongen, efter at hun først havde forbundet Saaret med lægende Urter. Fra dette Øieblik taug Vaulundur stille, og sad i dybe Tanker, hensiunken i sig selv; hvorpaa Trællene atter førte ham over til Sævarsted.

Da nu Vaulundur igien sad overladt til sig selv og sit Arbeide, med eet Øie over den ene, og et blodigt Saar over den anden Kind, da sukkede han, og sagde: »Ti Gange værre, end før, er jeg nu til»redt. Mere og mere lemlæste de mig, og min »Harme bliver daglig ligere en Qvindes afmægtige »Forbittrelse. Hvad Havfruen sidst sang om Far»verne, oplivede min nedsiunkne Siæl med et dun-

»kelt Haab; men Nidudrs Nidingsfærd og hans Dot-
»ters Grumhed har udslettet det igien, og er mit
»eneste Ønske kun nu, ved en hurtig og brad Død
»at komme til Odin i Valhalla, eller i det mindste
»med de forløste Trælle til Thor i Thrudvanger.
»Men først, I trende dybtstirrende Møer: du, Urd!
»og du, Varande! og du, Skuld! Hevn, Hevn over
»Nidudr og hans ganske Huus!«

Maa nu vel dette gamle og ærværdige Sagn, hvis fierne og halv hendøde Toner jeg, saa godt det stod til mig, har samlet i min Siæls Øre, og udfyldt med hvad en indvortes Stemme sagde mig var udslettet af Tidens Haand — maa nu vel det ansees for et besynderligt Speil paa Livets underlige Spil med sig selv; saa at hvad der bærer Spiren til Fordærvelse i sig selv, vel maa gaae til Grunde, hvad derimod lever i en bestandig Fred med sig selv, og hvis Fiende kun udvortes er sat, det seirer tilsidst, naar det med Taalmod og Sindighed udholder Nødens Time.

Det hændte sig nemlig engang, som Vaulundur sad om Natten i de sædvanlige bedrøvelige Tanker, da han ikke kunde sove, at han fra sit Vindue saae tvende røde Lys langt ude paa Søen, som bevægede sig op og ned hen imod hans Taarn. Da han mærkede det, sagde han: »Sikkert er dette atter noget af
»Nattens Blindværk, som kommer for med uforstaa-
»elig selsom Sang at bevæge mig til at beholde Li-
»vet, og saaledes længer at bære min Ulykke.« Mens han giorde disse Betragtninger, hørte han Nøglerne rasle i Fængselsdøren, og Nogen tale sammen udi Forstuen; paa Røsten kiendte han Konning Nidudrs

Sønner, Gram og Skule. Skule sagde til Gram: »Først ville vi begiere Nøglen af ham til Guldskrinet, »og naar vi have taget ud, hvad os godt synes, saa »ville vi slaae ham ihiel, paa det han ikke skal for- »raade os for vor Fader, naar han kommer hiem.« Da Vaulundur det hørte, greb han flux en stor og skarpsleben Brydeøxe, som laae ved Siden af ham, og giemte den bag sit Sæde. Derpaa traadte Kongens Sønner ind i Fængslet, af hvilke den ældste, Gram, gik hen imod Vaulundur, og sagde: »Vor »Fader, Konning Nidudr, er paa en Reise oppe i Lan- »det. Da nu hans store Gierrighed ikke tilsteder ham at »give os, sine Ægtebørn, hvad os tilkommer, saa ere vi »selv i Nat hidseilede, for at bemægtige os Noget af Skat- »ten, hvortil du skal give os Nøglen, og sværge paa, »at du ikke vil forraade os; eller vi ville slaae dig »ihiel.« Vaulundur sagde: »Kiære Herrer og Konge- »sønner! vel haver Arbeid og Elendighed næsten »ganske nedbrudt saavel mine Siæls- som Legems- »Kræfter; men dog haver Ulykken endnu ikke giort »mig saa vanvittig, at jeg skulde sætte mig imod »eders billige Forlangende, hvilket desuden vel ogsaa »kun lidet vilde nytte mig. Hvorfor jeg strax her »flyer eder Nøglen til Kisten, samt giør eder den »forlangte Ed i de høie Guders Navn, at jeg ikke »skal forraade eder.« Hvorpaa han flyede dem Nøglen, og sagde: »Aabner den Kiste, der staaer her »jævnsides mig; der ville I tilfulde finde Maalet for »eders Ønsker.« Brødrene toge nu Nøglen, og aabnede Kisten, i hvilken der laae meget Guld. Af denne Glands bleve de strax saa forblindede og ind-

tagne, at de, for at for betragte Skatten nøiere og mætte deres Øine derpaa, satte sig begge paa Hug, med Hovederne udludende over Kisteranden. Da Vaulundur det saae, greb han pludselig sin Øxe, løftede den høit op, og slog med eet Hug begge Hovederne af de tvende Brødre, saa at de fulde ned i Kisten; men Legemerne styrtede tilbage hen ad Gulvet i det udstrømmende Blod. Derpaa lukkede Vaulundur Kisten til, og sagde: »Mætter nu eders Øine!« Hvorpaa han grov et dybt Hul under Leergulvet, og nedgrov deri de døde Kroppe. Da han nu af de tvende Brødre havde hørt, at Konning Nidudr var paa en Reise, hvorfra han ikke saasnart kom hiem, og at altsaa Ingen saasnart vilde forstyrre ham, da tænkte han: »Skiøndt denne Slange-Æt fra Niflheim ganske »har berøvet mig min Kraft og min Dannished, og »giort mig til en værkbruden Træl, ja forenet sig for »med onde og skammelige Ord at bespotte mig og »forøge min Skiændsel, saa skal jeg dog nu midt i »min Afmagt tage en gyselig Hevn; haaber ogsaa, at »det ikke bliver derved, men at det kun er det første »Beviis, Nornerne give mig paa, at de ikke have luk»ket deres Øren for mine hevnraabende Bønner.« Derpaa aabnede han atter Kisten med Guldet, og tog Hovederne ud, hvoraf han saugede Hierneskallerne, og blegede dem i Solen, hvorpaa han indfattede dem i Guld, og giorde dem til et Par kostelige og sieldne Drikkekar. Lindserne i deres Øine vidste han ved Tilsætning paa en forunderlig Maade at hærde, hvorpaa han ligeledes indfattede dem, som om de kunde været de kostbareste Karfunkler, og satte dem i

tvende Armbaand. Men deres Tænder filede han runde, som Perler, og giorde et Halsbaand deraf.

Da nu Konning Nidudr kom hiem fra Reisen, og besøgte Vaulundur, forærede denne ham Drikkeskaalerne, og sagde, at det var et Par sieldne Muslingeskaller, som af Søen vare drevne ind under hans Vindue paa Holmen, og som han med stor Besværlighed havde faaet bragt ind i sit Fængsel. Til Dronningen gav han Armbaandene med Øienstenene; men Halsbaandet med Tænderne gav han Baudvild. Herover bleve de alle Tre saare glade, da de meente at være komne i Besiddelse af sieldne Klenodier.

Da Gram og Skule endnu bestandig bleve borte, og nogle Færgemænd en Dag bragte deres Baad, som de havde fundet at tumle tom omkring paa Havet, saa troede Konning Nidudr fuldt og fast, at de vare druknede paa en liden Søfart; lod derfor anrette et stort Giestebud, hvortil han indbød de fornemmeste Mænd i sit Rige, for at drikke deres Gravøl. Til den Ende bleve de kostbare Skaaler ombaarne; ligeledes havde Dronningen og hendes Dotter Baudvild smykket sig, den Første med Armbaandene, den Anden med Halsbaandet og desforuden med den skiønne Guldring, som hendes Fader havde givet hende, og som han fordum havde taget af Bastbaandet i Vaulundurs Gaard. Giesterne bleve atter meget forundrede over al den Herlighed, som Kongen samt hans Hustru og Dotter havde at fremvise, og blev der drukket svarligen til langt ud paa Natten. Men ved Midienat, ret som Hanen gol, blev Glæden pludselig forstyrret; thi Konning Nidudr, som just vilde sætte en af Skaa-

lerne til Munden, følte sig pludselig betaget af en ganske usædvanlig Hovedpine. Dronningen, som aldrig kunde blive kied af at betragte de skiønne Armsmykker, følte den græsseligste Smerte i sine Øine tilligemed en stor Forfærdelse, thi ved de døsige Lys, som man havde glemt at pudse, straalte de formeente Ædelstene saa selsomt og forunderligt, at hun ikke kunde holde det ud. Baudvilde, Kongens Dotter, som sad med Halsbaandet, følte sig ogsaa paa een Gang overvældet af den heftigste Tandværk; saa at Giesterne maatte bryde op, og de kongelige Frænder lagde sig til Sengs, hvor de dog ingen Husvalelse nøde, førend Dagen brød frem.

Da det nu blev Dag, feilede dem aldeles Intet; de troede altsaa, at det kun havde været en Virkning af den usædvanlige Nattevaagen. Men Baudvilde var hele Dagen igiennem usædvanlig nedslaaet; thi ved den hurtige Afklæden i Aftes havde hun glemt at tage Guldringen af sin Arm, i de heftige Tandsmerter havde hun i Søvne stødt Armen mod Væggen, og brukket nogle Zirater i Stykker paa Ringen. Da den nu var giort overmaade kunstigt, og var af stor Værdi, turde hun ikke aabenbare dette for sin Fader, som var en hidsig og grum Mand; ligesaa lidet turde hun sige Moderen det. Da det lakkede mod Qvæld, gik hun ud i Lunden, som omkrandsede Strandbredden, fra hvilken hun kunde see over til Vaulundurs Fangetaarn. »Ak!« tænkte hun da, »dersom jeg nu »ikke havde tilføiet denne Træl saa stor Forsmæ»delse, saa kunde han vel hielpe mig.« Men da Baudvild for Resten besad et mandigt og uforsagt

Sindelag, saa tænkte hun videre: »Jeg vil, naar det »bliver mørkt, løse Baaden, tage et Par smaae Aarer, »roe mig selv over til hans Buur, og true ham til »at giøre mig Ringen i Stand. Sætter han sig deri- »mod, da skal jeg vel vide at hevne mig, og vil det »ikke falde mig vanskeligt, at tvinge en lænket Krøb- »ling.« Da det nu var bleven temmelig mørkt, og hun ikke behøvede at frygte for at blive seet eller forstyrret, satte den modige Baudvilde sig i Baaden, der var lænket til en Pæl ved Stranden, og til hvis Laas hun havde listet sig Nøglen; roede sig derpaa uforsagt og rolig ud paa Dybet. Da hun omtrent var kommen den halve Vei, hævede en gammel Nøkke med et langt Skiæg af Tang sit Hoved op over Havfladen, i det han med den ene Haand stand- sede Baaden, og qvad:

»Havet er bedrageligt;
»Mere bedragelig
»Fangen Mands Tro.
»Ei han bøder paa
»Brustne Smykke,
»Snarere røver han
»Dig et bedre.«

Baudvild slog den gamle Nøkke med Aaren paa Ho- vedet, og sagde: »Synk til Bunds, Tangskiæg!« Thi hverken hun eller hendes Forældre troede paa Gu- derne, eller paa de Varsler, hvorigennem de ofte ligesom advare Menniskene. Saaledes kom hun da nu til Vaulundurs Taarn, som hun aabnede med en

ligeledes tillistet Nøgle. Neppe havde Vaulundur seet hende, førend der opstod et Anslag i hans Hoved, hvis Iværksættelse tyktes ham at ville være den kraftigste Hevn. Tiltalte han derfor Baudvilde meget venligen, bad hende sidde ned, og lovede i en Hast at giøre Smykket i Stand igien; men for at Arbeidet skulde gaae hurtigt, sagde han, maatte hun træde Blæsebælgen. Baudvilde sagde: »Hvoraf kommer det, »at disse Blæsebælge ere overstænkede med Blod?« Vaulundur svarede: »Det er af et Par unge Sælhunde, »som længe have drillet mig, men som det endelig »lykkedes mig at fange, da de mindst ventede det.« Bad hende derpaa træde Bælgen vel. Da hun nu over dette Arbeid var bleven baade træt og tørstig, rakte han hende et Ølbæger, i hvilket han havde krystet døsiggiørende Urter. Dette uddrak hun flux, satte sig derpaa til Hvile paa en Bænk, og faldt strax i Søvn. Da Vaulundur mærkede, at hun sov fast nok, filede han Lænkerne af sig, og fik sin Villie med hende, hvorpaa han sagde: »Gak nu hiem til »din Fader, og siig ham, at nu døer Vaulundur rolig »og trøst; thi skiøndt han paa en skiændig Maade »har tilredet og svækket mig, og berøvet mig alt mit »Gods, saa har jeg dog midt i min Afmagt hevnet »mig over ham og hans Æt paa den kraftigste Maade. »Lad ham vide, at de Drikkeskaaler, han saa begier- »lig fylder med Miød, og lader vanke omkring, naar »han har Giester hos sig, ere hans kiødelige Sønners, »Grams og Skules, Hierneskaller, hvilke jeg haver »dræbt med egen Haand, og nedgravet her under »Leergulvet; ligesom det ogsaa er deres Blod, hvor-

»med du seer disse Blæsebælge at være besprængte. »Dog de vare ubetydelige Mænd, heller ikke var hans »Kiærlighed til dem saa stor, at jeg skulde holde »deres Død for Hevn nok mod den store Forsmæ- »delse og Ondskab, mig var tilføiet. Men nu er jeg »noksom og tifold hevnet; thi du, som berøvede mig »det kostelige Klenodie, mit halve Syn, uagtet min »ynkelige Bøn, dig haver jeg nu berøvet det, som »kosteligere er. Og neppe vil nu Nogen af de mæg- »tige Konger, som din Fader i Tankerne haver an- »seet for dine Beilere, faae Lyst til at ægte dig, der »er krænket af hans usleste Træl.«

Baudvilde smiilte med et grumt Ansigt, og sagde: »Disse tykke Mure have ligesaa lidet Tunger, som »Øine. Hvad der er skeet, bliver en Hemmelighed »hos mig, som jeg dræber med dig. En hemmelig »Hevn er ingen Hevn. Far altsaa uhevnet til Nifl- »heim, Forræder!« Hvorpaa hun tog et Spiud, og stak med det efter Vaulundur. Men Vaulundur und- gik Stødet, greb Baudvilde, bandt hendes Hænder og Fødder, og kastede hende ud i Baaden. Derpaa luk- kede han Døren, tog en stor Guldplade, og indgra- vede deri alle sine Bedrifter samt sin Hevn; hvorpaa han opstillede den saaledes, āt den maatte falde Nidudr i Øinene. Da det var skeet, greb han Spiu- det, og raabte: »Nu er min Time kommen.» Hvor- paa han satte det mod Væggen, for at styrte sig deri.

Da hørte han langt borte en sagte og sød Sang, ledsaget med Strængeleg; og skiøndt det allerede var høi lys Dag, og Himlen var reen og blaa uden

Skyer, saae han dog fra Østen en stor, funklende Stierne, hvis Glands Solen ikke mægtede at svække. Ligeledes blev han, til ikke liden Forundring, i det klare, utaagede Veir en stor og i alle Farver stærktspillende Regnbue vaer, som hvalte sig fra den Kant i Østen, hvor han saae Stiernen glimte, og sank ned i Havet lige for hans Buur. Vaulundur glemte ganske sit Forsæt ved dette saare skiønne og høist behagelige Syn, og steg op i Vinduet. Her voxte nu hans Forundring ydermere. Thi Blomsterknopperne hisset paa Jordtungen, som i den tidlige Vaar nyligen vare brudte frem, udfoldede sig synligen mere og mere, alt som Stiernen kom nærmere; og skiøndt der var et langt Stykke Vei mellem Taarnet og Jordtungen, saa kunde han dog fornemme den søde Lugt af de unge Roser, som aabnede sig ved Stiernens Glands. Endelig, da den var kommen mod Enden af den dalende Regnbue, saae han, at hvad han havde taget for en Stierne, var Freias straalende Guldkarm. Paa Karmen sad den høie Asynia selv i al sin Pragt og Herlighed, og ved hver Side af hende tvende Møer, som han endnu ikke kiendte. Freia selv havde et stort blaat bølgende Klædebon om sine hvide Skuldre, som flagrede langt tilbage, og tabte sig i den rene Himmel. Møen paa venstre Side havde en underlig Dragt af friske sammenheftede Blade og grønne Krandse; men den, der sad paa høire Side, var iført en rød Dragt. Vaulundurs Hierte bankede høit; thi meget ligere tyktes ham de trende Gudinder paa Guldkarmen at være Guldklumpen med Ædelstenene, han og hans Brødre fordum

havde fundet i Finnmarken, end Møerne paa Marken med de gule Blomster havde været. En Skare af hvide lyse Alfer omsvævede Karmen, medens den bevægede sig frem; Nogle af dem spillede, Andre sang, atter Andre frembragte en mild Kølning ved at flagre med de brede Svanevinger. For Karmen vare tvende store Vildkatte, der i Vext og Udseende fast lignede Pantherdyr, forspændte, som paa en sindrig og billedlig Maade gave tilkiende, hvorlunde det sømmer sig Vellysten at være den rene Elskovs Slave, i det den tillige ved sin ubændige Higen skynder den frem. Da Karmen var kommen til Regnbuens Ende, blev Vaulundur hardtad forfærdet; thi det lod, som om den vilde styrte sig ned i det bundløse Hav. Men denne Frygt blev ham snart betagen; thi en anseelig gammel Mand og Kvinde skøde sig op fra Havsens Bund, omringede af mange skiønne Havfruer. Den anseelige gamle Mand var Havguden Ægir, Qvinden hans Hustru Ran, og de unge Havfruer vare hendes Døttre. Ran, som ellers altid pleiede at have en mørk, alvorlig Mine, og et Net i Haanden, hvori hun fangede de druknede Mænds Legemer, havde i Dag ikke dette Net, og saae mild ud. De unge smidige Havfruer, hvis lange Haar alle vare indflettede med Siv, og snoede sig rundt om deres smekkre Legemer, havde imellem sig en ung Hval. Hen paa denne Hval kiørte Freia fra Regnbuen. Hvorpaa Alferne gave sig til at flyve oven omkring hende; men neden omkring svømmede Havfruerne, blandt hvilke Nogle grebe i Harper, og sang, hvilket lød, som naar milde Vaarbølger slaae op paa

Strandbredden, søge tusinde Udveie tilbage giennem de smaae runde Stene, og skumme imellem Sivblomsterne.

Saaledes kom hun da nu til Vaulundurs aabne Fængselsdør med de skiønne Qvinder, der sadde ved Siden af hende, hvoraf Vaulundur, da de komme nærmere, strax kiendte den i det røde Klædebon at være hans kiære Hustru Alvilde; kunde derfor ikke tale, men stod blot maalløs med udstrakte Arme, i det Taarerne runde ned ad hans blege Kinder. Da nu Karmen var kommen lige for Fængselsdøren, holdt Hvalfisken stille. Hvorpaa Freia steg ned med Alvilde ved Haanden, som hun ledte frem for Vaulundur, og sagde: »Din Trængselstid er nu forbi, Vaulundur »Finnesøn! Den Spot og Spee, som dig vederfaret »er, haver du selv hevnet; men den Lykke, som dig »herefter skal vederfares, bringer jeg. Den er dig »ogsaa allerede for nogen Tid siden spaaet af en »Havfrue, og vil du vel mindes, hvad hun sang om »Farverne, om Kiærlighed fra Himlen, og om den »smilende Sommer. Denne din Sommer skal nu »blomstre; og skal din rødmende og luende Ædel»steen herefter bryde frem igiennem og lege med »alle Farver, uden hvilket Spil den ogsaa kun »vilde røbe et dødt og glædeløst Liv. Her haver du »din Alvilde, som Odin i Hlidskialf paa min For»bøn nu skienker dig for din hele Livstid; og naar »du engang døer, da skal hun tage dig i sine kiær»lighedsfulde Arme og svinge sig op med dig til »Valaskialf, hvor du skal smedde straalende Drikke»horn og Harnisker for Guder og Einheriar.« Der-

paa vinkte Freia den skiønne Qvinde frem i den selsomme grønne Dragt af sammenflettede Blade. Hun havde en af Jorden opgravet Rod i den ene Haand, og en skarp Kniv i den anden. Da hun nu kom frem, skar hun nogle smaae Skiver af Roden, og lagde dem paa Vaulundurs overskaarne Ankelsener samt paa hans udstukne Øie; derpaa tog hun nogle Blade af sit Skiørt og lagde derover, hvorefter hun aandede derpaa. Da sagde Vaulundur: »Nu »føler jeg fuldvel, at den hulde Eir, Lægekunstens »milde Disa, haver lagt Haand paa mig.« Freia smiilte i sit himmelblaa Klædebon, og sagde hertil: »Naar Siælen har en vis og virkelig kiær Gienstand, »da kan Eir læge, og Freia lyksaliggiøre Hiertet i »dennes Følgeskab; men uden den maatte de hver »for sig blive grumme Valkyrier, som Svanvide og »Alrune, der ikke lade sig nøie med blot at dræbe »paa Valpladsen.« Da hun havde sagt dette, traadte hendes Mø, den blide Siofna, frem med de hulde Blik og de halvtillukkede Øienlaage, og med Valmuekrandsen over de mørke Lokker. Hun rørte med sin Finger ved Vaulundurs Øie, hvorpaa han faldt hen i en mild Søvn. Derpaa bragte Alferne ham over Vandet hen i en frisk Løvhytte midt i Skoven. Baudvilde løste de af hendes Baand, og lode Baaden drive til Land.

Vaulundur sov nu sødt; men hen ad Dagningen havde han en underlig Drøm. Det kom ham for, som om han laae i sin kiære Hustru Alvildes Arme, og at i det samme Slagfidur og Eigil traadte bedrøvede frem for hans Seng med blege Kinder, blodige,

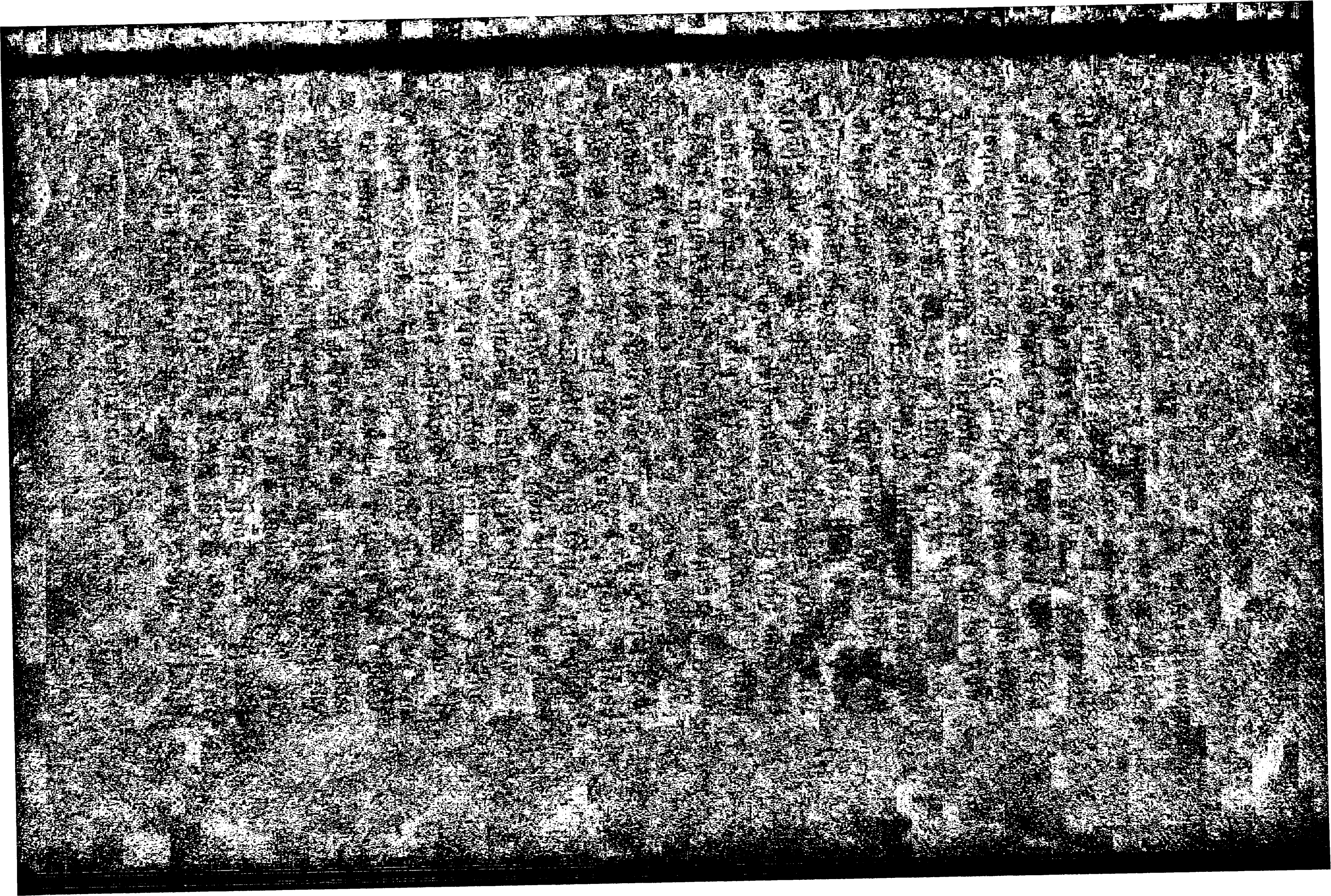
og med foldede Hænder, stirrende paa ham. Da de saae hans Lyksalighed, smiilte de, og han mærkede, det var dem kiært. Slagfidur, den Ældste stod ham nærmest, og bøiede sit Hoved hen over hans Leie, bestandig vinkende, som om han vilde tilkiendegive ham Noget. Eigil var længer borte. Han havde sat sig paa en Steen uden for Hytten, og talte uophørligt, men saa sagte, forvirret, og Ordene saa hurtigen i hverandre, at Vaulundur ikke kunde forstaae et Ord. Da nu Vaulundur vaagnede, fandt han sig virkelig i sin kiære Hustru Alvildes Arme. Men i det han hævede sine Øine i Veiret, saae han over sit Hoved en grøn stor gyngende Green af Løvhytten, netop i samme Stilling, som han troede at have seet sin Broder Slagfidur, og lige saadan vinkende. Eigil talede endnu bestandig de forblummede, sagte, hurtig paa hinanden følgende Ord. Men da Vaulundur vendte sit Hoved til Udgangen af Løvhytten, mærkede han, at hvad der havde givet Anledning til Forestillingen om Eigil, var et lidet Kildevæld, som rislede lige forbi Hytten. Over alt dette kom Taarerne Vaulundur i Øinene; thi han havde elsket sine Brødre høit, og gierne ønsket dem den samme Lykke, som han nu selv besad.

Nu vaagnede ogsaa Alvilde, og da hun havde omfavnet sin Husbonde, sagde hun: »Uden Tvivl, »kiæreste Husbonde! vil du finde dig styrket efter »denne Søvn, og ved dine forrige Kræfter. Gak der»for nu hen til Nidudrs Gaard! Han sover endnu, »og veed Intet af, hvad der er hændet. Men paa »det, at Ingen skal kiende dig, og hindre dig Gien-

»nemgangen, men holde dig for en af Kongens Tie-
»nere, saa tag denne Kaabe over din Rustning! Siig
»ham derpaa, at Vaulundur er brudt ud af sit Fæng-
»sel, og spørg ham, hvad man nu skal giøre!« Om dette Forslag syntes Vaulundur vel. Han klædte sig i sit Harnisk, tog derpaa Kaaben over sig, og kom saaledes uforhindret ind i Kongens Sovekammer, da Drabanterne ved Døren holdt ham for at være en af hans Tienere. Vaulundur traadte frem for Kongens Seng. Nidudr laae og sov, og skiælvede i Søvne. Vaulundur raabte: »Vaagner op, Konning Nidudr!« Nidudr vaagnede, og sagde: »Hvo vover at vække
»mig af min kongelige Søvn?« Vaulundur sagde:
»Vredes ikke! Men en selsom Hændelse er skeet i
»Gaar, som maatte meldes eder. Hvi haver I ikke
»for længe siden dræbt Vaulundur? Saa var ikke
»det skeet, som nu er skeet.« Nidudr sagde: »Næv-
»ner mig ikke dette Navn! Jeg frygter ham midt i
»hans Usselhed, thi siden han sendte mig de kost-
»bare Skaaler, er jeg bleven betagen af en stærk
»Feber, som ikke vil forlade mig. Mit Hoved fryser,
»og Tænderne klappre i min Mund.« Vaulundur sagde: »De Muslingeskaller, disse Skaaler ere giorte
»af, vare dog Intet imod de Perler, som de have
»hvælvet over; thi de vare eders Sønners Pandeskal-
»ler, Herre! Deres Legemer kan I finde nedgravet
»under Blæsebælgen i Vaulundurs Værksted; men
»eders Dotter svømmer omkring i en Baad paa Dy-
»bet, hvis sammenhobede Bølger dog ikke vare nok
»til at aftvætte hendes Skamplet.« Derpaa fortalte han hannem vidtløftigen Alt, hvad hændet var; ka-

stede derpaa Kaaben tilside, drog sit Sværd, og raabte med høi Røst: »Og nu er jeg selv kommen herhid, »du Niding! for at give dig dit Banesaar.« Hævede derpaa sit Sværd, for at slaae Nidudr ihiel. Men Nidudr var alt død af Skræk, og foer saaledes til Hel, hvor han nu betales for alle sine Ildgierninger.

Baudvilde, da hun vagnede, styrtede sig i Søen; men Dronningen tog Gift, da hun hørte, hvad der var skeet. Herpaa udraabte Almuen Vaulundur til Konge over alt Nidudrs Land. Han regierede i mange Aar, og var en ligesaa giefmild og sindrig Regent, som en duelig Krigskæmpe. Han døde i en graa Alder, og ligger begraven i en Høi midt i Ulfsdalen, hvor hans Gaard skal have staaet. Inden i Høien finder man endnu den Dag i Dag en fiirkantet Bygning af store Kampestene. Paa Stenen mod Nord er der udhugget en Mand med sammenlænkede Been, som smedder et Sværd. Her holdtes ogsaa i mange Aar et Offer, og blev han anseet som en Gud efter sin Død, da man troede, at hans Hustru Alvilde efter Freias Tilsagn havde hævet hans Siæl i sine Arme op til Valhalla. Alle Smedde, naar de foretoge sig et svart Arbeide, anraabte gemeenlig først Vaulundur. Og havde man for nogle hundrede Aar siden i Sverrig, i det kongelige Rustkammer, endnu det af Vaulundur smeddede Sværd med de blaae Ædelstene, som altid længtes efter Kamp, og holdt sig i den diærveligen; men nu har det længe været borte. — Hermed endes Vaulundurs Saga.

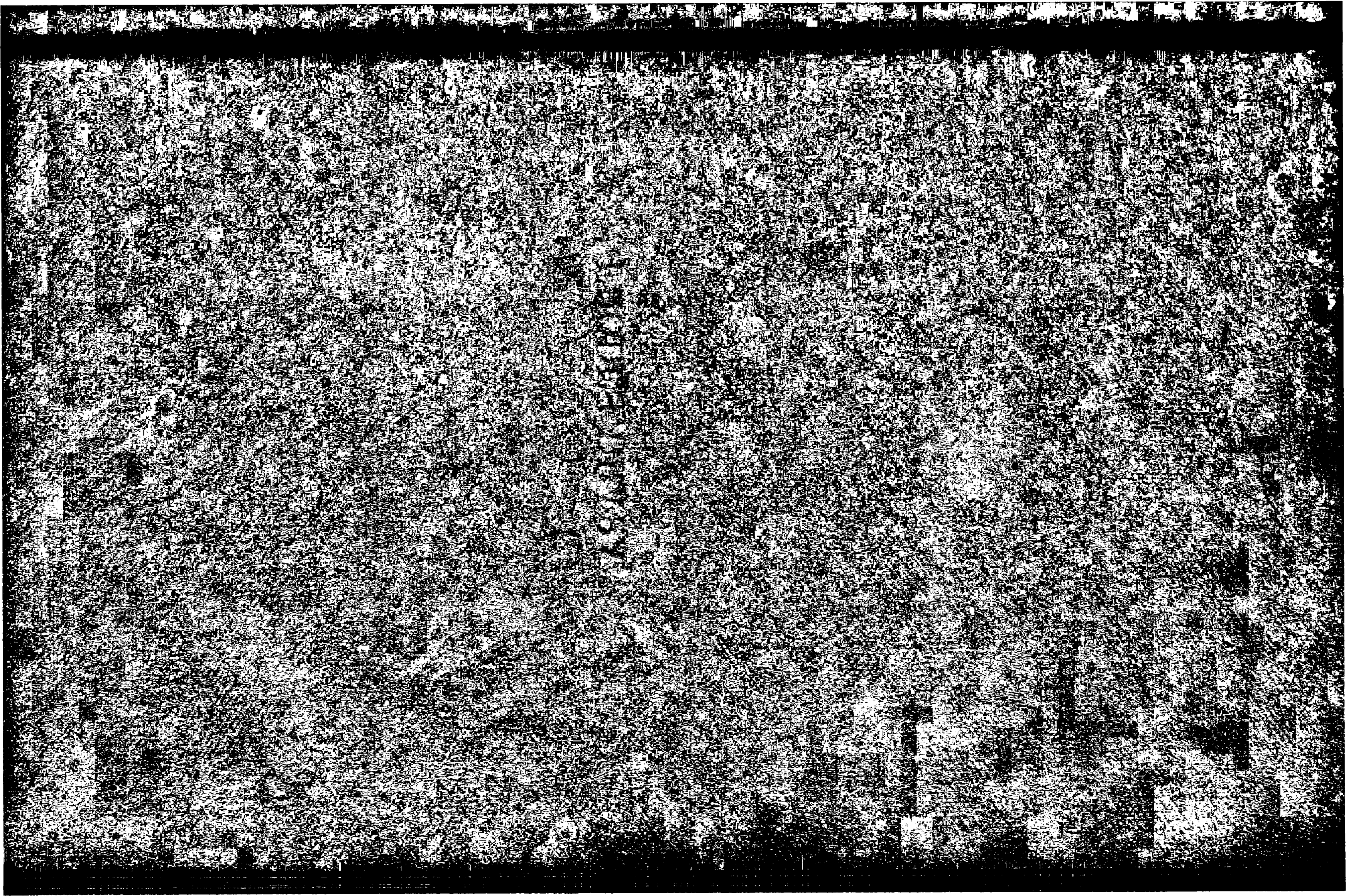
HELGE,

ET DIGT.

FRODES DRAPA. — HELGES EVENTYR.

YRSA, TRAGOEDIE.

FRODES DRAPA.

FRODE PAA VIFILS Ø.

Kong Frode staaer i Leiregaard,
Han gav sin Broder Ulivssaar,
Det var stor Ynk og Smerte:
Ung Halfdan ligger krum paa Skiold
Med Staalet i sit Hierte.

»Nu er jeg Drot i Danmarks Land;
»Og den, som snart mig bringe kan
»De unge Brodersønner,
»Med Ringen af hiin røden Guld
»Den Kæmpe jeg belønner.«

Der søges Dag, der søges Nat
I Mark, paa Sø, i Skov og Krat,
Man kan dem ikke finde.
De sidder i det Jordehuus,
I Mulden dybest inde.

Dankonning lader Bud udgaae
Til Hexen hist i Hyttens Vraa,
Hvis Væg for Stormen luner.
Hun grunder paa det hvide Sand,
Og skriver sine Runer:

»Hvis Brodersønnerne skal døe,
»Du søge maa paa Vifils Ø
»Med Flid og ufortrøden.
»Han var Kong Halfdans gode Mand,
»Han svor ham Tro i Døden.«

Dankonning gaaer fra Leirelund,
Han seiler ud en Morgenstund
Fra Isefiordens Kyster.
Havfruen svømmer ved hans Skib
Med sine hvide Bryster.

Den gamle Vifil staaer paa Toft
Med breden Hat, i hviden Koft,
Med Haanden over Brynet;
Han bliver Kongesnekken vaer,
Og gyser over Synet.

»Nu iler, Pilte! som en Vind
»I Busken ind, i Skoven ind,
»Lad Jorden eder dække.
»Jeg skuer hist med spændte Seil
»Den begbestrøgne Snekke.

»Den løber, som en Drage styg
»Med høie Vinger paa sin Ryg,
»Fra Siølunds dybe Fiorder.
»Den tørster efter Kongeblod,
»Den bringer eders Morder.«

Ung Helge river gram og vred
En smekker Green fra Pilen ned:

»O, kunde jeg ham standse!
»O, var jeg Mand, som jeg er Gut,
»Og var min Kiep en Landse!«

Da gamle Vifil Bonde leer:
»At du est Halfdans Søn, jeg seer.
»Du vilst ei længe blunde;
»Snart voxer op den liden Ulv
»Med hvassen Tand i Munde.

»I skal ei denne Sinde døe;
»Og naar jeg raaber Hop og Hø —
»I kiende mine Hunde —
»Saa iler til det Jordehuus!
»I her forraades kunde.«

Kong Frode stiger ud paa Strand;
Da lægger sig om Øens Rand
En tyk og selsom Taage:
For blomstrende Skioldungeblod
De gode Alfer vaage.

De muntre Drenge lege hist
I Skoven med den Blomsterqvist;
De vil dem ikke skiule.
Mildt vifter Morgenluftens Pust
I deres Lokker gule.

»Og hør, du Vifil Bonde! nu:
»Jeg mener, du est falsk i Hu,
»At Piltene du giemmer.« —

»Hei,« raabte Vifil, »Hop og Hø!«
Han hørte deres Stemmer.

Da smutte begge Drenge bort,
Liig Skovens kongelige Hiort
For Pilen, som vil døde.
»Der kommer vel engang den Tid,
»At vi kan Faren møde.« —

»Hvad raabte du paa Hø og Hop?
»Paa Steilen fletter jeg din Krop!
»Vilst du dem Faren dæmpe?«
Da svarte Vifil diærvt og stolt;
Thi Vifil var en Kæmpe:

»Herr Konning! Øen er ei stor;
»Lad søge, hvis du mig ei troer,
»Bag Dysser, Træer og Stubbe.
»Men hør dog nu et Alvorsord
»Af en bedaget Gubbe:

»Din Broder lumskelig du slog;
»Men hvis du og hans Sønner vog —
»Ved Odin i Valhalle,
»Du mistede to Fiender smaae,
»Og fikst til Fiender — Alle!«

Kong Frode smiler stolt med Spot:
»Din sølvgraa Tinding klæder godt,
»Jeg vil dig Livet skienke.
»Du veedst, at Børn og gamle Folk
»Kan sige, hvad de tænke.« —

»Og kan jeg sige, hvad jeg vil,
»Vel, Konning! hør opmærksom til:
»Jeg svær ved Halfdans Fane:
»Her synger dig din Svanesang
»Den sølverhvide Svane!«

De Sendebud for Kongen staae:
»Vi monne rundt om Øen gaae,
»Men fandt kun Ravn og Heire.«
Da steg Kong Frode paa sit Skib,
Og drog igien til Leire.

HROAR OG HELGE I JORDHUSET.

HROAR.

Tys! hørte du dem træde
Paa Græssets Tørve?
Hvis Frode Døren finder,
Vort Blod maa flyde.

HELGE.

Mit lidet Sværd, min Skimring
Skal tappert stride.
Vor Banemand skal bløde,
Før Helge blegner.

HROAR.

Ak, saaest du, Moder kiære!
De Sønners Qvide,

I Gravens Giemme blandte
Sig Graad med Asken.

HELGE.

Tænk, da den tappre Fader
Faldt uden Taarer,
Og red til Odins Rige
Paa røden Sleipner!

HROAR.

Her sidde vi saa stille,
To Kongesønner,
Ved lidet Bord, hvor Lampen
I Hulen lyser.

HELGE.

Den Tid vil ogsaa times,
Da vi skal tielde
De hvalte Kongesale
Med lysen Silke.

HROAR.

Da skal vi enigt styre
Det stolte Rige,
Og ei, som Frode, feide
Med egne Frænder.

HELGE.

Jeg seiler vore Snekker
Paa Søens Vover,
Og hævder Danmarks Hæder
Paa alle Have.

HROAR.

Jeg, kaaret da til Kronen
Ved Leirekilder,
Vil holde Ret i Riget,
Og reise Staden.

HELGE.

Nu Faren er forsvunden,
Og borte Frode;
Jeg hørte Vifil Hornet
Med Haan at blæse.

HROAR.

Han aabner Lugen. Lyset
Fra Luften blaaner.
Nu Græsset os og Grenen
Fra Graven vinker.

SÆVAR JARL OG FRU SIGNELIL.

Jarl Sævar sidder paa Siælland;
Han var saa giæv en Helt,
Med sine Snekker han befoer
Det stor' og lille Bælt.

De maatte vel ham skatte
Paa Skibets vaade Vei.

De flyede ham, som Silden flyer
Den frygtelige Hai.

Hans Slot stod hist paa Bakken;
Der var hans Tidsfordriv.
Den bedste Skat i Borgen var
Ung Signelil, hans Viv.

Hun blussede, som Freia,
Med lange gule Haar,
Saa smekker, stor og yndig,
Og end kun atten Aar.

Men Hros og Helges Søster
Græd tidt, naar Sævar sov:
»Min Fader er uhevnet dræbt,
»De Brødre Dødens Rov!«

Den gamle Vifil Bonde
Fremkalder Helg' og Hro:
»Her er ei Fred for eder meer,
»I unge Konger to!

»Til Sævar Jarl I drage!
»Han er en mægtig Maag.
»Han bedre jer optugte kan,
»End Bonden i sin Krog.«

En Aften sidder ung Signe
Med sorrigfulde Sind,

Forgieves klapper Sævar Jarl
Den runde Rosenkind.

Forgieves lægger Sævar
Sit Hoved i Signes Skiød.
Hun tænker paa sin Faders
Og paa de Brødres Død.

Da banker det paa Døren brat,
Og tvende Gutter smaae
Ind i Tusmørket træde
Med lodne Kofter paa.

»Hvem er I, Drenge?« — »Hyrder.« —
»Hvad kan I vogte?« — »Faar;
»Men ogsaa Ulven dræbe
»Hver af os godt forstaaer.« —

»Man kan ei eders Aasyn see
»For Hætter og for Skind.«
»Vi er Kulsvierdrenge,
»Vi bære Sod paa Kind.« —

»Gaaer ned da til mit Borgeled!
»Der er et Faarehuus;
»Der skal I æde Skoften,
»Og drikke Vand af Kruus.« —

»Naar Tienesten er liden,
»Er ikke Lønnen stor;

»Giv os lidt Suul til Brødet,
»Du ædle Jarl i Nord!«

»En Kiende Suul til Brødet,
»Det faaer I, om I maae.
»Gaaer nu til Faarestien ned,
»At hvile jer paa Straa!«

De Pilte ginge til Faaresti;
Der sov de uden Harm.
Jarl Sævar gaaer til Silkeseng,
Han laae i Signes Arm.

HROAR OG HELGE VED FAARESTIEN.

HROAR.

Helge! jeg græder, du spotter, og leer.
Signe, vor Søster, jeg dagligen seer,
Tør ikke tale, for Signelil staae,
Men kun som Hyrde paa Grønningen gaae.

Vidste du, Signe, som har os saa kiær!
Vidste du, Hroar og Helge var nær,
Ikke saa tidt med en svulmende Barm
Sadst du og støtted dit Hoved til Arm.

Ofte, naar Sævar indbyder til Fest,
Rider til Borgen den hielmede Giest,

Stolt paa sin Ganger, saa mægtig og fri,
Klædt i sit Harnisk, vor Hytte forbi;

Medens som Trælle vi skamfulde staae
Med vore Hætter af Gedeskind paa,
Aabne ham Ledet, og lukke det til,
Høre kun langtfra det klingende Spil —

Helge! da ønsker jeg tidt mig til Hel.
Heller dog død, end en ynkelig Træl!
Heller i Graven, end levende død
Haanes, og trælle for Vand og for Brød!

HELGE.

Hroar, min Broder! du skielder din Dragt?
Elsker, som Qvinden, du Flitter og Pragt?
Skindet er stivt, af umageligt Maal?
Vel dig! det vænner til Kobber og Staal.

Hroar! du vrager vellystig din Mad?
Ønsker, som Bonden, det spækkede Fad?
Skamme dig maatte du; giør mig ei rød!
Knoklerne styrkes af Vand og af Brød.

Snart skal vi hevne paa Frode vor Spot.
Nøden opdrager en Skioldunge godt.
Drengene vogte spagfærdige Faar;
Drotten at ave de Kæmper forstaaer.

Sævar maa prøves. End kan vi et Aar
Dræbe ham Ulven, og vogte hans Faar.

Senerne hærdes, og Solen giør bruun,
Snart er vor Hage bedækket med Duun.

Signe, vor Søster, vi dagligen see:
Armen er trind, som af krystede Snee;
Barmen er svulmende, Kinden er rød,
Skiøndt hun begræder vor tidlige Død.

Signelil trives uagtet sin Sorg,
Har, hvad hun ønsker, en Mand og en Borg.
Det tør jeg sværge: Naar Intet hun veed —
Ei hun forraader vor Hemmelighed.

JULEREISEN.

Kong Frode sidder ved Juletid,
Af Snee var Skoven saa glimrehvid.

Juletid,
Af Snee var Skoven saa glimrehvid.
Han sender Bud til de Jarler snilde,
De skulle drage til Julegilde.

Jarler snilde,
De skulle drage til Julegilde.
Han lader paa Bænk de Bolstre lægge,
Og stoppe med Mos de Biælkevægge.

Bolstre lægge,
Stoppe med Mos de Biælkevægge.
Paa Gulvet sættes med Øl en Tønde;
Nu monne den Ruus vel snart begynde.

Øl en Tønde;
Nu monne Rusen vel snart begynde.
Jarl Sævar og hans stolte Frue
De skulle drage til Julestue.

Stolten Frue;
De skulle drage til Julestue.
Hun var vel svøbt i Skarlagenklæde;
Med Biørneskindet var dækt den Slæde.

Skarlagenklæde;
Med Biørneskindet var dækt den Slæde.
De Gutter stande ved Ledet og fryse
Alt i den paltuge Bondekyse.

Ved Ledet og fryse
Alt i den paltuge Bondekyse.
»Og maatte vi ride med paa Føllet,
»Vi smagte vel lidt af Juleøllet.

»Med paa Føllet,
»Vi smagte vel lidt af Juleøllet.«
De ledte fra Stalden den unge Fole;
»Heel daarlig kun er vor Høitidskiole.«

Unge Fole;
»Heel daarlig kun er vor Høitidskiole.«

De sprunge paa Folen ubehænde;
De monne hinanden Ryggen vende.

Ubehænde
De monne hinanden Ryggen vende.
Saa rede de med til Kongesalen;
Een holdt i Manken, og Een i Halen.

Til Kongesalen;
Een holdt i Manken, og Een i Halen.
De sang paa Veien for ei at fryse.
Ung Hroar tabte sin Gedekyse.

For ei at fryse.
Ung Hroar tabte sin Gedekyse.
Fru Signelil skued de Lokker gule,
Hun kunde saalidet Graaden skiule.

Lokker gule;
Hun kunde saalidet Graaden skiule.
Hun kiendte Hroar: Saa langt var Haaret,
Kun Trællen var ham i Klæderne skaaret.

Langt var Haaret,
Kun Trællen var ham i Klæderne skaaret.
»Min Hustru! hvi dine Øine rinde?« —
»Jeg kan ei taale de Østenvinde.

»Øine rinde,
»Jeg kan ei taale de Østenvinde.

»Men vender, I Drenge! nu tilbage,
»Og mindes vel eders unge Dage.

»Gaaer tilbage,
»Mindes vel eders unge Dage!« —
»Og frygt kun ikke, vor ædelig Frue!
»Vi bære Blus i den Julestue.

»Ædelig Frue!
»Vi bære Blus i den Julestue.
»De Blus skal lyse saa høit i Landet,
»Vel tyve Miil de skal sees fra Vandet.

»Høit i Landet,
»Vel tyve Miil de skal sees fra Vandet.
»Vi skylde Kong Frode Bøddelpenge,
»Fordi han lod os vor Fader hænge.«

JULEGILDET.

Kong Frode sidder i Gyldenkiol,
Han lod indbære den Tryllestol.
Den gamle Hex, i Skoven var,
Til Julegildet paa Baar man bar.
Der aldrig feiredes mindste Fest,
Hvor ei Alrune var Kongens Giest.

Troldkonen sidder med sølvgraat Haar,
Som hende lige til Jorden naaer.
Kong Frode drikker med Jarler i Ring,
Han lod Guldhornene gaae omkring.
»Og siig os nu, du Qvinde saa graa!
»Hvad Skiebne monne du Helten spaae?«

Alrune drikker af sorten Horn,
Deri hun blander et Edderkorn.
Da ryster hun stærkt paa hvert et Lem,
Af Panden svede Draaberne frem,
Hun gisper, og stønner saa bleg og hvid.
Da galer Hanen ved Midnatstid.

»Og hør, Herr Konge! jeg siger for sand:
»Det Smaa det Store vel fælde kan.
»Jeg sad i Gaar paa min Egerod,
»Da steg en rødhaaret Mand af Flod
»Med Stang i sin Haand, med et søgrønt Skiæg,
»Og Kinden hvid, som en kalket Væg.

»Han tog mig ud paa Marken. Jeg saae,
»En styrtet Hest som et Aadsel laae.
»Ei Blod af Gangerens Indvold flød,
»Den fandt for Fluernes Braad sin Død.
»Han sang: Tidt vælter Tuen et Læs,
»Tidt strander Skibet paa mindste Næs.

»Den Tid, du fældte Kong Halfdan, Drot!
»Da dræbte du ikke din Fiende godt.

»Hvo Ukrud luger, min Herre god!
»Maa luge det op med Trevl og Rod;
»Hvis ei, da breder fra Gierdets Rand
»Sig snart den saftige Løvetand,

»Og voxer saa vildt med sin skarpe Saft,
»Og blomstrer gyldent i første Kraft,
»Og truer dig med sine Duun saa rund,
»Thi, jager dem bort din blæsende Mund,
»Betyder det, Konning! at du skalst døe.
»Det sværger Alrune — ved Hop og ved Hø!«

Kong Frode grunder saa mørk i Sind.
Da nærmer sig Signe med Rosenkind,
Og seer paa Qvinden saa bønlig blid,
Og stryger en Ring af sin Finger hvid.
Den glider ned i Alrunes Skiød,
Og glimter med en Karfunkel saa rød.

Saasnart Alrune Karfunklen seer,
Hun anderledes til Sinds sig teer,
Og siger: »Frode, min Konning! ak,
»Hvad vil I agte paa Kiærlingesnak?
»I stole paa eders Glavind trygt,
»Og ængstes ei af en Nidingefrygt!«

Da blusser Frode med skummelt Mod:
»Hex! dine Lemmer skal svede Blod.
»Paa Pinebænken jeg strækker dig;
»Jeg seer det vel, du forraader kun mig.« —
»Nei,« raabte Hexen, »Herr Konning! o,
»Forvar dig, vogt dig for Helg' og for Hro.« —

»Hvor er de?« — »Strenge Herr Konning! her,
»I Trælleflokken ved Skienken der.
»De rede herhid paa det unge Føl,
»De kom at skienke dit Graverøl.« —
»Ha, griber dem! griber dem!« Kongen skreg.
Da blev liden Signe Kinden saa bleg.

Men ud af Døren, som høit til Hest,
De fløi, som Løvetands Duun for Blæst.
De løbe til Skoven, hvor tykkest den var.
To Spader paa Skuldrene med de bar;
Dem reve de Trællene nys af Haand.
Hver svang sin Spade, som lette Vaand.

»Kom,« raabte Helge, »kom, Hro! kom her,
»Kom, hielp at grave ved dette Kiær.
»Her giemte vor Fader sin Krone rød,
»Fordi han frygted den lumske Død.
»Os har han sagt, hvor Kronerne laae,
»Kun du og jeg kan dem atter faae.«

Da grove de Drenge med megen Flid
Alt i den stiernede Midnatstid.
Ung Helge finder den største Ring,
Han giør af Glæde saa høit et Spring.
Ung Hroar finder den Krone klar,
Som Dronning Sigrid, hans Moder, bar.

»Kom nu, min Broder! og vær ei seen,
»Og lad os bestige den Kongesteen.«
Til gamle Thing de Pilte hengaae;
Der sætte de begge Kronerne paa.

I Gedeskinds Kofter, med guldguult Haar,
Med Kroner af Guld de Pilte staaer.

Konning Frode drager ad Skoven frem
Med brændende Blus — da skuer man dem:
Paa Kongestenen, og Arm i Arm,
Foragte de Morderens vilde Harm.
De Fakler lue med røden Glands,
Og funkle paa Kongernes gyldne Krands.

Og Folket kiender bag Bøg og bag Tiørn
De Kroner paa Skioldungens ægte Børn.
De kiende Faderens, Moderens Træk,
Og vende sig mod den Morder saa fræk.
Da flygter Frode til skumle Slot;
Men Helge kaares med Hro til Drot.

»Nu lad ham flygte med ængstlig Hu,
»Tak Odin for eders Redning nu,
»Den usle Rest af Livet ham levn!«
Men Helge raaber: »Kun Hevn! kun Hevn!«
Og Skialden siunger i hvælvede Sal
Om Hevnens Følger — og Hevnens Qval.

FRODES DØD.

Kong Frode flygter.
Med Blus og Lygter

I dunkle Skov
Man ham forfølger.
Ei Løvet dølger
Det visse Rov.
Man seer hans Kaabe
Bag Grenen rød,
Og Alle raabe
Paa Frodes Død.

Ham Knæet vakler.
Med lyse Fakler
Gaaer Helge først.
Paa Mord han skriger,
Som vilden Tiger
Med blodig Tørst:
»I Leiregader
»Skal Gildet staae.
»Vor dræbte Fader
»Sin Hevn skal faae.«

Men Hroar standser:
»Nei, Lykken krandser
»Min Tinding grøn;
»Nu bør jeg bære
»Mit Guld med Ære,
»Som Halfdans Søn.
»Kan Helge frygte
»For Frodes Flok?
»O, lad ham flygte
»Til Ragnarok!«

Men Helge raaber:
»Forgieves haaber
»Din Blødhed svag
»Ham Liv at skienke.
»Hans Blod skal stænke
»Den Dag i Dag.
»Min Faders Dræber!
»Jeg vil dig vel;
»Snart dine Læber
»Skal kysse Hel.

»Din Aand sig svinger
»Paa svovlblaae Vinger
»Til Dødes Hal.
»Den røde Drage
»Skal herligt brage
»Med høie Knald.
»Paa Skyer sorte
»Den hid sig svang;
»Alt Nastronds Porte
»Gaaer op med Klang.«

Saa raaber Helge:
»Nu kan I vælge
»Blandt Vilkaar to:
»Ham Livet levne
»Til nye Hevne,
»Saa fromt som Hro;
»Hvad heller Buen
»At spare klog,
»Og skienke Luen
»Et Nidingsdrog.«

Og Alle følge,
Som Havets Bølge
Den stærke Storm.
De Kæmper gode
Høit kalde Frode
En Midgaardsorm.
Sig Helge fryder
Med krandset Skaft,
Og Mængden lyder
Den nye Kraft.

Men dybt i Lunden
Har Frode funden
Sin Gudegaard,
Af Biælker bygget,
Og vel beskygget,
Thi Asken staaer
Ved Offerstenen,
Ved Guders Sal,
Og strækker Grenen
Saa høi og sval.

Der han tilbeder
Og sværger Eder
En Havets Qvind,
Den skiønne Huldre
Med runde Skuldre,
Med Rosenkind,
Som hist i Sivet
Blandt Blomster boer,
Og Underlivet
Som Slange snoer.

Den Jetters Datter
Kong Frode skatter
Med Uskylds Blod.
Bag dunkle Vove
I grønne Skove
Hun gav ham Mod.
Hun gav ham Kronen
Og Lyst og Fryd;
Og Huldrekonen
Han gav sin Dyd.

Men Odin skuer
Ved Hlidskialfs Luer
Til Krat og Tiørn.
Snart han opdager,
At man bedrager
Skioldungens Børn.
Han Flodens Dronning
Méd Rædsel slaaer,
Og Helge Konning
For Taarnet staaer,

Og kaster Flammen
I Askestammen,
Og Alt er Blus.
Høit Biælken knager,
Og Tiæren brager
I tørre Mos.
Kong Frode viger
Til Taarnets Rand;
Men Ilden stiger
Saa høit, som han.

Han raaber Naade,
De Hænder baade
Mod Himlen slaaer.
Men Helge svarer:
»Nu du erfarer,
»Hvad Hevn formaaer.
»Høit Halfdan svæver
»I Skyen rød;
»Hans Skygge kræver
»Sin Morders Død.«

Da Kalken svinder
Af Frodes Kinder,
Han blusser vild.
Han skriger, synker,
Og Ingen ynker
Ham i hans Ild.
Da stiger Luen
I Guders Gaard —
Og høit Havfruen
Paa Flammen staaer.

I Baalets Bølger
Hun halv fordølger
Sin Snogedeel; -
Men Arm og Bryster,
Som huldt forlyster,
Dem seer man heel.
Hun rædsomt smiler
I Nattens Lund,
Og Fingren hviler
Paa hendes Mund.

Et selsomt Under!
Man seer, hun grunder
Paa blodig List.
Alt Taarnet zittrer,
Og Ilden knittrer
Fra Qvist til Qvist.
Kong Helge viger
I kolde Nat.
Da Flammen stiger —
Og slukkes brat.

Men dybt i Fiorden
En dæmpet Torden
Sig høre lod;
En Gysen farer
I Helteskarer,
I Kongens Blod.
Paa alle Kyster
Slaaer Bølgen op,
Og Sivet ryster
Sin Blomstertop.

HELGES EVENTYR.

ROSKILDE BYGGES.

Naar Tordnen renset har med sine Skyer
Den qvalme Luft, da blier den atter blaa.
De unge Blomsters Skiønhed sig fornyer
Med dobbelt Rødme paa bedugte Straae.
Sol klækker Skoven ud, og Freden Byer;
De Hænder, som i Kamp med Sværdet slaae,
Maae brænde Tegl, og hugge Biælker lige,
Hvis Borgen af sit Gruus igien skal stige.

Kong Hroar, blid og rolig af Naturen,
Skiøndt ung af Aar, er gammel paa Forstand.
Med Smerte seer han hisset Leiremuren
Tilintetgiort ved Isefiordens Rand.
Hans Mod opflammes ei ved Krigerluren;
Men Fædrelandet trænger til en Mand,
Som dyrker Kunst, som tænker, hvor det gielder,
Som bygger atter op, hvad Kampen fælder.

Og medens Helges raske Hierte brænder
I Stavnen af den luegyldne Snekke;
Mens overalt, hvorhen sig Helten vender,
Hans blanke Vaaben seirende forskrække:

Bevæge hist sig tusind travle Hænder,
Og sætte Steen og Biælker snildt i Række,
Og mure Bygninger i lige Rader
Med breden Torv og rummelige Gader.

Den gamle Mimer, Hroars ædle Ven,
Har viist ham Stedet, hvor han skulde bygge;
Thi ofte gik den unge Konning hen
At spørge den guddommelige Skygge.
Der var en Brønd — den springer vist igien —
Den sprang i Leireskovens dunkle Hygge;
Der sad den vise Gud ved Midnatstide,
Og lærte Hver, som gierne vilde vide.

Men Faa kun steg derned; den stolte Thor
For Skoven stod, og vinkte dem tilbage.
De meente, Kraft nødvendig var for Nord,
Og frygted, her den skulde Skade tage.
Skiøndt Odin selv fra Valhals Giestebord
Hver Aften kom, for Bægeret at smage,
De spotted stolt dog Siælens Herredømme,
Og Styrken blev — en Ganger uden Tømme.

Hvor var det smukt, at see den vise Gud
Med iisgraat Skiæg, og klædt i Vadmelskaaben,
I Skoven, medens hist fra Skyens Brudd
Den lyse Maane viste Himlen aaben;
Den unge Drot i grønne Silkeskrud
At søge Mimer uden Skiold og Vaaben;
At see dem glade sig ved Hulen møde,
Og skilles først mod aarle Morgenrøde!

»Søn!« sagde Mimer, »her ved disse Væld
»Du reise skal din By til Danmarks Ære.
»Det flade Siælland eier intet Field,
»Som Helteborgen kan i Skyen bære;
»Men Kilder, Skov og Fiord kan giøre Skiel
»For hvad Naturen ellers maa undvære.
»Byg her din Stad, og viid, i Tiden silde
»Den giemme skal dit Navn, som Hroarskilde!

»Og naar alt. længe Leireskovens Træ'r
»Er vegne bort for Plovens Ägerfure;
»Naar Fiorden halv er siunken til et Kiær,
»Og Intet sees af dine gamle Mure;
»Naar længst en anden By har reist sig, nær
»Din siunkne Kongsgaard, dine Jomfrubure:
»Skal dog med Taarn og Hal din Fiord begaves,
»Og danske Kongers Liig skal der begraves.«

Kong Helge seiler dristig midlertid,
Og breder ud sit Navn i Nordens Riger.
Som Ørnen høit i Luft, han fører Strid,
Til Storm han kaster sine lette Stiger;
Da entres, medens Bølgen høi og hvid
Opskummer med de grumme Havets Piger,
Som fanger i et Net til Dødens Hvile
De Liig, der styrte ned for Heltens Pile.

»Og medens Helge glæder Asa-Thor,
»Saa skynder jer, I Tømmermænd! at lave
»Et Badehuus ham ved den køle Fiord.
»Jeg selv har plantet ham en Æblehave;

»Did skal han vandre hen fra Giestebord,
»Og fryde sig ved Yduns modne Gave.
»Der skal han nyde Livet, glemme Leire,
»Og styrke Kræfterne til nye Seire.«

Ung Helge drager hiem en Sommernat;
Mod Stranden langsomt Snekken Voven kløver.
»Nu lad os komme bag paa Hroar brat,
»Og faae ham til at troe, det er en Røver!
»Han sidder i sin Hytte hist forladt,
»Og Agersmanden Kæmpens Hielp behøver.
»Nu lad os ængste ham med vore Feider!«
Saa taler hiin, og sender først en Speider.

Forundret kommer Speideren tilbage:
»Herr Konge! vi maae være draget feil.
»Jeg ingen Leirehytter kan opdage,
»Slet intet Gruus ved Isefiordens Speil.
»En Vold jeg saae sig rundt om Byen drage.
»En By! Kom, lad os heise vore Seil!
»En Trold har os forført i Midnatsstunden;
»Vi løbet er i Bretlands Thems for Lunden.« —

»Umuligt!« raaber Helge. »Herthedal
»Er her; jeg skuer Isefiordens Vove.
»I Skumringen jeg seer den store Sal
»Af Fædrelandets hvalte Bøgeskove.
»Og skulde nu den vidtberømte Hval
»Sig ei fra Havet ind i Bugten vove?
»Afsted, at undersøge Byens Volde!
»Jeg gyser ei, og allermindst for Trolde.«

Hvor stor var hans Forundring, da han stod
I Roskilds sikkre, rummelige Gader!
Da saae han, Freden kræver ogsaa Mod,
Og at der kæmpes kan foruden Plader.
Fra Isse han betragted ned til Fod
Den sieldne Broder, som var Kampens Hader,
Men som formaaede, mens han tappert fegted,
At virke det, der var hans Glavind negtet.

Med Thor stod Asa-Mimer paa en Sky;
Hiin Kraftens Hammer holdt, han Viisdoms Bæger.
»Da«, raabte Mimer, »vil først Loke flye,
»Naar disses Kraft eet Kongebryst bevæger.« —
»For meget!« raabte Auka-Thor med Gny;
»Før splintre skal mit Lyn de danske Eger.
»Kun Odin Kraften blev med Viisdom givet.« —
»Nei,« smiilte Mimer, »dertil stræber Livet.«

HAVFRUEN BESØGER KONNING HELGE.

Dagen er lang, og Sommeren heed,
Snart Morgen paa Aften følger.
Konning Helge gaaer til sit Badehuus ned,
At qvæges i Havets Bølger.

Af Biælker bygt, i rindende Vand
Det staaer ved Pæle betrygget.

Det vender mod Nord til klaren Strand,
Af Almetræer beskygget.

Et Sovekammer er Badet nær,
En Løibænk bredes derinde.
Det dunkle Kammer har grønligt Skiær,
Thi Løvet vogter for Vinde.

Konning Helge springer i Badet ud,
Han sig i Vandet forlysted;
Han ligner Ægir, den stærke Gud,
Naar Bølgen ham spiller om Brystet.

»Her er for snevert, her er for trangt.«
Han aabner den Brædeluge.
»Derude Badet er mere langt;
»Der skal mig Bølgerne sluge.«

Han tumler sig, som den muntre Fisk,
Af Strømmen vugget og baaret;
Han er saa deilig, saa ung og frisk,
Og Sivet sig vikler i Haaret.

Hist Hyrdepigen bag Træet staaer,
Og ud fra Buskene titter;
Stærkt hende Hiertet i Livet slaaer
Bag Løvets skiulende Gitter.

De Trælle vente med Dugen hvid,
Deri sig Konningen hyller.
Det er saa kølt i den Aftentid,
Og Bølgen mod Pælene skyller.

»Forlader mig nu, I Trælle to!
»Jeg vil paa Bænken mig strække.«
Der finder han snart en qvægsom Ro
Paa Sivets flettede Dække.

Han slumrer ind ved Bølgernes Larm,
Saa sagte sig snige de Strømme.
Han støtter sit Hoved paa sin Arm,
Og smiler i Heltedrømme.

Ham synes at see Valkyrier tre,
Der ned fra Regnbuen stige;
Som krystet af den hvideste Snee
Hver rosenfarvede Pige;

Den ene med Sværd, den anden med Stang,
Den tredie med fiærede Pile,
De siunge Kongen en Heltesang,
Imens de kyssende smile.

Han strækker sin Arm saa kiærligøm
At gribe Møen om Livet;
Da vaagner han af sin skiønne Drøm —
Og ligger ene paa Sivet.

Men underligt i det nære Bad
Han hører Noget at klynke.
Han lytter — grunder — han veed ei hvad —
Og maa dog Klageren ynke.

Snart tykkes det ham, som var det Vind,
Der foer fra Havet i Røret.

Snart selsomt det bevæger hans Sind,
Og klinger saa lystigt i Øret.

Han aabner Døren af Granefiæl,
Hvor Røsten synes at stige;
Da skuer han paa den nedhamrede Pæl
En frysende Tiggerpige.

Hun sidder ved den aabnede Dør
Med Lokker drivende, gule;
I Bølgen bag de skummende Rør
De spæde Fødder sig skiule.

Om Livet en Kofte knapt sig slaaer;
Af Kuld han seer hende grue.
Hun er kun lidt over fiorten Aar,
Og fast som Barnet at skue.

»Ak, Herre! min Moder har mig forladt
»I Badet, og mod min Villie;
»Tillad mig at sove den eneste Nat
»I Kammeret paa din Tilie.«

Ung Helge føler en selsom Lyst,
De Blik i Hiertet sig bore;
Bag Koften knopper et Liliebryst,
Og Øinene tindre saa store.

»Og kom du kun, mit vakkre Barn!
»Det blæser saa koldt derude.«
Om Haaret har hun et Fiskergarn,
Det ruller hun til en Pude.

Hun strækker sig paa det haarde Træ;
Det Konning Helge bedrøver.
»Hvad gavner hende det lune Læ,
»Naar jeg hende Leiet berøver?

»Du hvile dig ved min Side her!
»Du kiender mit Helterygte:
»Jeg lægger imellem os mit Sværd,
»Saa har du Intet at frygte.«

Nu smiler hun sødt i rolige Blund,
Mens Barmen synker og hæves.
Ung Helge prøver at sove, som hun,
Men prøver det kun forgieves.

Han Øiet tidt over Axel skød,
Stærkt funkled Helten i Lue:
»Og kosted det end min visse Død,
»Jeg maa dog Soversken skue.«

Da vender han sig, og bliver vaer,
Med Arme svulmende, hvide,
Den største Skiønhed, Jorden har,
At slumre ved hans Side.

Den sorte Kofte sig meer ei snoer
Og Pigens Yndighed giemmer,
Et tyndt og flagrende Sølvermor
Indhyller de deiligste Lemmer.

Tre Timer virked som hele Aar:
Som Barn hun klynked paa Tilie;

Hun faldt i Søvn som en Knop i Vaar,
Og vaagnede som en Lilie.

De Øine, blaae som Kiærminder, seer
Med smægtende Blik og Taarer.
Da kiender Helge sig selv ei meer —
Og Hexen Helten bedaarer.

»Farvel, min allerkiæreste Ven!«
Saa spotter hun ham med Latter;
»I Dag et Aar jeg kommer igien,
»Og bringer dig her din Datter.«

Saa synger hun vildt, og reiser sig op;
Til Skæl forvandles de Klæder,
Og fælt hun bugter sin Slangekrop
Hen ad de fugtige Bræder.

Konning Helge griber med opbragt Sind
Sit Sværd, og hugger til Krybet:
Da saarer han kun den lette Vind —
Og Havfruen dandser paa Dybet.

HAVFRUENS SANG PAA DYBET.

Vælter, I Kattegats skummende Bølger!
Havfruen dølger
Ikke sin Glæde.
Skum, o du Skibenes farlige Stræde!

Rør dig fra Grunden;
Hevnen er funden.

Lyd nu, o Sang, som skal Skioldungen haane!
Høit imod Skaane,
Høit imod Skagen.
Lindesnæs vise med Bølgernes Bragen,
At det fornemmer
Havfruens Stemmer!

Maane, som hist giennem Drivskyen skuer!
Lad dine Luer
Selsomt med Glandsen
Lysne mig Brystet, og lysne mig Svandsen.
Havfruen taler
Høit mellem Hvaler.

Stands nu din Flugt giennem dæmrende Taage,
Svævende Maage!
Sælhund paa Sandet,
Vælt dig fra Brændingen atter i Vandet,
Skynd dig at prise
Havfruens Vise!

Frode, som offred til vældige Jetter!
Trolden forgietter
Ikke sin Dyrker;
Dragen, som ruger paa Hevnen, sig styrker.
Trøst dig, min Beiler!
Hevnen ei feiler.

Helge skal falde for rugende Drage,
Intet tilbage
Vorder af Ætten.
Listig skal Vellysten, blodig skal Trætten
Hevne dig, gode
Jetternes Frode!

Aldrig i Niffelheim Loke foragter
Den, som ham slagter
Menneskesønner.
Herligt med Hevn han i Helvede lønner
Den, som for Fryden
Offred ham Dyden.

Helge skal spredes, som Avner for Vinden.
Listigt har Qvinden
Saaret hans Hierte;
Lysten, som hun ham i Armene lærte,
Vældig skal bruse,
Barmen ham knuse.

Hør nu, I Klipper! min frækkeste Latter:
Snart skal hans Datter
Hevne sin Moder.
Skulde skal myrde sin eneste Broder;
Ei skal I savne
Blod, mine Ravne!

Svulm nu mod Asernes hvælvede Himmel,
Bølgernes Vrimmel!

Tonende røde
Flammende Nordlys nu Stiernerne møde!
Datteren fødes,
Broderen dødes!

Nu har jeg siunget Forbandelsen over
Skummende Vover,
Vellystens Bæger.
Hisset jeg skuer den lurende Ægir;
Nu vil jeg skiule
Mig i min Hule.

ÆGIR I MORGENRØDEN.

I Bølger smaae!
Nu stille, blaae
I kruse kun min Flade.
Let svæver Niord
Kun paa min Fiord;
Nu veeg hans Hustru Skade
Til Heklas Bierg
Med Trold og Dverg
Og fæle Hvirvelvinde.
Der sværmer nu i Nætter ni
Den frygtelige Qvinde;

Imedens svæver Snekken fri,
Som Fugl om Biergets Tinde.

Ei Døden grum
Bag falske Skum
Det kiække Hierte saarer,
Og spotter vaad
Med kolde Graad
De hede Kummerstaarer.
Hver Kiøl med Iil,
Som Luftens Piil,
Nu giennem Voven render,
Mens Solen rød bag Bølgen staaer,
Og smukt i Vandet brænder,
Og Freia fra de gyldne Haar
Sin Dugg til Jorden sender.

Ni Dage nu
Skal uden Gru
Kun skue Fredens Snekke,
Og ingen Krig
Og intet Liig
Min blanke Flade-dække.
Nu Korn og Malt
Og Skind og Salt
Skal Kiøbmandsskibet føre;
Nødtørftighedens Bøn paa Land
Skal Guderne bønhøre,
Og Ladningen til sikkre Strand
Trygt over Bølgen kiøre.

Hist staaer dit Slot,
Min unge Drot!
Du sværmer vildt, o Helge!
Du offred Ran
Heel mangen Dan;
Du vil ei Ægir vælge.
Du stolt af Sind
Med Blus paa Kind
Den milde Gud foragter;
Naar Stormen vælter Strømmen stærk,
Du helst i Kampen slagter.
Men vogt dig dog for Lokes Værk
Og for de onde Magter!

Din Broder Hro
Giør mig saa fro;
Ham mangler ikke Modet.
Han kraftig staaer
For Leiregaard;
Men helst han sparer Blodet.
Han er min Søn.
Hans Morgenbøn
Jeg faderligt maa love;
Han siger: »Norge Rugen faaer
»Fra Isefiordens Vove;
»Skaan Jernet, som tilbagegaaer,
»For mine danske Plove!«

Stolt risler jeg
Ad Bølgens Vei,

Høitsiddende paa Hvalen,
Med Perlekrands
I Morgenglands,
Og skuer over Dalen.
Nu Siællands Kyst,
Som er min Lyst,
Jeg faderligt vil pleie.
Jeg jager Sild fra Grunden op
Til hvert et Fiskerleie;
Thi Siælland med sin Bøgetop
Er dog mit Yndlings-Eie.

DE TRE MÆND PAA SNEEN.

Det var en sildig Juleqvæld,
Det var saa koldt, som paa Filefield.

De Giester forlade Kongens Gaard;
Saa tankefuld ung Helge staaer:

»Halvandet Aar nu vel henrandt
»Fra den Tid, Hexen i Badet svandt.

»Hun lovede mig det spæde Noer;
»Jeg haaber, hun holder ei sit Ord.«

Dankonning skuer af Vinduet ud,
Da blandes Frosten med Regn og Slud.

Det fyger saa hvidt med store Fog,
Og Maanen dæmrer i Skyen dog.

Konning Helge skuer i Natten hen —
Han seer paa Sneen tre store Mænd.

Tre Gange red de hans Huus forbi
Alt over den snevre Gangersti.

De vare blege, bestænkte med Blod,
Og Vinden i deres Kaaber stod.

En Helhest rede de paa for sande;
Af blege Bene var Hestens Pande.

De hilste Kongen i dunkle Nat,
Og toge til deres brede Hat.

De vikled op det hvideste Liin,
Og toge deraf det sorte Skriin.

De rakte ham Skrinet i Fiskergarn:
»Fru Tangkiær sender dig her dit Barn.«

Konning Helge vilde de Ryttere svare —
Da mærkte han først, de borte vare.

Han hørte Hesten ved Fiorden i Skoven
At sparke Isen med Hestehoven.

Han hørte dem plumpe ned i Fiord —
Han satte Skrinet saa bleg paa Bord.

Dankonning griber sin skarpe Kniv:
»Det lidet Utyske skal miste sit Liv.«

Han aabner Laaget med vreden Sind —
Da smiilte Noret med Rosenkind.

I Haarene var Sivblomster smaae,
En Sølvmors Kiortel har Barnet paa.

Han kiendte sig selv i Datterens Træk,
Han Daggerten falde lod af Skræk.

Den Glut kan tale, den spørger huld:
»Hvi vredes du paa din lille Skuld?

»Min Moder boer i den Kongsgaard blaa,
»Hun sender mig Guld og Perler saa smaae.

»Men nu vil jeg boe i min Faders Slot,
»Jeg veed det vel, du est Danmarks Drot.«

Konning Helge hører den spæde Lyd —
Hans Øine vædes med Faderfryd.

Han trykker Barnet til sit Bryst:
»Nu kiender jeg først den bedste Lyst.«

Da smiilte Glutten saa onskabsfuld:
»Saa kiendes du dog ved din Datter Skuld?

»Vi meente, du varst saa fornem nu,
»At Fiskerpigerne glemte du.

»Hvor vil det ei min Moder fornøie,
»Naar Taarer hun seer i min Faders Øie!«

Ved Fiorden stod en forfalden Muur;
Der bygged Kongen et Jomfrubuur.

En Amme gav han sin Datter spæd,
Hver Morgen hun skreg, hver Aften hun græd.

Hun agted ei Riis, hun agted ei Hug;
Men hver Dag Glutten blev mere smuk.

Kun naar man den stivt i Øinene saae,
Da spilled saa lumsk det falske Graa.

Med Siv hun pynted sit sorte Haar,
Og leged sielden i Æblegaard;

Men hver en Aften med Glæde stor
Hun baded sig hist i Isefiord.

EN FUGL SIUNGER FOR KONGEN.

Nu Somren er atter tilbagevendt;
I Skoven tændt

Har Freia de knoppede Roser.
Konning Helge sidder i Skyggen bold,
Paa Væggen i Badet hænger hans Skiold,
Hans Hielm, hans Bryniehoser.

Han støtter til Haanden de lokkede Haar,
Hans Hierte slaaer,
Og Blodet ham blusser paa Kinden.
Han mindes Natten ved Tangkiærs Barm:
»Hun knuged mig heftigt, sødt i sin Arm,
»Og svandt, som Bladet for Vinden.

»Hvi svegst du, deilige Lilievand!
»Din Drot i Dan?
»Kun kort var min Glæde paa Jorden.
»Nu sukker jeg hen mit unge Liv,
»Min hele Fryd var et Blomstersiv,
»Som smiler — og synker i Fiorden.

»O, vendte du atter tilbage nu,
»Vist uden Gru
»I Møde jeg skulde dig gange!
»Naar kun for mig du est Qvinde skiøn,
»Hvad siger det siden Halfdans Søn,
»Om du i Havet er Slange?

»Hvi lærte du mig den korte Lyst
»Ved Elskovs Bryst?
»See, Skoven sig atter bekrandser!
»Nu føler jeg kun den unge Vaar;
»Mit Spyd bestøvet i Hallen staaer,
»Og rustent hænger mit Pandser.«

Da suser det i den Lindegreen.
Fra mosgroet Steen
Ung Helge skiælvende springer.
Da smutter af Træets grønne Skiul
En toppet, søblaaglindsende Fugl
Med purpurfiærede Vinger.

Den sætter sig ved Kong Helges Fod
Med dristigt Mod,
Og siunger ved Kilden paa Randen:
»I Skoven de mylrende Blomster staae,
»I Verden utallige Piger jeg saae,
»Een mere smuk end den anden.

»Hvi sukker du for en Mø, som svandt,
»Naar nok iblandt
»Der er at vælge for Kloge?
»Omfavn dem smilende paa din Vei,
»Deel deres Elskov, og græm dig ei,
»Naar bort de smutte som Snoge!

»I Angelsaxen der stander en Gaard,
»I Ungdomsvaar
»En Dronning hersker derinde.
»Det maatte hver Ungersvend tilstaae,
»At aldrig han end i Verden saae
»Slig elskovvækkende Qvinde.

»De store Lokker, i gyldne Pragt
»Om Halsen lagt,
»Ei Svanebrystet bedækker.

»Den fulde Læbe med Vellyst leer;
»Men naar man i hendes Øine seer,
»Da Stolthedsblikket forskrækker.

»Herr Konge! det var en Viv for dig.
»Og tro du mig,
»At Olufs Hierte kan flamme!
»Hun vil omfavne dig sødt i Løn,
»Naar hun erfarer, du est en Søn
»Af Odins hellige Stamme.

»Og agt du ei hendes høie Mod!
»Af Emblas Blod
»Er hun, saavel som en Anden.
»Den vildeste Qvinde med Stang og med Sværd
»Erkiender tilsidst i den kiærlige Færd,
»At hun bør adlyde Manden.«

Saa synger den liden Fugl paa Qvist
Med megen List;
Den unge Konge maa studse.
Den hopper langs med de skiulende Træer,
Og springer ud i det sivede Kiær
Som eddersvulmende Tudse.

Men Kongen grunder paa hvad den sang,
Ei hen engang
Til Kiæret hans Øie den følger.
Han tænker paa Fruen i Saxenland;
Og næste Morgen bestiger han
Et Skib paa de glidende Bølger.

HELGE REISER TIL DRONNING OLUF.

Den velforgyldte Drage løb i de Bølger blaae
Til Saxenland mod Borgen. Da skued Helge staae
I Vinduet deroppe heel mangen deilig Maard.
Herlig speiltes i Vandet den stolte Kongegaard.

Da spurgte Helge Konning Reigin sin gode Mand:
»Kiender du de Piger, som staae paa Borgens Rand?
»I herlige Klæder de vise dristigt Mod,
»Og tælle vore Kæmper paa den speilklare Flod.«

Da svared Reigin Kæmpe: »Nu skalt du sige mig,
»Ædle Herre Konning! og hvilken lyster dig
»Af disse tydske Qvinder i de sneehvide Liin?«
Da svared Helge: »Seer du hiin ædle Jomfru fiin?

»Med store Øienlaage hun skuer dristigt ned,
»Og herligt svulmer Dugen over Svanebarmen bred.
»Hun er saa smal i Midie, hun er til Maade lang;
»Jeg vedder, det var hende, som Fuglen mig besang.«

Da svared Reigin Kæmpe: »Der giettede du sandt.
»Som Maanen mellem Stierner hun straaler iblandt
»De gyldenlokkede Piger; thi Dronningen du seer.«
Da tænkte Konning Helge paa Tangkiær ei meer.

Nu bød den ædle Dronning de unge Piger gaae
Fra Vindvet, og ei saa nysgierrige staae,
Ei give paa de Giester i Kongsskibet Agt.
Hvad Dronningen da talte, det blev dem siden sagt.

Den luegyldne Snekke da løb paa hviden Sand.
Helge, den heel Dristige, da førte paa Land
Sin kulsorte Ganger, som reist var over Sø.
Det saae fra hendes Vindve den kongelige Mø.

Hans Sadel var stenet, og Sadelbuen smal.
Op rede da de Kæmper til Dronningens Hal.
I Sadlen hang Biælder af klaren Guld saa rød,
Hans Lokker ham fra Hielmen over Skuldrene flød.

Med Spyd, som vare blanke, med velslebne Sværd
Da nærmed sig til Borgen Skioldungens Hær,
Med stærke Jernsporer, med Skarlagenskind;
Det skued Dronning Oluf, saa tankefuld i Sind.

De Snekken lod i Fiorden med en Vogter staae.
Kongeborgens Taarne saa vældige de saae.
Den Kongsgaard var bygget ved Floden paa Næs
Af ædle Marmelstene, saa grønne som Græs.

Da aabned sig de Porte, da Kongen kom derhen.
Dem i Møde løbe de staalklædte Mænd,
Modtoge deres Giester, alt som de kunde bedst:
»Nu flyer os eders Vaaben, eders Skiold, eders Hest!«

Da sagde Reigin Kæmpe: »Dem vogte vi vel selv;
»Sværdet kan man bruge paa Land, saavel som Elv.«
Giensvarte Ridder Alrik: »Det er en gammel Skik,
»At aldrig Nogen væbnet i Kongeborgen gik.«

Da spændte Konning Helge sin Glavind strax fra Bælte.
Ugierne giorde ligesaa de andre Danerhelte;

De mumled: »Uden Vaaben og Skiold er fremmed Mand,
»Hvad Biørn er uden Klo, og hvad Ulv uden Tand.«

I Dronningens Hal der stod den Kæmperad,
Med Ædilstene Oluf paa Kongsstolen sad:
Rubin om smekkre Midie, og over Barmen fuld
Silken den hiin grønne med Plader af Guld.

Paa hendes lokte Hoved en takket Krone stod;
Kinden var som Roser, og Læben var som Blod.
De Øine ligned Himlen, som Skyen dækker halv;
Hvor den Jomfru skued, der Heltene skialv.

Da bødes Konning Helge til Velkomst en Drik.
Ud i Fegtergaarden da Kæmperne gik,
Den granvoxne Skioldmø bandt Rem om hviden Arm.
Da stod igien de Piger i Vindvernes Karm.

Hun raabte: »Konning Helge fra Danmarkis Ø!
»Og vilst du prøve Dysten med den vaabenklædte Mø?
»I Fald du Spillet vinder, da vorder jeg din Viv;
»Men dersom Oluf seirer, det koster Helges Liv.«

Helge Leirekonning til Oluf svarte Ja.
Ind i Fegterkredsen bragte man da
I guldslagne Skeder to drabelige Sværd.
Eia! da begyndte den heel lystige Færd.

Hun greb om Sværdefæstet med sin sneehvide Haand,
I Øinene da funkled Valkyriernes Aand.
Men Danerkongen bøded for Hugget med sit Skiold,
Han agted ei at dræbe den Jomfru saa bold.

De stærke Hug paa Hielmen i Borgegaarden lød,
Funken fløi fra Staalet, men intet Blod der flød.
»Ha,« raabte Dronning Oluf, »jeg seirer vist, giv Tid! « —
»Ja,« svarte Konning Helge, »men ei i denne Strid.«

Hun hæved sin Glavind, den blinkede med Harm;
Da greb Skioldungen kraftigt omkring Skioldmøens Arm,
Afvristed hende Sværdet, i Luften hen det foer —
Da kasted han med Lethed den Jomfru paa Jord.

En dobbelt Purpurrødme da hendes Kinder fik,
Vildt skuled under Laaget de stolte Jomfrublik;
Men snart med Smiil paa Læben fra Græsset op hun steg:
»Nu skynder eder, Piger! binder Krandsen af Eeg.

»Men først dog, Herre Konge! vi Dysten prøve maae,
»Hvo af os kan Stenen længst i Luften slaae.«
Hun hented den med Liste, hun hen i Græsset sprang,
De blanke Vaabenklæder ved Steenkastet klang.

Helge, den heel Dristige, den største Steen da tog,
Han lagde sig tilbage, mod Himlen han slog;
Man saae den aldrig mere, den hvisled med en Lyd —
Den fløi, som seent i Høsten en Trækfugl til Syd.

Da meldte med stor Liste den unge Dronning saa:
»Du har mig overvundet, det bør jeg dig tilstaae;
»Men hvis du mig vil løse, Herr Konge! fra mit Ord,
»Jeg skienker dig med Stene den kosteligste Giord.

»En Krone med Rubiner den skalt du ogsaa faae.
»En Skioldmø kan saalidet som Ægteviv bestaae.

»Naar Sommerfuglen parres, da maa den snarlig døe;
»Kun Knoppen eier Styrke, men Blomsten gaaer i Frø.

»Jeg ønsker at forblive, hvad nitten Aar jeg var;
»Thi lad os drikke Vinen af de guldslagne Kar!
»Jeg giester dig som Dronning, men ikke som din Viv.« —
»Nei,« svared Helge, »derfor jeg voved ei mit Liv.

»Jeg kiender dine Tanker: først Hinden er saa sky,
»Den spræller, og vil hurtig fra Jægeren flye;
»Men snart han den dog tæmmer, den rolig gaaer i Baand,
»Og æder sine Krummer af Jægerens Haand.«

Da Oluf nu vel mærkte, hvor stor hans Elskov var,
Da rødmed hun med Taushed, og skienked i de Kar.
Det Vildsvinehoved paa Bordet kom paa Stund
Med Egeløv i Øret, og med Blommer i sin Mund.

Da spilled de Jægere, som Brugen var paa Jagt,
Ad Døren ind de treen i den sommergrønne Dragt.
Da skar den ædle Marskalk med Kniven i det Sviin,
Eia! da sprudled i Bægeret den Viin.

Heel svarligt blev da drukket, saa Sved af Panden sprak.
Af Elskov var alt Helge beruset, før han drak.
Han saae i hendes Øie, han lued som et Blod,
Han trykte hendes Haand, hendes Knæ, hendes Fod.

Nu sank den unge Beiler i Jomfruens Arm,
Dybt Munden han begraved i den sneehvide Barm;
Der kølte han sin Læbe, der hviilte han sin Kind,
Der vugged ham de Bolstre saa listeligt ind.

»Og hør du nu, min Terne! og bring i Hallen strax
»Fra Buret mig min bedste, min blinkende Sax.«
Saa klipped hun hans Lokker, hans lange Hovedhaar.
Ud bares da de Kæmper fra Dronningens Gaard.

Man bragte dem paa Skibet, alt paa det kolde Dæk;
Men Helge Konning snørte man i en Lædersæk,
Hans Isse de bestrøge med det kulsorte Beg.
Da næste Dag han vaagned, da blev han rød og bleg.

Han stirred uden Mæle, han taled ei et Ord,
Han speilte sit Hoved i den speilklare Fiord,
Da nikked han saa langsomt, da blev ham Panden rød,
Og Taaren ham saa bitter over Læberne flød.

»Afsted nu, mine Kæmper! afsted, mine Mænd!
»Jeg haaber, næste Sommer vi giestes her igien
»Med hundrede Skibe, med ti tusind Sværd.
»Jeg mærker, Oluf elsker den drabelige Færd.

»Hun vugged mig i Søvne med Hevnens glade Harm,
»Forrædersken, den Kloge, paa sin sneehvide Barm.
»Jeg siger eder, Kæmper! at snart til Helges Lyst
»Skal Skibet hende vugge paa Bølgernes Bryst.«

Saa heised han sit Anker, og løb til Øresund.
Den skældækte Havfru sig hæved fra Grund;
Hun strakte høit sin Nakke, hun efter Skibet saae,
Da svulmed og da sortnede de Bølger saa blaae.

Hun loe en Skoggerlatter; det over Havet gialdt,
Saa Maagerne forfærdet paa Bugene nedfaldt.

Da styrted mangen Sømand fortumlet overbord,
Men kraftig styred Helge det knagende Ror.

Han sad som Hler Ægir i luegyldne Stavn;
Han undgik hvert Skiær, og løb hurtig i sin Havn.
Han kunde tæmme Havet og Klipper og Vind,
Kun ikke sit eget hevngierrige Sind.

SKULDE DANDSER FOR SIN FADER I ROSKILDE.

Konning Helge lander i Isefiord
(Ung Skulde dandser paa Tilie),
Han kaster sin Glavind saa bleg paa Bord,
Til Hevn kun stunder hans Villie.

Han sidder paa Bænk med Jarler ti,
De Trælle Miøden ombære.
»Thor give, den Fest var snart forbi!
»Hvad er en Fest uden Ære?«

Konning Helge vandrer i Maaneskin
(Ung Skulde dandser paa Tilie),
Han drager sit Sværd af det brune Skind,
Og halshugger Rose med Lilie.

Ham synes at skue kun Spot og Had
I Blomstens svulmende Bæger.

Han harmes over det Rosenblad,
Som lefler i Vinden, og leger.

Kong Helge grubler ved Nat og ved Dag
(Ung Skulde dandser paa Tilie):
»O, hvor dog Manden er mat og svag,
»Som tvinges af Qvindernes Villie!

»I hente mig Skuld, min Datterlil,
»Fra Jomfruburet i Skoven!
»Hun svæver saa let ved det Strængespil.
»Som Bladet svæver paa Voven.«

Ung Skulde kommer. Saa listig grum
Hun smiler, mens Øiet brænder.
Saa hvide, som Havets hvideste Skum,
Er Armene, Brystet og Hænder.

Hun har saa liden, saa deilig en Fod,
Som noget Øie vil skue.
For selsomtsmidige Ledemod
Maa næsten Konningen grue.

Ved Sækkepibens og Trommens Lyd
Ung Skulde dandser paa Tilie;
Men liden kun er Faderens Fryd,
Skiøndt Datteren lyder hans Villie.

Ung Skulde knæler ved Faderens Fod,
For sig med Miøden at lædske.
Han skienker hende den Drik saa god;
Hun rækker af Guld ham en Æske.

Dronning Olufs Billed paa Laaget staaer,
Han aabner Æsken bevæget —
En Lok han seer af sit eget Haar,
Tæt sammenklinet med Beget.

Da drager han ud sit Sværd i Harm,
Og hugger efter sin Datter;
Men Skulde griber om Konningens Arm,
Og synger yndigt med Latter:

»Min Fader! Sværdet i Balgen slut.
»Hvi harmes I over den Hulde?
»Hvad Oluf i Saxen har forbrudt,
»Hvi skal det hevnes paa Skulde?

»En Helt kan være saa stor, saa stor,
»Dog trænger Lyset til Skyggen;
»Han elskes af Odin, elskes af Thor,
»Men Freia vender ham Ryggen.

»Han hugger Pandsret itu med Lyst,
»Naar han sin Fiende forfølger,
»Men saares selv af et Liliebryst,
»Som alt for nøgent ham bølger.«

Saa siunger den Glut med spodske Ord,
Alt mens hun dandser paa Tilie.
Konning Helge stirrer saa stivt til Jord,
Og blegner saa hvid, som en Lilie.

»Nu, ved den evige Thor i Sky,
»Snart skalst, min Datter! du finde,

»At den, som Heltene tvang at flye,
»Ei viger feig for en Qvinde.

»Jeg mindes Fuglen paa Lindeqvist,
»Jeg mindes de herlige Sange.
»Med Magten ei, med snedige List
»Man Nattergalen skal fange.«

HELGES OG HROARS AFSKED.

HELGE.

Stedse sidder her du rolig
Under Egetræets Skygge.
Broder! vilst du evig bygge?
Graven blier din sidste Bolig.
Du est ung endnu og vakker;
Rid dog een Gang under Ø,
Fæst du dig saa væn en Mø,
Mens paa Havet Helge flakker!

HROAR.

Helge flakker om paa Hav.
Vil da Helge evig flakke
Paa den luegyldne Smakke?
Bølgen blier din sidste Grav.

Daarligt du bebreider mig;
Hvorfor har du selv ei Dronning?
Du est Danmarks ældste Konning,
Ætten stamme bør fra dig.

HELGE.

Det er ikke skeet, som sagt.
Ofte har alt Freias Kerte
Tændt i Flammer dette Hierte;
Helge kiender Freias Magt.
Men i hendes Frugt jeg fandt
Fæle Nastronds Orme nage;
Bitterheden blev tilbage,
Og den korte Sødme svandt.

HROAR.

Ilden funkler i dit Øie,
Bleghed hviler paa din Kind.

HELGE.

Snart det kan igien sig føie,
Helge blusser fro i Sind.
Han er syg — maa læges først.

HROAR.

Hvilken Sygdom kan det være?

HELGE.

Saaret brænder i hans Ære,
Hevnen er hans Febertørst.

HROAR.

Oluf trodser paa sit Slot.

HELGE.

Stille, Broder! stille, stille!

HROAR.

Stolte Dronning!

HELGE.

Skiønne Frille!
Alt endnu kan vorde godt.

HROAR.

Siig, hvad svulmer i din Barm?
Selsomt du paa Jorden stirrer,
Øiet funkler, Læben dirrer —

HELGE.

Hører du den muntre Larm?

HROAR.

Dine Helte gaae ombord;
Hundred skiønne stolte Snekker
Med de hvide Seil bedækker
Fladen af min Isefiord.

HELGE.

Det var Fugle, som du saae,
Fugle, som paa hvide Vinger
Sommeren til Saxen bringer
Over alle Bølger blaae.
Reden venter hist paa Væg.

HROAR.

Kommer du da snart tilbage?

HELGE.

Ja! naar først min vrede Drage
Ud har ruget sine Æg.

HELGE SEILER ATTER TIL SAXLAND.

Saa foer han fra sin Broders Favn,
Da Roret ret var stillet.
Han stod i den forgyldte Stavn,
Som det udskaarne Billed.

Han mæled ei, han aad og drak
Kun, som den syge Qvinde.
Han skiendte paa den sene Smak
Og paa de svage Vinde.

»Hvor kommer det, at Snekken gaaer
»Saa langsomt nu og dovner,
»Da Vinden dog fra Norden staaer,
»Og Silkeseilet bovner?«

De Kæmper stilled Skiold ved Skiold
Ved Rælingen saa blanke.
Smukt lued den forgyldte Vold
Med Buler og med Hanke.

Da Vinden hørte næsten op,
Med Aarerne man leged,
Den frygtelige Edderkop
Saa langsomt sig bevæged.

Da listeligt Fru Tangkiær loe,
Hun fulgte med fra Havnen.
Som Muslinger paa Kiølen groe,
Hun klyngte sig til Stavnen.

Hun giorde Veien tung og lang,
For Kongen at forhaane;
Men høit paa Dækket Helte sang
Ved Nattens klare Maane.

KÆMPERNE.

Ungerne vide,
Hvad Biørnen maa lide;
Kløerne vokse, dem lyster at stride.
Munter, Herr Konge! munter, fat Mod!
Snart er Forsmædelsen sonet med Blod.

HELGE.

Listigt vi komme, som Freia til Jetten,
Ikke forglemmė vi Skioldunga-Ætten.
Stene paa Barmen,
Hamren i Armen —
Ha, hvilken Fest!

KÆMPERNE.

Odin skal sadle sin Ottefods-Hest.

HELGE.

Ingen vi dræbe,
Svagt kun vi saare.
Kysse kun vil jeg forbittrede Læbe,
Blod skal ei flyde, men brændende Taare.

KÆMPERNE.

Taarer kun flyde?
Lidet da vist har din Hevn at betyde,
Danemarks Drot!

HELGE.

Husk, vore Fiender
Ere kun Qvinder!
Mindes, at Spotten bør hevnes med Spot!

KÆMPERNE.

Ha, hvilken Fest!

HELGE.

Men Ørnen kun truer
Høgen, og ei de uskyldige Duer:
Hellig os være
Pigernes Ære!
Hende kun henter den luende Drage.

KÆMPERNE.

Nu har vi lidet af Veien tilbage;
Hisset vi see
Taarnene tre,
Spirene blinke.

HELGE.

Heimdals Haner fra Spirene vinke.
Skoven skal skiule
Snekkerne gule.
Rask nu paa Land!
Skyder de vuggende Skuder i Sand!

HELGES LIST.

Da nu de Kæmper stode
Bag Skovens dunkle Green,
Hvor hvide Bølger toede
Den nøgne Klippesteen;
Hvor Birken nær ved Bøgen
Med sine Grene hang,
Og hvor de hørte Giøgen,
Mens Nattergalen sang —

Da sagde Konning Helge:
»Af tvende haarde Kaar
»Det blideste vi vælge,
»Som Helten vel anstaaer.
»Jeg seiled over Vandet
»Med Kæmper og med Mod;
»Men jeg vil skaane Landet,
»Og jeg vil spare Blod.

»Vi vil ei overfalde
»De Saxer her med List,
»Men Dronningen udkalde
»Til Fuglesang paa Qvist.
»Lumsk i det sidste Stævne
»Forraaded hun sin Ven —
»Og ene vil jeg hevne
»Mig kosteligt igien.

»I Fald det skulde gielde,
»Og lykkes det ei her,
»Da kommer I med Vælde,
»Med Fakler og med Sværd.
»Men nødig denne Slange
»I Buret maatte døe;
»Min Hu staaer til at fange
»Heel levende den Mø.

»Derfor, I Kæmper! skiuler
»Jer denne korte Frist
»I disse dybe Huler.
»Vor Flaade dækkes hist;
»Den skiules af de Grene,
»Saa langt fra Borg og By'r.
»Nu vil jeg gaae alene
»Paa mine Eventyr.«

Derpaa med beget Kofte,
Med lange hvide Brog,
Som end man seer saa ofte
En Sømand paa sit Tog,

Kun med et gyldent Bælte
Og med sit blanke Sværd
Den høie Drot for Helte
Var rustet til sin Færd.

Paa Skulderen han lagde
Med Guld og Sølv en Sæk;
Derpaa Farvel han sagde,
Og svandt bag Skovens Hæk.
Kun nogle raske Skytter
I Smug han følge lod.
To lave Fiskerhytter
Ved Muslingstranden stod.

Den gamle Fisker skikked
Sig til en Morgendræt;
Han spiled ud, han flikked
Med Kork og Bly sit Net.
Hans Qvinde stod ved Vandet
Og angled alt en Stund;
Og Baaden laae paa Sandet,
Mod Himlen med sin Bund.

Den danske Konge vidste:
Hvor Folk ved Havet boe,
Er Fiskeren den Sidste,
Som ei er Kongen tro.
Han elsker Fædrelandet,
Saa tarvelig som arm,
Han hærder sig paa Vandet,
Og Faren giør ham varm.

Den unge Danmarks Konning
Grov Sækken ned i Muld;
Han vidste, Saxers Dronning
Heel gierrig var paa Guld.
Han vidste, det var Loven,
Saa her, som overalt,
At hvad man fandt i Skoven,
Til Kongeskatten faldt.

Han lod, som ei han mærked,
At Fiskeren ham saae.
Han lagde Haand paa Værket,
Og grov i dunkle Vraa.
Han sagde til den Ene,
Der fulgte ham som Ven:
»Reigin! bag disse Stene
»Den stiæles ei igien.

»Hvad skader det, at Havet
»I Nat med Storm og Skræk
»Mit Fartøi har begravet?
»Jeg redded dog min Sæk:
»Vel femten Pund af Guldet,
»Og vel af Sølvet ti.
»Det giemmes under Muldet,
»Og Faren er forbi.

»Ei længer her jeg tøver,
»Til Danemark jeg gaaer.
»En tapper Havets Røver
»Sit Sømandskab forstaaer.

»Et Skib jeg ruster atter,
»Og gaaer i Ledingsfærd,
»Og Tydskeren mig skatter
»Af Angst for mine Sværd.«

Derpaa han bort sig vender,
Og Vei mod Skoven tog.
Forbaust i sine Hænder
Den gamle Fisker slog.
Han sagde: »Hør, min Qvinde!
»Saaest du den Røver hist,
»Der dybt i Skoven inde?« —
»Ja,« svared hun, »forvist!

»Der gaaer han med sin Spade.
»Men saae han, her vi stod,
»Vort Liv vi maatte lade;
»Han saared os til Blod.« —
»Hvad?« raabte Gubben, »saare?«
I det han slap sit Net,
Og greb sin Fiskeraare;
»Man saares ei saa let.

»Men nu jeg ufortøvet
»Gaaer til min Dronning hen;
»Thi Skatten under Løvet
»Hun hæve skal igien.
»Jeg hører, at hun jager
»Alt hist bag Krat og Torn;
»Thi høit fra Skoven brager
»Det raske Jægerhorn.«

JAGTEN.

Fiskeren den gamle da skyndte did sig op,
Hvor Hornets Toner mægtige lød ud fra Skovens Top;
Hvor Dronning Oluf jaged, alt som hun kunde bedst,
I grønne Jægertrøie paa den sneehvide Hest.

Hun havde først sig badet i køligsalte Sø;
Stolt speilte sig i Vandet den herlige Mø,
Saae, hvor de trinde Lemmer som Olie Draaben skød,
Mens Vandet over Skuldrene fra Haaret nedflød.

Da hørte hun, i Sivet en gammel Svane sang;
Hun kiendte vel dens Stemme, det lød saa mangen Gang:
»Nu skynd dig, unge Dronning i friske Skiønheds Glands!
»At fælde Hiorten brune bag Skovenes Krands.

»Jeg lover dig en Glæde, som aldrig du har smagt,
»Jeg lover dig den bedste, den ønskeligste Jagt.«
Da skyndte sig Fru Oluf, sit Haar hun flette lod,
I Dugen tørte Pigerne den sneehvide Fod.

Paa hendes trinde Lænder blev Silkebrogen ført,
De Kløverblads-Støvler over Anklerne snørt,
Derover svulmed Benet saa deiligt og saa rundt,
Da blussed hende Kinderne med Blodet saa sundt.

Et tunget Skiørt til Knæet de lette Folder slog,
En Hat af Fløil hiin sorte hun paa sit Hoved tog.
De tre violblaae Fiære høit gynged paa den Hat;
Staalbuler over Brystet, med Stene besat.

Et Kastespyd hun hæved, saa blinkende, saa langt;
Et lidet Sværd ved Siden, saa bredt og saa blankt.
Hun sad som en Valkyrie, med Blikket høit og stolt,
Og Brystet under Bulerne for Elskov saa koldt.

Nu blæste den Jæger i gyldenblanke Luur;
Da iilte Jægerskaren fra Dronningens Buur.
Det hørte Hiorten brune, han løb i Skoven ind,
Han snøfted med sin Næse, han stilte sig for Vind.

Saa raadvild nu i Skoven han springer om og flakker;
Paa Ryggen tilbage han lagde sine Takker.
For ei i Krattets Grene at hænge viklet fast.
Da standsed Sækkepiben den Hiort i sin Hast.

Han lytted, han dvæled, han elsked denne Lyd.
Oluf paa sin Ganger fremstyrted med sit Spyd;
Da sprang han med en Lethed over Grøften bred,
Hans Takker giennem Buskene sig raslende sled.

Da giøede Hundekoblet, da lød det Jægerhorn,
Hiorten man forfulgte giennem Krat, giennem Torn.
Med Spydet strakt i Luften var Oluf forud.
Da frygted Skovens Konge det dræbenbe Skud.

Han smutted giennem Busken, hun fulgte ham saa snart,
Hun ændsed saa lidet den heel vovelige Fart.
Da ganske sig forvilded den kongelige Mø,
Hun stod ved Fiskerhytten — og Hiorten sprang i Sø.

Fiskeren den gamle da nærmed sig paa Strand,
Dybt hilste sin Dronning den ærlige Mand.
Hun sagde: »Gamle Fisker! hvad standser du mig? Gaa!
»Derude svømmer Hiorten i Bølgerne blaae.«

Den gamle Fisker neied for Oluf dybt sig ned,
Han sagde: »Mange Hiorte du vist i Skoven veed;
»Men Sølvet hiin hvide, men klaren Guld saa rød,
»Deraf kun giemmer Jorden saa lidet i sit Skiød.«

Da steg den stolte Dronning af Gangeren brat;
Hende lysted at fange den herlige Skat.
Hun vandred hen til Brinken med den sneehvide Mand.
Da traadte Konning Helge fra Busken paa Stand.

Med sine raske Skytter han Kreds om hende slog,
Ved Liliehaanden listelig den Jomfru han tog.
Han sagde: »Dronning Oluf! her giemte jeg min Skat,
»Og Jomfruen skal blive hos Helten i Nat.«

Da Oluf Helge skued, da blev hun rød og hvid,
Da skiælved hende Læberne; hun talte bønlig blid:
»Velkommen, Herre Konge! mit Spøg du mig tilgiv!
»I Aften paa min Kongsgaard jeg vorde vil din Viv.« —

»I Aften paa din Kongsgaard min Viv du vorder ei,
»Jeg fører dig paa Skibet, paa Bølgernes Vei.
»Hvad ei du vilde give, det tager jeg mig der.
»Og frygt du kun Intet, skiøn Jomfru saa skiær!

»Jeg rager ei dit Hoved, jeg klipper ei dit Haar,
»Jeg hylde vil din Skiønhed, din blomstrende Vaar.«
Saa lod han hende føre paa Skibet ud i Hast,
De Ungersvende smiilte med den herlige Last.

Tre Uger beholdt han paa Dragen der den Mø,
Saa agted han sig atter til Danemarks Ø.
I Jollen hiin lille paa Stranden mellem Siv
De efterlod den unge fortvivlede Viv.

OLUF PAA STRANDBREDDEN.

Min Ære svandt, min Skiændsel blev tilbage,
Mat er min Klage.
Jeg fandt det Skam, at være Ægtemage;
Nu er jeg mindre,
Og bittert Harmen raser i mit Indre.

Hviin, fæle Nat! Skiul, Sky! paa Himlens Bue
Din Maanes Lue;
Jeg blues ved mit usle Selv at skue.
Sval — sval med Vinden,
O Niord! det Blod, som brænder mig paa Kinden.

En Valmukrands her skiælvende jeg fletter,
Paa Haaret sætter,
At jeg min Sorg, min Skam, mit Liv forgiætter,
At Dødens Slummer
Maa løse den Fortvivlede fra Kummer.

Slug, Storm! hans Skib, kast Bølgerne paa Dække,
Nedstyrt hans Snekke,
Lad Havets Orm den ned i Dybet trække,
Lad et Uhyre
Sin Hunger paa hans lumske Hierte styre.

O, Jordens Liv! bedragelige Giøglen!
Men her er Nøglen
Til Dødens Port, som redder mig fra Øglen,
Der Hiertet suger.
Min blanke Daggert sidste Gang jeg bruger.

Nys blomstred jeg med Jomfru-Kongekrone
Paa Saxens Throne;
Nu hvirvler Haaret om den blege Kone,
Om Helges Frille.
Stærkt stormer hendes Bryst i Nattens Stille.

Farvel, I Kæmper, som saa gierne løde,
Hvad eder bøde
De stolte Blik, som nu med Feber gløde!
Farvel, I Haller!
Nu bygges skal mit Slot af Muslingskaller.

Farvel, I Piger, som saa huldt hver Morgen
Paa Taarneborgen
Udsmykte mig! Nu smykker blegt mig Sorgen.
Mig Mørket skiuler,
Og Hel nedraaber mig til sine Huler.

Men Olufs Liig skal Solen aldrig finde;
Den knuste Qvinde
Skal ud med Flodens stærke Bølger rinde,
Hvor evigt ene
Beenraden vikles i Steenplantens Grene.

OLUF KOMMER TIL HAVFRUEN.

Saa hæved hun sit blanke Staal,
Den blege Nattens Qvinde:
»Nu har min Smerte naaet sit Maal,
»Og nu skal Blodet rinde.

»Det røde Blod i dunkle Vand!
»Jeg styrter fra den bratte Strand.
»En dobbelt Død forsøder:
»Jeg drukner, og jeg bløder.«

Saa hæved hun sin Arm i Hast —
Da holdt en useet Finger
Det skarpe Jern i Luften fast,
Stærkt sused Nattens Vinger.
Da slap hun det med Smiil paa Kind,
Og sprang i blegen Maaneskin,
Saa flagrende med Svæven,
I Bølgen uden Bæven.

»Nu lukker jer, I Øine! til,
»Nu Døden sig forbarme!
»Saa endtes Livets korte Spil
»Og al min bittre Harme.«
Da sank hun ned — og sank — og sank.
Hver Favn blev Bølgen mere blank;
De sorte Nattens Vover
Som Himlen ovenover.

Og synkende, som gienñem Luft
Paa Skyen en Gudinde,
Hun mærkte snart en Blomsterduft,
Som bragtes af de Vinde.
Og Sivet var ei længer vaadt;
Og deiligt af Krystal et Slot
Stod høit med sine Haller,
Bedækt med Perleskaller.

Et andet Liv, en anden Aand
Hernede hersked. Muren
Var ikke bygt af Kunstens Haand,
Men dannet af Naturen.
To Hvaler holdt ved Porten Vagt.
Men Dagens Lys var mere svagt;
Mørkt saae hun Himlen blaane,
Og Solen var en Maane.

De Blomsters Duft var ei saa sød,
Som hist ved Sommertide.
Ei Rosen her var nær saa rød,
Men Lilier mere hvide.
De strakte sig i Maaneskiær
Med Bægerne, som Palmetræ'r.
Da løb ved deres Rødder
Det Vildt, men uden Fødder.

Hun saae en Havfru paa en Hai
At jage Skovens Fiske.
I Vandets Luft de toge Vei,
Saa svævende, saa friske.
Men ilende med lette Slør
Hun traf dem med et Spyd af Rør;
Da blev med Skum hun kronet,
Og Sneglehornet toned.

»Velkommen, Oluf! i min Lund,
»Velkommen i min Stue.«
Saa smiilte med en venlig Mund
Den stolte Havets Frue.

»Tolv Maaneder bliv her hos mig!
»Saa skal jeg atter sende dig
»Til dine Saxer stærke;
»Vor List skal Ingen mærke.

»Imidlertid jeg vil paa Land
»For dig dit Folk velsigne;
»Og ganske, som to Draaber Vand,
»Vi skal hinanden ligne!
»Du hersker dybt paa Havets Bund;
»Jeg hersker høit i Bøgelund.
»Du skalst dit Foster føde,
»Men ei for Staalet bløde.

»Man troer, du dig forvildet har
»Bag Skovens Egestammer;
»Du est de Saxer dyrebar,
»Og Heltens Hierte flammer.
»Jeg taer din Skikkelse, dit Navn,
»Og Ingen mærker Olufs Savn.
»Naar født du har din Datter,
»Da est du Dronning atter.

»Hvad der er skeet, det veed kun vi,
»Derom skal Ingen brumme.
»Din Sørgetid er snart forbi,
»Og mine Fisk er stumme.
»Jeg fordrer for min Hielp saa god
»Kun, at du hader Helges Blod,
»Og at du efter Evne
»Dig frygteligt vilst hevne.«

Det svor hun høit; og Tangkiær foer
Til Søens Overflade.
Men Oluf blev, hvor Tanget groer
Med sine lange Blade.
Hun blegned som den hvide Væg;
Thi fæle Mænd med grønne Skiæg
Og nedentil som Fisken
Opvartede ved Disken.

De bragte hende Mad med Svig,
Som hentet var fra Landet;
Men selv de aad de Dødes Liig,
Som druknet var i Vandet.
En Midienat, da Stormen lød,
En Datter laae i hendes Skiød;
Den blev i Bølgen badet,
Og af sin Moder hadet.

Af Havmænd hun den døbe lod
I Musling-Kongesalen.
De døbte den med lunkent Blod,
Som tappet var af Hvalen.
De vugged den ved lodne Favn,
Og raabte: »Siig os Barnets Navn?«
Hun skreg med knyttet Næve:
»Yrsa! saa hed min Tæve.«

Tolv Maaneder forginge snart,
Saa kom den Havfru atter,
Til Stranden bragte hun med Fart
Fru Oluf, hendes Datter.

Den gamle Fisker vidste kun,
Hvad hændet var i dunkle Lund.
Han maatte Eden sige,
Og tog den lille Pige.

I Skoven han opdrog det Barn,
Som om det var hans eget.
Med Angel og med Fiskergarn
Saa lysteligt hun leged.
Hun planted i sin Urtegaard,
Og blomstred, som en Knop i Vaar,
Saa mangen deilig Sommer.
Men — Hevnens Time kommer.

YRSA.

TRAGOEDIE.

PERSONERNE.

HELGE.
OLUF.
YRSA,
FOLKVAR.
REIGIN.
TANGKIÆR.
KÆMPER OG FØLGE.
HAVFRUERS CHOR.
FREIA.

Skuepladsen er Strandbredden, omvoxet af Træer. I Baggrunden Olufs Borg, ved Havet en Hule.

OLUF
alene.

Med Skræk i Dag jeg nærmer mig, med sagte Trin,
Den Hule, som i femten Aar mit Blik ei saae;
Hvor Havets Frue bragte den Fortvivlede
Til Lyset atter; hvor hun tog Vantrevningen
Af Olufs Arm, og rakte den til Fiskeren.
Den Skam, som holdes hemmelig, er evig Skam,
Og farver Kinden med sit dunkle Valmublod,
Hvergang den mindes. Her jeg Tangkiær Eden svor,
At hade Helge, hade Helges Slegfredbarn;
At skienke hende Hevnen. Femten Somre svandt
Frydløse, uden Blomst for mig, skiøndt atter klædt
I Silkekiortel, med det blanke Staal paa Bryst,
Og Tindingen krandset med den gyldne Kongering.
Som Ørnen før, der føler i Naturen sig
Dens Herrefugl, forlader let sin Rede hist
Paa Klippen, flagrer over Skov, langs Kysterne
Paa Jagt, let baaret af sit strakte Vingepar —
Saa stormed Oluf før til Dyst. Nu daler hun,
Og tungt især i Dag det bange Hierte slaaer.
En Havmand banked paa mit Buur ved Midienat,
Jeg aabned det; da stod han med sit grønne Skiæg
Halvreist i Vandet, gav mig en Blodmuslingskal,

Og sang: »Fru Tangkiær venter dig ved Hvælvingen,
»Før Sol gaaer ned i Morgen.« Rædsomt hvælver sig
Den mørke Hal, som Helheim. Intet Godt den spaaer.
Det blinker svovlblaat giennem Hulen; Torden lød.
Hun kommer — ha, jeg frygter hendes Øiesyn.
Kom hun dog som en Qvinde skiøn, som før hun kom!
Jeg frygter hendes Slangekrop. Der er hun alt:
En deilig Viv; men Falskhed under Hiertet slaaer,
Og sine grønne Lokker dækker snildt hun med
Guldvirkte Net, bekrandst med Sivets Purpurblomst.

TANGKIÆR
kommer.

Velkommen, Oluf! ved min køle Sommerhal.
Hvi est du bleg? Har Aftenluften rystet dig?

OLUF.

Jordfarven blegner i de stærke Straalers Skin.

TANGKIÆR.

De kolde Bølgers Dronning straaler ei med Glands.
Med Høflighed undskylder du din Skræk for mig.

OLUF.

Naturlig er min Ængstelse. Tilgiv mig den!

TANGKIÆR.

Du skiælved ei, da Dolken af din Haand jeg rev,
Og bar dig giennem Vandet til min Perleborg.

OLUF.

Tvivl ei om min Taknemlighed! Jeg føler dybt,
O Frue! hvad du virket har til Held for mig.

TANGKIÆR.

I femten Somre jeg forstyrred ei din Ro,
I femten Somre nødst du Frugten af mit Værk;
Nu stunder Tiden, Oluf! til Betalingen.

OLUF.

Jeg er din Skyldner.

TANGKIÆR.

Mindes du den Ed, du svorst?

OLUF.

Jeg mindes den.

TANGKIÆR.

Jeg aabned dig en Aare paa
Dit Bryst; da farved du med Pegefingeren
Dit Øielaag, og svorst, at atter Gravens Nat
Dig Øiet skulde dække med sit Ravnemørk,
Hvis ei min Villie føielig du efterkomst.

OLUF.

Jeg svor at hevne dig og mig paa Halfdans Søn.

TANGKIÆR.

Du svorst at hade dit og Helges Slegfredbarn.

OLUF.

Den Ed var overflødig. Det var hadet alt.

TANGKIÆR.

End viste du ved Daad det ei, end var dit Had
Et Sædekorn, men uden Frugt. Vel, Oluf! vel!
Jeg veed, at Sædekornet mægter mangt et Aar
At ligge dødt, som Stenen, paa sit Giemmested,
Til Fugtigheden kommer til, da spirer det.
Her er jeg: Regnen falder paa det tørre Frø;
Nu lad det skyde seirende med friske Skud!

OLUF.

Hvad fordrer du?

TANGKIÆR.

Først, at du skalst din Datter see.

OLUF.

Forskaan mig!

TANGKIÆR.

Nei. Hun er lyksalig hisset hos
Sin Pleiefader, munter i Naturens Skiød.

OLUF.

Som Bondedatter.

TANGKIÆR.

Lykken agter ingen Rang.
Maaskee henrykkes meer hun af sin Muslingstrand,
End du af Kronens ægte Perler. Hør mit Bud:
Du kalde skalst din Datter til din Kongegaard.

OLUF.

Jeg aabenbare skal —

TANGKIÆR.

Frygt ei! Som Terne hid
Du kalder hende til din Borg. Det staaer dig frit
At vise hende dyb Foragt; men vogt dig dog
At skade hendes høie Skiønhed!

OLUF.

Er hun skiøn?

TANGKIÆR.

Som Helge var, da Ynglingen besøgte dig.

OLUF.

Forhadte Billed!

TANGKIÆR.

Vogt dig for at skade den;
Thi hvis min Ravn har sagt mig sandt, saa vil selv den
Os hevne meer, end selv maaskee vi mægtede.

OLUF.

Dit Ord er mørkt, som Natten.

TANGKIÆR.

Dagen kommer snart,
Saa faaer du Lys.

OLUF.

Jeg sende vil min Kammersvend.

TANGKIÆR.

Bliv her! Jeg har i Gaar alt Budet sendt for dig.
Du finder Yrsa med den sølvgraa Fisker her
I Lunden ved din Kongsgaard. Lad ham sige nu
Sit Barn Farvel, og vandre til sin Skov igien!
Hun bliver hos dig.

OLUF.

Vel! Og saa?

TANGKIÆR.

Hvad Skiebnen vil.
Kun husk din Ed! Forraad dig ei, i hvad der skeer!

OLUF.

Nei, ved mit Liv!

TANGKIÆR.

Jeg saae i Nat ved Maanens Skin
Kong Helges Drage suse hen ad Bølgerne
Med Silkeseil, Guldmaster. Hvis han giester dig,
Hold gode Miner! Hvad han beder venligt om —
Afslaa ham Intet!

OLUF.

Uhegribelige Mø!

TANGKIÆR.

Vi kan ei dræbe Fuglen i sin høie Flugt;
Men Fælden kan vi stille snildt. Indløber han,
Da er han vor.

OLUF.

O, hevn mig, du Sivkrandsede!

TANGKIÆR.

Beed ei derom; hav selv kun Mod i Hevnens Stund!

OLUF.

Frygt ei!

TANGKIÆR.

See, du har Villie, som hvert Jordens Barn,
Jeg mægter Intet over den. Giør, hvad du vilst!
Men hvad du skylder Tangkiærs Kraft, kan atter hun
Berøve dig. Du takker mig for Liv og Magt
Og ærligt Rygte. Sviger du din Ed — velan!
Da svømmer atter du i Bølgens falske Favn,
Hvor selv du nedsprang. Neppe findes da mit Slot;
Den blege Død vil drage dig til Helas Sal.
Da lyder og din Skiændsel vidt paa hver en Kyst,
Foragtet er dit Minde, Ørnen hugge vil
Dit ubegravne blege Liig paa Saxens Strand.

OLUF.

O, skaan mig!

TANGKIÆR.

Jeg vil skaane nu. Brødst du din Ed,
Da skaaner Intet. Odin kan ei redde dig.

OLUF.

Der er min Haand.

TANGKIÆR.

Der min igien.

OLUF.

Hvor kold du est!

TANGKIÆR.

Det varst du og, da Helge du forhaanede.

Hun gaaer ind i sin Hule, Oluf til Borgen.

FOLKVAR kommer fra Skoven med YRSA.

YRSA.

O, skiønne Borg! Hist kneiser den med sine Spiir.

FOLKVAR.

Fornøier dig at see det store Kongeslot?

YRSA.

Ja! Solen blinker i de røde Haners Guld.

FOLKVAR.

Har Reisen ei, min gode Datter! trættet dig?

YRSA.

Hvor kunde den? Jeg sad, som i et Jomfrubuur,
I Kurven, tættet med det tørre Sommermos,
Og sov paa Bolstret, medens langsomt Øxnene
Mig droge paa de lette Hiul. Men at ei du
Est træt, min Fader, som i Nat gik Fod for Fod,
Og stanged dem med Kieppens Odd, det undrer mig.

FOLKVAR.

Let var det Ror at styre; lune Bøgeskov
Har ingen Storm og Bølgeslag. Gid aldrig meer
En Nat mig havde kostet Slid, for hiem at faae
Min Baad i Vigen!

YRSA.

Jeg er ung, og taaler ei,
Hvad du med Snee paa Tindingen kan smile ved.

FOLKVAR.

Den spæde Blomst misunde Jernet ei sin Kraft!
Du est en Mø, din Skiønhed smigred Faderen,
Og skiøndt du kun est Hyrdepige, søgte jeg
At skaane dig dog Farverne for Dag og Nat.
Din Arm er hvid, og hvid din Haand, som Dronningens.

YRSA.

Min Fader! siig, hvad har bevæget Oluf vel
Til dette Bud? Hvi kalder hun til Borgen os?

OLUF
afsides.

Saa længe laae
Min Hevn i Dvale skamløst, før den vaagnede.

Høit.

Det Barn er smukt, ret smukt, men ei et Bondebarn.
Hun kneiser alt for dristig med sin Fiskerhat
Paa gule Fletning. Skam dig, dovne Pige! du!
Er det en Hud for Bønderbørn paa Hænderne?

YRSA
beskeden.

Jeg var ei doven, ædle Dronning!

OLUF.

Og hvori
Bestod din Flid?

YRSA.

Jeg Hørren spandt i Vinterqvæld;
Om Somren planted Urter jeg og fiskede,
Mens Fuglen sang, hver Morgen og hver Aftenstund.

OLUF.

Ei Trælledont du øved da?

YRSA.

Min Fader er
En vakker Sømand, fri som Østerhavets Vind,
Forbunden dig ved Troskabsed, men ei din Træl.

OLUF.

Hvo lærte din uvorne Mund slig Dristighed?

YRSA.

Jeg taler Sandhed, ei kan den fornærme dig.

OLUF.

Og om nu Folkvar — Folkvar er en Vikingsmand,

Hans Stand er fri, som Havets; men om Folkvar nu —
Jeg sætter — ei din Fader var, hvad varst da du?

YRSA.

Hvi sætter du Umulighed?

OLUF.

Jeg vil et Svar:
I Fald din Moder tidlig havde dig forladt
I — Trællestand, hvad varst da du?

YRSA.

Ragnhild var fri.
Ak, tidlig har ved Døden hun sit Barn forladt,
Men ei af Valg.

OLUF.

Og hvis af Valg? af Egensind?

YRSA.

Hvordan? En Moder grumt forlade Fosteret
I fremmed Vold? ei følge Driften, som Natur
Har plantet selv i Biørnens og i Ulvens Blod?
Umuligt! Lossen med sit røde Skeleblik,
Saa lysten som hun venter Rov, forlader dog
Ei Ungerne; hun slikker dem, hun bringer dem
Smaavildtet ned til Hulen. Skulde Qvinden da
Forlade Noret? Aldrig! O, min Dronning! nei!
Du kiender ei Naturen ret blandt Mænd og Krig.
Ak! saaest du Fuglen lære hist paa Redens Rand
Smaavingen flyve; saaest du Gaas og Gæslingen,
Ja Myren selv, naar Tuen man forstyrrer, hvor
Hun ængstlig slæber ned igien de hvide Æg —
Du tvivled ei om trofast Moderkiærlighed.

OLUF.

Men tænk dog slig forunderlig Undtagelse,

At tidlig dog din Moder havde svigtet dig!
Siig: elskede du derfor barnligt ligefuldt?

YRSA.

Jeg elske den, hvis Hierte var Ukiærlighed?

OLUF.

Du haded hende selv maaskee?

YRSA.

Jeg veed det ei;
Men gyselig er Tanken mig, og Rædsel blot
Ved Forestillingen reiser mig mit Hovedhaar.

OLUF.

Befaler ei Naturens Love Barnets Bryst
At finde sig i Villien hos Forældrene?

YRSA.

Ei den var Moder, som mig under Hiertet bar,
Men den, som fostred kiærligt mig ved Dag, ved Nat,
Og skienkte mig sin Glædes og sin Kummers Graad.

OLUF
afsides.

Ha, Slangeægget svulmer alt, og giærer med
Den Gift, som ei endnu har Braad! Hvor stolt hun staaer,
Og maaler mig med Blikket, som da Helge stod
Paa Dragens Dække for den Dybtnedknusede!

Til Yrsa.

Mit Spørgsmaal, Yrsa! viid det, var ei hensigtsløst.
Du elsker Folkvar, elsker Pleiefaderen
Saa høit, som Fader; meer end Moder, naar hun ei
Tilbørlig dig opfostret har ved Ammebryst.
Dit Sind er kiækt. Du skielner ei; det raske Blod
Paa Kinden ei tillader dig den Tanke først,
Om Nød maaskee var meer, end Hadet, Skyld deri.
Velan, saa vil jeg tilstaae dig, at Døden har

Adskilt dig fra din Moder spæd. Du est min Træl.
Trælqvinden har for femten Aar til Verden bragt
Dig i min Kongsgaard, kiøbte med sin Død dit Liv;
Jeg ynktes over dine Dages aarle Nød,
Og gav dig hen til Fiskeren. Tro derfor ei,
At du est fri! Livegen est du evig mig.
I Dag tilbagekalder jeg min Eiendom.

YRSA.

O, alle Guder! har jeg hørt — hvad talte du?

FOLKVAR.

O, ædle Dronning! skaan den Yndigtblomstrende.

OLUF.

Livegen er hun evig mig. Saa har jeg talt.
Jeg overgav det spæde Noer dig i din Vold
For femten Somre siden, i Sivkurvens Skriin.
Negt, hvis du vover! Skiælv, i Fald du taler meer,
End Eden og din Dronnings Bud tilsteder dig!

YRSA.

Negt, elskte Fader!

FOLKVAR.

Ak, mit Barn! jeg — kan det ei.

YRSA.

Saa har hun Ret?

FOLKVAR.

Livegen est du Dronningen.

YRSA.

Født af en Træl?

FOLKVAR.

Din Pleiefader evig kiær.

YRSA.

En Træl min Fader!

FOLKVAR.

Ædel er din Siæl og fri.

YRSA.

O, slug mig, fæle Mørke! med en evig Nat.

FOLKVAR.

Fat Mod, min Datter! Ædle Dronning! skaan mit Barn.
Du est mit Barn. Jeg vidste, hvad du nu først veed,
Og ligefuldt din gamle Fader elskte dig.

YRSA.

Ha, grumme Folkvar!

FOLKVAR.

Folkvar grum?

YRSA.

Hvi bandst du op
Til Ranke, hvad af Skiebnen var bestemt som Trevl
At slynge sig paa Jorden mellem Tidslerne?

OLUF.

Din Stolthed, Yrsa! saares ved hiin Tidende,
For Resten Intet. Frygt ei! Du tilhører mig,
Og Oluf vil behandle vel sin Eiendom.
Som Terne hos din Dronning har du bedre Kaar,
End fri bag Tangets lave Tag hos Fiskeren.

YRSA.

O, laae jeg fri paa Havets Bund i Bølgerne!

OLUF.

Der laaest du, hvis ei Oluf havde reddet dig.

YRSA.

Forhadte Liv!

OLUF.

Saa lønner du Velgierningen?

YRSA.

Hvormed belønner den, som selv slet Intet har?

OLUF.

Betænker du dig længe paa, hvem mellem os
Du følge skal? om Oluf, eller Fiskeren?

YRSA.

Har jeg et Valg? Jeg er din Træl. Vel, Dronning! tag
Din Eiendom. For mig er ingen Glæde meer.
Om her, om jeg i Fiskerhytten sørger hen
Mit unge Liv — hvad Forskiel? Meer Naturen har
Ei Lyst for mig. Saae jeg den muntre Fisk i Vand,
I Skoven Hiorten, Fuglen under Himlens Blaa —
De mindte mig kun smerteligt om mine Baand.
Saa lad mig visne bleg da, som den hvide Knop
Paa Tornebusken! Snart vil en veldædig Blæst
Afrive Bladet, skienke mig i Dødens Nat
En evig Frihed — flagrende til Breidablik.

FOLKVAR.

Ha, grumme Dronning!

OLUF.

Ti, forvovne gamle Mand!

FOLKVAR.

Dig smerter ei at knuse slig en Ædelsteen?

OLUF.

Dens Haardhed og dens dunkle Glød erindrer mig
Kun alt for stærkt om den, der knuste dette Bryst.

YRSA

betragter sine Haar.

I lysegule Fletninger, som rigt og tungt
Nedbølge mig fra Skuldrene! saa skal jeg da
Nu eder miste; Trællen bær ei lange Haar.

Hvor ofte har jeg tvættet jer i Kildens Væld,
Og ordnet med den hvide Sølvkam eders Lag.
Hvor øvet var de vante Fingre! Uden Speil
Af Floden og af blanken Skiold jeg daglig bandt
De røde Lidser yndigt i Guldfletningen.
Nu skal I meer ei følge mig med stolten Vægt.
Mit Hoved bøier sig for Olufs Herskersværd,
Og nær, til Nakkegruben, som Forbryderens,
Der venter Bøddelslaget — meier Saxen i
Et Øieblik de femten Somres rige Flor.

Hun knæler.

OLUF
afsides.

Ha! disse Lokker kiender jeg. Alt een Gang har
Min Finger famlet mellem deres Fletninger,
Da den Forvovnes Hoved laae i Olufs Skiød;
Min blanke Sax afmeied dem til Nidingsharm.
Nu skeer det atter.

I det hun vil afklippe Yrsas Haar, lyner det, og Havet bevæger sig.

OLUF
tilbagetræder forfærdet, men fatter sig strax, og siger:

Gaa! behold dit Hovedhaar!
Hist nærmer sig min Terneflok; den siger dig
Din Pligt, din Dont paa Borgen, din Bestemmelse.

Afsides.

Tilgiv mig, Tangkiær! Iver for at tiene dig
Nær havde bragt mig til at glemme Løfterne.

Hun gaaer; Alle følge uden
FOLKVAR.

Jeg dvæle vil i Borgens tykke Bøgeskov,
Og vente der Udfaldet — angst — ei hielpeløs.

Jeg haaber, at en stakket Vrede spænder kun
Det alt for haarde Moderbryst; men skeer det ei,
Og stormer Oluf grusomt mod Naturens Pligt —
Saa meget veed en Gubbe til sit Hiertes Trøst:
Uskyldigheden finder Hielp hos Guderne;
Men Lasten vender Sværdet mod sin egen Barm.

KONG HELGE lander, stiger op paa Stranden med sine KÆMPER, og nærmer sig Forgrunden med REIGIN JARL.

HELGE.

En selsom Følelse, Reigin! dybt besiæler mig
Nu, da jeg seer de samme Grenes Fletninger
I Kæmper-Egen, samme Borg med sine tre
Forgyldte smekkre Spiir, og Sivet, Bølgerne.
Hvor meget har i femten Aar forandret sig!
Naturen ei: den fælder kun sit Vinterhaar,
Og Lokken krølles atter ung paa Qvistene,
Naar Solen varmer. Mennesket kun blegner, som
Døgndyret. Morgen seer hans Larve, Middagen
Udfolder Elskovsvingerne, mod Aften alt
Er Gubbefluen rynket, mat, og gisper — døer.
End føler jeg mig mægtig i min Manddomskraft;
Men Ungdoms-Rosenstøvet har alt Skiebnens Haand
Plumpt visket mig af Sommerfugle-Vingerne.
Forsvundet, som en Drøm er nu et daadfuldt Liv,
Og dybt i Kæmperbarmen blev for ældre Mand
Kun mørk Erindring, Længsel og Sørgmodighed.
Hvis atter jeg skal finde Ro — da er det her;

Thi Olufs Qvide trykte mig paa Barmen tungt
Hver Aften, naar fra Kongesalen Giesterne
Til Hvile gik, og naar min Smaadreng lyste mig
Med Kerten til mit Leiested. Da vaagned jeg
Af korten Blund, og skued snart den bugtede,
Skældækte Jomfru, snart med lange hvide Liin,
Og Kinden endnu mere hvid end Linene,
Og Øiet dødt, den skiændte Viv paa Saxens Strand.
Ei Roskilds Juleglæder, intet Vikingstog
I grønnen Sommer sletted ud hiint Billede,
Paa Nattens Baggrund malt af min Samvittighed.
Og derfor, bolde Reigin! staae vi atter her,
At vide Skiebnen, hvilken Oluf fristede:
Om hun fortvivlet kortet har sit unge Liv,
Om Fieldets Kløft fra Solen skilte Moderen,
Om Barn blev født, om Barnet lever, Datter, Søn,
Om dødt i spæden Aldèr, om selv Oluf død.
Alt dette sikkert at erfare slaaer mit Bryst,
Og aabent Helges Hierte staaer for Olufs Qval;
Thi Kummer skienker Ædlingen Medlidenhed,
Men stolten Hovmod egger Drottens Heltebarm.

REIGIN.

Hist nærmer sig en ædel Qvinde, silkeklædt.
Hun, uden Tvivl af Kongeborgens Jomfruflok,
Vil bedst om Dronning Oluf her forkynde dig.

TANGKIÆR

kommer.

Velkommen, Helge, Halfdans Søn! paa Saxens Strand.

HELGE.

Ha, denne Stemme kiender jeg, og dette Blik!

TANGKIÆR.

For sytten Aar du skued mig paa Borgens Rand.

HELGE.

Hvis da du blomstred, skiønne Rose! varst du Knop.

TANGKIÆR.

Ei sunde Skiønhed falmer i saa kort en Tid.

HELGE.

Mig tykkes før, at jeg dig saae i Skumringen
Paa Badekammer-Tilierne ved Leirekyst.

TANGKIÆR.

Ei venligt for min Elskov da du lønte mig.
Drivskyen vexler ei saa snart, som Mandens Hu.

HELGE.

Hvad taler du om Vægelsind, om Vexlinger,
Som Slange blevst, og bugted dig fra Bolstrene?

TANGKIÆR.

Ei Kiærtegn da dit blanke Sværd tiltænkte mig;
At end jeg lever, takker jeg min Smidighed.

HELGE.

Du spotter end, du Falske, Skum paa Havet liig?

TANGKIÆR.

Jeg spotter ei, men glæder ved min Redning mig.

HELGE.

Forlad mig, at jeg fristes ei endnu en Gang —

TANGKIÆR.

Tæm, Helge! din Iilsindighed; den kunde let
Engang i Tiden smertelig forraade dig.

HELGE.

Uhyre! bugt dig atter hen med Sølverskæl,
Min blanke Glavind truer dig af Balgen alt.

TANGKIÆR.

O, Helge! lær dog eengang viist at tæmme dig.
Den Hidsighed, som halv tilgives Ynglingen,
Er styg, og skæmmer Synet af den ældre Mand.

HELGE.

Forlad mig, eller, ved Gud Thor, jeg kløver dig!

TANGKIÆR.

Du Svage! varst du selve Thor, jeg trodsed dig.
Hør mig opmærksom, rolig! Er jeg Emblas Barn?
Som du, af letforgængelige Kiød og Blod?
I mine Aarer flyde Havets evige,
Udødelige Bølger. Agt min Guddomsmagt!
Du daarlig troer, at Tangkiærs Hierte hader dig,
Fordi hun vendte sig fra dine Favnetag?
Og hader da din Tunge Himbærfrugterne,
Fordi du koldt gaaer Purpurgrenens Vægt forbi,
Naar du har nydt, er lædsket? Viid: Letsindighed,
Som Skum paa Vand, er eengang nu min Siæls Natur.
Jeg kan ei dvæle. Hvis du ønsker Stadighed —
Søg den hos Stenens Jetter! Ei Havfruerne
Kan skienke den. Hvi harmes du? Du nødst hos mig,
Hvad Frode nød, uagtet først i Baalets Brand
Jeg svor ham Hevn, men — glemte den. Og Helge blev,
Hvad Frode var, og meer: jeg gav en Datter dig.
Saa harmes ei, fordi dig Tangkiær koldt forlod!
Tænk dig i mit Sted! Viid: paa hver en grønlig Kyst
I Skyggen Ungersvende gaae, som elske mig.
Og dog jeg skulde dvæle hos den Eneste?
Jeg glemte dig dog ikke; da din Længsel steg,
Da sang for dig den sølverduunte søblaa Fugl,
Og Oluf dig erstattede min Favns Forliis.

Nu est du her. Samvittigheden driver dig;
Du frygter atter, at din Ubesindighed
Har voldt den Arme Døden, Jamren, Skiændselen.
Mig takker du, at Solen skinner klart paa ny:
Jeg reddet har i Bølgen den fortvivlte Viv,
Da ned hun sprang fra Klipperne; jeg Dolken greb,
Som trued skarp og blank alt hendes Liliebryst.
Hun eier Riget atter, Skiønhedsroserne;
Og mægtig sidder Oluf paa sin Kongestol.
Forsvunden, som en Drøm, er længst hiin Rædselsstund,
Og uden Følger. Hvis den Skiønne hader dig —
Om end til Hevn hun aarlig holder høit, som Fest,
Den Dag, da du, beruust i hendes Favnetag,
Berøvet Lokkerne, bragtes ud paa Skibets Dæk —
Det bør høimodig du tilgive Qvindens Bryst.
Thi ingen Harm er stor, som den, naar Stoltheden
Sig dybt fornærmet føler, uden kraftig Hevn,
Og ufortient. Thi alt for vildt da raste du.

HELGE.

Hun haaner mig endnu med aarlig Skiændselsfest?

TANGKIÆR.

Erindre dig den Skiændsel, som hun fandt hos dig!

HELGE.

Og Ingen veed, hvor dybt ydmyget Oluf blev?

TANGKIÆR.

For denne Godhed takker du kun Tangkiærs Magt.

HELGE.

Og Folket kiender Intet til sin Dronnings Skam?

TANGKIÆR.

End hædres overalt den skiønne Kongemø.

HELGE.

Har ingen Frugt hiin Sommernat sig efterladt?

TANGKIÆR.

Den svandt i Mulm, og ingen, Drot! var Følgerne.

HELGE.

Saa løste sig min Hevn i Skum elendigt op!

TANGKIÆR.

Du finder hende stolt, som før. Men Ynglingen
Har Intet tabt ved brune Manddom. Ogsaa jeg
Kan skumme med min mørke Sø. Havmændene
Da ride vrede Marsviin i Skumbølgerne,
Og støde vildt i Sneglehornet. Da forgaaer
Vel mangt et Skib, og Ran paa Dybet fryder sig.
Men Havblik løser atter af min stærke Storm;
Og mere sikker selv end Skovens Landevei
Er da min strakte Sølverflades slebne Speil.
Lad dette Speil dig tiene til en Lignelse,
Og da det i din Magt ei staaer, at hevne dig,
Saa byd den ædle Dronning anden Gang Forliig!
Maaskee afslaaer hun grusomt ei sin Liliehaand;
Og hvis det skeer, saa vil dog Klogskab sige dig,
At Olufs Viin og hendes Sax — er frygtelig.
Læg det paa Hiertet, Helge! Tæm din Vredesharm;
Thi daarlig er den Mand, og meer den Drot, som svag
Forsøger, hvad ham negtet blev af Nornerne.

Hun gaaer.

REIGIN.

Ha, falske Vennetale, som med Klogskabs Raad
Vil sindrigt lede, skiøndt kun Hiertets Nag attraaer
At nedslaae Sindet og forvirre Kræfterne!

HELGE.

Hvor anderledes føler jeg mig nu til Sinds,
End da jeg kom: det gamle Had er frisket op,
Og Harm er nu, hvad nys var dyb Medlidenhed!

REIGIN.

Uvillig har hun ydet os sin Tieneste,
Med lettet Hierte kan du heise Ankeret.

HELGE.

Nu drage bort, og uden Hevn? tilstede feig
En Fest, som aarlig bringer mig Forhaanelse?

REIGIN.

Lad Qvinden svagforfængelig indbilde sig
Den stolte Seir! Du bedre veedst, hvo Seier vandt.

HELGE.

Nei, Reigin! hele Verdens Kreds maa vide det.

REIGIN.

Saa lad Herolder kraftigt varsle Dronningen!

HELGE.

Og skulde nu Skioldungen feig bortliste sig?

REIGIN.

Tid var det, hvis vort Liv engang fik Fredens Ro.

HELGE.

Jeg negter ei, at ofte mig alt forekom
Mit Liv en Ørk med Tidsler, uden Blomst og Lyst.
Tidt naar jeg stod i Stavnen, medens rislende
Den smalle Kiøl igiennemskar Skumvovens Top,
Og Strandens Lunde iilte mig saa snelt forbi
Med Løv og Skygger — ha, da følte dybt mit Bryst
Et Savn, som selv ei Ærens Krands erstatted mig.
Mig lærte Tangkiær Vellyst. Vilden Ungersvend

Kun skued da i Qvindens Skiønhed Maalet for
Sin Attraa, der beruste kort, og hæved ham
Stolt over hende. Men de vilde Glæders Ruus
Bortdunster brat, og efterlader Siælen sløv.
Tidt naar paa mine Vikingstog jeg giested snart
En fremmed Konge, snart en Jarl, og saae hans Viv
Med sædelige Liin, og ædle Jomfruer,
Som rakte Hornet mig til Velkomst, medens rødt
Blyfærdigheden farved deres Liliekind —
Da følte jeg, at qvindlig Adel, gode Jarl!
Fortiente meer, langt meer, end Tangkiærs Vpp ghed
Og Olufs Blussen. Langsomt er jeg modnet først.
Mit stolte Hierte blødnedes; da lærte jeg,
At Freia, Frigga, Siofna, Valhals Yndigste,
Ei komme selv, men vise sig i Qvinderne.
Og helligt blev mig meer og meer det hulde Kiøn,
Og Lyst jeg følte meer og meer til frit at gaae
I Lænken, som en Qvindes Blik paalagde mig.
Dog fandt jeg aldrig end, hvad Hiertet ønskte sig;
Og Tangkiær, Oluf stod som vrede Spøgelser,
Og vinkte mig fra Yndighedens skiønne Lund
Til fæle Skygger, tunge Pligtopfylde ser.

REIGIN.

Paa hvad du yttrer smukt, og fast med Skialdekunst,
Min ædle Drot! jeg svarer dig enfoldigt saa:
Den Mand, som eier ingen Viv, kun lever halvt.
Han spilder sig sin Fremtids Haab; og er han Drot,
Da skader han ei sig blot, men sit Fædreland.

HELGE.

En Hyrdepige nærmer sig med hviden Spand
Paa Hovedkrandsens lysegule Fletninger.

Hun skal husvale først mig med en kølig Drik
Paa Bænken under Bøgeskyggen. Midlertid
Lad giøre klart ombord med vore Takkeltoug,
Og Ankersnorens Ringe paa det flade Dæk
Lad ordne smukt, at hurtig nu med første Vind
Den skarpe Jernkrog slippe kan Sandbankerne!

Kæmper gaae at adlyde Kongens Bud.

HELGE.

Men du, min bolde Reigin Jarl! kald Pigen hid,
Som hisset bly bag Hasselbusken skiuler sig.

REIGIN.

Du unge Pige! stands din lette Flugt en Stund.
Hist sidder en vansmægtig Mand, som lædskes vil.

YRSA.

Det skal han strax. Et Bæger hænger lænket fast
Mig ved min Giord, og hisset er et Kildevæld.

HELGE

nærmer sig.

Et Bæger af din Melk vil bedre styrke vist.

YRSA

forlegen.

Ak, beed mig ei om hvad jeg maatte negte dig!

HELGE.

Tilhører ei din Fader, Jomfru! Gederne?

YRSA.

Nei, Herre! Ingen Fader meer tilhører mig.

HELGE.

Din Moder?

YRSA.

Hviler længst i Gravens kolde Skiød.

HELGE.

Og du?

YRSA.

Er Terne, trælleødt hos Dronningen.
Jeg malker hendes Geder, bringer Melken hiem.
Men vist hun dog tilgiver mig, hvor streng hun er,
At lidt jeg dvæler, for at lædske fremmed Mand.

Hun gaaer til Kilden.

HELGE.

Hun Terne! Reigin! saaest du før i Kongesal
Saa høvisk Mø? saa sædelig en Lilievand?

REIGIN.

I Sandhed, hun er saare skiøn, og Hud og Haar
Kun vidne slet om ynkelige Trællestand.

HELGE.

Og hvor hun smukt bevæger sig til Kilden hist!
Hun skyller Bægret. Op til Straalens Sølverspring
Hun hæver Armen, mere hvid end Vandets Skum;
Og Klippens grønne Vedbendhang forskiønner den.

REIGIN.

Og med de hvide Fingre plukker hurtigt hun
Høirøde Himbær, famlende blandt Rankerne.

HELGE.

Og rødmer sødt uskyldigt, halv undseelig,
Bedrøvet halv ved tarvelige Giestfrihed.

REIGIN.

See, hvor hun strækker let sig paa den spæde Fod,
Skiøndt rank og høi, dog ei saa høi som Rankerne!

HELGE.

Hvor meget har et Øieblik opdaget mig:
Siælsadel, Skiønhed, Troskab og Elskværdighed!

YRSA
kommer med Bægret.

Gid denne Drik maa styrke dig, du Ædleste!

HELGE.

Du kiender mig?

YRSA.

Ja vist, du Drot af Danemark!

HELGE

griber om Bægret og hendes Haand.

Du skienker mig da, hvad jeg her omfatter, Barn?

YRSA.

Min Haand og Bægret, ædle Drot! er Dronningens;
Men Kilden springer frit for alle Skabninger,
Af den kan selve Trællen gieste Konningen.

HELGE.

Saa huldt, Natur! forener du det Fierneste.
Og disse Bær?

YRSA.

De nippes bort af Skovens Bi,
Saa tør min Haand vel plukke dem. Forsmaa dem ei!

HELGE.

O, heller nød jeg Karret her, end Frugterne!
Hvor hvid den er, din spæde Haand!

YRSA.

Nei, rød som Blod;
Den modne Frugt har overplettet Fingrene.

HELGE

til Reigin.

Reigin! er hun et Jordens Barn? Jeg troer det ei.
Jeg mener, hun er Freia selv, Folkvangurs Mø.

REIGIN.

Nei, ingen Kunst paatager sig slig Skikkelse.

HELGE.

Ha, du har Ret! Thi Uskyld og Oprigtighed
Udlyse klart af Øiets Blaa.

REIGIN.

Hun ligner dig.

HELGE.

Ak, har han Ret?

YRSA.

Hvad siger han, min ædle Drot?

HELGE.

Han siger, at du ligner mig.

YRSA

rødmende.

O, tro ham ei!

HELGE.

Jo! Frændskab er i vore Siæles lyse Blik.
Og meer har mig den korte Stund at kiende lært
Dig Yndige, end mangt et Aar en anden Viv.

YRSA.

Din Røst indgyder mig en sær Fortrolighed.
Men du est Drot, jeg Terne — hvilket Afgrundssvælg!

HELGE.

Siig mig dit Navn!

YRSA.

Jeg kaldes Yrsa.

HELGE.

Havde du
Vel Lyst at drage med mit Skib til Danemark?

YRSA.

Din Træl? Nei, nei! saa heller dog en Qvindes Træl.

HELGE.

Og om nu Helge venlig gav den Kiøbte fri?

YRSA.

Saa følger jeg dig fri med tro Taknemlighed.

HELGE.

O, Yrsa! følg mig. Freia skal berede dig
En yndig Bolig under sine Hvælvinger.

YRSA.

Hvad har jeg sagt? Nei, skienk mig ingen Frihed, Drot!
Saa heller ærlig Terne dog — end — alt for fri!

HELGE.

Frygt ei! Som Fader skal jeg kiærligt vogte dig.

YRSA.

Som Fader? Ak, det herligt var! Min Fader du!

HELGE.

Og tykkes jeg for gammel dig til Beileren?

YRSA.

Du haaner grumt min ringe Stand.

HELGE.

Ved Asa-Thor,
Stor var min Lyst at hæve dig til selve min.

Til Reigin.

Jeg føler det, hun er det Billed, som min Siæl
Har evig higet efter, og forgieves søgt.

REIGIN.

Vogt dig, min Drot! Den Gnist, som fænger alt for let,
Udslukkes snart.

HELGE.

Frygt ei! Her taler Hiertets Røst,
Ei Sandserne.

REIGIN.

Giv Tid, og overiil dig ei!

HELGE.

En Sømand iler —

REIGIN.

Ofte til sin Undergang.

YRSA.

Den stolte Dronning nærmer sig. Saae hun, jeg stod
Og talte med dig, Herre! vist hun revsed mig.

HELGE.

Hun væbnet kommer, aldrig kied af vilden Færd.
Men mindre klæder Spydet nu den Falmede,
End da som Jomfru rosenrød hun Skaftet svang.

[DRONNING OLUF kommer med Følge.]

EN KÆMPE.

Min Dronning spørger, Drot! hvad dig bevæget har
Til denne Landgang; om du komst med Herreskiold.

HELGE.

Som Ven jeg kom, hvis Oluf mig som Ven vil see.
En Skare Snekker venter hist paa Bølgerne,
Hvis hun vil Kamp.

OLUF

sagte.

Ha, Tangkiær! hvi befolst du mig
At hykle Venskab for den Mand, jeg hader meest?

HELGE

til Oluf.

Vilst du, som jeg, saa glemme vi, hvad længst er skeet,
Og slutte Fred. Thi Hevnen kildrer Hiertet vel,
Men falder blodigst dog tilsidst paa Hevneren.

OLUF.

Tilvisse! Selv naar Nidingsværkets lumskeste
Anslag er lykket, redder dog en Guddomsmagt
Uskyldigheden, skienker den sin Glands paa ny
Til Trods for Ærens Morder.

HELGE
til Reigin.

Endnu trodser hun.
Ydmyges skal hun, Reigin! men den høie Diis
En Tanke falde lod i min oprørte Siæl,
Som mildner den, og adler Straffen.

OLUF.

Helge! siig,
Hvad drev dig efter sexten Aar til Saxens Strand?
Nysgierrigheden? Ønskte sig din Grusomhed
En Efterslæt af Vredens længstfuldendte Høst?

HELGE.

Jeg kom at søge Kiærlighed.

OLUF.

Den voxer ei
Paa Hadets Klipper.

HELGE.

Tidt i Klippens golde Rift
Groer Alpeblomsten, savnet i den fede Dal.

OLUF.

Sandt nok, du finder Oluf ei saa mørk og bleg,
Som du formoded. Ei et Gisp fra Skovens Krat
Henlokker dig til Hytten, hvor du stolt gienseer
I Vanvid den Fortvivlede. Paa hendes Grav
Du ei kan stirre koldt med Haan, ei ynke høit
Fra Klippen den i Bølgen Dybtnedstyrtede.
Hun lever, blomstrer, eier Kronen, stolt som før.

HELGE.

Ei Nag, men Medynk bragte mig fra Isefiord.

OLUF.

Hvem ynkte du? dig selv, du Tidtbedaarede?

HELGE.

Nei, dig, hvem ingen Kummer lærte Klogskab end.

OLUF.

Misunde min Lyksalighed — det kunde du!

HELGE.

Beklage kan jeg kun din Stoltheds Overmod.

OLUF.

Komst du at bede Saxen om, ei meer med Fest
At hædre den i Lædersæk Begkronede?

HELGE.

Hvis Skam var størst, det veed vel, Oluf! selv du bedst;
Men kiæk paa Mandens Høimod, der ei røbe vil
En Qvindes Svaghed, bygger du din hele Trods.

OLUF
fatter sig.

Jeg trodser ei. Forlang en Gunst! og hvis den staaer
I Olufs Magt, da skal den ikke negtes dig.

HELGE.

Dit Tilbud, Dronning! tager jeg med Tak imod.

OLUF.

Hvad ønsker du? Har du ei Alt, du Mægtigste?

HELGE.

Jeg mangler end, hvad sexten Aar jeg manglet har.

OLUF.

Og hvad?

HELGE.

En Brud.

OLUF.

Den kræver du af Olufs Haand?

HELGE.

Jeg kom, en gyldenlokket Svend, for sexten Aar,
Med Blus paa Kind, med Flammer i mit unge Bryst,
At søge yppig Skiønhed for min Lidenskab.
Du stodst i Blomster, Lilien liig, paa Taarnets Rand,
Jeg saae dig, og forlangte dig — den Blomstrende;
Dit Scepter ei, din Yndes Rose lokte mig,
Og før jeg kiendte Rang og Stand, var Helge din.
Ei Danmark var det, beilende til Saxens Land,
Som Snekken bragte, Svenden loved Jomfruen.
Men stolt hun var, med Freias Luer ubekiendt;
Og spottende den unge Beilers Dristighed,
Beskæmmed hun hans Tillid, og med bitter Seid,
Troldqvinden liig, til Had hun trylled Kiærlighed.
Da fnyste han, og raste. Tak den Svømmende
Paa Bølgen for din Redning! Hist paa Himlens Blaa
Har midlertid sin hvide Maane Maanegarm
Heel tidt forfulgt; og Maanen saae, skiøndt flygtende,
Skiøndt vexlende sin Skikkelse for Slugeren,
Min Længsel med Medlidenhed. Da bruunte sig
Mit gule Haar, alvorlig blev min Siæl og mørk;
Og hvad tilforn kun efterhiged Sandserne,
Det ønskte nu mit Hierte. Selsomt, underfuldt,
At samme Strand skal vise mig alt anden Gang
Min Higens Gienstand yndigt i et Øieblik!
Thi her hun staaer i dine Qvinders tætte Kreds,
Skiøndt prægtig ei, som Rosen mellem Lilierne:
En bly Viol, i Græsset skiult, men sød af Duft,
Og frisk som Duggens Perler, der besprængte den.
Jeg beiler nu til Rang og Land saa lidt, som før;
Land har jeg nok i Østersøens Blomsterø'r,

Og ingen Grændse kiender Havets tappre Søn.
Lidt agter jeg en Qvindes Kaar; hun faaer sin Rang
Ved Ægtestanden: Manden hæver Hustruen,
Som Egens høie Stamme Vedbendrankerne.
Og derfor strengt jeg holder til dit Løfte mig,
Og beiler høit for alle Kæmper, alle Møer
Til — Yrsas Haand, naar du har hendes Lænker brudt.

OLUF.

Du beiler til min Trælleqvinde Yrsas Haand?

HELGE.

Den er ei Træl, hvis Siæl er høi og brødefri.

OLUF.

Hvad lærte dig at kiende denne høie Siæl?

HELGE.

Et Øieblik. Behøver barnlig Uskyld meer!

OLUF.

Og saa letsindig styres du af Hændelsen?

HELGE.

Ved ængstlig Vragen svandt alt femten Ungdomsaar.

OLUF.

Saa lidet stolt vanærer du din Kongebyrd?

HELGE.

Just stolt; Sædvanen fængsler ei en Leiredrot.

OLUF.

En Dronning fandt da Danmarks Drot i Saxens Træl?

HELGE.

Til Løn for hvad i Saxers Dronning først han fandt.

OLUF.

Nu, ved min Faders mosbegroede Bautasteen,
Nu er hun din! Jeg skienker dig den Deilige.

HELGE.

Og ved min Fader Halfdans Hevn, jeg takker dig.

OLUF.

Træd, Yrsa! frem, og viis os din Fortrinlighed!

Afsides.

O, Tangkiær! nu forstaaer jeg dig, du Skummende!
Du køler Hevnen — gyseligt — men køler den.

HELGE.

Hvis hun er min, tillad mig da, o Dronning! strax
At skalte med min Eiendom. Det blanke Staal
Ei taaler Dugg, jomfruelig Blyfærdighed
Ei Mængdens Øie. Reigin! ræk mig hid det Slør,
Med Guld indvirket, som vi tog fra Vikingen.

Han lægger Sløret over Yrsas Hoved.

Saa skiuler jeg for Spotterne din Rosenkind,
Og hæver dig i Herrestand. Du est min Viv.
Svar ei, o tal ei, ræk mig kun din Liliehaand,
Hvis du bifalder Helges Ønske! Somrens Blomst
Forsmaaer ei at forloves med den brune Høst,
Naar Solen stadigt skinner paa et spraglet Løv,
Og Maanen smiler Elskov i dens Aftenstund.
Forfærdes ikke ved en Sømands raske Valg!
Lang Tid behøver Venskab, kort kun Kiærlighed.

Med et foragteligt Blik paa Oluf.

I Kronens Guld jeg fandt en daarlig Glimmersteen,

Med Ømhed til Yrsa.

I sorten Flint af Kalken skiult en Diamant.

YRSA.

Naturens Røst befaler mig at lyde dig;
Men Hiertet gyser. Ædle Drot! vær ei saa snar,
Lad Eftertanken lede dine Handlinger.

HELGE.

Nei, Yrsa! ogsaa Lidenskaben har sit Krav.
Den nyder slet, og glædes svagt, som evig kold
Kun overveier. Freia rører Hierterne
Med Øieblikket. Følger du ei hende blindt,
Om selv paa Randen af det farligtsteile Field,
Saa føler du ei Kiærlighed.

YRSA.

Jeg føler den.

HELGE.

Ha, elsker du en anden Svend?

YRSA.

End slog mit Bryst
For Ingen, som for dig det slaaer. Jeg føler dyb
Beundring og Hengivenhed. Jeg følger dig,
Som Lammet følger Moderen, og fatter klart,
At, skilt fra dig, vist vilde Længslen dræbe mig.

HELGE.

Saa est du min trods hver en Frygt, trods hver en Spot.
Ræk mig din Haand, og følg mig ud paa Bølgerne!
Der venter os med Offerhornet Odins Præst;
Og næste Morgen skuer dig som Helges Viv.
Ei Tid vi Sværmen give til Forundringer.
Om hvad der skeer, bevæger sig kun Daarens Mund;
Til hvad der er skeet, vænner snart sig Verdens Kreds,
Og seer i selv et Under det Sædvanligste.

Han gaaer med Yrsa og sine Kæmper til Stranden, Oluf med sit Følge til Borgen.

HAVFRUERNE komme fra Klippehulen og Stranden.

FØRSTE SKARE.

Med langsom List Flodernes Dronning
Hevner Ymerkæmpe,

Ham, hvem grumtfordærvende Guder
Sloge med blodige Sværde.
Thi længe før Børs og før Bures Æt
I Ginnungagap han herskende strakte
Giennem Afgrundssvælget sin Kæmpekrop.
Thi ham undfanged Kuld ved den befrugtende Gnist,
Og hans Ledemod avled
Med sig selv vidtherskende Jetter.

ANDEN SKARE.

Men Isens Tø trylled Audumble
Frem. Af klaren Saltsteen
Haaret først og Hovedet siden
Slikked den Yverbespændte.
Da Odin sprang frem med Vili og Ve;
Med forbittret Harm mod Kæmpen de stormed,
Og for Asa-Sværdene Jetten sank.
I hans rislende Blod, ak! da Hrymthussernes Æt
Saa utallige drukned.
Med sin Viv kun flygted Bergelmer.

FØRSTE SKARE.

Stoltelig nu, stoltelig skabtes
Af hans Been, hiin vældige Kæmpes,
Af hans Kiøds stærktrevlede Sener,
Af hans Tand, ja selv af hans Bryn
Denne Jords blomstrende Bierge,
Mig forhadt dybt i mit Bryst.
Af en Helts Levninger bygged
Guder med Pral smaalige Værk.
Bergelmers Æt flygted forfulgt.
Huler og Havklippernes Grund
Er nu ene for dem Bopæle. Men snart

Vil fra Muspelheim Surtur
Og din Skræk, Thor! fra vort Hav
Jormungard hevne med Fenris
Stolt Frostkæmpernes Haan.

ANDEN SKARE.

Dybt i vort Havs Mørke nedstødt
Vi forsmaae ei Hevnen, som vinker.
Hvor en Mands vidtskuende Norne
Har os viist Vei til hans Fordærv,
Hendes Vink da gierne vi følge;
Uden Ynk ham bringe vi Qval.
Thi med Jernlænkerne bundet.
I sin Hal dog Surtur hver Nat
Pønser paa Straf, sender sin Røg
Giennem din Rift, Hekla! med Knald.
Men snart styrter den frem med Flammer, men snart
Skal dens Lue fortære
Bifrost-Bro; da svulmer med Skæl-
Brynier, kraftigt at stride,
Høit Havfruernes Hær.

TANGKIÆR.

O, mine Søstre! fatted I Kiærlighed,
O, føled Elskov du, Skælbedækkede!
Havde du kiendt en Beiler, som Frode,
Da Taarer vist med Længsel du fælded, som
Tangkiær, tolked sødt ved din Strængeleg
Mangen Aften din svulmende Veemod.
Thi fyrigt i Almeskyggen han favned mig,
Og stolt jeg var, at elskes af Skioldungen;
Alterne flammed til Tangkiærs Ære.
Men dybt i Flammen, som Flammen, der qvalte ham,

Han sidder i Hal hos Utgarde-Loke,
Og stirrer hen med Øinene blodige,
Bleg, i de slangebehængte Sale.
Men Utgarde-Lok' har lovet mig Frode fri,
Har lovt at skienke mig Frode paa Bølgerne,
Men uden Tangskiæg: deilig som Leiredrot,
Deilig, som før, med en Kongekrone,
Hvis ene det lykkes Tangkiær, den Smægtende,
Reent af Jorden at udrydde Skioldungers
Æt. Thi hielper mig, kiærlige Søstre!

HAVFRUERNE.

Nu græm dig ei meer! Alt en bælmørk Sky,
Høitsvanger med Lyn, lumsk-rugende staaer
Over Helges Mast. Ha, Vredens Søn!
Hvi egged dig Harm? Hvi opsvulmed du vildt
Havfruer til Hevn? Ei Odin, Thor
Nu formaae dig Smerten at lindre.
Vee Halfdans Søn! Ei lyster mig meer
Dig at see, naar Fortvivlelsen kalker din Kind.
Høit imod Stiernerne, Drot! vildt stirrer dit Blik,
Naar din Qval dig Nornen forkynder.

Der blæses i Horn fra Kong Helges Skib.

TANGKIÆR.

Hør Hornets Klang!
Det er holdt, det usalige Bryllup.

HAVFRUERNE.

Oluf fra taarnede Kongsgaard
Grublende tankefuld
Nærmer sig hist.
Alt Fortrydelsens dødlige Bleghed
Farver den nysblussende Kind.

For silde! for silde!
Brøden er skeet.
I vor fugtige Hules kølige Strømme
Dukke vi ville, Vandfuglene liig,
Titte med Smiil giennem hvislende Blade,
Lytte til Qvalen, plaske med Fryd,
Lee og giøe, Havhesten bestige,
Tumle paa Bølgernes Top,
Blæse paa Sneglehornet, og synke
Froe i det yndige Skum.

De forlade Skuepladsen.

DRONNING OLUF kommer, fulgt af EN KÆMPE.

OLUF.

Har min Herold besteget Konning Helges Skib?

KÆMPEN.

Tilbage hist han kommer alt med Konningen.

Hun vinker, han forlader hende.

OLUF

ene.

Det gik for vidt. Naturens Indvold taaler ei
Slig rædsom Gift; den vægrer sig med Krampetræk.
Ei Overlæg, men Heftighed forførte mig.
Kan qvindlig Stolthed taale vel en Mands Foragt?
Og femten Aar har ei formaaet at køle din
Hevnlyst, dit Had til Qvinden, Uforsonlige!
Men hvad har da den evige Natur forbrudt?
Hvad kan den for, at Manden raser? Skulde nu
En Kæmpes Haan mod stolten Skioldmø trylle frem
En Hevn, hvorfor selv Sol og Maane skiulte sig?
Nei, evige hvidklædte Piger! Skiebnens Møer,
Som stirre ned i Urdurs Brønd! det seer I ei;
Slig Skiebne spinder ikke paa sin Væverstol

Den blege Skuld. Før vrister Thor min Egeskov
Af Jorden, planter Toppene som Rod i Muld;
Før størkner Havets Bølge, som et levret Blod —
Før Faderen — — Og, Guder! hvis det alt var skeet!
Kold Gysen lammer mig hvert Lem. — Hist kommer han:
Vredladen, den Elendige, opbragt, fordi
Jeg river ham Giftbægeret fra Læberne.

HELGE
kommer.

Hvad vilst du mig, du evige Forfølgerske?
Misunder du i Yrsas Favn mig Glæden nu?

OLUF.

Du Nattevandrer! veedst du vel, at blind du gaaer
Paa Afgrundsranden? at det koster mig et Ord,
Et usselt Ord, for i dit Dyb at styrte dig?

HELGE.

Saa siig dit Ord, og skaan mig for hvert følgende!

OLUF.

Usalige! først siig du mig: er Yrsa din?

HELGE.

Aldeles. Lofn har hørt os sværge Løfterne,
Thor saae os tømme Bægeret, og Freia loe
Med Stierneblik til Elskeren i Brudens Arm.

Oluf skiuler sit Ansigt.

HELGE.

Hvi skiuler du dit Ansigt i Skarlagenet?
Fordreies det og blegner af Misundelse?

OLUF.

Skumle Nat! nu lad din sidste Stierne hylle sig i Mulm.
Ryst, Natur! lad Jorden gyse iiskold til sit Inderste.

HELGE.

Dine blege Læber skiælve, Ordet negter dem sin Lyd.

OLUF.

Nei, Barbar! Jeg vil ei tie. Rædselen, som ryster mig,
Knuge skal dit stolte Hierte, nedslaae dig dit sidste Mod.

HELGE.

Asa-Thor! hvad maa jeg høre?

OLUF.

Høre maa du mig, Barbar!
Giennem Øret drypper jeg dig Giften, som fortærer dig.
Frigga vil mig hist tilgive. Svag er Qvinden selv i Staal;
Vee den Mand, som egger hende til et unaturligt Had!
Det har du, grusomme Konge! Jeg var ung og stolt og skiøn;
Jeg tilstaaer dig det, min Kiækhed skummed over, gik for vidt.
Men hvad tabte vel din Ære? Kan en Jomfrues stolte Spøg
Virkelig fornedre Helten? Og hvori bestod din Skam?
Den forelskte drukne Beiler røved jeg sit Hovedhaar,
Lod ham bringe, snørt i Sækken, sovende til Skibets Dæk.
See, da fnyste du, du Daare! Haaret voxer snart igien;
Men du hevned dig med Lumskhed, og fordi jeg tog din Lok,
Røved du med Tigergrumhed Pigen sin Uskyldighed.
Kold for mine bittre Klager du den Skiændede forlodst.
See, da vendte sig mit Hierte til et unaturligt Had,
Og hvad ellers mere sødt, end Honning, qvæger Qvindens Bryst:
Moderpligten, Moderglæden, blev mig til en Helvedqval.

Ei i den Uskyldigspæde skued jeg min Datter, nei!
Kun et lidet grimt Utyske, Brændemærket paa min Skam.
Hendes Smiil var mig en Giftpiil, hendes Skrig en Efterklang
Af mit bange Gisp hiin Midnat, klynkende ved Havets Kyst.
Femten Aar har skiult mig Yrsa; femten lange Vintres Kuld
Mægted dog ei ud at slukke glødende Forbittrelse.
Ikke jeg, du selv og Loke har til Nastrond styrtet dig.
Skiøndt alt hevnet, grusomt hevnet, tænkte du paa dobbelt Hevn:
Stolt for alt sit Folk ydmyges skulde den Ydmygede;
Da forbarmed sig de sorte Magter over Qvindens Harm,
Og hvad Oluf skulde krænke, blev dig til Forsmædelse.

HELGE.

Ulyksaligste blandt Fædre! Odin! Thor! hvad har jeg giort?

OLUF.

Ægtet nu din egen Datter, du, som skiændte Moderen!

HELGE.

Det var Alfesang i Natten, det var ingen Qvindes Røst.

OLUF.

Til en Svartalf, stolte Konge! har din Grumhed tryllet mig.
Taaler Skammen Solens Straaler? Søger Kumren Lysets Blik?
Med en vild, paataget Kiækhed sad jeg paa min Ganger kun,
Kneiste jeg paa Kongestolen efter hiin Elendighed.

Maanen var min tro Veninde, Mørket var mit Klædebon,
Ved de kolde Ellemoser gik jeg mellem Buskene,
Med en dyb, en stille Vanvid talte jeg med Sivets Rør.
Da forbandt de kolde Taager over Ellemosen sig —
Over Havets hvide Bølger til en Skikkelse, hvis Røst
Tirred op min Harm, og lærte gyseligt at hevne mig.
Det er skeet. Nu har den Blege Intet meer at søge her,
Intet meer at bede Nattens Magter om; Forløsningen
Stunder til. Jeg synker gierne ned til Nastronds Øglesal
Hvad er Helveds værste Slange vel mod Slangen i mit Bryst?
Tag da Dolken, Helge! tag den, hevn dig atter, Halfdans Søn!
Længe nok har du og Oluf Tærning spilt om Livets Held,
Det er Tid engang, at Alting sættes paa det sidste Kast.
Giennembor mig! See, jeg blotter villig dig mit Moderbryst.
Stød det skarpe Staal til Heftet i et unaturligt Blod!
Gierne synker jeg; men skaan mig for dit taarefulde Blik!

HELGE.

O, min Broder, fredegode Hroar i din Bøgeskov!
Hil dig! du har valgt det Bedste, fromme, lykkelige Drot!
Blodet flyder let og roligt i dit Bryst, som Kilderne
Ved dit skyggefulde Leire, stormer ei, som Helges Hav.
Hvorfor lød min vilde Stolthed ei dit Varsel, gode Svend!
Da du kaldte mig fra Hevnen over Brodermorderen?
Gyseligt har Nornen straffet. Men jeg sprang paa Bægeret
Af det luefyldte Hekla, agted ingen Lavastrøm,
Agted ei, at Saallen brændte, loe ad Tragten, voved mig

Over Randen selv -- nu styrter redningsløs den Snub-
lede.

OLUF.

Dræb mig med din Dolk, du Grumme! dræb mig ikke
med dit Ord.

HELGE.

Odin! du, som hisset sidder i det lyse Valaskialf!
Du, som tidt fra Hlidskialf skued Leirekonningens Be-
drift!
Styrk mig med dit Blik i Nøden, lad mig falde, Stam-
men værd.
Rolig saaest du mig med Sværdet, fegtende paa Ski-
bets Rand,
Medens Kæmper skreg i Striden; medens rød Blod-
straalen sprang
Skummende fra Hals og Pande; medens bleg med
sorte Skiæg
Baglænds den forvovne Stridsmand tumled i Skum-
bølgerne.
Tilgiv, stærke Seierfader! mig hver smaalig Lidenskab,
Hvorved Helge faldt i Snaren, udspændt af Svartal-
ferne.
Villig vil jeg Qvalen lide, Livets Held har jeg forspildt;
Men jeg veed det vist, du sender mig din Sleipner,
høie Drot!
At jeg ride kan til Valhal som en ægte Søn af Skiold.

OLUF.

Yrsa vil du grumt forlade? Nu, saa tag din Slegfred
med,
Lad mig følge dig i Graven, giv mit Hierte Banesaar!

HELGE.

Hvad har jeg paa dig at agte, fæle, blege Spøgelse,
Som forbittrede min Ungdom? Følge skulde du endnu
Giennem Freias lyse Himmel Kæmperen til Valaskialf?
Troer du da, at Hornet rækkes Heltene til Velkomst der
Af en Hex med hule Øine? Tænker du at finde hist
Døsigskumle Mosetaager, hvor en Havfru giester dig?
Bliv du kun ved dine Huler! Selv har du beredt din
Qval.
Graaliglange Sørgeskygger vil hver Aften møde dig,
Og fortælle dig om Hallen hisset hos den gustne Hel,
Hvor der flettes dig et Bolster silkeblødt af Slangerne.

OLUF.

Og din arme Yrsa?

HELGE.

Yrsa er uskyldig; Baldur vil
Ei mit stakkels Barn forlade, min ulykkelige Brud.
Hendes høie Blik skal ikke mørknes ved at skue nu
Faderens, den fæle Brudgoms hæslige Fortvivlelse.
Løst er nu hvert Baand, som binder mig til Livet.
Eia, flink!
Hurra, mine raske Drenge! spænder op de hvide Seil,
Lad den sorte Svane hvæse med sit begetbrede Bryst
Giennem Bølgerne, lad blinke høit mod Maanen hen-
des Fiær.
Spænder jer i blanke Plader! Ud paa Dybet! Hornets
Klang
Skralde hen ad Østresaltet, kalde Kæmperne til Dyst!
Tappre Friser! stolte Skotte! Kæmper fra din Ørkenø!
Iler hurtigt at forsøge disse Armes sidste Kraft:

Snabel møde Snabel, Bugen støde kiækt mod Skibets
Bug,
Lad den vilde Rovfugl hugge Kobberklo i Dækkets Rand!
Og naar da den røde Sved udvælder giennem Bryniens
Rift,
Spotte vi vort Saar, og ride siungende til Valaskialf.

Han gaaer.

FOLKVAR
kommer.

O, Dronning! Asa-Thor! O, Freia!

OLUF.

Nu, min Helt!
Gak du foran, du viser os den rette Vei.

FOLKVAR.

O, hør mig, Dronning!

OLUF.

Rædde Gubbe! drag du til
Dit Fiskerleie, Ægir tak for dine Kaar.
Nu bytted Oluf gierne bort sit Kongedom
For Baaden og dit sorte Net. Nu ei din Sø
Hist stormer halv saa frygtelig, som dette Bryst.

FOLKVAR.

O, lad os redde —

OLUF.

Redningsløse!

FOLKVAR.

Dronning! tab
I denne Storm ei Fatningen.

OLUF.

Jeg rokkes ei.

FOLKVAR.

Hun kommer —

OLUF.

Høi fra Ygdrasil den strenge Mø
Med bortvendt Ansigt?

FOLKVAR.

Yrsa.

OLUF.

Mere frygtelig!

FOLKVAR.

O, hør mig —

OLUF.

Tal! Det støier ei fra Gravene.

FOLKVAR.

Hun veed sin Skiebne, veed sin Qval.

OLUF.

Traf Pilen alt?

FOLKVAR.

Den grumme Havfru —

OLUF.

Yrsa fandt?

FOLKVAR.

Paa hviden Strand.
»Vel mødt, Fru Yrsa!« skreg hun, »Helges Datter-Brud!
»Nu ægted du din Fader, som har avlet dig
»Med Dronning Oluf. Held til eders Ægteskab!
»Men ei mit Øre døves skal af eders Hyl.
»Med mine Søstre svømmer jeg til Sikilei,
»Og kommer først om lang Tid hid til Nord igien.«
Saa sang hun høit, og sprang i maaneklare Sø,
Og paa den lyse Flade saae jeg hende, fulgt
Af mange lede Qvinder, skælbestiertede,
Hvidbarmede som Svaner; rankt med Halsene
De svømmed fort, og dukked sig, og svandt tilsidst.

Men Yrsa hvid tilbage stod, som Møens Klint,
Der speiler dybt sin blege Kind i Bølgerne.

Oluf gaaer.

YRSA
kommer med en Dolk.

Denne Dolk, han mig gav,
Med Demanter besat, med blodig Rubin,
Skaffer mig Lindring.

FOLKVAR.

Elskede Datter!

YRSA.

O, hil den Stund,
Da din Datter jeg var,
En Fiskerpige,
Kiendte kun Guld og
Fløil af Rygte,
Bar paa min Skulder,
Klædt i Vadmel,
Stangen med Nettet
Selv til Stranden!

FOLKVAR.

Hør mig, min Yrsa!

YRSA.

Jeg følger dig ei,
Sneehvide Folkvar!
Følger dig ei til
Humledalen.
Hils mine Lilier,
Urter og Tusindskiøn
Tusind Gange!
Naar du nu sidder i

Vinterqvælden
Trygt ved din Arne,
Tætomkredset af
Leiets Piger;
Naar de da bede dig:
»Fader! fortæl os
»Sære Frasagn!«
Nu, saa fortæl om
Fiskerpigen,
Som Dronning blev, som
Ægted sin Fader, og
Selv sig dræbte.
Undrende vil de
Sagnet høre,
Gyse derved, og
Ikke troe dig,
Sige: »Nu digter du
»Eventyrer.«
Ak! og du est dog kun
Alt for sanddru;
Yrsa fortvivlet har
Alt oplevet.
Viis dem da Anglen og
Purpurkaaben,
Viis dem i Maanskin
Ved Sølverpilen
Yrsas Gienfærd,
Bleg, med det blinkende
Staal i sit Bryst!

Hun hæver Daggerten, i det samme tordner det mildt. FREIA bliver tilsyne paa en Sky.

FREIA.

Stands, Yrsa!

YRSA.

Ha! hvo kalder mig til Liv igien?

FREIA.

Den Disa, hvorved hele Jorden faaer sit Liv.

YRSA.

O Himmelske, guldhaaret, blaa af Klædebon!
Hvo est du? Selsomt virker paa min Siæl dit Smiil.

FREIA.

Mit Navn er Freia, Odins Datter, Elskovs Diis.

YRSA.

Du est ei min Gudinde; send den blege Hel!

FREIA.

Hvert Hierte skabt for Kiærlighed tilhører mig.
Jeg lover dig den bedste Fryd, en Qvinde fandt.

YRSA.

Og hvilken?

FREIA.

Moderglæden.

YRSA

skiuler sit Ansigt i sine Hænder.

Jeg Elendige!

FREIA.

Hvad gyseligt undfanget er, skal skiønt opstaae.
Paa Lavabierget voxer hist den bedste Viin,
Og giftig Sump udklækker ofte herligst Frugt
Af Jordens rene Moderskiød. Thi græm dig ei!
Den Søn, du under Hiertet bær, skal hædre dig,
Og ikke dig, men Danmarks Land; ei Danmark blot,
Men hele Norden; Norden ei i Livet kun,

Men evig funkle skal hans stolte Helteroes,
Og høit begeistre Verden om to tusind Aar,
Hans Priis at siunge. Hrolf — saa skalst du kalde ham.
Hans Fader red til Odin nys fra Gravens Høi;
Men Hrolf skal arve Helges Krone. Bring ham hiem
Til Danmark, lad den fromme Hro opdrage ham
Til Kongedyd i Leireskov ved Kilderne!
Hans Navn skal samle Kæmper, som skal elske ham,
Og døe med ham. Og naar han døer, da skal hans Død
Selv lyse giennem Gravens Nat, som Stierne, som
Det bedste Billed, Oldtid har at glimre med,
Paa nordisk Krafts urokkelige Trofasthed.
Farvel! farvel! Aftør din Taare, lev, og viid:
Uskyldighed forlades ei af Guderne!

Hun forsvinder.

YRSA.

O, Himmelske! dybt har dit Løfte styrket mig.

REIGIN

kommer med Kong Helges Krone, fulgt af danske Kæmper.

Hil dig, vor Dronning!

YRSA.

Reigin! ha, hvor er din Drot?

REIGIN.

Du hørte det af Freias Mund: i Odins Sal.

YRSA.

O, Fader! Fader!

REIGIN.

Græm dig ei! han har det godt.

YRSA.

Siig mig hans Død, lad Taaren lindre Hiertets Qval!

REIGIN.

Hans Hu stod til at storme hen paa Ægirs Hav,
At finde Døden, hvor han fandt sin Helteroes.
Taus vandred han til Skibet ud; men da han saae
Dets sorte Barm, og Masten med sit Silkeseil,
Da vendte han sig rædselfuld, og raabte: »See
»Den fæle Drage, hvor den gloer paa Bølgerne!
»Paa den det var, at Frode foer til Vifils Ø,
»At søge Pilten i Jordhulen. Den det var,
»Som bragte mig til Oluf med Stridskæmperne;
»Som fnyste Hevn, da Qvinden blegfortvivlet skreg.
»Den var det kun, som klækked ud en Brøde nys
»I skumle Skiød, meer fæl end Basiliskens Æg.«
Ved Stranden stod Dankongens liden Gangerpilt
Med hans kulsorte Ganger, holdt ved Bidselet,
Om Kongen ønskte den til Ridt. Da Helge saae
Sin Hest, som vrinsked høit, og med Guldhoven slog,
Saasnart den kiendte ham paa Klirr af Sporerne,
Da blussed han, og svang sig, klædt i Harnisket,
Fuldrustet, kobberblank, med Hielm og Stang og Skiold.
Og langsomt red han, tankefuld, som Spøgelset
Af dræbte Helt ved Midnat, over Markerne.
Men dybt i Skoven stod en Høi, af Bøge krandst,
Med bælmørk Hule, muret af fem Kampesteen;
Den femte laae ved Hulens Aabning, mosbegroet.
Hiin Gravhøi Dronning Oluf lod for lang Tid alt
Sig selver kaste. Tidt hun sad i den og sang,
Naar Sol gik ned, og Maanen stod ved Bølgerne.
Men femten Aar har skuet den, med Sommergræs
Og Vinterkuldens stierneblanke Snee bedækt,
Og hungrig vented aabne Svælg end Dødningen.

Da Helge saae den vedbendkrandste Rædselsdør,
Da smiilte han, og raabte høit: »Tak, Asa-Thor!
»Du bygte mig i Hast min sikkre Kongeborg.
»I gode Kæmper! skynder eder, lukker til
»Det aabne Svælg, at Surtur ei med Flammerne
»Forfølger mig. Flink! vælter stærken Kampesteen
»For Graven!« Saadan siungende, fra gyldne Hielm
Han Krandsen tog, som Skiold og Mykillati bar,
Og raabte: »Bringer den til Hro i Danemark!«
Da nu vi mærkte tydeligt, at Kongens Hu
Stod til at ride levende til Valaskialf,
Da føied vi hans Ønsker froe; og Landserne,
Som tidt i Strid tilforn var brugt for Helges Liv,
Arbeided nu med lige Troskab paa hans Død,
Henvæltende den tunge Steen for Aabningen.
Da Hulen nu var lukket til, da hørte vi,
Med freidig Stemme Kongen sang sit Biarkemaal,
Mens Hesten vrinsked stolt, og slog med Hovene.
Dog lang Tid ei; thi Luften mangled. Døden kom,
Og qvalte dem med venlig Haand, ei smertefuldt.

YRSA.

Nu rider han paa Bifrost, som Einheria.

REIGIN.

Græd nu ikke meer, men følg os!

YRSA.

Høi Beundring græder kun.

REIGIN.

Tag din Kongekrands!

YRSA.

Jeg sætter den paa mine Fletninger.

REIGIN.

Nu afsted til Danmarks Rige!

YRSA.

Ak, hvor er den arme Viv?

REIGIN.

Tal, hvem savner du?

YRSA.

Min Moder.

REIGIN.

Du har ingen Moder havt.

YRSA.

Ak, hvor er hun?

REIGIN.

Hisset ude synker hun i Bølgerne.

YRSA.

Ogsaa hun?

REIGIN.

Jeg saae den Stolte springe selv fra Klippens Rand.

YRSA

til Folkvar.

Har jeg dig endnu, min Fader?

FOLKVAR.

Trofast, som i femten Aar.

REIGIN.

Tænk paa Freias store Løfte, svæk dig ikke med din Graad!

YRSA.

Haster du saa utaalmodig?

REIGIN.

Heftigt brænder Saallen os,
Disse Kyster at forlade, hvor vor tappre Konge faldt.

YRSA.

Velan da! jeg følger. Farvel, farvel,
Yndige Flod! min Bøgeskov du!
Skummende Strand, hvor min Ungdom randt!
Truende Huler, som skued min brat-
kommende, min bratsvindende Qval!
Jeg græder ei meer; thi Freia, min Diis,
Har velsignet mit Liv. Jeg føder for Nord
Herlig en Søn, som skal krone dets Haab.
Grøn nu vinker mig Herthas Ø,
Den ærværdige Hro, og hans herlige By.
Hellige Kilder, tre Gange tre!
Eders liflige Væld, kølende, sprudlende,
Siunger min Nød langt bort fra min Seng.
Yndigt et Alfepar, hvidt som Snee,
Ved Leiet skal staae, og vatne min Søn.
Knæsættes han skal, opfostres af Hro,
Og forsone sin Fødsel med Dyder.

REIGIN.

Saa seile vi hiem ved Medbørsvind
Til det kiærligtvinkende Fædreland.
Huldt Ægir blæser i Seilet.

HROARS SAGA.

FØRSTE CAPITEL.

Yrsa seiler til Danmark.

Hvor mod i Hu var Yrsa paa Reisen fra Saxland til Siælland! Med stive Blik stod hun i Bagstavnen, og stirrede ned i Bølgerne, som udslettede Kiølens flygtige Vei over Havet. Det hialp ei, at de Danske viste Dronningen al Ærefrygt. Hvo der havde seet den skiønne Qvinde saaledes nær ved Roret, med Kronen paa de lyse Lokker, og en Sivblomst i Haand, skulde, naar han ikke kiendte hendes Sorg, taget hende for en Vanvittig. Det trøstede kun lidet, at Reigin mindte om Freias Løfter. Det forekom hende som en Drøm. Hun sagde: »Jeg forlader mit »Hiem. Med Skiændsel drager jeg til Kong Hroar. »Hvad jeg fortæller om Freia, vil han holde for et »Digt. Helges Død og Yrsas Vanhæder er kun alt »for virkelig. Lad mig styrte mig i Havet til den »kolde Ran, lad hende med et Favnetag korte mig »Livets lange Qval!« — »Vil du dræbe vor tilkom»mende Konge?« spurgte Reigin. »Trøst dig, du »Fagre! Har du saa snart igien opgivet din Tillid

»til Guderne? Du er søsyg og hiertesyg; Slummeren »vil styrke dig. Hroar vil modtage dig faderligt.«

De spændte et blaat Silketelt over Bagstavnen med forgyldte Spydstager. Paa luftige Bolstre hvilede Yrsa i Middagsheden, som en slumrende Disa, og Guldkronen hang ved hendes Side. Imod Aften vaagnede hun, og følte sig let om Hiertet. Da sad den gamle Folkvar og hans Hustru ved hendes Side. »I »følge mig, mine Pleieforældre?« spurgte hun. — »Til Verdens Ende, mit Barn!« — »Græmmer det »eder ikke, at forlade eders Hiem?« — »En Sømand »har intet Hiem,« sagde Folkvar med paataget Lystighed; »husker du ikke nok den Vise, vi sang hver »Morgen, naar Dagen graanede, og jeg skød Snekken »fra Sand, og tændte Blus, for at stange Aal i Mor»gengryet?« Med disse Ord rømmede den gamle Mand sig, og sang:

Har jeg min Baad, mit Seil og mit Net,
Vil jeg med Jarlen ei bytte.
Fisken i Vandet blier aldrig træt;
Fiskeren ligner Fiskenes Æt,
Lidet han agter en Hytte.
Lige jo flyde de Draaber i Fiord,
Lige de Blade paa Træerne groer;
Hiemmet mig følger ombord.

Hytten er mig dog alt for trang,
Sær i den liflige Sommer.
Fire Pæle, lidt Leer og lidt Tang!
Har jeg kun det, da jeg kliner med Sang
Hytten, i hvor jeg saa kommer.

Bøgenes Ly, og Græs til en Ko,
Kilden, hvis Vover i Bækken sig snoe —
Der er min flygtige Bo.

Ankeret holder kun svagt mellem Siv,
Landet ei holder mig bedre.
Elskov er Skipperens Tidsfordriv,
Sønner mig skienker den kraftige Viv,
Saa blev der skienkt mine Fædre.
Men mine Børn, som Ællinger smaae,
Lystigt maae svømme, før ret de kan gaae,
Hist udi Bølgerne blaae.

Kiølen at tømre, den mægtige Mast,
Det skal de Gutter jeg lære.
Langsomhed er en hæslig Last;
Vognen gaaer langsomt, Skibet har Hast,
Derfor skal Skibet man ære.
Tru da kun, Sø! jeg foragter din Qval,
Fnysende dandser den trodsige Hval,
Her er min Høieloftssal.

Med Gammen hørte Sømændene Fiskerens Vise; selv Yrsa smiilte, og erindrede sig de mange Morgener, hun havde siunget den med sin Pleiefader. Da rystede den gamle Hustru paa Hovedet, betragtede Folkvar, og sagde: »Det mener du ikke, Folkvar! »det kan du ikke mene. Har du siunget dit Mor-»genqvad, saa maa jeg synge min Aftensang.«

Fiskerkonens Sang.

Paa Stranden staae de grønne Træer,
Og vinke fremmed Smakke;

Men intet Træ dog kommer nær
Min Bøg paa Brøndby Bakke.

Og om mit Træ blandt tusind stod,
Jeg kunde vel det kiende;
Jeg er ei ved det gamle Mod,
Maa jeg det Ryggen vende.

Vel alle Blade voxe grønt,
Som var ethvert det samme;
Men intet voxer mig saa skiønt,
Som paa min gamle Stamme.

Det holder mig i kiærlig Favn
Alt med sin Green, saa kroget;
Stammen viser mangt et Navn,
Og Barken er saa broget.

Fra Træet seer jeg Havet hist
Og Skovens Hiorte brune;
Mos og grønne Vedbendqvist
Dækker gamle Rune.

Høit hæver sig med Løv og Riis
Min Bøg i Sommermārken;
Om Vintren dækker Snee og Iis
Den halve Deel af Barken.

Der leged jeg som lidet Barn
Med Blomster og med Stene.
Da jeg blev stor, mit Fiskergarn
Jeg knytted bag dets Grene.

Hver Vaar deri en Drossel slaaer,
Naar smaae Kiærminder blaane.
Seent i Høst bag Toppen staaer
Den lysegule Maane.

Jeg kiender vel de rustne Søm,
Som holde Bænkens Planker;
Der havde jeg min Ungdoms Drøm
Og mine første Tanker.

Der sad saa mangen Aftenstund
Min Fader og min Moder,
Medens med vor Hyrdehund
Jeg leged med min Broder.

Fra Træet jeg min Hytte seer
Bag Tornebusken gløde;
Væggen er af hvide Leer,
Og Biælkerne saa røde.

Her tænkte jeg paa Død og Grav,
Naar Dagen vandred heden.
Her aabned Solen bag sit Hav
Min Siæl for Evigheden.

Her Freia første, sidste Gang
Mit unge Bryst mon saare.
Her skued hun bag Løvets Hang
Min Længsel og min Taare.

Og bragte mig end Skibet hen
Til alle Herthas Bøge,

Jeg finder ei mit Træ igien.
Hvad gavner det, at søge?

Thi vil jeg mine ringe Kaar
Ei for al Verden bytte.
Rosen fra vor Uskylds Aar
Staaer ved den første Hytte.

Ved denne Sang brast Yrsa i Graad, og den gamle Fisker gik gnaven ned i Rummet med de Ord: »Den Qvinde fordærver Alting med sin Kiærlingetale.«

Næste Morgen vaagnede Yrsa tidligt, og havde et prægtigt Syn, thi Solen stod just op, ligesom de seilede forbi Møens Klint. Da tog en ung Skiald paa Skibet, ved Navn Hrane, sin Harpe frem, og sang, medens Morgenhornet gik omkring mellem Kæmperne:

Danmark har kun et eneste Field.
Risler i Roskilde, Kildevæld!
Klækker i Lunden Blomsterne frem.
Skynder jer, Piger! at binde dem,
Fletter en duftende Urtekrands.
Seer I ei Bruden i Skiønhedens Glands?
Skuer I ikke den Asa-Mø,
Hvor hun reiser sig stolt over Sø?
Seer I vel, hvor til Mændenes Lyst
Yndig hun blotter det svulmende Bryst?
Stormen køler det fyrige Blod,
Bølgen kysser den sneehvide Fod,
Bøgenes Krands hun har om sit Haar,
Tusinde Lokker i Vinden slaaer.

Hvilket Field paa det faste Land
Ligner vel Fieldet paa Danmarks Strand?
Stenen er hvid, og Bølgen er blaa,
Græsgrønne Bøge paa Toppene staae.
Eia, hvor prægtig i Morgensø
Bader sig hisset den danske Mø!

Ogsaa denne Sang morede Kæmper og Roerkarle. Deels fornøiede det dem, at høre den blussende Skiald siunge Møens Klint med saa megen Ast og Vennesalighed; deels kastede de skielmske Øine hen paa Ragnvald Kappe, som sad i Forstavnen, og skelede blussende til Hrane, medens han sang. Ragnvald var af danske Forældre fra Jylland; men da han sin meste Levetid havde opholdt sig i Norge, pleiede han altid med megen Stolthed at rose Norges Skiønhed paa de danske Sletters Bekostning. »Hvad siger du til denne Sang?« spurgte ham en af Kæmperne. — »Den er fortræffelig,« sagde Ragnvald. »Jeg veed kun een, som er bedre; hvis Jarlen til»lader det, vil jeg siunge den.« — »Siung, min »Søn!« sagde Reigin, og Ragnvald sang:

Hver maa rose sit Eget frit;
Nøisomhed tager til Takke med Lidt.
Hvad er vel Klippens haarde Granit
Mod et saa drabeligt Stykke Kridt?
Sangen til Tingen jo svare maa:
Smaat kan kun synge smaat om det Smaa.
Tag da din Klint, du Sanger bold!
Skriv med Runer dit Qvad paa dit Skiold;

Og saa længe som Runen staaer,
Sværger jeg, ikke din Roes forgaaer.
Hvis nu ei Ragnvald dit Værd kan see,
Blændes han vel af den norske Snee.
Hist giør Sneeskorpen Fieldet kun hvidt;
Men hvad er Vinterens Pragt mod Kridt?
Dalen er magelig, Græsset er grønt;
Blaamanden finder det Sorte skiønt.
Roes du kun dristig det danske Bierg!
Kæmpen beundrer den vittige Dverg,
Liden Hund napper i Øret en stor,
Dværgene kæmpe mod Asa-Thor.

Over denne Sang blev Hrane saa opbragt, at han kastede sin Harpe, greb sit Sværd, og udfordrede Ragnvald paa Stedet. »Vogt dig for Mytteri, »Ungersvend!« sagde Reigin alvorlig. »Jeg vilde »nødig, at din Haand, saa øvet i at slaae Harpens »Strænge, skulde fæstes med Kniv til Masten; det »vilde giøre dig Fingrene lamme.« — »Da var det »jert Tab, og ikke mit,« sagde den unge hidsige Skiald, og stødte Sværdet i Balgen. — »Du har »Ret,« sagde Reigin, som følte, at han havde talt for haardt. »Men der maa være Orden i Alt. Du maa »udjage de slette Ord af dine Viser; jeg maa straffe »Oprør paa Skibet.« Den formildede Hrane sagde: »Viisdom i Tide qvæger den opbragte Tunge meer, »end Øl og Mundgodt i Tørst. Jeg vil bie med at »svare Ragnvald, til vi er paa Land.« Reigin smiilte, og sagde: »Et godt Raad er ingen Vandlilie, »som kun voxer i Søen. For daarlig Tale har den

»Snilde to Øren. Hvad der gaaer ind ad det ene, »kan han lukke ud af det andet.« — »Nei,« sagde Hrane, »om mig kunde Ragnvald sige, hvad han »vilde; men han skal ikke fornærme hele Danmark.« — »Kan Ragnvald fornærme Danmark?« spurgte Jarlen med et høit Blik. »Vær rolig! Tak Aserne, »som gav dig et lettere Blod! Misund ham ei den »Trøst, at rose sine Klipper og Vandfald! Betager »du ham den, hvad har han saa tilbage?« — »Jeg »føler Norges Skiønheder ligesaa høit, ja høiere, end »han,« raabte Hrane. »Men pralerisk Egenroes op»rører. Og var han endda en Nordmand, saa fik »det være; men Ragnvald er født i Danmark. Og »jeg har mærket, at naar Slige komme tidlig derop, »blive de ofte allerhaanligst, da de dog med sønlig »Kiærlighed burde mindes deres Fædreland.« — »Han »er syg,« sagde Jarlen; »og med den Syge maa man »have Overbærelse.« — »Er jeg syg?« raabte Ragnvald, og sprang heftig op. — »Du har Hjemvee, »min Søn! og det er en svar Sygdom. Du er borte »fra dine Frænder, og hevner dig nu paa os ved »at vise din Vrantenhed. Naar du engang vender »tilbage, vil du drille de Andre med at rose Dan»marks frugtbare Sletter.« — Ragnvald taug, og slog Øinene ned. — »Jeg kan ikke forbyde eder Kamp,« sagde Reigin; »men vil I lyde Venskabs Raad, saa »kæmper ikke! I har jo ikke fornærmet hinanden, »men kun pukket paa forskiellige Landes Fortrin. »Lad Landene forsvare sig selv i Svinefylke, i Tu»sindeviis! Det vedkommer ikke enkelt Mand. Ragn»vald tiener nu af fri Drift Konning Hroar; og jeg

»holder det for sømmeligere, at I spare eders Mod »til hans Forsvar, end at spilde det paa egen Kiv.« — »Jeg er rede til Forsoning,« sagde Hrane; »men »jeg er vis paa, at jeg søger den forgieves hos »Ragnvald. Dog rækker jeg ham Haand, ikke som »Ven, men som Staldbroder hos Leirekongen.« — »Som saadan modtager jeg den med al Oprigtighed,« svarede Ragnvald. Dermed rakte de hinanden Hænder, skiøndt endnu skiælvende og blege i Ansigterne af den forrige Strid. Hrane havde gierne omfavnet Ragnvald; men et koldt, fiendtligt Blik fra dennes Øie isnede ogsaa ham strax igien, og han trak sig tilbage.

»I ere nogle Giekke,« sagde den hundrede og tyve Aars norske Gubbe Arne Kalf, som sad med sit lange Skiæg i Bagstavnen, og havde hørt deres Trætte. »Hvad er den hele Sag? To unge forfæn»gelige Skialde er nidkiære paa hinanden, og nu »maaae Danmark og Norge tiene til Skalkeskiul. Dog, »det siger jeg reent ud, Hrane er bedre end Ragnvald, »skiøndt denne tildeels er min Landsmand. Du »driller altid Hrane med din taabelige Hovmod; men »Hrane fænger let, og Sangen til Møens Klint — siig »mig, min Søn! var det Klintens, eller Ragnvalds »Nærværelse, som opmuntrede dig?« Hrane smilede godhiertig, og sagde rødmende: »Begge Dele, Fader! »naar jeg skal tale ærligt. Ragnvald roser altid »Norge; nu fik jeg Lyst til at giøre Giengield, da »jeg saae det yndige Field i Morgenrøden.«

Paa denne Maade fik Samtalen en god Vending; og da Nogle meente, det dog var Skade, at Naboer

altid skulde kives, og stride om Fortrin, raabte Arne Kalf: »See, der snakker I nu atter hen i Taaget! »Hvem i Alverden skulde kives, naar det ikke var »Naboerne? Maa der ikke Suurdeig i Brødet, for at »det skal blive velsmagende? Er der nogen Sundhed, »uden Kappelyst og Strid? Odin, saa klog han er, »kan ikke undvære Thor. Men Thor maa heller ikke »reise til Jotunheim uden Odins Vidende, thi da »bliver han ført bag Lyset. De kloge Drotter skulle »lade deres Kæmper stride, som en Fader lader sine »Drenge slaaes: for at udvikle Mod, Dygtighed, Snild- »hed og Behændighed, ei for at ødelægge hverandre. »Saaledes kæmpe Einheriarne hos Odin. Men Loke »har altid sit Spil her paa denne Jord; og derfor læn- »ges jeg ogsaa efter at see Seierfader, thi I Askurs »Børn blive dog aldrig kloge.«

Under slige Samtaler gled Skibet fort. Yrsa hørte opmærksom til, og glemte derved at tænke paa sin egen Tilstand. Hun talte længe med Hrane; hans Blidhed og Heftighed, Undseelighed og Oprigtighed behagede hende, og inden hun vidste deraf, var det Aften, og Skibet kastede Anker i Isefiord, lige uden for Leireskoven.

ANDET CAPITEL.

Kong Hroar.

Skiøndt Yrsa var vant til at leve i de angelsaxiske Skove, maatte hun dog studse ved at see de

frodige Træer, som omringede den danske Fiord, og som hang langt ud i Vandet med deres Grene. Det var ikke her Sand og Steen, som udgiorde Strandbredden; men den friske Græstørv kantede Bredden med Blomster og Urter lige ud over Bølgerne. Ved Enden af Fiorden gik en Bro ud i Havet, og lige for denne saae de en bred aaben Trægang, som førte til Kongens Lystgaard. Denne Trægang var ikke plantet, som i vore knappe Tider, men udhugget ved, blot i et lige Strøg, at tage Træer bort. Af det meget Tømmer, Hroar havde ladet fælde, for at giøre Leireskoven sund og tilgængelig, var Hroarskilde bygget; dog vare de bedste Bygninger af brændte Stene. Husene stode adskilte fra hinanden ved Hauger og Gierder. Kun tvende Hovedgader giennemskare Byen, og forenede sig i et Torv, hvor Kongsgaarden stod; for Resten vare alle Bygninger adskilte, som endnu i Bagdad og andre østerlandske Stæder. Indbyggerne bestode af Kongens Kæmper, deres Æt, endeel Smedde, Tømmermænd, Murere, Skibsbyggere, og andre Haandværksfolk. Kongens Trælle havde et stort Huus, hvor de boede skikkelig godt, og hvorfra de ginge daglig at forrette Hoveri paa Mark og i Eng. Væve, sye, og tilberede Lægedom giorde Qvinderne. Omkring Byen var en Vold og en Grav, forsynet med tvende Vindebroer, den ene ind i Landet, den anden til Kongens Lystgaard, der laae mellem Staden og Fiorden. Her tilbragte han Sommeren; og Reigin skyndte sig med Yrsa, fulgt af de gamle Fiskerfolk, for at hilse paa Kongen. Men i det Yrsa gik med Reigin giennem Trægangen i Tusmørket, blev hun

forskrækket. Det forekom hende, som om hun saae tvende blege, blodige Mennesker bag Træerne, med stive Arme og Been, opspilede Øine; og i Hænderne holdt de blinkende Knive. Hun tog det for et ondt Varsel, og betroede sin Sorg til Reigin. Men han smiilte, og sagde: »Vær rolig! Disse vare Stimænd, »som Hroar har ladet henrette og hidsætte til Skræk »og Advarsel for andre.« Da de kom nærmere, fandt Yrsa, at det var virkelig saa. De vare bundne til Pæle, man havde trykket deres Hænder fast om de blodrustne Knive, udtaget deres Indvolde, og nu stode de saaledes vindtørre ved Veien. — »Du seer »heraf, hvilken god Konge Hroar er,« sagde Reigin; »han er Stimænds og Røveres Skræk.« Yrsa gyste, i det hun gik dem forbi, thi de stirrede fælt; men Reigin loe. Saaledes nærmede de sig Kongsgaarden.

»Har Kongen ingen Hustru?« spurgte Yrsa. — »Hun er død for sex Aar siden.« — »Levede hun »her?« — »Nei, i Northumberland. Hun hedde »Ogn, var en fager Qvinde, som du.« — »Det kan »jeg tænke, at hun ikke har levet her,« vedblev Yrsa; »hun vilde vist faaet Kongen til at borttage »de fæle Liig. Kan man ikke hævde Retfærdigheden, »uden at fordærve Naturen? Og skal de blodige »Slagtoffere med deres fortvivlede Træk daglig her »tilintetgiøre ethvert blidt Indtryk af den blomstrende »Vaar?« — »Stimændene føle ikke saa fromt, som »du,« sagde Reigin. »Den blomstrende Skov finde »de god nok til at skiule sig og røve i; men see de »saadan en Fugleskræk, blive de rædde, og flyve »bort, som Spurve fra moden Frugt.«

I Nærheden af Kongsgaarden var Skuldes Jomfrubuur, og adskillige Bygninger for Kongedatterens Qvinder. Een af disse havde Reigin strax ladet indrette til Yrsa; og da hun ikke ønskede at see Kongen, før Jarlen havde talt med ham, bragte Reigin hende til hendes Buur.

Ved at træde ind i Høieloft, kunde han ikke nok beundre den Kunst, hvormed Konning Hroar havde ladet Bygningen opføre. I Stedet for at Kongshallen paa lidet nær før havde seet ud, som en af vore Lader, fandt Reigin Alting paa en langt kostteligere Maade. Høieloftet kunde være hundrede Skridt langt og fyrgetyve bredt. Ovenover hævede sig Sparværket i en ret Vinkel med et Tag af begede, sandede Trætavler; og stærke velhøvlede Biælker, som løb under Loftet, befæstede Taget vel med Væggenes Muur. I Baggrunden af Salen var en Forhøining med et Tralværk, og en liden Dør, hvorigiennem Qvinderne kunde komme, tage Deel i Aftenglæden, og gaae, naar de vilde. Til begge Sider stode Bænke, de fornemste Sæder belagte med Hynder. Paa høire Haand var Gaffelbænken, med Kongens Høisæde i Midten. Bag Bænkene kunde Tæpper drages tilside, og her vare Bolstre, hvor de fremmede Giester, som besøgte Kongen, sov om Natten. Bag hvert Sæde var en Knage under Loftet, hvor Helten kunde hænge Hielm og Brynie, Skiold og Sværd. Og foran i Salen ved Indgangen stod et stort Kar med en Øse i. Dette fyldtes hver Aften med Øl eller Mundgodt, og det var sieldent, at ikke Kæmperne tømte det inden Midnat.

I denne Sal havde Kong Hroar tænkt at gieste sin Broder Helge, naar han kom hiem; thi han søgte altid at overraske ham, og havde Helge udmærket sig ved en Bedrift, kunde han være vis paa, at den fredelige Broder ikke havde været ørkesløs. Denne Glæde var ham ikke forundt. Reigin bragte det sørgelige Budskab om Helges Død.

At han var død, giorde intet overordentligt Indtryk paa Kongen. Hvergang Helge drog paa Eventyr, formodede Hroar, det vilde gaae ham ilde; og han forundrede sig mere over, at han saa tidt uskadt var kommen tilbage, end over at han nu var falden. Han elskede sin Broder, men deres høist forskiellige Sind adskilte dem. Dette tog til, da Helge, alt som hans Rygte steg, begyndte at betragte Hroars Gierning med Foragt. Paa den anden Side voxte Hroars Misnøie over Broderens Vildskab, alt som Alderen giorde ham selv klogere. Saaledes vare da disse Brødre, som ofte skeer, blevne hinanden fremmede.

Derimod rystede Olufs Hevn Hroar desmere. Hans Kinder blussede, og det var kun den sikkre Efterretning om hendes Selvmord, som var i Stand til at berolige ham. Thi saa fredsæl han var, fik han Lyst til at hevne Broderens Død. Da Reigin fortalte Helges Endeligt, brast han i Graad, og raabte med en sær Iver: »O, min raske Helge! saa har du »endt, som du har begyndt. Som en Ørneunge hæ»vede du dig, og udstrakte tidlig dine skaldede Vinge»been; og som en Ørn stegst du siden, og styrtede »fra Fieldet. Saaledes funkler og døer et Stierne-

»skud. Saaledes synker en Vaardag: blomsterfuld, »men uden Frugt. Gid jeg havde hørt dig siunge »Biarkemaalet, medens de tilmurede Hulen! Gid »jeg havde hørt Hesten vrinske! Ja, sikkert est du »reden til Odin. Som Hermod har du travet over »Giallerbro; den har rumlet, og Odins Møer have »kappedes om at bringe dig det første Bæger. Her »sidder jeg Myre, og furer min Tue. Og hvad giør »jeg dog Andet, end min egen Grav? Og den bli- »ver ikke saa prægtig, som din. Farvel, min gode »Broder! Tak for den Gang, vi sadde sammen lige- »over for hinanden i Jordhulen; for da vi vendte »Ryggen mod hinanden paa Folens Ryg; for da »vi stode Arm i Arm paa Thingstenen! Ak, vi »skulle ikke hvile sammen i een Grav. Vore Livs- »baner vare forskiellige, som Solens og Maanens, og »langt adskilte staae Grændsestenene for vort Liv.«

Et Par Timer derefter talte Kongen atter med Reigin, og havde fattet sig. Yrsas Bryllup bedrø- vede ham ikke nær saa meget, som Reigin havde tænkt. »En Brøde, som begaaes uafvidende,« sagde han, »er ingen. Guderne raade for Lykken. De »ere i Stand til at vende Ondt til Godt.« Reigin maatte fortælle ham om Freias Aabenbaring. »Det »var Aften,« sagde han, »og vi stode just rede til »at bestige Skibet; da overfaldt os alle en søvnig »Tunghed, og vi lagde os nogle Øieblik hen i »Græsset. Om vi nu sov, eller vaagede, veed jeg »ikke; men da vi opstode, havde vi alle havt een »Drøm: Freia viste sig paa en Aftensky, og forjæt- »tede Yrsa en Søn, som hun skulde kalde Hrolf, og

»som skulde blive en sielden god Drot for Danmark.« — »Det var et godt Løfte,« sagde Hroar, »og paa »det Gode finder jeg en sær Glæde i at troe og »haabe.«

»Hvorledes vil han modtage dig?« tænkte Yrsa, da hun gik til Kongen. Hun havde vel hørt tale om Hroars Venlighed; men det fæle Rettersted havde nedslaaet hende, og hun formodede i Hroar at finde en streng Herre. Da hun kom ind i Værelset, mødte hende strax en liden midaldrende Mand, klædt i en mørkegrøn Kiortel med et smalt Guldbælte; han havde glatte askegraae Haar og graae Øine. Han bad hende sætte sig, og sagde, at Kongen strax vilde være der. Yrsa yttrede sin Frygt for den Fremmede, hvis aabne Ansigt indgød Fortrolighed. Den liden Mand smiilte, og sagde: hvis hun frygtede Kongen, var hun sikkert i hele Landet den Eneste. Det varede længe, inden Drotten kom, og hun havde imidlertid fortalt Alt, hvad der var hændet. Da hun var færdig, trykkede han hende til sit Bryst, og sagde: »Velan, min Søster! græd ikke »mere. Du seer her Kongen for dig, og han skal »altid være dig en Fader og Broder. Naar men»neskelig Storhed har naaet sin høieste Grad, synker »den ofte; det saae vi med Helge. Naar Ulykken »er steget til den yderste Spidse, vender den sig ofte »til Held; det haaber jeg vi skulle see med dig.« I dette Øieblik kom den lille Agnar, Kongens Søn, ind, og satte sig paa sin Faders Knæ, uden Frygt for Yrsa. »Du var gift, og dette er dit Barn?» sagde Yrsa.

»Jeg har et heelt Aar været meget lykkelig,« svarede Hroar. »Det Aar svandt som en smuk Vaardag. »Min Ogn skienkte mig min Agnar med Tabet af sit eget »unge Liv. Jeg vil skaane din desuden noksom »sønderknuste Siæl for et levende Billed af min »Kummer.«

Med disse Ord gik han hen, og aabnede en Vinduesluge. Den vendte mod Isefiord; over Fiorden stod den fulde Maane, og skinnede hen over Bølgerne giennem Strandens Bøgetoppe. Men uden for Vinduet havde Hroar ladet spænde en Vindharpe. Her sad han ofte, hørte Nattergalens Sang, drømte om en Aandeverden, et tilkommende Liv, og glemte Kæmperne og Skialdene i Hallen. Neppe havde han aabnet Vinduet, og Alt var tyst, før de forunderligste Stemmer lode sig høre. Agnar sad paa sin Faders Knæ, og Hroar saae paa Yrsa, der lyttede forundret ved hans Side. Det var, som om fierne Hærskarer sang en længstforsvunden Sorg; som Sølvstemmer, der tabte sig i Nattens Brusen; som bølgende Melodier der hævede sig, og forsvandt. Da bruste pludselig en Storm, Maanen skiultes, Stemmerne taug, og Trætoppene susede. »Natten kræver sin Ret,« sagde Hroar. »De Døde stige igien i deres Grave. Lader »os ogsaa gaae til Hvile!« — Med disse Ord adskiltes Frænderne.

TREDIE CAPITEL.

Skulde besøger Yrsa.

Yrsa havde hørt tale om Skuldes Skiønhed, forunderlige Væsen, Vildskab og Ondskab; hvorledes hun plagede Dyr, spottede Fattige, bagtalte Alle, men snakkede dem efter Munden, naar de vare nærværende. Næste Aften, da Yrsa sad uden for sit Buur, kom Skulde med en Flok Piger. Hendes sortgnistrende Haar hang i tykke korte Lokker, indflettet med Siv. En staalgraa Silkekiortel havde hun paa, hvis Folder hvert Øieblik forandrede Farve, som Havet, og som i Bølgegang flød ned fra de fyldige Hofter. Paa Hovedet havde hun en Krands af Vandlilier. Hun traadte neiende frem for Yrsa; uden at tale videre om dennes Hidkomst eller Skiebne, bad hun om at maatte dandse for hende, og uden at oppebie Svar, begyndte hun strax med ivrig Forfængelighed at vise sin Færdighed under Trianglers og Fløiters Lyd. Da dreiede hun de sneehvide Arme og deilige Hænder saa selsomt i Luften, at Yrsa ikke nok kunde forundre sig; og de velskabte Been, ligesaa smalle som fyldige, og de smaae Fødder bevægede sig saa let, som et Løv i Vinden. Da hun var færdig, rakte hun Yrsa en Kurv med Blomster, vinkede ad sine Piger, at de skulde forlade hende, og satte sig pustende ned ved Dronningens Fødder.

»Hil dig, skiønne Fyrstinde!« sagde hun. »Den »stakkels Skuld kommer for at hilse dig. Tillader »du hende at sidde ved dine Fødder, og at tørre

»Støvet af dine Skoe?« Med disse Ord afviskede hun virkelig Yrsas Skoe med sine sneehvide Hænder. — »Staa op, Skulde!« sagde Yrsa forvirret, »det er intet »Sæde for dig.« — »Hvad andet Sæde er vel for mig »fattige Tiggerbarn?« spurgte Skulde med en andægtig Mine. »Ak, man har vist fortalt dig meget om mig, »hvor ondskabsfuld jeg er. Jeg stakkels Pige! Fordi »jeg er lidt overgiven!« Her begyndte hun at græde. »Men jeg tilgiver dem. De forstaae sig slet paa »Hiertet.« — Yrsa rørtes, og bad Skulde, ei at være bedrøvet. — »Ak,« vedblev hun, »hvis du forskyder »mig, er det ude med mig; kun hos dig vil jeg være, »du huldsalige Qvinde! Du skal opdrage mig. Hvor- »ledes kan et Pigebarn opdrages mellem Mænd?« — »Jeg er yngre, end du,« sagde Yrsa, »og trænger »selv til Opdragelse.« — »Er du yngre, saa seer du »dog ældre ud,« sagde Skulde forfængelig, »og du »har vist langt meer Forstand, end jeg. Desuden »er du Dronning og min Stedmoder og Stedsøster.« — Yrsas Pande rynkedes smerteligt; da raabte Skulde: »Man fortæller saameget, hvoraf det Halve er usandt. »Du har vel ogsaa hørt, at de vil giøre mig til Datter »af en Havfrue? Men jeg er ikke saa taabelig at »troe disse Bondesagn. Jeg veed ret godt, at min »Moder var en smuk Fiskerpige, ligesom du; at »hun kom til Kong Helge i Badehuset om Natten, »fordi hendes Moder havde forskudt hende. Kong »Helge blev min Fader; men min Moder druknede »engang i Sivet, da hun vilde plukke Sølilier, og »der spøger hun endnu. — Jeg har følt mig saa »alene. Men nu skal du være min Moder. Vil du det?«

Dette Spørgsmaal udsagde Skulde med et saa indtagende Smiil, at Yrsa ikke kunde modstaae, men trykte hende til sit Bryst. Da beed Skulde hende i Læben, saa hun skreg. »Ak,« raabte den Kyssende med Taarer og foldede Hænder, »tilgiv min Heftig-»hed!« — »Jeg tilgiver dig,« sagde Yrsa alvorlig; »men dit Vildskab ængster mig, og nu maa du gaae.« — »Men jeg besøger dig i Morgen igien,« sagde Skulde. Yrsa tillod det, hvis hun vilde være fornuftig, og Skulde forlod hende.

Da hun var borte, gik Yrsa ind, satte Blomsterkurven paa Bordet, og stirrede efter den selsomme Skikkelse, der forekom hende mere liig en Alf, end et Menneske. Da begyndte det at røre sig mellem Blomsterne, og i det Yrsa forfærdet sprang op, krøb der en Slange ud af Kurven, lod sig falde ned af Bordet, og sneg sig hen ad Gulvet. »Ha,« raabte Yrsa, »ondskabsfulde Pige! vilde du saaledes dræbe »mig?« Men i det samme stak Skulde ganske ligegyldig Hovedet ind ad Døren, og spurgte: »Aa, med »Forlov, har jeg ikke glemt min Snog her?« Og da hun saae Yrsas Frygt og Vrede, gav hun sig til at skoggerlee, og sagde: »Jeg vilde kun skræmme dig »lidt. Den er tam, den er ikke giftig, de hule Tænder ere brukne ud. Jeg har faaet den af min Slave »fra Myklegaard. Den giør mig Intet, den er saa »from som et Lam.« Derpaa udstrakte hun en lille sort Stok, og sang:

Slange! Slange! slyng,
Slange! Slange! klyng

Dig om denne Stang
Smidig, glat og lang.
Slange, du min Lyst!
Hviil ved Skuldes Bryst.

Med disse Ord strøg hun den af Kieppen, puttede den ned mellem Brystets svulmende Hvælvinger, sagde: »Det køler!« og gik syngende bort.

Næste Dag besøgte hun Yrsa igien, med en Hat paa sit Hoved, nydelig flettet af det fineste Siv; en Blomsterkrands, der straalte med brændende Farver, kantede den. Smaae Blade dirrede og flagrede rundt omkring Hatten, som Æspeløv. Det høieste Røde afvexlede med det stærkeste Blaa og med sorte guldplettede Løv. Da Skulde kom nærmere, saae Yrsa, at det var lutter Sommerfugle, som hun med Naale havde fæstet om sin Hat. »Grusomme Mø!« raabte hun, »hvad har du nu der for igien?« — »O, det »giør ikke ondt,« sagde Skulde; »men hvis du ikke »kan lide det, saa vil jeg give dem deres Frihed.« Dermed tog hun alle Sommerfuglene af Hatten, trak Naalene ud, og lod den brogede Flok fordele sig med uvis Flagren i Luften, mens hun klappede i de hvide Hænder.

»Det giør jeg saa tidt,« sagde hun. »De flyve »ligefuldt. See kun! De ere ikke saa ømskindede, »som vi. Vil du nu gaae ud og bade dig med mig »i Fiorden, Dronning? Derfor kom jeg.« Yrsa tog imod Tilbudet, og de gik med en Terne, som bar deres Tøi. Igiennem en skraa Sidegang vandrede de til Badehuset; men Skulde drog først Yrsa hen imel-

lem Træerne, for at vise hende noget Forunderligt. »Du maa lade mig binde for dine Øine, og ikke see, »før jeg tillader det,« sagde hun. Saa vild og selsom Skulde var, havde hendes Selskab noget Morende for Yrsa, og hun besluttede for det første at finde sig i hendes Luner. Hun lod sig altsaa binde for Øinene. Skulde førte hende hen i Krattet, og sagde endelig: »See nu!« Da Yrsa aabnede sine Øine, stod hun lige for de to Morderes fæle Liig, der forrige Aften havde skrækket hende. Skulde var krøbet op paa en af Pælene, havde omfavnet den Henrettede, og lagde sin Purpurkind til hans Ansigt. — »Afskye»ligt!« raabte Yrsa. »Fæle Skulde! jeg vil ikke om»gaaes mere med dig. Dit Vildskab grændser til »Afsindighed.« — »Det er ikke sandt,« raabte Skulde heftig fra Pælen; »det er ikke afskyeligt, men smukt, »ikke afsindigt, men sindrigt. Vilde Morgenen være »saa munter, hvis ikke Natten havde været saa skum»mel? Vilde Glæden være saa sød, hvis ikke Smer»ten havde været saa bitter? See engang min unge »hvide fyldige Arm, hvor den stikker af til disse »runkne, jordslagne Skuldre! Hvor skalkagtigt mit »blomstrende Ansigt leer ved Siden af denne blege »Dukke med de brustne Hornøine!« — »Din Op»førsel er høist usømmelig,« sagde Yrsa; »jeg be»faler dig at stige ned.« Skulde adlød. Smidig, som et Egern, klavrede hun fra Pælen, og logrende, som en Hund, men med Kattens falske Blik, kom hun til Yrsa. »Du er min Moder,« sagde hun smigrende, løb hen i Krattet, afbrød nogle Qviste, tog Baandet af sin Hat, sammenbandt dem, neiede dybt med

megen Ynde, og sagde med en bedrøvet alvorlig Mine: »Tugt mig, hvis dig tykkes, jeg har fortient »det.« — »Du spotter mig,« sagde Yrsa. — »Nei, »ved Loke!« raabte Skulde; »troer du, jeg frygter »Riset?« Og med disse Ord havde hun med en underlig Heftighed allerede givet sig et Slag over Armen, saa at der blev en rød Stribe paa den fine Hud. Yrsa rev hende Riset af Haanden, og sagde: »Pige! »jeg veed ikke, hvad jeg skal troe om dig. Enten er »du tosset, eller alt for klog.« — »Ingen af Delene,« svarede Skulde; »kun et godt jævnt stakkels Pigebarn, »der gierne tager mod Formaninger.« Med disse Ord bragte hun Yrsa hen til Badehuset.

»Hvor det ligger nydeligt!« sagde Skulde. »See, »den forreste Side med sine Biælker og Vedbend»ranker seer ud, som et Bondehuus i Dalen, og dog »hviler det Hele paa tynde Pæle, og underneden »bader sig evigt en af de lumske Dødens Møer i »det rindende Vand. Det er en bedragerisk Grund. »Ikke sandt? — See, her besøgte min Moder Kon»ning Helge,« vedblev hun, i det hun aabnede Døren. »Her staaer Løibænken endnu, saa aldeles den samme, »som dengang. Men de, som brændte af Kiærlighe»dens Luer paa den, have nu strakt sig paa en dy»bere, køligere Løibænk, hvor ikke Vaarløv, men »Sand og Leer skygge for Solen, og vige ikke tilside »for Luften, før i Ragnarokr, naar der ingen Sol er »meer. Thi ogsaa den skal sluges i Afgrundssvælget; »og saa hedder det igien: »»Gab er i Afgrund, men »Græs ikke.«« Er det ikke fornøieligt? Saa er den »Spøg forbi.« Yrsa gyste, men sagde derpaa med

et saligt Blik: »Saa samle de Gode sig hos Alfader »i Himlem.« — »Kan være,« sagde Skulde letsindig; »saaledes hedder det jo i en gammel Vise.« — »Det staaer ogsaa kun i en gammel Vise,« sagde Yrsa, »at Solen skal opsluges.« — »Siden du er »saa stor en Veninde af Viser,« sagde Skulde, »kien- »der du da ikke den:

Dagen er lang, og Sommeren heed,
Snart Morgen paa Aften følger.
Konning Helge gaaer til sit Badehuus ned
At qvæges i Havets Bølger?«

Og dermed sang hun den hele Vise. — »Hvad vil »det egentlig sige med denne Havfrue,« spurgte Yrsa, da Sangen var endt; »hvorfor blev hun en »Slange?« — »Ei, hvad?« raabte Skulde, »eenfoldig »Kiærlingesnak! Saaledes udpynte de ørkesløse Skialde »alle gamle Sagn, og fordærve dem. Min Moder »var en ærlig Pige. Hun har ikke lønnet Kongens »Elskov med Falskhed. Vilde man troe Rygter, saa »har jeg hørt fleer; og jeg veed ikke, hvorfor jeg »meer skal fæste Lid til hvad der fordømmer, end »hvad der frikiender hende.« — »Hvad har du da »hørt?« spurgte Yrsa. — »At min Fader blev hende »utro, at hun af Fortvivlelse druknede sig, og spøger »i Fiorden. Seer du? der stikker hun det blege »Hoved med de lange dyngvaade Ravnehaar op af »Vandet.« — Yrsa vendte sig forskrækket om, og raabte: »Hvor?« — »Ei, hvad?« sagde Skulde, »du »maa ikke være saa ræd.« Dermed vare de afklædte, og

sprang i Vandet. Men det var Skulde alt for snevert derinde, hun aabnede Brædelugen, og svømmede ud i Havet. Havde Yrsa før beundret hendes Dands, saa maatte hun meget meer studse ved den overordentlige Lethed og Færdighed, hvormed Skulde svømmede. Snart skød hun hurtigt afsted, som en sølvblinkende Sild, giennem Bølgerne. Snart laae hun saa let som en Kork paa Vandet, kyssede sin Fod, og giorde allehaande Kunster. Men tilsidst vovede hun sig dog for langt ud, Strømmen drev hende bort, hun arbeidede forgieves, skreg ynkeligt om Hielp, og sank til Bunds. »Hun er druknet!« raabte Yrsa fortvivlet, og vendte sig til den gamle Terne, som ganske rolig sad ved Klædekurven. Ternen rystede smilende paa Hovedet, og pegede hen med Fingren paa de uden for Badehuset nedrammede Pæle; og der sad Skulde og frøs med Hænderne korslagte over Brystet, og efterabede sin Moder, da Kongen havde seet hende første Gang. »Det var her, hun sad,« sagde hun. »Men du maa ikke saaledes lade dig »forskrække. Den, som skal føde Konger og Helte, »maa selv være Heltinde. Du vil opdrage mig, og »jeg kommer nok først til at opdrage dig.« Nu klædte de sig paa, og ginge til Buret igien.

Da de kom hiem, var der et stort Opløb ude ved Stranden. Kongen og hans Mænd stode ved Kysten, og meget Folk. Ude paa Bølgerne brændte et høirandet Skib i lys Lue med megen Røg. Yrsa troede først, det var et fremmed Fartøi, som tilfældigvis var gaaet i Brand lige uden for Leireskoven. Men snart hørte hun, at det var et Vrag med sieldne Kostbar-

heder, med Purpur og de fineste Linklæder, der var kommen fra Myklegaard, og formodentlig agtede sig til Bretland. Det var strandet paa en Sandbanke, og tilhørte Kongen, som havde Strandretten. Saasnart Hroar vidste, at der ingen Mennesker vare paa (disse havde formodentlig villet redde sig paa Baade og vare omkomne), sagde han: »Derfra bevare mig Gu»derne, at jeg skulde indbringe Fordærvelse over »mit Land ved at smykke mig med forfængelig frem»med Overdaad! Et Skib med Pest var Siælland »ikke farligere. Nu elsker Bonden sin Vadmel, og »Qvinden sine selvspundne Liin. Skulde vi smykke »os med Silkeormens Pragt, farvet i Purpurmuslingens »Blod, da vilde disse Kryb snart hevne sig, og Ød»selhedens og Yppighedens Orm fortære Landet.« Befalede derpaa, at man skulde udtage et Stykke Purpur til Yrsa og Skulde — thi Fyrstindėn kan vel have Noget forud for Bondedatteren og Herseqvinden, meente Kongen — og derpaa lod han Skibet stikke i Brand.

Dette blev strax sat i Værk, og Ingen kunde have Noget at indvende, da det var Kongens Eiendom. De unge Piger og deres Beilere, som stode paa Strandbredden, skar det vel i Hiertet, og de syntes, det var Synd og Daarlighed; men de Ældre og Visere roste Kongens Handling.

FIERDE CAPITEL.

Helges Gravøl.

Nogle Dage derefter lod Hroar ved en Herold Kæmperne sammenkalde, for at drikke sin Broders Gravøl. Med spændt Forventning ilede de did, og havde mange Samtaler paa Veien. Den fredelige Hroar var kun ilde liidt af de fleste Stridsmænd. De havde Lyst til at føre Krig og erhverve Bytte, og ansaae det under deres Værdighed, at beskiæftige sig med Daad, hvilken de meente kun sømte sig for Trælle. Hroar var liden af Vext, ogsaa herover spottede de, og talte tidt om de lykkelige Tider, da man kun valgte den til Konge, som kunde fylde to Sæder. Dog vovede de aldrig at tilsidesætte Ærbødigheden i hans Nærværelse; thi Almuen elskede ham, og hans Retsindighed bandt Munden paa Enhver. Ogsaa straffede han kiækt og strengt Lovenes Overtrædere og Rolighedens Forstyrrere.

»Hvilket Løfte vil han sværge?« sagde Guitlak; »det længes jeg efter at høre. Hvor mange Pund »Hør vil han spinde fra Tenen til Ære for sin Bro- »ders Minde?« — »Hvilken Skiald skal siunge til »Valens Ære?« spurgte en Anden, »mon Hrane eller »Ragnvald?« — »Ingen af begge,« raabte Hugleik; »thi de kives bestandig, det vilde foraarsage Tvist, »og den hader Hroar.« — »O, han har en Skiald,« sagde Rørik, »der er ligesaa kraftig og varm, som »han er selv. Den har alt siunget ham Helges Priis.

»Den mægtige Vindharpe har alt ofte dirret ham sine »sygelige Qvindelyd i Øret, og smeltet hans Hierte. »Jeg har selv seet ham græde.« — »Var jeg i Ragn- »valds og Hranes Sted,« sagde Viglet, »saa indgik jeg »Forlig. De burde hevne sig paa Vindharpen. thi »den elsker Hroar dog meer, end dem begge, og »den koster ham mindst. Det var morsomt, at for- »føre disse Skialde til en Nat at klyve op i Gavlen »af Kongens Lysthuus, og nedskære Vindharpen. Kan »I forestille eder disse Ungersvende hænge over Biæl- »ken i Maanskin, sætte al egen Kiv tilside, og med »fælles Iver bruge deres Daggerter til at sønderslide »de forvovne Strænge, som uden Andres end Vin- »dens Hielp vover at giøre dem Egeløvet stridigt?« — Med slige Samtaler satte de yngre Kæmper sig med paatagen Beskedenhed nederst, for at giøre Plads for de ældre, graahærdede, hvilke de dog i deres Hier- ter langt oversaae. De fiirskaarne, solbrændte Helte kom langsomt i deres Harnisker, satte sig meget al- vorlige ned ved Høisædet, ventede paa Kongen, og taug. Mellem disse var Reigin Jarl den Ypperste.

Nu aabnede sig den liden Lem i Baggrunden bag Tralværket, og Yrsa og Skulde kom med deres Møer. Mændene kunde ikke noksom beundre deres forskiel- lige Deilighed. Yrsas Haar vare askegraae, Skuldes kulsorte. Yrsa var rank og smekker, Skulde liden og fyldig. Yrsas store blaae Øine svømmede i Taa- rer, Skuldes smaae brune gnistrede med Ild. Yrsa var klædt i en fiin mørkeblaa Vadmels Kiortel, som hun selv havde vævet og farvet; den slyngte sig i bløde Folder om hendes ranke Liv, en guul ulden

Lidse med et lidet Spænde sammenholdt den under Brystet, hendes lange Haar hang hende i en eneste tyk Fletning ned fra Nakken næsten til Hælene, og om Issen havde hun en Krone. Skulde havde ikke givet sig Tid til at lade sit Purpur sye, det var blot kantet, og hang hende i store Folder ned som en Kaabe. De fineste Linklæder havde hun paa; hendes korte Haar hvivrlede sig tykt og bredt i mægtige Krøller, prydet med brogede Muslingeskaller og Sommerfugle. Om den nøgne Hals og de fra Skuldrene blottede Arme havde hun Guldkiæder og Ringe.

Da sprang pludselig Hallens Fløidøre op. En Flok Spillemænd med dæmpede Trommer og sørgeligt klagende Fløiter ginge foran. Saa kom Kongens Kertesvende med Fakler, og endelig Kongén selv. Han var klædt i sin bedste mørkegrønne Kofte, med et bredere Guldbælte, end sædvanlig. Paa Hovedet havde han sin Broders Krone i Stedet for Moderens, Sigrids, som han ellers pleiede at bære, men som han nu havde givet Yrsa.

»See,« sagde Viglet til sin Nabo, »den synker ham »ned i Nakken; skiøndt der er lagt en Valk under. »Hvi beholdt han ikke Qvindekronen paa, som sæd»vanlig?« Hroar var bleg, og heldede sig noget til Reigin Jarls Arm, thi denne Kongens første Mand var strax gaaet ham i Møde. Viglet vilde atter til at hviske Spot; men alt som Kongen nærmede sig Høisædet, fyldtes hans Øine med den besynderlige Ild, som altid viste sig, naar han vilde tale, og som indgød Ærefrygt. Dog var denne Gang Opmærksomheden deelt; thi en lav bruunladen, bredskuldret Kæmpe,

som Ingen kiendte, fulgte Kongen i et blændende Staalharnisk. Han havde Hammer og Tang i sin Haand, og satte sig ved Høisædet paa venstre Haand, Reigin Jarls Plads var paa høire. Da Hroar sad i Høisædet, hævede han saaledes sin klare, tydelige Røst:

»Ærlige og trofaste danske Mænd! Om ogsaa »Sundhed og Kraft paa Siæl og Legem bringer os en »rum Tid til at føle Stolthed, indgyder os Tillid til »os selv, til vor Lykke, saa kunne vi dog heller ikke »Andet, end røres og ydmyges i Følelsen af vor Af- »magt ved en stor Mands Askekrukke. Thi naar den »stærkeste Heltedaad, liig Skyen, henaandes og ad- »splittes, hvad er da den mindre? Helge var en Helt. »Høit slog hans Barm for Æren, og den gik ham over »Alt. Jeg har seet ham som Seiervinder over Kong »Skalk i Venden spise Svampen af Jorden, og at »slagte sin egen Hest, for at opmuntre sine Mænd, »da der ingen Levnetsmidler var i den opbrændte »By. Jeg saae øm Elskov farve Ungersvendens brune »Kind med det fagreste Purpur. Da jeg engang gled »paa min Fod ved Isefiord, og Bølgerne slugte mig, »styrtede han efter, og uden denne Redning vilde jeg »ikke overleve ham nu og begræde ham. Sielden »var hans Kraft, skiøn, jeg føler den langt over min. »Men — nu er denne Kaft forsvunden. Bleg og stiv »sidder han paa sin Hest i den tilmurede Hule. »Solen blinker ikke længer paa hans Hielm. Med »stærken Arm tæmmer han ikke meer den vælige »Ganger. Det store, syv Spand lange Sværd hugger »ikke flere Fiender ned; det ruster i Balgen. Livet »blinker ikke tiere fra Siælens Lønkammer giennem

»det aabne Øie. Lader os da forlade hans Gravhøi »og ham (thi hvor han nu er, kunne vi dog ikke »følge), og lader os see: Hvad har han virket »paa Jorden? — Først og fremmest lever da hos »os Mindet om hans Vennesalighed. Thi uagtet hef- »tig, stolt, og haard mod sin Fiende, var han dog »trofast og kiærlig mod sin Ven. Ingen smaalig »Hovmod rynkede hans Pande, han følte sig ikke »bedre end sine bedste Kæmper. Helge var gav- »mild. Rundtomkring her i Hallen opdager jeg Sværd »og Brynier og kostbare Ringe, hvorfor I takke hans »Ædelmod. Han var øm mod Qvinden. Denne »Følelse, der forener sig med Tapperhed i nordiske »Kæmpers Bryst, besad han i høi Grad — og han »faldt, et Offer for den. Venden og Jyden beskyldte »ham for Grumhed. Men naar jeg undtager den »Heftighed, hvormed han alt for strengt hevnede vor »Fader Halfdan paa Farbroderen Frode, træffer Grum- »heds Beskyldning ham ei; og Retfærdighedens Gu- »der, Baldur og Forsete, vare ham saa hellige, som »Tyr og Thor. Sammenligner ham med den hal- »landske Jarmerik, og I ville føle Forskiellen paa en »grum Kriger og en ærlig Helt. Jarmerik var tapper, »som Helge, vældigere. Et fast Slot opreiste han »paa Kullen af Kampesteen, takte det med forgyldte »Skiolde, og gav det hvælvede Porte til de fire Ver- »denshiørner. Han sløifede mange Stæder i Saxen »og Reidgothland, og var en Skræk for Østersøen og »de nordiske Kyster. Men med Strikker lod han »sin Søstersøn og de ypperste Landets Helte qvæle. »Sin uskyldige Dronning lod han paa en falsk For-

»modning nedtræde af Heste i Slotsporten, og da »selv Dyrene følte Medynk med hendes Jammer, »rørtes over hendes Skiønhed, og ikke vilde sætte »deres jernbeslagne Hove paa det skiønne Bryst, »drog han hende en Sæk over Hovedet, og da først »knuste de hende baglænds. Mindes Randver, hans »Søn, som han lod hænge, fordi Nidingen frygtede »for, at Sønnen stod ham efter Livet! Under Gal»gen plukkede Randver Fiærene af sin Falk, og »sendte Faderen den; da først følte Jarmerik sig »barnløs. Og længe udeblev ei heller Hevnens Time; »thi Reidgotherne overvandt ham, afhug ham Hæn»der og Fødder, og lod ham forbløde sig. Seer her »et Billed paa Heltemod uden Viisdom, Kraft uden »Blidhed! Derfor søgte Helge og jeg at virke til »begge disse Maal, og hver valgte den Kreds, hvor»til Naturen havde bestemt ham. Helge tilvandt sig »Ageren, jeg pløiede; Helge hentede Sædekornet, jeg »saaede. Helge omgierdede Haven med et Hegn af »dragne Sværd, og som Asken Ygdrasil have Træer »hævet sig i flere Aar, og baaret Frugt i den danske »Abildgaard. Helge overvandt Jotherne, han for»bandt atter Halvøen med Øerne, som vor Stam»fader Dan havde giort, og herved tilintetgiorde han »indvortes Tvedragt. Han overvandt Saxerne norden »for Elven, og tvang de vilde Vender, der saa ofte »havde truet os, til at give Skat. Han bekæmpede »den urolige Adils i Sverrige, og Fiendskab truer heller »ikke mere fra denne Kant. Takket være hans Minde, »elsket! — Men forsmaaer nu heller ikke det Levende »af Kiærlighed til det Døde! Det er ei af Egenroes, men

»af Iver for Landets Vel, jeg taler. Jeg seer Ær-
»gierrigheden i mangen Ynglings Øie, og Utaalmodighed
»over ei at kunne vise sig forstærker den. Men det
»er ikke os selv, vi skulle vise Tienester, men Fædre-
»landet. Hvad der tilkommer os, eie vi; det gielder
»nu at forsvare, ei at rane. Og hvad gavner frem-
»med Grund, naar vi end ei have dyrket den, vi
»selv besidde? Seer hen paa alle de stolte Seier-
»vindere! Deres Harme sydede og skummede, liig
»Havets Bølger; men med næste stærke Bølgeslag
»smeltede det stolte Skum, og efterlod sig intet
»Mærke. Hvad udrettede Gram, som, behængt med
»Biørnehuden, knuste sin Fiende, Kong Sigtryg, med
»Guldkøllen? Hvad Hading, som bekrigede Handuan,
»og opbrændte hans Stad ved at binde Svalerne tændt
»Svamp under de sprættende Vinger? Seer hen paa
»Niflungernes og Volsungernes drabelige Kæmpeslægt!
»Den har fortæret sig selv, som en gyselig Øglerede,
»og uagtet deres Manddom og skiønne spildte Kræf-
»ter sidder Rædsel og Gru, som en bleg Jettinde, og
»stirrer paa Sigurd Fofners-Banes uhyre Gravhøi i
»Hunsingau.

»Lader os da heller vende Øiet til Danmarks
»første Frode, hvis Huldsalighed Freier i Upsal el-
»skede saa høit, at han i Frodes Tid lod Markerne
»bære Grøden af sig selv, saa at man ikke behøvede
»at forsyne sig for Vinteren. Ja, selv Dvergene aab-
»nede Biergets Skiød, og skienkte Kongen det hellige
»Jern, ikke til fordærvende Sværd, men til frugt-
»bringende Plove. Lader os tænke paa Freier i
»Sverrig, der var ligesaa vennesæl, og Frode Frid-

»sami, der gav Landet de vise Love, og altid ledsa-
»gedes af venlige Fylgier! Mindes eder den kiække
»Kong Fridleif, der satte sig mod dum Vankundig-
»hed, og skadelig Misbrug af Gudernes Lære; Frode
»Fridleifsøn, der holdt Landet i Velstand, fordoblede
»Hofmændenes Sold, og fik Navn af hiin Femilde,
»i sit blomstrende Ringsted! Disse Konger ere
»mine Mønstre. Og derfor sværger jeg —« her
indbragte man Freiers gyldne Galt, og Kongen lagde
sin Haand paa dens Huggetænder — »ja, høit
»sværger jeg ved Odin, Vile og Ve, ved de tolv
»store Guder i Upsal, at jeg vil hædre min Broders
»Minde« — her lyttede Kæmperne — »ved at stræbe
»fort i Omsorg for Landets Tarv, Livets Udvikling,
»Hiertets Fred. Saa sandt hielpe mig alle Aser og
»Asynier!«

»Det tænkte jeg nok,« hviskede Viglet til sin Nabo; »hvor Snak kan giøre Udslaget, der vil Hroar
»altid vinde Seier.« — »Ikke en Bedrift, ingen tap-
»per Blodsudgydelse for den stærke Thor!« sagde Offergoden Lofde saa høit, at Kongen kunde høre det, og reiste sig fortrydelig. Men de gamle Dommere, og Folket, som stod i Hallens aabne Døre, smiilte, og sloge paa deres Skiolde.

Da reiste Hroar sig atter, og sagde: »Kongen
»bør være Hovedet, som beslutter, Goderne Hiertet,
»som føler, Hirdmændene Hænderne, som forsvare,
»Almuen Fingrene, som arbeide. Men Legemet træn-
»ger da ogsaa til et Par vældige Arme, som styre.
»Og dem see I her.« Med disse Ord pegede han paa Reigin Jarl og den Fremmede, som sad ved

hans Side. »Saaledes indsætter jeg da dig, tappre »Reigin! til min Staller og Krigsøverste. Du skal føre »min Hær mod mine Fiender. Din Erfarenhed og »Duelighed vil baade mig, som den har baadet Helge.«

Hermed vare alle Kæmper tilfredse, og sloge paa deres Skiolde. Nu tog Kongen den fremmede Mand ved Haanden, og han reiste sig med Vanskelighed fra sit Sæde. Nysgierrigheden voxte. »Hvem »kan det være? Hvad skal han?« mumledes der. Den stærke bruunladne Kæmpe saae ned for sig med et undseeligt, tungsindigt Blik. »Han seer mere ud »til en Træl end til en Helt,« hviskede Viglet. — »Nei,« sagde Belin, »et saa giennemtrængende Øie »har ingen Træl. Han staaer slet paa sine Been, det »er sandt; men Bulerne ved Øienhaarene ned imod »den stærke Næse tyde paa en overordentlig Kraft; »og jeg har lagt Mærke til, at hans Hænder, uagtet »de store Fingre og den svulmende Muus over Tom»men, besidde en forunderlig Smidighed. Han kan »ikke holde dem stille noget Øieblik.« — »Sikkert »en Almuesmand, som Hroar vil indsætte til Stodder»konge,« sagde Viglet.

»I see her Vaulundur, den berømte Smed,« vedblev Hroar. »Han er vor Tids kunstrigeste Mand, »og langt over min Roes. Selsomme Eventyr og »megen Ulykke har han døiet hos Konning Nidunger »i Thiodi; men nu er det overstaaet, og Vaulundur »boer nu hos mig i Siælland paa sine Fædrene»gaarde. Ingen forstaaer at hamre Malm, som han. »Han skal smedde Sværde, med hvilke der kan »slaaes dobbelt saa kraftigt, thi selv den Tappreste

»blandt eder vil dog ikke negte, hvor meget gode »Vaaben hielpe i Krig. Ogsaa Buer og Pile kan »han forfærdige; og af dem ville vi giøre større Brug »end hidtil. Vi have jo for kort Tid siden hørt, at »Skytherne overvandt Gotherne i et mærkeligt Slag, »blot fordi de bedre forstod at bruge Skudvaaben til »Hest. Deri maae vi ogsaa øve os. Men Vaulundur »kan meer, end dette; og jeg indsætter ham herved »til Marsk over alle mine Kunstnere, Haandværksmænd »og Arbeidere. I see, han fører sit Vaaben: Ham»mer og Tang, i sin Haand. Undres ikke over, at »han er stivbenet! Den grusomme Nidunger har la»det ham Benene lemlæste; men ved egen Erfaring »og Kløgt har han anvendt Saarlægekunsten paa sig »selv, og lykkelig helbredet sig. Sine Hænder kan »han bruge desto bedre; det ville I snart erfare.«

Nu satte Kongen sig, og medens det store Horn gik omkring til Helges Minde, strøg Hroar den kostbare Guldring af sin Arm, som Vaulundur havde smeddet til denne Fest, rakte den til Offergoden Lofde, der sad mellem de andre Goder i hvide Klæder med brogede Bændler om Tindingen, og sagde: »Jeg giver her denne skiønne Armring til den Skiald, »som siunger min Broder Helge det bedste Drapa. »— Modtag den!« sagde han til Lofde. »Efter »gammel Sæd tilkommer det Goderne, at bedømme »Skialdenes Sange ved en Konges Gravøl.« Lofde modtog Ringen, og opfordrede Skialdene til at synge. Alles Øine vare henvendte paa Hrane; men da han rødmende taug, traadte Ragnvald frem, og med dristige Blik slog han sin Harpe til følgende Drapa:

Utgarde-Loke
I Lænker lured,
Hvor Niflheims-Nelden
Af Taager næres;
Hvor hule Fielde
Den Feige fængsle;
Skumle Siæle
Med Snoge bindes.

Tankefuld Tangkiær,
Den sledske Terne,
I Leire ved Loke
Lokked Frode.
Ved Drab fordærved
Hun danske Skioldung;
Tunge Skiebner
Da trued Helge.

Men Skyen sank
For Morgensolen;
Nastronds Lue
Da Listen lønte.
Helten fra Hulen
I Skoven hærjed;
Frode sig vaanded,
Da Taarnet vakled.

As-Thor paa Thinget
Den Tappre skued,
Sendte Lynet
Fra Sky mod Leire.

I Hallen Helge
Da stod, som Heimdal
Gyldenbryniet
Høit paa Bifrost.

Vi slog med Sværde
Jothers Skuldre,
Tvang dem Aaget
Som Trælle bære.
Vi slog Slaver,
Venderne skrækked.
Da Skalk den Stolte
Blev Skattekonge.

Men Utgard-Loke
Fnøs i sin Afmagt:
»Kun Qval ved Qvinder
»Kan Kraften qvæle.«
Da angled Arglist
I Angelsaxen;
Men kloge Konge
Beed ei paa Krogen.

Paa Helheim Helge
Strengt sig hevned,
Steg paa Snarfod,
Som Har paa Sleipner.
Da red den Raske
Dødningreisen.
Det var Veien
Til Valaskialfen.

Syv skiønne Møer
Stod paa Bifrost,
Skued Valen
Til Valhal ride.
»Hvo kommer hist?« sang
Geierskagel.
»Blod farver Kinden,
»Men ikke Brystet.

»Ei han bores
»Af Staal i Barmen,
»Ei Thegnens Tinding
»Geirsodtegnes.
»Ei Sværdsved farver
»Den Forvovne;
»Dog gaaer hans Ganger
»Ad Giallerbroen.«

Da var det saare
Skiønt at skue,
Hvor gode Guder
Ham Gaver skienkte.
Thor gav Sværdet,
Og Vidar Spydet,
Odin Hielmen
Paa Helge satte.

Nu sidder Halfdans
Søn hugprude,
Miøden svaler,
Sæhrimnir styrker.
Giest er Glæden

Hos rige Guder;
Men Hel husvaler
Den Hæderløse.

De gamle Kæmper syntes godt om denne Sang, og Lofde vilde strax give Ragnvald Armringen. Da bød Hroar ham tøve, for at høre, om Ingen vilde giøre Ragnvald Prisen stridig. Yrsa og nogle Ynglinger med ædle, udtryksfulde Ansigter saae hen paa Hrane. Han slog Øinene ned, og begyndte at bevæge sig paa Bænken. Hans Staldbrødre stødte ham i Siden og paa Albuen, toge ham Harpen ned, og rakte ham den. —»Vil du synge, Hrane?« spurgte Hroar. — »Hvis du tillader det, Herre Konge!« svarede han; »men forund mig først at fatte mig et »Øieblik.« — »Hrane er undseelig,« sagde en af de spodske Kæmper. — »Undseelighed og Frygt grændse sammen,« smiilte en anden. Nu havde Hrane fattet sig. Den opblæste Mine, hvormed Ragnvald betragtede ham, gav ham Mod, og han sang:

Pryd Høien, Freir! med Somrens unge Straae,
Hvælv over den din Himmel, Freia! blaa,
Og plant om Graven dine Roser røde.
Vor Helge rider til sit Valaskialf,
Ledsaget af den skiønne Dagens Alf,
Han slumrer ikke længer blandt de Døde.

Rask var hans Vandring her paa denne Jord.
Han agted ei Forsigtighedens Spor,
Men klavred op ad Farens Fielde brune.
Dybt under dem slog Ran sin vilde Sø;

I Tidens Bølge maatte Helten døe,
Men Bølgen ei udsletter Stenens Rune.

Hil være Valhals store Guder tolf!
Den ædle Viv skal skienke Danmark Hrolf;
Os Elskovs Diis forjættet har en Konning.
Hil være Valen, som til Vingolf gik!
Hans Arveøl er ingen bitter Drik,
Thi Smertens Malurt blander sig med Honning.

Naar Natten i sit sorte Klædebon
Sig Fiorden nærmer, svæver Helges Aand,
Liig Kæmpeskyggen, over Hledreskoven.
Da seer han ned til Marken, hvor han stred,
Til Hulerne, hvor han i Livet led,
Og speiler sig ved Maaneskin i Voven.

Men hvergang Morgenrøden bryder frem,
Da stiger han i Luften til sit Hiem,
At høre den guddommelige Sanger.
Da siunger Bragi Heltens Kraft og Harm,
Og kiælent svulmer hver Gudindes Barm,
Og Kobberporten klinger i Thrudvanger.

Men brister Jorden, som den skiøre Bark,
Da vaagne Hyrderne paa Idamark;
Som Sværdet før, da vorder Leen hvæsset.
Da forelæser Saga Tidens Skrift,
Og Livets svundne barnlige Bedrift
Da glimter kun, som Tærninger i Græsset.

I Ragnarok Alt synker, og forgaaer.
Een Rune kun i Evigheden staaer,

Som Urdur selv ei mægter at afvaske:
Om du var Baldur fiendtlig, eller huld.
Thi Siælen, Kæmpe! smulnes ei til Muld,
Fordi du brænder Legemet til Aske.

En Taushed fulgte paa denne Sang. Yrsa græd; Hroar var bevæget, Folket med ham. Men Ragnvalds Venner murrede, hviskende sagte til de Gamle, og fik disse til at nikke og til at ryste paa Hovedet. »Hvilken Qvindevise!« hed det. »Vil den sammen»ligne sig med Ragnvalds mægtige Qvad? I Ragn»valds Qvad er Kraft og Kiækhed, her Svaghed og »Eftergivenhed. Ragnvalds er nordisk; Hranes aan»der de Christnes farlige Lære.« Da reiste Offergoden sig, og rakte Ragnvald Ringen med disse Ord: »Vi takkke dig, bolde Ragnvald! at du i disse for»virrede Tider søger at hæve den gamle Tro og »Tænkemaade ved din mægtige Harpe. Tag her Ringen! »Og vær vis paa, at den mandige Thor glæder sig »ved din trodsige Sundhedskraft, ligesom Hel og »Surtur ved alle Asa-Lokes Kunster, hvormed han »søger at fordærve og svække svage Hierter! Giften »er sød; men en Helt væmmes ved det Søde.« Med disse Ord gik Lofde, fulgt af Goderne. Kongen taug, og stirrede hen for sig med et misfornøiet Blik; derpaa kaldte han paa sine Kertesvende, og forlod Hallen med Reigin og Vaulundur.

FEMTE CAPITEL.

Kongen besøger sin Skiald.

Sigurd og Svafa, Hranes Forældre, sadde i Løvhytten i den lyse Sommeraften, og ventede Sønnens Hiemkomst. De vare begge urolige over hvorledes det var gaaet ham, men vilde ikke være hinanden det bekiendt. Sigurd skæftede sin Øxe, Svafa spandt Blaar. »Nu er der da stor Fest i Kongshallen,« sagde Svafa efter en Taushed. — »Hm,« svarede Gubben, »større har den været i gamle Dage. »Hroar ynder ikke Fester; han korter dem.« — »Hvad mon de nu foretage sig, Fader?« — »Nu gaaer »Ølhornet omkring til Helges Minde.« — »Mon Hroar »giør noget Løfte?« — »Neppe. Han er heller ingen »Ven af Løfter. Han holder altid, men lover sielden. »Heltegierninger ere just ikke hans Sag.« — »Men »Velgierninger desmere.« — »Det kan ikke negtes.« »Han taler vist smukt i Høisædet.« — »Hroar har »Veltalenhed.« — »Han kunde gierne være Skiald.« — »Nei, dertil har han ikke Evne og Styrke nok i »Sproget. Eet er at tale, et Andet at digte.« — »Ja, »Fader! det er vist en vanskelig Kunst, den Skialde»kunst.« — »Derfor vilde jeg ogsaa ønske, at Hrane »ikke vilde befatte sig dermed.« — »Hvorfor? Troer »du ei, han duer dertil?« — »Det er muligt, men »uvist; og han giør sig selv Livet suurt.« — »Ja »vist, Fader! den Ragnvald, den Ragnvald . . .« — »Er en ung Skiald, ligesom Hrane.« — »Men . . .« — »Du er ikke hans Moder. Det veed jeg.« — »Og

»derfor . . .« — »Foretrækker du Hrane, som »billigt.« — »Fald mig dog ikke bestandig i Talen! »Troer du ikke, Hrane besidder større Evner end »Ragnvald?« — »Hm! Ragnvald er en rask Kæmpe.« — »Men haard og følesløs; og det bør en Skiald ikke »være.« — »Hrane er for blød.« — »Det troer du. »Jeg veed det bedre. Han er ligesaa diærv, som blød, »naar det gielder.« — »Nu, det ville vi see,« sagde den gamle Fader, og i det samme traadte Sønnen ind med sin Harpe paa Ryggen. Han hilste sine Forældre venligt, lagde sin Hat paa Bordet, og stillede Harpen hen i Krogen. Moderen spurgte, hvordan det var gaaet, og Faderen sagde ikke Andet end »Nu?« men dette Nu gav han et saadant Eftertryk, at Hrane vel forstod, hvad han vilde sige dermed. Dette satte ham i Forvirring, og han søgte at skiule den ved vidtløftigt at beskrive det hele Optog, Yrsas Skiønhed, Skuldes Pragt og Vaulundurs Væsen. Derpaa holdt han dem Hroars Tale, som han næsten kunde udenad. — »Og saa«, sagde Moderen, »kom »du da til at synge Helges Minde?« — »Ragnvald »sang først.« — »Nu, det var vel heel maadeligt?« — »Det kan jeg ikke sige. Det var det bedste Qvad, »jeg har hørt af Ragnvalds Mund. Det havde det »gamle kraftige Snit, og bragte os, maaskee lidt vel »meget, til at tænke paa hvad Bragi hiin Gamle og »andre store Skialde have siunget i henfarne Tider »ved slige Leiligheder.« — »Nu saa kom da du?« — »Ja, saa kom jeg.« — »Og det behagede vist alle »kloge og fornuftige Kæmper meer. Hagbarth Reg»narsøn tyktes vist vel derom.« — »Ja, det er

»sandt.«— »Og Ivar Hundingsøn?« — »Ogsaa.« — »Og Dronningen?« — »O, Moder! Yrsas skiønne »Øine svømmede i Taarer.« — »Hvad? græd hun? »Og da Ragnvald sang, græd hun ogsaa da?« — »Nei, »hun var ligegyldig.« — »Og Kongen?« — »Fore- »trak min Vise for Ragnvalds.« — »O, Sigurd!« raabte den glade Moder, »seer du nu, at jeg havde »Ret? at min Søn vilde vinde? O, han har sagt »mig sit Drapa, før han gik, og jeg har selv grædt, »og vel troet, han skulde vinde Prisen. Stryg dit »Ærme op, mit Barn! lad mig see Ringen, lad mig »see Armringen.« — »Nu, Moder!« sagde Sønnen godhiertig, »saa lad os da nu være fornøiede med at »vi vide det selv, og at Kongen og Dronningen veed »det. Men Armbaandet kan jeg ikke vise dig; thi »jeg har det ikke.« — »Du har det ikke?« spurgte Faderen opfarende. — »Meningerne ere tidt ulige,« sagde Hrane. »Offergoden var Dommer. Ragnvalds »Vise blev foretrukken, og maaskee fortiente den det »ogsaa. Dens trodsige Heltetone passede vel for den »trodsige hedenfarne Helge. Jeg sang min Stem- »ning. At giøre et godt Qvad ved bestemt Leilighed »er vanskeligt. Lærken synger bedre paa Mark, end »i Buur.« — »Dumme Praler, stor i egen Indbild- »ning!« raabte den fortørnede Gubbe, gik ud af Haugen, og slog Ledet i efter sig. Hrane saae ned for sig, hans Kinder blussede, og han nøiedes med at sige: »Jeg veed, hvad jeg skylder min Fader.« — »Du er en haardhiertet, grusom Fader mod dit Barn,« raabte den fortørnede Moder efter Gubben. — »Hvad, »Qvinde?« raabte den hidsige Sigurd, og kom til-

bage; »vil du lære mig, hvordan jeg skal være?« — »Stille, stille, kiære Forældre!« sagde Hrane. »For »Gudernes Skyld, kives ikke!« — »Hvorfor sætter du »Splid imellem os?« tordnede Faderen. »Hvo er det, »som har saaet Uenighedssæden? Hvad skal de »Drengestreger til? Hvi klimprer du, og synger be- »standig ved den barnagtige Harpe, giør os hvert »Øieblik Skam og Fiender, og bringer os til Spot »i Folkemunde? Var det ikke for Harpens Skyld, »som du har arvet efter din Morfader Hilding, der »var en anderledes Skiald, end du, jeg lagde den paa »Huggeblokken, og hug den i tusinde Stykker med »min Øxe. Kiør du Ploug, og skyd du Fugle! Til »Skiald duer du ikke, og dine blødagtige Taarer vise »mig, at du ligesaa lidet duer til Helt.« — Hrane taug, satte sig hen i en Krog i Løvhytten, saae paa Maanen, og sagde: »Naa, naar du ikke fortryder det, »Fader!« — Da Gubben havde udbruset, fortrød det ham strax; han var forlegen, taug ogsaa, og satte sig til sit Arbeide. Men den gamle Moder kunde ikke tvinge sig, hun flød hen i Taarer, gik ud af Haugen, vred sine Hænder, og gientog flere Gange: »Gid jeg »laae i min Grav!«

»Hvorfor det, min gode Gamle?« hørte hun pludselig en bekymret Stemme spørge. Svafa hævede sit Ansigt; men hvor hurtig forvandlede sig hendes Fortvivlelse til Skræk og Undseelse, da hun opdagede Kongen selv! Hun kunde ikke svare ham eet Ord, men neiede sig dybt for ham den ene Gang efter den anden, og troede hver Gang at synke i Jorden. — »Hvad fattes dig, Svafa?« gientog Kongen; »hvad

»Ondt er der hændet?« — Heller ikke Sigurd kunde faae et Ord frem, men stod og krammede sin Hue mellem Hænderne. — »O, hvor jeg dog er ulykkelig!« tænkte Hrane; »nu skal jeg oven i Kiøbet have den »Skam, at mine gamle Forældre i Kongens Nærvæ- »relse forløbe sig for min Skyld.« — Da Hroar nogle Øieblik forgieves havde ventet Svar, sagde han: »Det »er ubeskedent, at trænge sig ind i Ætshemmeligheder. »Men I see mig alle sunde og skikkelige ud. Har »Nogen af eder havt en Ulykke, eller været Aarsag »til een?« — »Nei, Herre Konge!« svarede de alle Tre. — »Nu, saa forlanger jeg ikke at vide meer,« sagde den giettende Konge med et venligt Smiil. »Tilgiver, at jeg kommer saa silde; men jeg kunde »ikke gaae til Hvile, før jeg havde talt med Hrane, »og takket ham for hans skiønne Qvad. Armringen »kunde jeg dengang ikke skienke ham, thi det til- »kom efter gammel Vedtægt Offergoden; men derfor »kan Ingen forbyde mig, selv at giøre min Skiald en »Foræring.« Med disse Ord strøg Kongen en ligesaa skiøn Ring af sin Arm, som den, Ragnvald havde faaet, og satte den paa Hranes. Hrane sank paa Knæe, og kyssede sin Konges Haand. — »Nu, hvad »sagde jeg?« raabte den gamle henrykte Moder. »Seer du nu, du gamle forblindede Fader! at jeg »havde Ret? Vil du nu en anden Gang give Tid, »inden du overfuser din stakkels Søn for Ingen- »ting.« — »Det var altsaa derfor?« sagde Kongen. Den gamle Sigurd slog Øinene ned, og sagde: »I »veed, Herre Konge! hvorledes Qvinder og Skialde »ere. Tager man sig ikke i Agt med ethvert Ord,

»saa blusse de, som om der kom Olie i Ilden.« — »Oprigtig talt,« sagde Kongen, i det han med et alvorligt og dog tillige venligt Blik betragtede Sigurd, og lagde sin Haand paa hans Skulder, »var det Qvin»den, Skialden eller Gubben, som blussede her?« — »Det var Gubben,« sagde Sigurd godhiertig. »Jeg »tilstaaer, det ærgrede mig, at min Søn kom tom»hændet hiem. Nu seer jeg, at jeg har giort ham »Uret, og vil gierne . . .« Hrane sprang op, kyssede sin Faders Haand, og raabte: »For Alting, Fader! »ikke et Ord mere.« Hroar bebreidede Gubben blidt hans Utaalmodighed, og roste Hrane. Derpaa spurgte han, hvorledes de havde det. Den gamle Moder maatte fortælle om sine Faar og sin Uld, Faderen om sine Heste og sin Bue. Kongen lod ham vise sig den, og lovede at sende ham nogle stærkere Strænge, som Vaulundur havde spundet. Derpaa tog han Afsked, og de to Gamle og Hrane fulgte ham til Kongsgaarden. Da de kom tilbage, satte de sig, saa silde det var, til Nadveren; og hvo der nu havde seet dem der saa muntre og venlige, eftergivende og overgivne, skulde aldrig troet, at de nogentid havde vexlet et ukiærligt Ord sammen.

SIETTE CAPITEL.

Om Yrsas Pleieforældre. Yrsa vandrer med Kong Hroar.

Yrsa tænkte hver Dag paa, hvorledes hun skulde adsprede sine gamle Pleieforældre. Det gik dem og hende aldeles modsat. Hende var det kiært, at have forladt et Sted, hvor saa gyselige Ulykker forbitrede hende Livet. Dertil kom, at Opholdet paa Leire var hende høist behageligt. I Hroar havde hun fundet en Ven. Ogsaa Hrane var hende kiær, og havde været det mere, hvis hun ikke havde frygtet for, at hun skulde blive ham alt for kiær. Hvad Under, at den unge Skialds Øine funklede med dobbelt Ild, i Stedet for at køles, naar de badede sig i Søen af hendes store blaae! Men Hrane var beskeden, frygtsom og uskyldig; hun var ikke bange for sig selv, men kun for ham, thi hun vilde nødig giøre den gode Ungersvend ulykkelig, og vække Længsler, som aldrig kunde tilfredsstilles.

De gamle Pleieforældre begyndte at visne kiendeligt, saa rørige de for kort siden havde været. Hver Aften sad de ved Hyttedøren, og stirrede hen mod Sydvest til Angelsaxen. Saasnart Solen gik ned, og det sørgelige Mørke begyndte at udbrede sig, sang Folkvar sin Sømandsvise, for at sætte Mod i sin Hustru. Men naar han havde endt, da sang hun til Giengield om sit Træ. Saa græd de begge, og gik i Seng. Da de fortsatte dette daglig, blev det snart bekiendt, og man betragtede det som et Slags Van-

vid, hvad det ogsaa virkelig var. Egnens unge Folk snege sig ofte hen bag Busken, for at høre dem synge; men mærkede de, at man belurede dem, saa taug de strax, og gik ind.

Nogle Dage efter Helges Gravøl gik Kong Hroar med Yrsa til Vaulundur. Nede ved Fiorden havde han indrettet store Huse for ham til Værksteder. Hist var Smedien med sine Bælge. Det morede Yrsa, at see de raske Drenge, grimede i Ansigterne, at slaae Funker af de glødende Jernstænger, og nu først kunde hun ret begribe, hvorledes Dæmesagen om Dvergene i Bierget var bleven til. Fra de sorte Smedde traadte de ind i den lyse store Hal, hvor alle de færdige Vaaben hang paa Væggene i skiøn Orden. Herhenne vare Dreierladene. Yrsa havde aldrig før seet en Dreierbænk, og kunde ikke nok forundre sig over den Hurtighed, hvormed Vaulundur forvandlede en Valbirkeklods til et nydeligt Bæger. Her sadde Skomagerne og syede paa Læst det velgarvede Læder, i Stedet for at man før meest havde brugt at snøre Skindene ugarvet om Fødderne, og træde med dem i Beg og Sand, for at give dem Saaler. En lille Skomagerdreng kom straks paa Vaulundurs Vink med et Par fine Halvstøvler af Hestelæder, kantede med Hermelin. Yrsa kunde vel paa de smaae Fødder see, at de ei vare til en Mand; ligesom ogsaa Vidden i Skafterne oventil viste, at de hverken vare til en Dreng, eller til et Barn. Den lille Skomager sagde: »Fru Yrsa bedes ei at forsmaae, »med disse Støvler i Vinter at gaae,« stirrede derpaa hen paa Vaulundur, som nikkede, og løb saa hurtig, som han kunde, til sit Arbeide igien. I Snedker-

værkstedet stode de herligste Landser, og hang de deiligste Buer og Pile af bruunt glatblinkende Træ. Et nydeligt Kastespyd, en lille med Sølv indlagt Bue, og Pile, der stak i et forgyldt Kogger, tiltrak sig strax Yrsas Opmærksomhed; og da i det samme en Svend indbragte en skiøn Sølvhielm med brogede Fiære, samt et Pandser med glindsende Brystbuler fra Vaabenhallen, vendte Kongen sig smilende mod Vaulundur, og sagde: »Man seer dog, at den gamle Lyst til at »behage Qvinder stikker i dig, min Mestersmed! Har »Baudvild endnu ikke giort dig klog? Og vil du for»vandle den fredelige Yrsa til en Skioldmø?« — »Herre!« sagde Vaulundur, »naar jeg holder op at »ynde Qvinder, holder jeg op at leve.«

Længer nede ved Havet var Saltsyderiet, og allerlængst ude, hvor Vinden bar fra, blev Læderet garvet, for ei at forpeste Luften. Da Gangen i Længden faldt Vaulundur vanskelig, havde han tømret sig en let Rullestol, med hvilken to af hans Trælle maatte trille ham omkring. Saaledes sad han da, som Harald Hildetand i Bravallaslaget, ligesaa stærk, stolt og duelig, dog ikke for at bringe Døden og søge den, men for at forskaffe sine Landsmænd Livets Nødvendigheder og Beqvemmeligheder.

Paa Veien derfra talte Hroar og Yrsa om Hranes og Ragnvalds Sang, og vare enige i, at den første rørte Hiertet, den anden Stoltheden. »Men jeg neg»ter dog ikke,« sagde Yrsa, »at der var Noget i Ragn»valds, som jeg savnede i Hranes Vise.« — »Det var »Oprigtigheden,« svarede Hroar. »Ragnvald tog nu »engang Helge blot fra den tappre Side, og følte vir»kelig mere for ham, end Hrane.«

»Det er forunderligt nok,« sagde Yrsa, »at man »skal være nødt til at tilstaae Ragnvald større Op- »rigtighed, end Hrane.« — »Hvor den Egenkiærlige »og Bidske finder sin Fordeel ved at være oprigtig,« sagde Hroar, »der er han det.« — »Synes dig ikke, »Ragnvalds Sang havde ogsaa noget Eiendommeligt,« vedblev Yrsa, »som Hranes manglede?« — »Heri »maa jeg modsige dig,« svarede Hroar. »Ragnvalds »Sang var en Efterligning af vore gamle Draper. »Ja, tager jeg ikke feil, har der endogsaa svævet ham »et vist, bestemt for Øine.«

»Lofde meente,« vedblev Yrsa, da de vare gangne nogle Skridt, »at Ragnvald med sin Sang har giort »sig mere elsket af Guderne. Hvad siger du dertil, »Herre Konge? Aander ikke Hranes Qvad mere Guds- »frygt, end Ragnvalds?« — »Sand Gudsfrygt visselig,« svarede Hroar; »men det er ikke den, Offergoderne »ønske. Kun i Mørke stanger man Aal ved Blus. »Dog maa man ei fortvivle. Det er nu engang min »Grille, i denne utaalmodig-modige Tid at vise Mod »i Taalmod.«

Under disse Samtaler vare de komne ind i en deilig Runddeel, som aabnede sig i Skovens Skiød med Buskværk og enkelte store Træer, der (ligesom store Mænd) havde skilt sig fra den tætte Sværm, for i Eensomheden at finde Plads til at groe og udbrede deres Grene. Ud af en lille grøn Bakke sprang en Kilde. Denne Kilde elskede Hroar, og pleiede tidt at besøge den. »Man kan høre den langtfra,« sagde han. »Lyt kun til den spæde klynkende Lyd, som »af et grædende Barn! Det er den nyfødte Bølge, der »hulker, ligesom Barnet, første Gang det skuer Lyset.

»Naar den bliver ældre, flyder den roligere i den »stille Bæk, og driver sit Elskovsspil med Breddens »Kiærminder og Violer. Siden styrter den ud i det »store Hav; og der svulmer den stolte, mandige Barm »til Bedrifter, indtil den knuses, og Ran sluger den.«

Yrsa lyttede, og faldt i den største Forundring over den Liighed, Kildens Rislen havde med et Barns Hulken. Alt som de kom nærmere, blev det mere liigt, og selv Kongen studsede, og sagde: saa skuffende var det aldrig forekommet ham. Yrsa løb hen mod Kilden, og her blev hendes Forundring endnu større ved at finde — hvad hun just havde formodet — et virkeligt Barn. Det laae og græd ved Kildens Rand; men ved den stærke Skrigen var det bleven hæst, og kunde næsten ikke meer. Barnet var viklet i et hvidt Vadmels Svøb, og kunde omtrent være halvandet Aar gammelt. Den medlidende Yrsa løb strax hen, tog det op, og opdagede nu, at den høire Arm var brukket. Paa Hovedet havde Barnet en spids Hue; men foran paa Brystet var der bundet et Stykke glat Bark, hvorpaa følgende Runer vare ristede:

Forbarm dig, fagre Havfru,
Som Drengen finder!
Paa Barnets Krop er brudden
Armbenets Pibe.
Han duer ei til Drabsmand
I Drotters Hære;
Foragt en Krøbling følger,
Den Feige spottes.
Men Frei og fromme Fylgier

Til Alf forvandle
Det Noer, som staaer om Natten
Paa Kildenæsset.

Yrsa tog Barnet i sine Arme, og sagde: »Nei, mit »søde Noer! du skal ikke miste Livet. Har din gru»somme Moder forstødt dig, saa skal du finde Moder »i mig.« — »Det er en Ret, Folket har, at udsætte »de værkbrudne Børn til Hungersdøden paa Alfare»vei,« sagde Kongen bitter; »ogsaa den hævder »Offergoden, og jeg kan ikke afskaffe den.« — »Men »hvor er det muligt,« raabte Yrsa, »for Forældre, der »have mindste Gran af Kiærlighed?« — »Du seer, »hvor smukt Daaden er udsmykket,« svarede Kongen. »Hvilken Forbrydelse gives der, som man ikke med »fager Tale og snilde Vendinger kan forsvare?«

Med disse Ord tog han Barnet, og rakte det til en af sine Stakarle, som bragte det hen til de gamle Fiskerfolk, thi Fiskerens Kone var heel erfaren i at læge Saar og Beenbrud.

Ved Veien i Skoven kom Hroar og Yrsa til en skiøn Hytte, omringet af en Abildgaard, og Kongen sagde: »Saa silde det er, maa jeg dog giøre dig be»kiendt med min anden Moder, Ebba.« Den gamle Qvinde med det venlige Ansigt stod just i Døren, og da hun saae Kongen, raabte hun: »Naa, kommer du »dog, Sønlille! og viser mig din smukke Broderdatter? »Det var Tid engang. Jeg har staaet her og luret »hver Dag. Men saadan gaaer det: naar Børnene »blive store, glemme de Forældrene.« — Yrsa faldt i Forundring over den Maade, hvorpaa den gamle

Kone talte til Kongen; men hun vedblev: »Du »skal vide, det er min Søn. Hans egentlige Moder »har vel bragt ham til Verden; men hun døde tid- »ligt, Stakkel. Jeg har vasket og kæmt ham, da han »var lille, klædt ham paa, givet ham et Stykke Rundt- »ombrødet hver Morgen og Aften med tykt Smør, »god Grød og godt Kiød hver Middag, Øl, saameget »han vilde drikke — da han var en Pog; det maa »han ikke glemme, fordi han har faaet den Guldring »om Hovedet. Jeg trænger ikke til ham. Jeg har »min Hytte, og om kort Tid gaaer jeg til Frigga i »Vingolf; saa har han det saa godt. Saa har han »ingen god gammel Moder, der kan skiende paa ham, »og holde ham i Ørene. Saa smigre de ham alle »af Egennytte, og fordærve mig ham i Bund og Grund.« Disse Ord sagde hun paa en saa besynderlig barsk- rørende Maade, at Kongen omfavnede hende, og sagde: »Nei, kiære Moder Ebba! du maa ikke forlade mig, »du maa længe endnu blive hos mig, Jeg er ikke »voxet fra Riset.« Kongen fortalte nu Yrsa, at det var Vifil Bondes Hustru, der i saa lang Tid havde bevaret hans Liv paa Øen. — »Ja, ja,« sagde Ebba, »det vil vi nu ikke tate mere om. Jeg husker nok, »hvad Hø og Hop vare for to vilde Knegte, især den »Ene. Nu er da han borte. Thor glæde hans Siæl! »Det var en skikkelig Dreng i Grunden, naar ikke »Bersærkegangen kom over ham. Har han havt det »ondt, saa har han det jo nu godt. Er der hændet »Ulykker, saa har jo Freia lovet Held derfor. Vi vil »ikke græde, ikke klage. Hvad hielper det? » »Fremad!« « »sagde altid gamle Vifil, mens han levede; » »den, der

»seer for meget tilbage, passer ikke paa sine Been, og »snubler.« « Nu er jeg god igien, fordi du bringer »mig hende. Du behøver ikke at sige mig, hvem hun »er. Jeg kiender hendes Ansigt. Og nu skal I spise »et Par af mine bedste Æbler.« — Efter at de saaledes havde talet noget endnu med den gamle Ebba, skyndte de sig hiem, thi det var sildigt.

De gode Fiskerfolk toge sig troligt af Barnet, og det varede heller ikke længe, før den lille Dreng var fuldkommen helbredet; det havde lykkeligviis været et usplintret Brud i Overarmen. Drengen var for Resten sund og stærk, kom sig snart, og blev kaldet Hiortvar, efter Hiortene i Skoven, hvor man havde fundet ham.

Hvad Yrsa havde haabet, skete: De gamle Folk glemte deres Sorg over Barnet, hægede det, legte daglig dermed, og mærkede ikke, at de selv gik i Barndom. Det er et skiønt Syn, at see en sneehvid Olding spøge med et rødmusset, blomstrende Noer. Dette har nylig forladt sin Vugge, hiin skal om kort Tid lægges i sin Grav. Livet med alle sine Bedrifter og Begivenheder ligger imellem dem, af Glutten endnu ukiendt, af Gubben forglemt. Venligt spøgende beskiæftiger kun Øieblikket dem, og Alt hvad de føle, er Godhed for hinanden. Medens Tidsalder kæmper mod Tidsalder i evig Strid, række Barndom og Alderdom hinanden de kiærligste Hænder. Manden i sin Kraft seer ofte med Foragt ned til Barnet og Oldingen. Han lægger ikke Mærke til, at disse eie, hvad Styrken ofte bringer ham til at savne: Uskyld og Kiærlighed; og at begge ere, hvad han var, og hvad han i det høieste kan vorde.

Et Par Maaneder efter denne Begivenhed vilde Yrsa en Morgenstund besøge de gamle Fiskerfolk. Den lille Hiortvar sad paa Dørtærskelen upaaklædt, som han ellers aldrig pleiede. Han var selv krøbet ud af Vuggen, og græd nu, fordi han ikke havde faaet Melk og Brød. — »Hvor er Fader og Moder?« spurgte Yrsa. — »Sove, sove!« sagde Barnet, og strakte den lille Pegefinger ind imod Stuen. — »Sove »de Gamle endnu?« tænkte Yrsa, og traadte ind. Der laae de Haand i Haand, blege som Leiets Liin. Yrsa troede først, det var det grønne Skiær fra Træerne udenfor paa de kalkede Vægge, som gav dem denne Farve; men da hun ret betragtede dem, mærkede hun, at de vare døde. Saaledes fulgtes de da troligt ad i Døden, som i Livet, og Evighedens Alf havde i een Nat kaldet dem begge. Deres Hænder vare saa fast knugede i hinanden, at man ikke kunde adskille dem; thi de sidste Krampetræk havde overrumplet dem Haand i Haand. Yrsa vilde heller ikke tillade, at de maatte adskilles. Det var Brug paa den Tid, at man jordede de Døde paa forskiellige Maader. Nogle brugte endnu at brænde dem paa Baal, og samle Asken i en Krukke. Mange lode sig efter Dan Mykillatis Maade jorde i Høien, Nogle siddende paa en Stol eller paa en Hest, Andre ogsaa liggende. Hroar lod de gamle Ægtefolk bære ud i en rummelig Høi paa deres Løibænk, som de laae. Da Høien var tilkastet, plantede Yrsa to unge Ege ved Indgangen. De stode der i flere hundrede Aar, og flettede deres Grene tæt i hinanden høit mod Himlen.

Den lille Hiortvar kom nu til et Par andre Bønderfolk; thi uagtet al Efterlysning kunde man ikke udfinde hans Forældre.

SYVENDE CAPITEL.

Venderne sende Skat.

Nogle Dage derefter ilede der en stor Sværm Mennesker til Isefiord. Et vendisk Skib, der skulde bringe Skatten fra Kong Skalk, nærmede sig. Herolden roede op mod Kongens Gaard i en Baad med en stor Sæk, kostelig baldyret. I Bagstavnen var opreist en Stang med et lyserødt Flag til Fredsmærke. Kæmperne modtoge Herolden paa Stranden med Fløiter og Trommer; tvende Tienere lagde Sækken paa en liden Bør af flettede Vidier, og bare Skatten afsted paa deres Skuldre. Glæden var almindelig; og det fornøiede de før saa seiersælle Danske, engang igien at see et fremmed Folk ydmyge sig for dem, og hylde dem. I alle Hielmene var Egeløv, og Kongsgaardens Port havde Egnens Piger og Ungkarle prydet med Blomster, uagtet Hroar havde frabedet sig det.

Da Herolden kom i Hallen, og stod for Kongen, neiede han sig ærbødigt med Hænderne over Brystet paa vendisk Viis. Tienerne satte Sækken for ham, og han sagde: »Ædle Herre Konge! jeg kom-

»mer her fra Kong Skalk i Venden, som eders Bro-
»der, den store Helt Konning Helge, har overvundet
»og giort skatskyldig. Han har rakt mig Skatten
»med egen Haand. I seer, Sækken er forseglet med
»hans Ring. Hvad der er i, veed jeg ikke; men om
»det er lidet eller meget, saa lover mig her i Folkets
»Nærværelse Fred og frit Leide! Thi jeg er kun
»et Bud, og har lige saa liden Del i min Konges
»Gavmildhed, som i hans Gnidskhed, hvis den skulde
»findes.« Hroar svarede: »En Herold er en hellig
»Mand.« Med disse Ord aabnede han Sækken; men hvor stor var hans Forundring og Fortrydelse, da han fandt den fuld af lutter døde Krager, Ravne og smaae Hunde! Paa et Stykke Jern stode følgende Runer:

Skat følger Seiren
Fra slagne Slaver;
Men Hroar frygtes
Af rædde Ravne.
Hans Hær kan hyle,
Som hæse Hunde;
Men kort er Kampen
Mod bange Krager.

De rasende Bersærker vilde strax ihielslaaet Herolden, og Hroar kunde kun redde ham ved at tage ham op i Høisædet, og bedække ham med sit eget Legeme. »Saa sandt Guderne leve,« raabte han, »før
»skulle I myrde eders egen Konge, før I skulle over-
»træde Giesteretten. Hvi fnyse I mod ham? Paa
»Skalk maae vi hevne os, men ikke paa hans Trælle.

»I have jo længe ønsket Krig. Her gives der en »Leilighed, som kaldet. Velan! lader os tugte Ven- »dernes Kaadhed som Mænd, men ikke selv være »kaade som Ulve.«

Med Kongen istemte alle ærlige Kæmper. — »Han har egentlig fornærmet mig,« sagde Hroar, »og jeg vil hevne min Ære.« Med disse Ord aftrak han sin Handske, og kastede den. Men den bolde Reigin greb den i Luften, inden den faldt, da han mærkede Kongens Hensigt; og i Følelsen af at Hroar i dette Øieblik var tvungen til at vove Alt, og at opoffre de velgiørende Følger af et heelt fredeligt Liv for et Øieblik, raabte han: »Tillad mig at tale, Herre »Konge! Du har for faa Dage siden giort mig til »din Krigsøverste. Ved slige Leiligheder pleier altid »Kæmpen at sværge Kongen et Løfte. Tilgiv, at jeg »saalænge har opsat det; og tag til Takke med, at »det skeer først nu! Dette mit Løfte er da, at jeg »vil hevne dig paa den hovmodige Kong Skalk.« — »Nei, Reigin!« svarede Hroar, »denne Forsmædelse »vedkommer mig selv alt for meget . . .« — »Til »at du selv skulde nedlade dig til Hevn,« blev Reigin ved. »Kongen er sit Folks Fader og Beskytter; »men Folket er igien hans Børn. Vil du negte Søn- »nen den Glæde, at tugte Nidingen, som har for- »nærmet hans Fader? Vi vide dig rede til at op- »offre Liv og Blod for dit Lands Vel, bør vi ikke »være rede til et lige Offer for vor Konges Ære? »Just fordi det er din Sag, skal du ikke gaae med; »men vi skulle giøre det, og saa sandt Thor lever, »Uslingen skal fortryde, at han haanede Skioldungen.«

Denne Reigins kraftige Tale besiælede Hver. Naar en fremmed Fiende kommer, er den huuslige Kiv glemt. I dette Øieblik var Hroars Sag alle Danskes, og den ædle Heftighed, der havde viist sig hos ham, til med Livsfare at beskytte Herolden, til at giøre Krigsløfte og gaae i Spidsen af sin Hær, uagtet han var fredsæl, vandt ham alle Hierter. Hroars Navn og Ønsket om hans Held blev for første Gang udraabt i Hallen med eenstemmigt Vaabenbrag. Herolden blev bragt til sit Skib under selve Bersærkernes Bedækning; og nogle Dage derefter indskibede sig alt Reigin med fire tusind Kæmper og endeel Almuesmænd, og gik med en stor Flaade Knorrer og Kogger i Østersøen, for at tugte den Hovmodige.

Da Kæmperne vare bortseilede, og Hroar var ene hiemme, kunde hverken Vaulundur, Yrsa eller Hrane trøste og adsprede ham. En stille Kummer nagede ham, som han ikke vilde giøre sig selv Rede for. For at fordrive Grillerne, giorde han hyppige Morgen- og Aften-Vandringer paa Roeslyng, en stor Mark uden for Roskilde. Dette forekom Mange selsomt, da han ellers ikke pleiede at giøre sig saa stærk Bevægelse, men lod sig for det meste nøie med at vandre langsomt i Skovens Buegange. Nu gik han meget lange Veie, og agtede hverken Middagsheden eller Nattekulden. En Dag, da han havde tumlet meget om, og var træt, satte han sig i Skyggen ved en yndig kratbevoxet Bakke midt paa Roeslyng. Han saae sig først om, for at være vis paa at han var ene, derpaa hævede han sin Røst, og gav sin Bedrøvelse Luft i følgende Ord:

»Det er Sommeraften. Kølig og mild er Luften,
»og Maanen skinner giennem den grønne Slaaentorn.
»Men her sad du, vældige Stærkodder! for tyve Vin-
»tre siden, og ventede Angantyr og hans Brødre. Da
»var det Frost. Sneen laae fodtyk over Marken, var
»sammenføget her ved Bakken, og dækkede i tunge
»Lag den sorte Torn. Men du agtede det ringe, ka-
»stede din Kaabe paa Hækken, aabnede din Særk,
»lod Sneen fyge paa dit lodne Bryst, og ventede ro-
»lig dine ni Fiender, hvilke du alle sendte til Odin.
»Og da Indvoldene hang dig ud af Livet, lod du
»Bugen sammenbinde med Vidier, kiørte hiem, og
»lod dig helbrede af en Bonde, efter at have for-
»smaaet den tre Gange før, af en Træl, af en Foged,
»af en Qvinde, tilbudne Hielp. Hvad vilde du sige,
»hvis du kiendte Hroar? Vilde du ikke behandle
»ham, som Ingil, Vaulundur, som Fengo? Vilde du
»ikke foragte Kongens Idræt, og bebreide ham, at
»han ei bedre forstod at bruge Sværdet? — Nei,
»det vilde du ikke; thi du var ei blot en Helt, men
»en forstandig, skikkelig Mand, som agtede Kunst og
»Flid. Heller ikke vilde du med Rette klage over
»Hroars Vellevnet; thi han er sparsom og tarvelig,
»uden at være gnidsk og madgierrig. — Men — det
»er dog en kummerlig Ting, ei at være Helt. En
»Konge bør være det. — Og hvorfor? Har jeg ikke
»mine Kæmper? mine Jarler? Er Odin ei en større
»Gud, end Thor? Er ei han den fornemste, fordi
»han er den Vise, og staaer ei den stærke Thor un-
»der ham? — Men derfor agter ei heller Folket
»ham, som Thor. Denne er dog altid deres kiæreste

»Gud, skiøndt Offergoderne paastaae, at Odin bør være »det. — Og du isnede, Hroar! du isnede, da du »læste Vendens Spot; og kun Følelsen af din Vær- »dighed overvandt din Frygt. Og da Reigin hindrede »din Ed — følte du dig en Steen lettet fra dit »Hierte. Din Paastand om at ville kæmpe var kun »Skrømt, fordi du haabede Modsigelse. Ha, Hroar! »du, som elsker Ærligheden over Alt! var det dog »muligt, at Frygten kunde tvinge dig til Forstillelse? »Hvis Æren virkelig er bedre, end Ærligheden, hvi »hylder du da ikke een Gang for alle det Bedste?«

Den bedrøvede Konge stirrede hen for sig; Maanen smiilte venligt til ham giennem Slaaentornen, en sagte Vind bevægede den, og den rystede sine Blomsterblade ned over Kongen. Hroar troede heri at spore et Vink fra Guderne; han stod styrket og kraftig op, og sagde: »Held den, der kan Alt! Have de »Noget forud for dig, saa har du Noget forud for »dem. Ingen viis Mand sørger over de Fortrin, han »ikke har. Det er Forfængeligheden, som kæmper i »din Barm. Bort med den! Vær atter den, du »var! Og føler du dig ydmyget, saa lad det trøste »dig, at intet Menneske nogentid ganske undgik Yd- »mygelsen for sig selv og for Eftertankens Domstol! »— Stærkodder grundede dog intet Roskilde, byggede »ingen Skibe, sørgede ikke for Landets Tarv, og »Hroars Hierte har aldrig Samvittighedens Svartalfer »plaget med Nag og ængstelig Uro.« Med disse Ord reiste Kongen sig, og gik munter hiem, fuldkommen trøstet.

OTTENDE CAPITEL.

Om Hrane.

Hranes Glæde over Kongens Gave og den Venlighed, han havde viist ham, var ubeskrivelig; men han blev selv hver Dag mere nedslaaet, og denne Tungsind havde en dyb Grund. Han mærkede nemlig hver Dag tydeligere, at han elskede Yrsa. I et selsomt Lune pleiede han tidt at spotte sin egen Tilstand, heri fandt han en Trøst, og denne tungsindige Spøg var det Eneste, der var bleven tilbage af hans forrige Lystighed. I en saadan Stemning sad han engang alene i Skoven ved Kilden, og sang:

Før smelted mig hver Foraarsbæk,
Som risled bag sin Brombærhæk
Paa disse stille Steder.
Nu smelter mig den Taare kun,
Som hendes Øie græder;
Nu er min Siæl kun der, hvor hun
Paa Alfefoden træder.

Før, hvor jeg gik, og hvor jeg saae,
Var Freias Himmel lige blaa,
Og hvælved kiærligt oven.
Men da jeg hendes Øine saae,
Da sortned det i Skoven;
Nu Luften sørgelig og graa
Kun speiler sig i Voven.

Naar Hyrden sang til Friggas Lov,
Og frisk hun aabned grøn sin Skov
For Dalenes Hyrdinder,
Fandt overalt jeg Roser groe.
Nu ingen der jeg finder:
Nu kiender ene jeg de to,
Som staae paa hendes Kinder.

Bevæged sig den brune Hiort,
Og kneiste stolt, og iilte bort,
Jeg tabte ikke Modet,
Forfulgte den med Buens Piil,
Saa snar, saa vingefodet.
Nu har et blysomt Qvindesmiil
Mig saaret selv til Blodet.

Gik jeg i Høstens gule Ax,
Da svulmed høit mit Hierte strax
For Freir, som Jorden trøster,
Som gyldenmodner grønne Vaar.
Nu han mig ei forlyster;
Nu seer jeg kun de lyse Haar
Paa Gudens ranke Søster.

Sang Fuglen i et natligt Læ,
Jeg nærmed mig det mørke Træ —
O, søde Nattergale!
Hvad kunde da bag Løvets Hang
Min stille Glæde male?
Men, ak! hvad er nu Fuglens Sang,
Naar hendes Læbér tale?

Selv Vintren friske Morgensnee
Mig lader nu forgieves see;
Det kan mig ei fornøie.
Med Blomstersneen Somrens Diis
Har blændet nu mit Øie:
Varm Snee, og dog saa kold som Iis
Med sine Liliehøie.

Før eied jeg den hele Jord;
Nu er den ikke nær saa stor,
Den Magt, som mig har bundet.
Een Skiønhed er af alle skabt;
Naturen er forsvundet.
Jeg har den hele Skabning tabt,
Og Intet har jeg vundet.

Svart er den ædle Friheds Tab,
Dog vil jeg ei mit Fangenskab
For Hermods Vinger bytte.
Forvandlet til en Bonde from
Er nu den raske Skytte;
Men Gimles bedste Eiendom
Han vogter i sin Hytte.

Min Eiendom er Tanken om
Hvad aldrig blier min Eiendom;
Den skal jeg ikke miste.
Dybt staaer dit Billed i mit Bryst,
Det første og det sidste;
Og det skal være Hiertets Trøst,
Om Hiertet end maa briste.

Han havde neppe siunget denne Vise, før et Par silkebløde Hænder holdt ham for Øinene. Hrane greb dem, og da han saae de hvide Fingre, trykte han dem med Heftighed til sine Læber, i den Tanke at det var Yrsas. Men hvor forbauset blev han ikke, da han saae Skulde! Hendes Kinder glødede, og hendes sorte Øine brændte. »Stakkels Skiald!« sagde hun med bævende Stemme, men med paataget Lystighed, »elsker du ulykkeligt? Eller er det kun Ind»bildning, som Folk af dit Haandværk altid ere fulde »af?« — »Tilgiv ædle Fyrstinde . . .« stammede Hrane. — »Jeg tilgiver dig gierne,« sagde Skulde. »Din Forlegenhed klæder dig godt. Og Visen beha»gede mig ogsaa, skiøndt jeg meget vel veed, den »ikke var til mig. Men det gaaer mig, som dig: jeg »ynder den, jeg forsmaaes af.« Hranes Forvirring blev ved disse Ord endnu større, han vidste ikke, hvad han skulde svare, og trykkede i denne Tilstand hendes Haand, som hun havde lagt i hans. — »Op»rigtig talt,« sagde Skulde, og stirrede paa ham med et elskovdrukkent Blik, »jeg har Medlidenhed med »dig. Er det af Beskedenhed, at du foretrækker det »udsprungne Bæger for Rosenknoppen, de kolde Taa»rer for den livsalige Lue, dorsk Ligegyldighed for »heftig Hengivenhed, Iistappen for Solstraalen?« Med disse Ord rakte hun ham atter sin Haand, som han ikke modtog, men stirrede misfornøiet hen for sig; og da Yrsa i det samme kom langt borte mellem Træerne, sprang han op, og raabte: »Ak, Yrsa!« — »Er hun der?« spurgte Skulde, og hendes Kinder blussede dobbelt saa stærkt, men ei med Elskovens,

men med Vredens dunklere Rose. »Sukker du nu! »Svulmer dit stakkels Bryst? Daarlige Svend! Bragi »Bænkepryder! bundet i en Haarloks askegraae Læn- »ker! du fortiener ingen ung og deilig Piges Venlig- »hed. Hvad jeg har sagt, er kun skeet, for at lokke »Hemmeligheden ud af dig. Tag dig i Agt, at du »ikke herefter sukker for høit og for ofte!« Med disse Ord forlod hun ham, opslog en høi Skoggerlatter, og løb ind mellem Træerne.

Yrsa spurgte Hrane, hvad dette havde at betyde. Hun havde seet langtfra, hvorledes Skulde havde holdt sine Hænder for hans Øine, og hvordan han ivrigt havde kysset dem. Det var ham alt for smerteligt, at Yrsa skulde troe, han elskede Skulde, og denne Tanke afpressede ham, hvad der maaskee ellers ikke i flere Aar var kommet over hans Læber. Han fortalte Fyrstinden, hvad der var skeet, og sang hende den hele Vise for. Yrsa hørte den, og rødmede under- tiden; men da han havde endt, tørrede hun hurtig en Taare af sit Øie, og sagde i en munter Tone: »Elskov, gode Hrane! er en Alf; men om det er en »Lysalf, eller en Svartalf, bliver et stort Spørgsmaal. »Han er sammensat af Maanskin og Tusmørke, han »giør oftere ulykkelig, end lykkelig. Om den Ræd- »sel og Gru, han har foraarsaget mig, vil vi ikke tale. »Freia har lovet mig Moderglæden; og man siger, »denne Lyksalighed opveier alle Gienvordigheder. Men »ogsaa i sine stillere, mildere Virkninger er han tidt »en skadelig Trold, som tilintetgiør mangt et helligt »fortroligt Forhold. Derfor holder jeg mig til det »blidere, stadigere Venskab. Dette skal jeg altid

»uskrømtet have for dig, og mere for dig, end for »de fleste Andre. Der kommer vel den Dag, at jeg »ogsaa kan lykønske dig til en elskværdig Brud.« — »Den Dag kommer aldrig,« raabte Hrane, greb Fyrstindens Haand, trykkede den til sine Læber, og gik hurtig bort. Yrsa stirrede efter ham. Da hun ikke kunde øine ham meer, lagde hun Haanden paa sit Hierte, sukkede, og sagde: »Hvad har jeg sagt? Jeg »tør aldrig see ham ene meer.«

NIENDE CAPITEL.

Hrane fortæller en Saga i Kongshallen.

Det varede nogle Aftener, inden man samledes i Hallen igien, thi først adskilte Hroars Bedrøvelse, siden Yrsas og Hranes Forlegenhed Vennerne. Endelig lod Kongen Yrsa, Skulde, Vaulundur og hans Søn Vidrik, Hrane og flere Mænd sammenkalde til et Aftengilde. Yrsa havde han bedet at formaae Hrane til at synge nogle Sange. — »Hvad kan det hielpe, jeg »synger?« sagde Hrane med et venligt Smiil. — »Det »vil opmuntre Kongen,« sagde hun. »Den forestaa»ende Krig har giort et mørkt Indtryk paa ham. Han »trænger til Trøst, til at styrkes i sin Overbeviisning »om at det er bedre, at være fredsæl, end seiersæl.« — »Alt, hvad jeg sang, vilde neppe giøre ham ly»stigere,« svarede Hrane. — »Nu, saa fortæl os en

»Saga!« sagde Yrsa; »af dem veed du dog saa mange. »En Saga, som kan passe for Hroars Tilstand!« — »Og for min,« tænkte Hrane. »Vel, Yrsa! jeg skal »fortælle en Saga, siden du beder mig derom, og Hroar »ønsker det.«

Om Aftenen vare Alle samlede i den luftige Svale i Kongens eget Lysthuus, hvor han pleiede at opholde sig, naar han havde udsøgte Giester. Der blev spiist og drukket uden synderlig megen Tale. Da Bordene vare borttagne, satte Hrane sig strax til at fortælle. Yrsa sad ved Siden af ham, og kniplede Fiskergarn, hvilket endnu var hendes kiæreste Syssel. Paa den anden Side sad Skulde, hun tog sig Intet for, men støttede sin Arm til Bordet, betragtede den selv, hvor rund og hvid den var, legede med Fingrene i sine Lokker, og saae omkring paa Kæmperne, for at erfare, om de havde lagt Mærke til, hvor smukt de hvide Hænder afstak til de sorte Haar. Dette havde Vidrik Vaulundursøn, en smuk ung Kæmpe med gule Haar og røde Kinder; og neppe saae Skulde det, før hun vexlede Øiekast med ham, og fik ham reent til at vende Opmærksomheden fra Fortællingen. Vaulundur selv derimod lagde begge sine Arme paa Bordet, og lyttede meget opmærksomt, før Hrane endnu havde begyndt; thi han var, som alle Smedde, lidt tunghør, og som alle Haandværksfolk, gad han gierne høre Eventyr.

»Ædle Herre Konge,« begyndte Hrane nu, opmuntret af den stærke Miød og af Yrsas Nærhed, »gode Kæmper, og forstandige Fruer! saa vil jeg da »med eders Tykke fortælle om Erik og Roller, som

»levede under Frode den Fredegode, og hvem der »er hændet heel mærkelige Ting. Skulde Eet og »Andet i min Fortælling forekomme eder utroligt, ja »vel endogsaa urigtigt, da maa jeg bede eder glemme, »hvad I før have hørt, og fæste Lid til mine Ord. »Thi Skialden har altid Ret, naar det gielder om at »more Sindet, underholde Tanken og røre Siælen. »Dog, Eriks Eventyr ere bekiendte nok; om dem »have I vel allerede selv hørt endeel. Rollers der- »imod ere skiulte i Mørke, og det er kun ved en »lykkelig Hændelse, jeg har opdaget dem. Mange »have paastaaet, at han levede i Rolighed her i Lan- »det, og var gift med Kongens forskudte Hustru »Hanunda; men af min Beretning ville I see, hvor »falsk dette Rygte er, som saameget Andet i de »gamle Sager.«

Kongen smiilte, og sagde: »Det er sandt, Hrane! »det er af Skialdene, man skal have Sandheden at »vide.« Yrsa stirrede venlig og nysgierrig op fra sit Arbeide, og saae paa Fortælleren. Skulde gned sine Negle med Fingerenderne, satte sig igien i den første Stilling, og saae paa Vidrik; da begyndte Hrane at fortælle

»Eriks og Rollers Saga.

»Det er bekiendt, at i Frode Fredegodes Tid raadte »Gøthar over Agde i Norge. Mellem denne Konges »Kæmper var Regnar den bedste. Gøthar holdt en »Vinter Juul paa sin Gaard; der var mange Jarler, »Herser og Bønder budne, blandt dem Regnar. Han »havde to Sønner med sin Hustru Krage. Den ældste,

»Erik, var føer og stærk, forvoven og af et stolt »Hierte. Roller, den yngre, var blid og vennesalig, »og derfor Moderen kiærest. Nu hændte det sig »Juleaften, at Roller tog sin Bue, og gik ud paa »Jagt. Erik blev hiemme, for at tætte Huset med »Mos mellem Biælkerne, da det var streng Vinter, »og Moderen frøs. Da Roller havde giort godt Bytte, »og vilde gaae hiem, hørte han en Gispen i Krattet, »som af et Menneske, der droges med Døden. Han »gik hen, hvor Lyden kom fra, og traf en gammel »Qvinde nedsiunken i Isen paa en Mose, som hun »vilde gaaet over. Roller trak hende op, lod hende »staae paa Benene, og bad hende følge med hiem; »der skulde hun faae tørre Klæder, varm Stue og »en god Nadver. Den Gamle blev herover heel glad; »men da hun af Mathed ikke kunde gaae, tog Rol- »ler hende paa Ryggen, og bar hende til sin Faders »Gaard, hvor han dog ikke kom, før det var bæl- »mørkt, og Stiernerne blinkte.

»Erik stod just og tættede Væggen, da Roller »traadte ind i Stuen med den gamle Qvinde paa »Ryggen. Hiin meente, det var Vildt, og roste Bro- »deren for det store Dyr, han bragte. Men Roller »svarede leende: »»Tammere Vildt gaaer ikke i Nor- »riges Skove,«« satte Kiærlingen paa Gulvet, og for- »talte, hvad hændt var. Da Erik saae, han havde »taget feil, i det han havde holdt den gamle Qvinde »for en lækker og velsmagende Vildbrad, blev han »fortrydelig, og sagde: »»Vel kunde Vedet af alle »Norriges Skove behøves, for at gøre en eneste »Mundfuld mør af denne Steg.«« Roller lod hende

»sætte sig ved Ilden, for at tøe op; selv gik han »ud med sin Broder, for at hente, hvad skudt var. »Da Qvinden var alene med Krage, fortalte hun, at »hun var en Troldkone, hedde Hartgrepe, og at hun »til Giengield for Rollers Godhed imod hende vilde »giøre ham til den kløgtigste Mand. Hermed var »Krage tilfreds. Gik da Hartgrepe ud i Skoven igien, »og hentede tre Hugorme, hvoraf de to vare sorte, »men den tredie graa- og hvidspættet. Derpaa gik »hun i Stegerset, og satte en grem Kiedel med »Velling paa Ilden. De trende Orme hængte hun i »Skorstenen, saa at de dryppede deres Gift i Kiede- »len, medens hun sang et Hexeriim. Da den under- »lige Mad var færdig, bar hun den ind i Stuen for »Brødrene, men saa, at det Sorte vendte hen imod »Roller, og det Blege mod Erik. Da de havde søbet »noget sammen, mærkede Erik vel det Sortes Kraft; »medens Roller sad i Tanker, som han ofte pleiede, »satte derfor Sleben ned i Vellingen, og sagde: »»Saaledes dreier et Skib sig i Havsnød, omtumlet »af Storm og Bølger.«« Da Hartgrepe saae, at hun »Intet havde udrettet til Rollers Fordeel, men at »Erik havde faaet alt det Sorte paa sin Side, blev »hun vred, stod op, og gik bort, uden at tage Afsked. »Fra den Tid af mene Mange at Erik har faaet sin »Kløgt; af det Indfald med at dreie Vellingen skulde »man troe, han havde den i Forveien.

»Næste Vaar havde dog nær hans Forvovenhed »kostet ham Livet. Hans Faders Gaard laae ved Havet. »Da han nu en Morgen sad i sin Fiskerbaad, stir- »rende hen ad Havfladens vaade Ild, hvor det mo-

»rede ham at lade sig sqvulpe af Bølgerne, drev »Strømmen ham langt ud paa Havet. Erik blegnede »ikke. »»Har Guderne bestemt, at jeg skal ende mit »unge Liv paa Skibenes vaade Vei,«« sagde han, »»saa maa jeg hilse dem i Valhal med en frimodig »Mine.«« Da han mærkede, det var forgieves, at »bruge Aarerne, kastede han dem i Baaden. Til »Lykke havde han Levnetsmidler med; thi han plei- »ede ofte at tilbringe hele Dage paa Søen med at »fiske, naar han var kied af Jagten. Uveiret tog til, »Bølgerne truede hvert Øieblik med at sluge ham; »men han holdt, som sædvanlig, sine tre Dagsmaal- »tider, tømte sit Bæger, og sang: »»Hæver eder høit, »ryster de krusede Lokker, blotter de fulde Bryster »og Skuldre, I Rans hvide Døttre! og hæver Kæm- »pen til Valhal, Kæmpen, som smiler i Døden.«« »Da Natten faldt paa, lagde han sig ned i Baaden, »og sov. Næste Morgen kunde han endnu ikke see »Land; men da han mærkede, det luftede, heisede »han Seil, og lod Vinden raade. Den bragte ham »pilesnart forbi nogle Smaaøer, som han ikke kiendte »heller ikke kunde han naae dem. Det blev atter »Nat. Erik sov under sit Dyreskind. Da han vaag- »nede, stod Baaden i en lille Vig. Himlen var blaa, »Stormen havde lagt sig; paa begge Sider vare nys- »udsprungne skyggefulde Lunde. For at udspeide; »Stedet, steg han op i en høi Eeg; thi han kiendte »vel hele den sydvestlige norske Kyst. Men hvor »forundret blev han, da han hverken øinede Klipper »eller Graner, men kun lutter Ege, Bøge, Smaabakker »og Dale, omringede af Havet! Græsset var fuldt af

»Blomster; thi det var den skiønneste Aarstid. Fug-
»lene sang, og adskillige Bække skyllede ud fra Sko-
»ven. I Vigens Munding sendte Havet dem sine
»Bølger i Møde; der kyssedes de, og sladdrede sam-
»men nogle Øieblik, inden de fulgtes ud paa Dybet.
»Erik steg ned igien, og da han var træt, thi hans
»Søvn havde den sidste Nat været temmelig urolig,
»lagde han sig til Hvile i Græsset, efter at have
»fortæret Levningen af sit Forraad.

»Da han vaagnede, og opslog sine Øine, stod der
»en deilig Mø for ham, blaaøiet, lyshaaret, rank som
»en Lilievand, blomstrende som en Rose. Det gyldne
»Livstykke spændte sig glat om den smekkre Midie,
»men skilte sig opad med Snørelænken for den fulde
»Barm. Hendes Haar var kæmt glat tilbage, og sno-
»ede sig over Issen i en Knude. Hendes Ærmer
»vare korte med smaae Knapper, og lode de trin-
»deste hvide Arme til Syne; de sølvspændte Skoe
»sluttede pænt om den spæde Fod.«

»Kort sagt,« faldt Skulde Hrane levende i Talen:
»en Yrsa op ad Dage!« — »Forstyr ham ikke, min
»Søster!« sagde Kongen alvorlig. »Dragten er uvæ-
»sentlig, og i saa Henseende holder Hrane sig til
»hvad han nærmest har for Øine.«

»Jeg sidder heller ikke mange Dagsreiser borte,«
sagde Skulde. »Men det er det samme. Videre!«

»Denne skiønne Pige,« vedblev Hrane med nogen
Forvirring, hvoraf han dog strax fattede sig, »blev
»opmærksom, da hun kom forbi den slumrende
»Kæmpe; thi paa hans Klædedragt saae hun, at han
»var fremmed. Erik var fager, og hun stod og stir-

»rede paa ham, da han vaagnede. Han sprang for-
»færdet op, thi han troede at skue Freia. — »»Hvem
»er du?«« spurgte hun; »»hvorledes kommer du
»her? Af din Klædedragt seer jeg, at du er ingen
»Dansk.«« — »»Altsaa er jeg i Danmark?«« raabte
»Erik forundret, og saae sig nysgierrig om. — »»I
»Herthas Skove, ikke langt fra Leire, Kong Frodes
»Gaard. Vidste du ikke det?«« — Erik viste hende
»sin Baad i Vigen, sagde hende sit Navn, og fortalte
»sit Eventyr. Derpaa yttrede han stor Lyst til at
»gaae op paa Kongsgaarden, for at see al den Her-
»lighed, og hilse paa Kongen. Tillige spurgte han
»meget ivrig, hvem hun var, og traadte tilbage med
»Ærbødighed, da han hørte, at hun var Gunvar selv,
»Frodes Søster. Gunvar raadte ham fra at gaae til
»Kongsgaarden; hun frygtede for Eriks Liv, og dette
»var intet Under.

»Da Fridleif, Frodes Fader, var død, var han
»kun sex Aar gammel. Vestmar og Kolle havde i
»hans Mindreaarighed tilranet sig Magten. Vestmar
»havde tolv Sønner, Kolle tre. I deres Selskab blev
»Frode forført, thi med Tapperhed forbandt de den
»vildeste Grumhed. Tilstanden i Leire var afskyelig,
»Giesteretten, der ellers saa ubrødelig holdtes over
»af vore Fædre, blev traadt under Fødder. Guderne
»vare foragtede, deres Huse nedrevne; man bortjog
»Almuen, naar den vilde bede. Vestmar og Kolle
»vare dødelige Fiender, og Sønnerne havde arvet
»Fædrenes Had. Vestmars Slægt, som den talrigste,
»var og den stærkeste; hans ældste Søn Grib havde
»aldeles vundet Kongens Tillid. Disse Kæmpers Ud-

»svævelser gik saa vidt, at ingen Qvinde eller Mø »var sikker for dem; selv Gunvar levede afsides i »sit Buur, bevogtet af en Flok ældre retskafne Hird-»mænd.

»»Tak Guderne,«» sagde Gunvar, da hun havde »underrettet ham om Alt, »»at de to Gange paa en »forunderlig Maade have beskyttet dit Liv, først ved »at føre din Baad giennem Kattegattets farlige Skiær, »og nu ved at skaffe dig ligesaa hurtig uskadt til »dit Hiem uden at lade dig falde i Vildmændenes »Hænder. Skialm, en Kiøbmand, der handler med »Pelsværk og Jern, ligger ikke langt herfra, og gaaer »om faa Dage til Norge. Skiul dig i Skoven! En »af mine Kæmper skal bede ham tage dig med.«« — »»Skal jeg stiæle mig bort?«« spurgte Erik rødmende. »»Der er ikke Andet for,«« svarede Gunvar, »»naar »du ikke daarlig vil opoffre dig.««

»Denne og de følgende Middage spiste Erik i et »Lysthuus med Gunvar og en af hendes troe Terner. »Han sad lige overfor, og modtog, hvad hun fore-»lagde ham med sine hvide Hænder; men han kunde »næsten Intet nyde. Desbedre kunde han see. Deres »Øine mødtes ofte, da blussede de, og slog dem ned »igien. Da Skipperen kom for at hente ham, sagde »Erik til Gunvar: »»Jeg fandt Ro paa Havet, for at »miste den paa Landet. Jeg undgik Braddøden paa »Bølgerne, for at døe af Længsel paa den norske »Klippe. Men jeg kommer igien for at see dig, eie »dig, eller døe.«« Gunvar gav ham en lille Pakke »med, som han ikke maatte aabne, før paa hiin »Side Hlesø. Da han aabnede Linet, fandt han en

»Lok deri af hendes Haar. Nu vidste han, hvad »han turde haabe, og tænkte kun paa at komme til »Danmark igien.

»Erik omfavnede sine Forældre, som troede, han »var druknet, og sadde og begræd ham i Tusmørket; »derpaa søgte han Roller paa Næsset ude ved den »høie Gran. Han fandt Skialden ved Harpen, stir- »rende mod Aftenrøden. »»Varme Sol!«« sang han, »»din Straale vækker Alt til Liv og Glæde; men »Eriks Liv og Rollers Glæde fremkalder du ei. Dagens »Øie, som skuer saa vidt ud over Verden! viis mig »min Broder. Stille! Bølgerne risle mod Klippen. »Hvad fortælle de? Vi have vugget ham i den lange »Søvn, sige de; og nu skylle vi koldt hen over hans »Liig . . .«« Her qvalte Smerten Rollers Stemme, »og Erik giorde en stærk Bevægelse i Busken. — »»Var det din Aand, Erik!«« raabte Roller, »»som »»giennembævede Løvet?«« — »»Nei, det var mig »selv,«« sagde Erik leende, og omfavnede ham. Da »blev der en Glæde. Roller savnede Intet, thi han »havde sin Erik; men han mærkede snart, hvad Erik »savnede.

»Nu vil jeg ikke opholde eder, ædle Herre Konge »og skiønne Qvinder!« vedblev Hrane, »med vidt- »løftig at fortælle Eriks Bedrifter; hvorledes Kong »Gøthar, efter at hans Flaade var slagen af Odde, »gav Erik Skibet Skrother, med hvilket han seilede »til Danmark, og borede alle Oddes Skibe i Grund. »Jeg vil kun berette, at da Erik efter vel forrettet »Sag laae under Hlesø for at hvile ud, inden han »gik tilbage til Norge, fik han stor Lyst til at see

»Gunvar igien, og besluttede derfor i en maanelys »Nat at besøge hende ved hendes Buur i Leireskoven. »Han sagde derfor til sin Broder: »»Mig forlænges at »vide, om Gunvar er mig tro, og om hun tænker »paa mig. Ogsaa vilde jeg gierne see hende igien. »Vil du følge mig?«« Roller var strax villig. De »satte Baaden ud, og landede lykkeligt i den lille »Vig, uden at bemærkes. Erik sagde til Roller: »»Snig dig hen til hendes Jomfrubuur! Seer dig en »af Kæmperne, da siig, at du er Sigbert, og vil »hilse paa din Søster Ragnhild! Dette er Gunvars »Terne. Kommer hun, da meld Erik fra Rennesø, »saa vil Gunvar snart vise sig, hvis hun ellers min- »des endnu, hvad hun gav mig. Naar du da staaer »for Gunvar, da meld hende min Død, og at du »kommer for at bringe Lokken tilbage! Hører hun »det ligegyldigt, og tager rolig derimod, da vide vi, »hvad vi kunne vente, og seile hiem igien, thi da er »hun ikke værd, hvad jeg vil vove for hendes Skyld. »Men bedrøves hun, og græder, da træder jeg frem »af Busken, og saa skal snart Sorgen vende sig »til Glæde.««

»Roller lovede at udføre Broderens Ærinde, og »gik med Haarlokken. Da han kom til Buret, raabte »den gamle Kæmpe, som gik frem og tilbage i Maan- »skinnet med sin blinkende Hellebarde: »»Hvem »der?»» Roller svarede, som Erik havde sagt ham. »Ragnhild kom, og neppe havde han nævnet Erik »fra Rennesø, før hun fløi ind, og hentede Gunvar; »og neppe havde Gunvar aabnet Døren, og seet Rol- »ler i Almeskyggen, før hun fløi ham i Møde, om-

»favnede ham, og trykte et Kys paa hans Læber, »thi Roller lignede sin Broder, hun meente, det var »ham, og vilde nu forekomme al Forlegenhed ved »at hilse ham som Beiler, hvorfor hun ansaae ham »fra det Øieblik af, hun havde givet ham sin Haar- »lok. Rollers Bestyrtelse var ikke liden, og havde »han ikke været Broderen saa tro, som han var, »havde det ikke været ham ukiært, at trykkes i saa »deilige Arme; men nu giorde det ham heel bange, »og han raabte: »»Du tager feil, Kongedatter! Jeg »er ikke Erik, men Roller, hans Broder.«« Gunvars »Undseelse var stor; men hendes Sorg blev større, »da Roller rakte hende Haarlokken, og forkyndte »Broderens Død. Roller spurgte, om hun trofast »havde elsket ham, og hun svarede grædende: »»Kort »var mit Kiendskab til Erik; men det saae jeg vel, »at han saa langt overgik alle Ungersvende, som »Guldet overgaaer Jernet, Løget alle andre Urter, og »Hiorten alle andre Dyr.«« Da Erik hørte det, »kunde han ikke skiule sig længer, men kom »frem til Gunvars store Glæde. Hun bebreidede »ham, at han havde forskrækket hende. Men Erik »saae paa Roller, og sagde leende: »»Det fik jeg »betalt.«« Som sandt var; men det havde været »bedre for Roller, at det ikke var skeet.

»Nu blev det aftalt, at Erik skulde besøge Kong »Frode i Høst med flere Skibe, naar han havde »bragt Gøthar Efterretning om det lykkelige Udfald. »Men det varede noget, inden han fik Saadant bragt »til Veie, saa at han først kom igien, da Vinteren »var indtruffet. Maaskee havde han med Villie ma-

»get det saa, for at kunne fryse inde hos sin Beile, »og tilbringe Julen i Leire. Han bad strax om Til- »ladelse at gieste Kongen, og fik den paa de sæd- »vanlige Vilkaar. Den gamle Gotvare, Vestmars »Hustru, var berømt for sin Snildhed og Kløgt. Naar »der kom Nogen, for at besøge Kongen, maatte de »først løse de Gaader, hun forelagde dem. Kunde »de ikke det, maatte de enten betale en stor Sum »Guld, eller bøde med Livet. Roller raadte Erik »derfra, siden de intet Guld havde; men Erik sagde »spøgende: »»Da maatte jeg slet have søbet Hart- »grepes Velling, hvis jeg ikke kunde løse Gotvares »Gaader.«« Dermed nærmede han sig Stranden, »hvor hun stod med sin Krykke, og ventede ham, »omringet af de tolv Sønner med dragne Sværd. Da »hun havde hostet og rømmet sig, spurgte hun:

»Hvad er rundere, end et Hiul?
»Hvor holdes den feireste Juul.
»Hvad er hvidere, end en Svane?
»Hvad er sortere, end en Trane?
»Hvilken Bro er skiønnest,
»Og hvad er i Skoven grønnest?

»Hertil svarede Erik leendē, uden at betænke sig:

»Solen er rundere, end et Hiul.
»I Valhal holdes den feireste Juul.
»Sneen er hvidere, end en Svane,
»Lumskheden sortere, end en Trane.
»Regnbuens Bro er skiønnest.
»Galden i gammel Hex er grønnest.

»Skiøndt disse Svar ikke alle vare efter Gotvares »Sind, maatte hun dog lade sig nøie dermed. Da »Grib mærkede, at Erik havde overvundet hans Moder »i Ordkamp, tænkte han at skade ham med Hexeri. »Vestmars Sønner havde slagtet en Hest, og sat Ho- »vedet med udspilet Mund paa en Stage. Saaledes »kom de nu, for at bortskræmme den Fremmede. »Men Erik loe, og sagde: »»Den, som vil Andre ilde, »farer selv ilde.«« Og neppe havde han sagt det, »før Hestehovedet faldt ned af Stangen, og slog den »ihiel, som bar det. Derover undrede de Andre sig »saare, og lode Erik og Roller gaae med Fred til »Kongsgaarden.

»»Men nu,«« sagde Roller, »»ere vi lige nær; »thi vi faae jo ikke Adgang til Kongen, uden vi »bringe ham en kostbar Gave, og vi komme tom- »hændede.«« Erik bad Roller være rolig, tog en stor »klar Iisklump, som laa ved en Kilde paa Veien, »og giemte den under sin Kaabe. Da de treen i Sa- »len, havde Kongens Trælle efter gammel Misbrug »lagt et Bukkeskind ved Indgangen, hvilket de hurtig »droge til sig, ligesom Erik traadte ind, saa at han »vist var faldet, hvis ikke Roller, der kom bag efter, »havde grebet og holdet ham overende. Da smiilte »Erik, og sagde: »»Bar er broderløs Bag.«« Gunvar, »som var nærværende, sagde, at Kongen ikke burde »tillade slig Spøg; men Frode svarede: »»Enhver »kan see sig for.««

»Midt paa Gulvet brændte en stor Ild, og rundt »om denne sadde Kongen og hans Kæmper. Da »Erik nærmede sig, modtoge de ham med Huien og

»Skrigen. Kongen forbød dem at tage saadan afsted, »og Erik sagde: »»Det er paa Hundeviis; naar Een »giøer, giøe de alle.«« Kolle, som var Kongens Skat- »mester, spurgte Erik, hvad Gave, han havde bragt. »Herpaa rakte Erik ham Iisklumpen over Ilden, men »lod den med Villie falde deri, og paastod, at Skyl- »den var Kolles. Alle troede af Glandsen, at det var »en kostelig Ædelsteen. Kongen spurgte Gunvar om »hendes Mening; hun svarede, at han ikke burde over- »træde sin egen Lov. Da der nu var sat Dødsstraf »for den, som forvanskede Kongens Gave, var Frode »nødt til at lade Kolle hænge, hvilket han vel havde »fortient, om ei for dette, saa for meget Andet.

»»Hvem er du, og hvor kommer du fra?«« spurgte »Kongen. Da nu Erik vidste, det var Brug i Leire, »at tale mørkt og forblommet, saa det skulde koste »Hovedbrud at forstaae, svarede han: »»Jeg drog »fra Træet paa en Biælke, og kom til et Træ.«« — »»Og hvor kom du saa hen?«« — »»Jeg drog fra »Træet til Træet.«« — »»Det var mange Træer,«« »sagde Frode. — »»Der er fleer i Skoven,«« svarede »Erik. — »»Og hvor drogst du saa videre?«« — »»Derpaa kom jeg til en Steen.«« — »»Og saa?«« — »»Foer jeg fra Stenen til Stenen.«« — »»Det »var mange Stene,«« raabte Kongen. — »»Der er »fleer i Fieldene,«« svarede Erik. — »»Og hvorhen »tog du saa din Vei,«« sagde Frode, »»da du havde »været paa Skibets Biælker, i din Faders Biælkehuus »og paa de norske Klipper?«« — »»Da traf jeg en »Hval paa Havet, som skrækkede Kysterne. Den »dræbte jeg.«« — »»Det var en tapper Gierning,««

»sagde Frode. — »»Ikke skulde du rose den,«« sva-
»rede Erik, »»thi jeg slog med det samme Odden af
»Leirekongens Spydstage.«« — »»Det forstaaer jeg
»ikke,«« sagde Frode. — »»Saa giv mig en Gave,««
»vedblev Erik, »»hvis du ikke kan løse min Gaade.
»Jeg meente dermed, at jeg har dræbt Odde, og ned-
»sænket hans Skibe.«« — I det samme sprang Grib
»op, og vilde giennembore Erik; men Roller forekom
»ham, og giennemborede ham. — »»Bedst er Bro-
»ders Hielp, naar Nøden er stor,«« sagde Erik. —
»»Den Trofaste behøves meest i Fare,«« sagde Roller.
»Da raabte Frode: »»Jeg frygter, det gaaer eder,
»som Ordsproget lyder: Stakket er stundom Sværdet
»for de Stridende. For Haand, som Vaade giør, er
»Sorgen rede.«« Erik sagde: »»Retfærdigt Nødværge
»er ustraffeligt.«« Nu traadte alle Gribs Brødre frem,
»og svore at hevne deres Broder. Erik sagde: »»Med
»en svag Kniv skal man skære i Ledet. Jeg forlan-
»ger to Dages Frist og en nyslagtet Oxehud.«« —
»»Det er billigt,«« sagde Frode, »»at den faaer Huden,
»som faldt paa Huden.«« Derefter bare Kongens
»Trælle Maden frem. Erik, som vidste, at Kongen
»ingen Levninger leed, beed af mange Stykker, og
»satte dem fra sig. — »»Hvad lærer jeg af denne
»Overdaadighed?«« spurgte Kongen. — »»Faa Tie-
»nere og troe ere bedre, end mange utroe,«« svarede
»Erik. — Frode: »»Er du mig da mere tro, end
»de Andre?«« — Erik: »»Vanskeligt er det, at binde
»ufødt Hest ved Krybbe; du har endnu ikke prøvet
»dem alle. I Norge pleier man at give Drikke til
»Maden.«« — Frode: »»Aldrig saae jeg nogen mere

»ublu Giest, end du.«« — »»Ja,«« sagde Erik, »»Faa hielpe den Stiltiendes Trang.«« I det samme »kom Gunvar med Bægeret, og rakte ham det. Erik »greb om hendes Haand, og spurgte: »»Fromme »Konge! skienker du mig, hvad jeg holder her?«« »Frode, som tænkte, det var Miødhornet, sagde Ja. »Da drog Erik hende ned paa Skiødet til sig. Frode »blev meget opbragt, og raabte: »»En Daare kien- »der man paa sine Gierninger. Det er ei Skik her- »tillands, at omgaaes saa dristigt med Jomfruer.«« »— »»Ei!«« sagde Erik, i det han greb sin Daggert, »og lod, som han vilde hugge Haanden af Gunvar, »»Haanden har du skienket mig, den er min; nu »kommer det an paa, om du vil give mig Møen med, »eller ei.«« Da Frode mærkede, hvorledes det var »fat, og at Erik havde holdt hende om Haandledet, »taug han stille, og vilde ikke bryde sit Løfte, siden »det engang var givet.

»Dagen derpaa stred Erik med Gribs Brødre paa »den glatte Iis. Kongen havde forbudet at hielpe Nogen, »som faldt. Imidlertid havde Erik giort sig Skoe af »Oxehuden, som han overstrøg med Kodde af Furre- »træ og med Sand, for at staae desfastere. Disse »giorde ham god Tieneste; thi han slog alle Vest- »mars Sønner ihiel. Nu vilde Faderen hevne deres »Død, og foreslog, de skulde prøve Styrke, og at den, »som tabte, skulde miste sit Liv. Erik var strax vil- »lig, og der blev nu indbragt et Reb af Bast, som »de snoede med Løkker om Fødderne, hævede der- »paa Snorene stramt med begge Hænder, og rykkede »saa i Rebet af al Magt med Benene, for at kaste

»hinanden omkuld. I denne Leg var Vestmar vel »øvet. Han havde overvundet tredive Kæmper paa »denne Maade, og dræbt dem alle; thi hans Grum- »hed var ligesaa stor, som hans Styrke. Ved det »første Tag vaklede Erik lidet, og Kongen sagde spot- »tende: »»Det er ikke let, at drage Rebet fra den »Stærke.«« — »»Du har Ret, Konge!«« svarede »Erik; »»især naar man er trangbrystet og pukkel- »rygget.«« Med disse Ord kastede han Vestmar over- »ende, traadte ham Brystet ind, og Rygbenet ud. »Frode tog sin Kniv, og hug den opbragt efter Erik; »men denne bukkede sig, saa Daggerten fløi over »hans Hoved. Erik tog den venligt op, og sagde »smilende: »»Man pleier ellers at give sin Ven den »Foræring i Haanden, man har tiltænkt ham. Havde »du rakt mig Skeden tillige med Kniven, saa havde »din Gave været antagelig.«« Frode rødmede, løste »Skeden fra Bæltet, og rakte ham den.

»Men Gunvar, som frygtede sin Broder, raadte »Erik til at flygte bort med hende om Natten til sit »Skib, og sagde: »»Bedst at reise, mens Vognen er »heel.«« Erik fulgte hendes Raad, efter at han hem- »melig havde taget nogle Fiæle ud af Kongens Skibe »og sat løse Bræder i Stedet. Da nu Kongen for- »fulgte dem, var hans Skib ikke kommet langt, før »det sank. Uagtet han var klædt i Harnisk, forsøgte »han at redde sit Liv med at svømme. Da vare »Erik og Roller strax ved Haanden, sprang ud i Havet, »og opdroge Kongen ved Haarene paa Strandbreden. »Alle hans Hofmænd druknede. Kongen blev iført »tørre Klæder, og der løb ham meget Vand ud af

»Munden. De spurgte, om han ønskede Liv og Fred. »Da greb han sig med begge Hænder for Øinene, og »raabte: »»Ved Guderne i Asgard beder jeg eder, »skiller mig ved Livet! I have hiulpet mig mod min »Villie. Maa jeg ikke døe i Havet, da lader mig »dræbe mig med mit eget Sværd! Jeg var hidtil »dog seiersæl, nu er jeg overvundet af dig, Erik! en »ringe Almuesmand. Med en liden Magt har du be- »røvet mig mit Rige, min Søster, mine Kæmper og »mit gode Navn. En elendig Mand tiener Intet bedre, »end Døden. Vilde du end give mig Alt tilbage, min »Ære kunde du dog ikke give mig. Bruddet vorder »aldrig heelt. Man skal vide at sige af Frodes Fæng- »sel, saalænge Verden staaer. Lader mig drikke den »Skaal, jeg havde tiltænkt eder! Havde jeg fanget »eder i min Vold, da havde I ingen Naade fundet. »Giører mig nu samme Skiel! Spares vil jeg ikke; »hvis I ikke dræbe mig, myrder jeg mig selv.««

»Erik svarede: »»Det forbyde Guderne, at du »skulde faae Sligt i Sinde! Lykken har jo kun fri- »stet dig ved at forsøge dit Sind og Hierte, din Sorg »kan snart vendes til Glæde. Den veed først, hvad »Sødt er, som har smagt det Bittre. Vil du forkaste »din Velfærd, fordi du er dyppet i Havet engang? »Kan du ikke taale Vand, hvorledes vil du da taale »det skarpe Staal? Det er dig en Hæder, og ingen »Vanære, at du har svømmet i dit tunge Harnisk paa »det vilde Hav. Du est en unger Helt, og kan endnu »øve mere Godt, end Ondt er skeet. Hvor er nu din »Frimodighed, din Styrke? Est du allerede kied af

»Verden? Vi have hiulpet, ikke fordærvet dig. Vi »ere dine Venner, ikke Fiender og Forrædere. For- »tryder det dig, at have givet mig din Søster, saa »tag hende tilbage! Hun er saa god en Jomfru nu, »som før hun kiendte mig. Men vil du tage os i »din Tieneste, da ere vi rede. Du est saa fri og mæg- »tig, som da du sad i dit Høisæde. Giør, hvad du »vil! Vi ere færdige til at udføre dine Befalinger.««

»Over denne Tale blev Kongen saa bevæget, at »han omfavnede Erik, kaldte ham sin Ven, og tog »ham hiem med til sin Gaard, hvor han holdt hans »Bryllup med Gunvar. Erik var siden uadskillelig »fra Kongen, hialp ham med at overvinde sine Fien- »der, og med at give de vise Love, som skaffede ham »Navn af den Fredegode.

»Dog,« vedblev Hrane, »dette vide I alle, og det »Meste, hvad jeg har fortalt i Dag, er ogsaa Flere »bekiendt; men Slutningen af denne Tildragelse, og »hvorledes det gik Roller, vide I ikke, skiøndt hans »Eventyr er vel saa mærkeligt, som Eriks. Men det »er alt silde, fromme Konge!« sagde han, i det han reiste sig; »jeg tænker, det er bedst, at giemme det »Følgende til en anden Aften.«

Hroar takkede Hrane for sin Saga, som vel for- talt, skiøndt han kiendte det Meste deraf. Næste Aften blev bestemt til at høre, hvorledes det gik Roller, og alle Tilstedeværende vare tilfredse, undtagen Skulde, der havde været adspredt, gabet, og var misfornøiet med at Vidrik havde skienket Hrane sin Opmærksom- hed. Hun tilstod reent ud, at det kiedede hende, og

at hun neppe vilde være med næste Gang. Herover var især Hrane glad; thi hendes Næsviished og spodske Smiil havde ofte forstyrret ham.

TIENDE CAPITEL.

Hrane fortæller Slutningen af Eriks og Rollers Saga.

Næste Aften vare Alle betids igien forsamlede hos Kongen, paa Skulde nær. Hrane kunde nu fortælle i Ro. At der sad en Ugle uden for Svalen i det høie Træ, som ofte hylede, og ikke lod sig bortkyse, forstyrrede ham ikke nær saa meget, som hun vilde have giort. Da nu Enhver havde sat sig paa sin forrige Plads, begyndte han:

»Ved Eriks Bryllup manglede kun Een, som næst »Gunvar var ham den Kiæreste. Men Roller havde »undskyldt sig med at han ikke var vel, og at Een»somheden oven paa alle disse Bedrifter var ham »tienligst. Erik troede det; men Gunvar vidste bedre. »Jeg har allerede fortalt om det farlige Saar, han »havde faaet ved den uheldige Misforstaaelse, og uden »at tilstaae sig det selv, elskede han den skiønne »Fyrstinde. Men det er ofte nødvendigt, at bekæmpe »sig, og det følte Roller, thi han elskede sin Broder.

»For at skiule sin Tilstand, gik Roller ud i Sko»ven, hvor den var dybest, og agtede hverken Snee

»eller Iis; tværtimod var det ham langt behageligere, »at de nøgne Grene strakte sig op med Riimfrosten i »Stormen, som Steenplanter i det bølgende Hav, end »om de havde været bedækkede med bløde Løv. »»Det Grønne passer sig ikke mere for mig,«« sagde »han. »»Min Vaar er forsvundet. Om Vinteren ligger »Naturen Liig. Liigsneen er min Farve.«« Han »havde flere Timer gaaet saaledes i Tanker, da Kulden »tvang ham til at søge Ly. Men han hadede men- »neskeligt Selskab, og da han mødte en halvvoxen »Dreng, der samlede tørre Grene, sagde han: »»Kan »du sige mig, min Dreng! hvor boer der Nogen, og »dog Ingen?«« Drengen saae paa ham, loe, og »sagde: »»Jo, det kan jeg godt. Følg mig hen i »Skoven ved Aabakken!«« Roller som nu lagde »Mærke til det Urimelige i sit Spørgsmaal, spurgte: »»Boer der Nogen, og dog Ingen?«« — »»Ja,«« sagde »Drengen, »»der boer min Husbond; det er en gal »Mand, ligesom I. Gale Folk er ingen Folk, thi det »er jo først Forstanden, som giør Mennesker til Folk; »men Nogen maae de jo dog være.«« — »»En gal »Mand?«« spurgte Roller, »»og du hans Svend?«« »— »»Men en god Mand,«« vedblev Knøsen; »»og »det er han maaskee just, fordi han er gal, thi jeg »har mærket, at Forstanden giør Mange værre, end »Fæ.«« — »»Du lader til at være en skikkelig »Knøs,«« sagde Roller. — »»Fortryd ikke paa, at jeg »gantes!«« sagde Drengen. »»Den, som skurer sig »paa sort Kiedel, smittes. Og dog vilde jeg heller »dele min Husbonds Galskab, end alle Leirekæmpernes »Kløgt.««

»Roller fik Lyst til at giøre Gubbens Bekiendt-
»skab, og Drengen sagde: »»Han vil modtage eder
»med Giestfrihed; kun maa I være snild og ikke
»sige ham for meget imod, thi det kan han ikke
»lide.««

»»Hvori bestaaer da egentlig hans Afsindighed?««
»spurgte Roller. — »»Han troer ikke paa Guderne,
»men paa et lille Barn, en Dreng paa tolv Aar,««
»sagde Knøsen. »»Han har al sin Tid været sær.
»I sin Ungdom talede han bestandig om at Baldur
»var død, at Loke havde forført Hødur til at dræbe
»ham, og paastod, at fra den Tid af var der ingen
»Guder meer i Norden, at de vare reiste til Asgard
»igien, hvor man atter maatte opsøge dem. Til den
»Ende tog han Afsked med Slægt og Venner, snørte
»sig en Bylt paa Ryggen, og skar sig en Vandrings-
»stav af den Hasselbusk, som voxte ved hans Hytte-
»dør. Hvad der paa Reisen er hændet ham for
»underlige Ting, vil jeg ikke fortælle. Han har selv
»digtet en Vise derom, som han synger for de fleste
»Fremmede, der besøge ham, og den tænker jeg han
»vil synge for eder med.««

»Medens Drengen fortalte dette, vare de komne
»til Hytten. Gubben aabnede Døren, og blev glad,
»da han saae sin Dreng, men forlegen ved at see
»den Fremmede. Dog, da Gutten havde fortalt ham,
»at Roller var en venlig Mand, der ønskede at giøre
»hans Bekiendtskab, tog han vel imod ham. Den
»gamle Eivin var høi og rank; et hvidt Skiæg naaede
»ham til Bæltet. Den store Pande hvælvede sig aa-
»bent; omkring Issen havde han tynde hvide Haar,

»men i de store blaae Øine funklede Ynglingsild, »og hans Stemme var behagelig. Han bad Roller »sætte sig. Der blev giort Ild paa Arnen. Den »Gamle hentede Levnetsmidler, og bad Roller at »spise med sig. Roller troede aldrig det havde »været muligt, men han glemte nogle Øieblik vir- »kelig Gunvar over Gubben.

»Roller fortalte ham, hvem han var, og hvad han »og hans Broder havde udrettet. »»Nu saa belønne »eder Jesus derfor!«« sagde den Gamle, omfavnede »ham, og græd. »»Saa er da nu denne Øglerede »ødelagt. Men det er ikke nok, at udrødde Klinten; »nu gielder det, at saae, min Søn!«« Roller blev »forundret ved at høre hiint fremmede, usædvanlige »Navn, og spurgte, hvem det var, han talte om. »Gubben sagde: »»Om ham maa man ikke tale, det »er alt for ringe; om ham maa man siunge.«« Med »disse Ord tog han sin Harpe ned af Væggen, og »og sagde: »»Hvad du ønsker at vide af mig, inde- »holdes i denne Sang.«« Derpaa slog han Strængene høitideligt, og qvad med den klareste Stemme:

»Paa Skyens Kant, paa Purpurranden
»Naar Maanen straalte — skiønne Syn!
»Med gule Lokker, skilt i Panden,
»Med milde Smiil, med hvide Bryn,
»Som venlig Gud for hver en Alder,
»Naar Dagens Sværm til Hvile gik,
»Sad freidig i sit Breidablik
»Og saae til Jorden Asa-Balder.

»Han mildned Kæmpens grumme Tanker,
»Sin Vennesalighed ham gav;
»Og ned han sendte Haabets Anker
»Til den, som leed paa Stormens Hav.
»Han viftede fra Lastens Mose
»De fæle Taagers frække Lyst,
»Og pryded Møens unge Bryst
»Med Uskylds alfehvide Rose.

»Men Mørkets lumske Hære vaage:
»Dybt traf ham Hødur med sin Piil.
»Da sank de store Øienlaage,
»Da svandt det vennehulde Smiil;
»Og, som en Dødning, over Skaane
»Mod Herthadal og Odins Ø
»Sneg hen sig ad blyfarvet Sø
»Den gustengule Nattens Maane.

»Da kunde jeg det ei udholde
»Blandt Jetter i det vilde Nord,
»Hvor alle strenge Hierter kolde
»Tilbade kun den stolte Thor.
»De kaldte mig en svag Forkiælet;
»Jeg greb min hvide Vandringsstav,
»Og gik, da først paa Balders Grav
»En Midienat jeg havde knælet.

»Fra Østen kom de milde Guder,
»Med Purpur dækt er deres Vei.
»Hver Morgen Solen dem bebuder,
»Men Dagen seer endnu dem ei.

»Mod Østen drog jeg, for at finde
»Den Gud, mit Hierte havde kiær;
»Hvem lumske List og Ondskab her
»Tvang til fra Norden at forsvinde.

»Jeg Afsked tog med Søster, Broder,
»Mit Fædreland jeg skiltes fra,
»Og drog ad Dale, Bierge, Floder
»Hen mod det hede Asia.
»Hvor lang Tid, kan jeg ikke sige,
»Men pludselig jeg stille stod
»Ved Floden, kaldet Jordansflod,
»Som flyder i Judæas Rige.

»Jeg laae ved Veien paa min Kaabe
»Udmattet, hungrig, tørstig, arm.
»Jeg hørte næsten op at haabe,
»Og raabte: »»Balder! dig forbarm.
»Med Betleren jeg Kaaret deler;
»Naar skal jeg dig i Asgard see?««
»Da saae jeg rige Konger tre,
»Som red ad Veien paa Kameler.

»Den Ene sort, de Tvende hvide,
»Med straalende Guldkroner paa.
»Ærbødigt Følget gik tilside;
»De holdt ved Stedet, hvor jeg laae,
»De klappede med deres Hænder
»Min store brune danske Hund;
»Og venligt fra den brede Mund,
»Som Perler, smiilte Morens Tænder.

»De spurgte, hvad jeg vilde vinde,
»Om Guldet var min Reises Meed.
»Jeg svarte dem: jeg gik at finde
»Guddommen for Uskyldighed,
»Som Jorden længe havde savnet,
»Men som dog sikkert kom igien.
»Da kaldte Kongerne mig Ven,
»Og alle de mig varmt omfavned.

»»Vi drager ogsaa fra det Fierne
»At finde ham, enhver især.
»Seer du den store Sølverstierne,
»Som blinker over Hytten der?
»Den har os vinket giennem Grene,
»Hen over Havet, Nat og Dag;
»Nu staaer den over Bondens Tag.««
»Saa talte broderligt den Ene.

»Jeg fulgte dem til Bondehuset;
»Et Tag af Lægter, vedbendsmykt.
»Fra Marmoret, som laae i Gruset,
»Det hæved sig saa landligtrygt.
»Høit voxte Græsset om en Støtte,
»Hvis halve Deel var sønderbrudt,
»Og med en deilig lille Glut
»Sad Qvinden i den aabne Hytte.

»De røde Roser monne voxe
»Om Lægterne med frodig Green.
»Der stod et Asen hos en Oxe
»I Stalden, bygt af Marmelsteen.

»Den unge Viv var skiøn tilvisse,
»Huldt lued Kindens friske Blod;
»Og Stiernen over Gavlen stod,
»Og slog en Kreds om Barnets Isse.

»Ned knælte Kongerne paa Jorden,
»Og rakte deres Gaver frem,
»Og Barnet sødt tilsmiilte dem.
»Da rulled der en dæmpet Torden,
»Ei frygtelig, som for at true,
»Men som et Varsel, himmelsendt,
»At Naaden var tilbagevendt,
»At tændt var Kiærlighedens Lue.

»Jeg fandt min Asa-Baldur atter,
»Jeg var i Havn, og endt min Iil.
»Jeg glemte Freia, Odins Datter,
»Ved Jesu Moders hulde Smiil.
»Og daglig voxte Barnets Ære.
»O, hvilke Blomster! hvilken Vaar!
»Og da han fyldte tolvte Aar,
»Jeg hørte ham i Templet lære.

»Men pludselig var han forsvunden,
»Og tomt det skiønne Tempel stod,
»Jeg tabte brat, hvad brat var funden,
»Han sine Elskede forlod.
»Om, for i Eensomhed af drage,
»Og gruble over, hvad han fandt —
»Jeg veed det ei, men han forsvandt,
»Og ei min Baldur kom tilbage.

»Da greb jeg atter, dybt bedrøvet,
»Min gamle tørre Vandringsstav.
»Jeg var min Omgangsven berøvet,
»Jeg flygted fra min Glædes Grav.
»Mod Norden jeg tilbage vendte,
»Og tolked, hvad mit Hierte leed.
»De kaldte det Afsindighed,
»Og spotted, naar mit Øie brændte.

»Jeg veed det: han tilbagevender,
»Skiøndt tyve Aar han borte var.
»Nu som en Viis, der Skriften kiender,
»Den store Gaade løst han har.
»Men Alderdommen mig har bøiet,
»Min Siæl er mat, snart Tungen stum;
»Min Fod er stiv, og Ryggen krum,
»Og sidste Gnist kun staaer i Øiet.

»Held den, som ung i Kraftens Alder
»Kan skue Tidens største Mand!
»Hans broderlige Stemme kalder —
»O, iler til den fierne Strand!
»Op! lader os tilsammen stimle
»Og lytte til hans Viisdoms Ord,
»Tilbede Jesus meer, end Thor,
»Og glemme Valhal over Gimle!

»Denne Sang giorde et overordentligt Indtryk paa »Roller; han blev hos Gubben om Natten, og denne »maatte fortælle ham Alt, hvad han vidste. Da »Roller paa denne Maade havde overbeviist sig om,

»at Baldur var gienfødt, og levede nu atter ved Jor-
»dansflod i Jødeland, besluttede han at følge Gubbens
»Raad, og at søge den Lyksalighed og Trøst, som
»den gamle Mand formedelst sin Alderdom maatte
»savne.

»Efter en langvarig, men i det Hele taget lykkelig
»Reise kom han til Jorsal, og det Første, han spurgte
»om, var om den nye Baldur. Herom kunde Ingen
»give ham Efterretning, derimod vidste Enhver at
»tale om den store Skiald, som just holdt en Tale
»for Folket paa hiin Side Bierget. Roller gav sig
»ikke Tid til at hvile, men ilede strax did. Folke-
»mængden var overordentlig; hele Dalen, alle Baa-
»dene paa Floden, alle Træerne vare fulde af Til-
»hørere. Roller kæmpede sig hen til et Cedertræ,
»fra hvis Grene han kunde høre hvert Ord, og see
»Taleren i den vævede Kiortel med de adskilte ka-
»staniebrune Lokker og det blide Aasyn. Roller for-
»stod endnu ikke et Ord af hvad han sagde; men
»Udtrykket, Kraften i hans Stemme, Ilden og Tilliden
»i hans Øie, og Tilhørernes fromme spændte Op-
»mærksomhed henrev ham.«

Her hylede Uglen uden for Svalen i Træet, og det hialp længe ikke, alt hvad man klappede ad den.

Da det var stille, vedblev Hrane: »Af den stærke
»Anstrengelse og besværlige Reise var Roller bleven
»stærkt angrebet. Han var overmaade heed, da han
»krøb op i Cederen, og da han hele Natten maatte
»blive paa Bierget i Skoven, thi det var umuligt for
»denne Sværm, at finde Huusly, følte han sig næste

»Dag angrebet af en stærk Koldesyge. Til Lykke »havde han truffet en Gothe, som nogenlunde for- »stod ham, og som tog sig af ham. Denne var lige- »saa indtaget af den nye Lære, som Eivin havde »været. Han pleiede Roller i Herberget, og da han »begyndte at komme sig, lærte han ham Noget af Lan- »dets Sprog, og fortalte ham Hovedindholdet af hvad »Taleren havde sagt i Skoven. Dette giorde en over- »ordentlig Virkning paa Roller; med en utrolig Let- »hed lærte han det fremmede Sprog, og bad til »Guderne, at han snart maatte komme sig, for at »gaae til Hovedstaden der i Landet, hvor Christus »lærte, og giorde stor Opsigt. Saasnart han var saa »vel, at han kunde gaae, vandrede han afsted. Han »havde i Sinde at begive sig til den elskede Lærer, »og bede ham tage ham op i sine Staldbrødres Tal, »hvilket han hørte ikke blev afslaaet Nogen, som »bad derom.

»Da han kom til Hovedstadens Port, kunde han »ikke komme frem for en talrig Menneskevrimmel. »Han spurgte om, hvad det var, og man sagde ham, »at det var tre Misdædere, som skulde henrettes. »Han vilde atter spørge, hvad det var for Mennesker, »og hvad Ondt de havde giort, da han i det samme »saae Jesus komme ud af Stadsporten med et blegt »Ansigt, hvorpaa Dødssveden allerede stod, med en »Tornekrands paa sit Hoved, slæbende et stort Kors »efter sig. I det han gik Roller forbi, smiilte han »til ham, og sagde: »»Jeg saae dig nok, hvor op- »mærksom du sad i Cedertræet. Farvel! Vi sees »hisset.«« Da strømmede Taarerne ned over Rollers

»Kinder, han kastede sig i Støvet, og omfavnede »den Helliges Knæe. Men de vilde Kæmper stødte »ham tilside med Hellebarderne, og Toget gik afsted »til en Bakke uden for Byen, hvor Henrettelsen skete.

»Roller giorde nu Bekiendtskab med den hellige »Mands Lærlinge, og bestyrkede sig i Troen. Da de »droge ud i den vide Verden, for at forkynde den, »tog han sig paa at udbrede den i Norden. Han »kom for tidlig. De fromme Følelser vare alt for »voldsomt og uforberedt trængte ind i hans Hierte. »Han bukkede under for dem; og hvad man med »Uret havde beskyldt Eivin for, passede virkelig paa »ham, thi hans ulykkelige Kiærlighed og den dybe »Smerte over hans Herres og Mesters Lidelse havde »knuust hans Hierte, ophidsede hans Indbildningskraft, »og giorde ham ofte vanvittig.

»Der var forløbet tre Aar, siden Roller drog »bort, og Erik sad i Velmagt hos Kong Frode, som »hans ypperste Jarl. Han havde faaet Kong Gøthar »paa Agde til at slutte Fred med Danmark, og Frode »havde ægtet Gøthars Datter Alvilde. Mod Venderne »var der ført en lykkelig Krig, Frode havde over- »vundet dem. Den eneste Glæde, Erik savnede, var »hans Broders Nærværelse; heller ikke havde Gunvar »uagtet to Aars Ægteskab skienket ham Børn. Hvor »stor var derfor hans Fryd, da hun mod Slutningen »af det tredie Aar fødte ham en Søn! Dette Barn »besluttede de begge, til en kiærlig Amindelse, at »kalde Roller. Kong Frode, Erik Jarl, hans Hustru, »og flere Hirdmænd vare just en Morgenstund gangne »ud til Leirekilderne, for at vatne Drengen og give

»ham Navn, da de ved Kilden saae en fremmed »Yngling med et solbrændt udtæret Ansigt ligge hen- »strakt i Græsset med en Stav i sin Haand. Da »han saae, at de vilde vatne Barnet, sprang han op, »og raabte: »»Overlader dette til mig! det er mit »Kald.«« Med disse Ord tog han Drengen i sine »Arme, og spurgte om hvad de vilde kalde ham. »Nu kiendte de alle Roller, og vilde hilse ham hen- »rykt; men han sagde: »»Vigtigere Sysler kalder os »nu her, end jordisk Kiærlighed,«« og da de havde »sagt ham Drengens Navn, mumlede han Noget sagte »i et fremmed Sprog, og døbte ham tre Gange. Gun- »var modtog Barnet rørt af hans Hænder, og takkede »ham med et deeltagende Blik. Alle vare begierlige »efter at vide, hvordan det var gaaet ham; men han »svarede dem forvirret, i hemmelighedsfulde Udtryk, »som de ikke forstode. De toge ham med i Offer- »lunden; thi Gudernes Dyrkelse var igien indført »med megen Alvor. Men dette var ham en Rædsel, »han forekastede Folket Afguderiet, og talte om det »evige Lys. Almuen forstod ham ikke; den blev »opbragt, og kun Eriks Anseelse kunde holde dem »tilbage fra at dræbe Roller som en Gudsbespotter. »Rystende paa Hovedet gik han derfra, og sagde be- »standig sagte ved sig selv: »»Jeg er kommen for »tidlig, alt for tidlig!««

»Om Aftenen talede Erik hemmeligt med Roller, »og lod ham fortælle sig Alt. Da han hørte, at »Roller var kommen for at omvende Landet, raabte »han: »»Ved Guderne besværger jeg dig, opgiv dette »daarlige Forsæt! Jeg elsker dig som Broder; men

»jeg elsker Guderne høiere, end dig, og har selv »nylig udgivet en Lov imod Gudsforagtere, som jeg »blev nødt til at haandhæve mod dig, saameget det »end vilde smerte mig.«« — »»Og hvilken Straf kan »jeg efter den vente?«« spurgte Roller.« — »»Den »samme, som Tyven efter Frodes Lov,«« svarede »Erik; »»thi vi troe ikke at kunne straffe en slig »Overtræder vanærende nok.«« — »»Og hvilken er »da Tyvens Straf?«« spurgte Roller. — »»Der bliver »slaaet Nagler giennem hans Sener,«« svarede Erik, »»og en Ulv hængt ved hans Side.«« — »»O, en »skiøn Død!«« raabte Roller smilende, »»den har »jeg seet min Herre selv lide. Skulde jeg ikke gierne »dele Skiebne med ham?«« Erik sagde: »»Saafremt »du vil giøre mig denne Skam, ved de evige Guder, »jeg borer dig min Daggert i dit Bryst.«« Roller »svarede: »»Ilde belønte du mig da, fordi jeg mangen »god Gang reddede dit Liv.«« — »»Hvad har du i »Sinde?«« raabte Erik. — »»Dristighed sømmer sig »vel den Fromme,«« sagde Roller. — »»O min »Broder!«« sukkede Erik, »»med Hund skal man »Biørn bede, og ikke med flyvende Fugl. Du est »syg og vanvittig, dine Kinder ere blege, dine Øine »gløde. Jeg vil lade dig være ene, og tale med dig »i Morgen igien. Maaskee har du da faaet bedre »Forstand. Gode Tanker komme med Natten.«« »Med disse Ord forlod han ham.

»Næste Morgen temmelig silde kom Erik igien; »men Roller sov endnu, og Erik nænte ikke at vække »ham. Henimod Middag kom han anden Gang, og »da Roller endnu sov, fattede han Mistanke, og trak

»Forhænget fra Sengen. Da laae Roller smilende, »hvid og død, med de foldede Hænder paa Brystet. »»Det var det Bedste, der kunde hændes dig, min »ulyksalige Broder!«« sagde Erik grædende. Derpaa »lod han ham bære hen i en Gravhøi, og Natten »derpaa gik Gunvar alene ud, og plantede en Rosen-»busk paa hans Grav.

»Nogle Uger derefter fandt man et sort Trækors »derpaa. Da man spurgte, hvor det var kommen »fra, fik man at vide, at den gamle Eivin havde »været der, og plantet det. Denne Gubbe døde kort »derefter; men Erik levede lang Tid med Gunvar, »hialp Frode at styre Landet, og var lykkelig.«

Hranes Fortælling giorde stærkt Indtryk paa de Tilstedeværende. De vilde just skilles ad, da det raslede i Træet udenfor; et overmaade velskabt Been strakte sig fra Grenen ind i Vindueskarmen, og inden man vidste et Ord deraf, stod Skulde i Stuen med et sort Slør over Hovedet, og tudede som en Ugle. »Jeg har hørt det altsammen,« sagde hun; »og I have »mærket, at jeg af og til har givet mit Bifald til-»kiende. Skynder eder noget at faae Christendommen »indført, saa vil jeg strax begynde at synge og bede.«

ELLEVTE CAPITEL.

Hvorledes den vendiske Kong Skalk blev undertvungen.

To Maaneder efter at Reigin Jarl var reist til Venden, kom han tilbage med sin Flaade. Med hvilken Glæde stimlede Folket til Kysten, da den liden Gaasedreng tidlig i Morgengryet meldte, han havde seet en Skov komme flydende paa Vandet. Heraf vidste man, Reigin havde seiret, og at Skibene vare udsmykkede med Egeløv.

Reigin Jarl treen i Kongens Hal med de fornemste Hirdmænd; efter dem fulgte den vendiske Kong Skalk, dybt nedbøiet i tunge Lænker. — »Vi »have kiøbt ham for meer, end han er værd,« sagde Reigin. Skalk maatte knæle for Hroars Høisæde. — »Hvorfor brødst du din Ed?« spurgte Kongen. — »Den var tvungen,« svarede Skalk, »og det ligger »i enhver Skabnings Natur, at søge sin Frihed. Naar »Buret staaer aabent, udflyver Fuglen.« — »Vi skulle »vel herefter spærre det bedre,« sagde Hroar; og Skalk blev ført til et Taarn i Skoven. — »Hvad »Straf har du tiltænkt denne Oprører, Herre?« spurgte Reigin, da Skalk var borte. — »Han har mistet sit »Rige,« sagde Hroar; »for at forsikkre os ham, er »vel et stedsevarende Fangenskab nødvendigt, og for »en saa frihedshigende Kæmpe, der ei engang kan »finde sig i at være Skattekonge, er vel ogsaa Fri»hedens Tab den haardeste Straf.«

For første Gang blev her Reigin Jarl utaalmodig,

og sagde: »Sender Dankongen sine bedste Kæmper »i Døden, for at straffe sine værste Fiender med »Livet?« — Hroar, som følte, hvad han skyldte Reigin, svarede blid: »Jeg overlader ham i din »Vold, foretag med ham, hvad du finder tienligt!« Dette sagtmodige Svar indtog atter Reigin ganske for Kongen, og han sagde: »Tilgiv, Herre! men jeg tro- »ede, denne lumske Fiende burde straffes paa en »Viis, som kan afskrække Andre. Fængsel er næsten »større Straf for Vogteren, end for den Bevogtede; »thi denne nærer daglig Haabet om Flugt og Hevn, »og det er just dette Haab, der bringer den Anden »til daglig Frygt og ængstelig Forsigtighed.« — »Vel- »an,« sagde Hroar, »jeg tilstaaer, han har fortient »Døden. Som en Meeneder, der har ført Avindskiold »mod Riget, miste han Fiør og Fæ, Gods og Liv!« — »Dette er en god Lov,« sagde Reigin, »og vi »have allerede straffet de øvrige Vender efter en »anden af Frodes Love, hvilken du ellers i dit Land »har ophævet; nu gielder det, om denne Selvraadig- »hed tilgives os.« — »Hvorledes det?« spurgte Kon- gen. — »Slaaer nogen Udlænding en dansk Mand »ihiel, da bøde to Udlændinge med deres Hals for »een Dansk!« sagde Reigin. »Thi Venderne havde »dobbelt saa mange Døde paa Valpladsen som vi.« — »Det tilgiver jeg gierne,« sagde Hroar.

Dagen derefter holdt Kongen Thing i Skoven, og da han sad i Kredsen paa den store Kampesteen, omringet af de tolv Goder, traadte Lofde frem, og talte i alt Folkets Paahør: »Mange Vintere og Som- »mere ere nu henrundne, o Konge! siden Guderne

»fik et Offer. Troe vi paa dem, eller ei? Jeg for-
»langer ikke de blodige Tider tilbage, da man slag-
»tede ni og halvfemsindstyve Mennesker i Offerlunden;
»dog — aldeles at undlade denne gamle Skik er Daar-
»lighed og Gudsforagt. Jeg kræver da her af dig i
»Gudernes Navn, at du skienker mig den vendiske
»Kong Skalk, at han kan udaande sit Liv, udstrakt
»paa Offerstenen, naar jeg har farvet den hellige Flin-
»tekniv med Blodet af hans Hierte. I ni Nætter skal
»han hænge, med Spyd stiunget, paa Træ til Odin,
»og dingle for Natteblæsten i den hellige Lund. Kun
»saadan takke vi Thor værdig for Seieren, Freier for
»Landets Held.«

Hroar saae paa Reigin Jarl; men da denne, saavel som de fornemste Kæmper bifaldt Lofdes Begiering, og en stor Deel af Folket understøttede den med høitidelige Raab til Guderne, maatte han give efter, og det blev bestemt, at Skalk om ni Dage skulde offres.

Kongen var ilde til Mode, og da Hrane om Aftenen paa en eensom Vandring vilde trøste ham, hialp det ikke; Kongen blev mørk. Hrane anvendte al sin Veltalenhed; thi han var oprømt. Yrsa havde kort tilforn talt venligt med ham, og takket ham for Rollers Saga. »Min stakkels Hrane!« sagde Kongen, »det giør mig ondt, at jeg skal bedrøve dig. Du vil »trøste Andre, og behøver selv Trøst. Jeg kiender »din Uskyldighed; og hvad er naturligere, end at »et varmt Hierte indtages af huld Skiønhed? Men »din Beundring for Yrsa misforstaaes, og Yrsa mis-»undes. Du kan selv tænke, min gode Ven! hvor

»haardt det maa være mig, at skilles fra dig. Men »det bliver det Bedste. Bagvaskelsen vilde fordærve »dig og Yrsa. Hun skal føde Danmark en Konge; »Fædrelandets Forventning er spændt. Et besynder- »ligt Sagn, stadfæstet af en stor Skare Kæmper, kaster »et Slør over hendes forrige Skiebne. Man har glemt »den gyselige Feiltagelse mellem Fader og Datter, og »af Længsel efter Sønnen glemmer man Hustruen »over Moderen. Men hvor let for Ondskaben at »rokke denne svage Grund! Du har fulgt Fyrstinden »hid fra Saxland — blev det bekiendt, at du elskede »hende, blev hendes Godhed for dig udlagt til meer: »den fæleste Forvirring vilde følge, de farligste Følger »maatte befrygtes.«

Med Taarer trykkede Hrane sin Konges Haand, og sagde: »Jeg føler Vægten af dit Ord, Herre! og »gaaer i Landflygtighed.« — »Kun et Par Aar,« sagde Hroar venligt. — »Nei,« raabte Hrane, i det han ilede ind i den tykke Skov, »for evig!«

Hrane stormede omkring hele Natten, og utallige forskiellige Følelser betoge ham. Naar han saae paa sin Daggert, fik han Lyst til at støde den i sit Bryst; kom han til Vandet, troede han at see en Havfrue vinke ham ned i Bølgerne; Træets Grene susede spottende til ham: »Hæng dig!« Han havde uden Tvivl i den første Smerte berøvet sig selv Livet, der- som ikke den Tanke: »Hvor meget vilde det ikke »bedrøve Yrsa og dine gamle Forældre!« havde holdt ham derfra. Nu besluttede han at reise ufortøvet bort til fremmed Land. Han stod ved Stranden, og havde allerede aftalt med en Fisker, at denne skulde

leie ham sin Baad, for at giøre en Fart i Maanskin paa Havet; men han betænkte sig, og gik ind i Skoven igien.

Han vidste ikke selv, hvor han var; pludselig blev han vakt af sin dybe Drøm ved nogle vilde, sørgelige Toner. Han slog Øinene op, og stod for et rødt Fangetaarn, oplyst af Maanskinnet. Tonerne kom langt nede fra Jorden. Han lyttede, og hørte følgende Sang i det vendiske Sprog, som han vel forstod:

Rinda, min Brud, Allerkiæreste min,
Deilig og fiin!
Lærer dig Natten at grue?
Sidder du hisset og tænker paa Skalk,
Klapper med sneehvide Hænder hans Falk,
Løfter hans Sværd og hans Bue?

Danskerne seirede, Venderne faldt,
Drotten er qvalt,
Glemt nu er Heltens Bedrifter.
Solen skal finde ham blodig paa Steen,
Maanen skal see, hvor han hænger paa Green,
Gysende fra sine Rifter.

See, hvor i Træet han svingler saa bleg!
Koldhiertet Eeg
Føler ei Medynk og Smerte.
Lydig han viger for Veir og for Vind;
Ravnen har sat sig paa blaahvide Kind,
Hugger sit Næb i hans Hierte.

Andet det var, da jeg Brylluppets Nat
Favned min Skat.
Nu skal mig Døden omfavne.
Svantevit! Provo! foragtede Gud!
Slaverne lystre nu Gothernes Bud,
Odin har sendt sine Ravne.

Maanen sig sniger ad natlige Sti.
Var det forbi!
Qvalen ei ængster den Døde.
Hevner, I Vender! paa Gothen min Spot,
Afbrænder Skoven, hvor Skalk, eders Drot,
Slagtes til Ulvenes Føde.

Hrane gik til Indgangen, og fandt de to Stridsmænd, som skulde holde Nattevagt, sovende, thi de forlode dem paa den forsvarlige Jerndør. Da han kom, vaagnede de, og bleve bange for, at han skulde forklage dem. Af denne Forlegenhed benyttede Hrane sig, og bad om at maatte besøge Fangen dernede. De vidste, at han forstod Vendisk, og at han som Skiald tidt besøgte Misdædere, og trøstede dem før Henrettelsen; lode ham altsaa stige ned.

Han fandt Venden ved et lille Steenbord, hvorpaa stod en Lampe. Fangen havde et Par guldstukne Hiortelærshandsker i sine Hænder, og trykte dem ofte til sine Læber. »Hvad vil du?« raabte han til Hrane. »Natten er endnu ei forbi. Lad mig med Fred til »min Dødsstund!« Hrane: »Natten er den Ulykke»liges Ven. Forsmaa ei en godhiertig Fiendes Trøst!«

Skalk: »Trøst er kun Olie i Ilden. Et Slagtoffer er »trøstesløst. Spar din Trøst! Hvis Nysgierrigheden »drev dig hid at see og tale med mig før min Hen- »rettelse, velan, den er tilfredsstillet. Gaa tilbage, »und mig disse korte Øieblik!« Hrane: »Hvorfor »kysser du disse Handsker? Er det en Gave fra din »Brud? Jeg hørte dig synge en Vise; den rørte »mig.« Skalk: »Du taler godt Vendisk; det glæder »mig at høre mit Modersmaal af fremmed Læbe, før »jeg skal bløde mellem Fiender, hvis Mundes skur- »rende Lyd mit Øre ikke forstaaer.« Hrane: »Fore- »kast ikke fremmed Tunge dit eget Øres Mangel og »din Uvidenhed!« Skalk: »Snart er jeg der, hvor »intet Sprog tales.« Hrane: »Troer du ikke Udøde- »ligheden?« Skalk taug, og stirrede hen i Mørket med et mørkt Blik. Hrane: »Hører der ikke ogsaa »Kiækhed til at haabe? Er Haab og Tro Andet, end »den sunde Siæls dristigste Bedrift? Er det ikke fei- »gere, at tvivle om et guddommeligt Forsyn, end at »flygte i Krig?« Denne raske Maade at omvende paa havde noget Tillokkende for Skalk, og han blev opmærksom. »Det er let,« sagde han, »fremmede »Ven! at være trøstig i en Andens Ulykke, naar man »selv er i Sikkerhed, og Døden staaer langt tilbage »i Baggrunden af Ungdomslivet. Du est lykkelig, »smuk, ung, har uden Tvivl en deilig Brud, og kom- »mer nu og giør mig et Besøg, for ved Følelsen af »min Ulykke ret at forstærke dig Bevidstheden om »din egen Lyksalighed. Jeg misunder dig ikke denne »Vellyst; men nu har du nydt den: gaa nu, og lad

»mig med Fred i min sidste Stund!« Hrane: »Du »tager feil; det er ikke dig, der skal døe, det er mig. »Det er ikke for din Skyld, at jeg hæver min Aand »til hine høie Forestillinger; det er for min egen. »Tilgiv denne Egennytte!« Skalk blev forundret, men endnu mere, da Hrane hurtig bad ham at skifte Klæder med sig, og forlade Fængselet, ile til Stranden, og betiene sig af den Baad, han fandt der, som Fiskeren strax vilde give ham, naar han blot sagde paa Dansk, at han var Hrane. »Nei,« raabte Skalk, da han havde fattet sig af sin Forundring, »det giør »jeg ikke; mit Livs Rigdom vilde tykkes mig en stiaa»len Skat, naar jeg skulde kiøbe det med din Under»gang. Du stoler maaskee paa, at de Danske skulle »skienke dig Livet, og beundre din Høimod; men du »feiler. De blodtørstige Goder ville fnyse, naar de »see dem Byttet fraranet, og offre dig i deres For»bittrelse.«

»Det er just det, jeg ønsker,« sagde Hrane kold. »Tro ikke, min Herre! at jeg kommer her af Dyd, »i det jeg vover mit Liv for dit. Jeg veed ei en»gang, om det var en Dyd. Ligesom Enhver maa »sørge for sit eget Ophold, saa maa han ogsaa be»vare sit eget Liv, naar det ikke gielder Fædreland, »Forældre, Hustru, Børn, Mø eller Ven. Og vi To »kiende jo Intet til hinanden, ere ikke Venner. Det »er kun vor fælles Fordeel, som forbinder os: jeg »ønsker at miste Livet, du at frelse dit. Velan! her »tilbyder sig en Leilighed. Skynd dig, før den op»hører! Thi det sværger jeg dig ved den al»mægtige As, at hvis du ikke giør, som jeg siger,

»da gaaer jeg ud i Natten, og dræber mig med egen »Haand.«

»Ulykkelige!« raabte Skalk, »hvilken Fortvivlelse »bringer dig til dette Raseri?« — »Ingen Fortviv- »lelse,« svarede Hrane. »Den elsker ei ulykkeligt, »som ikke forsmaaes. Jeg stoler sikkert paa en til- »kommende Lyksalighed hos Freia; og paa Dødens »raske Ørnevinger iler jeg til hendes Folkvanger. »Jeg vil ikke lade mit unge Blod udsuge af Aarenes »krybende Igler, for at finde Ro. Jeg vil elske, og »døe. Jeg veed vist, at i en heel Levetid fandt jeg »ikke denne Salighed igien. Intet Øieblik vilde komme, »i hvilket Døden blev mig en Vellyst, som nu. Og »da der nu tilbyder sig en Leilighed, at jeg kan redde »en Andens Liv med min Død, hvi skulde jeg da »ikke gribe den? Iil af dit Fængsel, og naar du »igien krystes af din Rindas hvide Arme, tænk da »paa Hrane hiin Skiald, hvis Aske hviler i sorten »Muld i den danske Bøgeskov!«

Da Skalk saae, at Intet kunde bevæge Hrane fra sit Forsæt, omfavnede han ham, og modtog den Red- ning, der tilbødes. Ved Døren kaldte Hrane ham tilbage, og sagde: »Kun endnu Eet: lov mig, at du »ikke vil hevne dig paa Hroar, og at du vil være »hans tro Skattekonge, naar du kommer tilbage!« Dette svoer den vendiske Drot ved sin Gud Svante- vits tredobbelte Hoveder. Dørvogterne lode ham gaae, da de saae ham i Hranes Klæder. Fiskeren vinkede venligt til ham langtfra, da han saae ham stige i sin Baad. Og som det nu stundom skeer, at den onde Skiebne pludselig vender sig til Held, saa gik det

ogsaa her; thi Skalk seilede i sin Baad med god Bør, traf tilfældigviis paa Havet et vendisk Skib, og inden faa Dage favnede han sin Brud igien i sit Rige.

TOLVTE CAPITEL.

Om hvem der blev offret.

Næste Morgen i Dagbrækningen beredte Goderne sig til det hellige Tog, hvormed de vilde indvie Offerdagen. I den tykkeste Deel af Leireskoven var Gudernes Lund med en Dam, tæt indesluttet af Træer. Her var et Huus, hvor man forvarede Gudinden Friggas forgyldte Træbilled. Kun hver femte Aar blev det sat i en tildækket Vogn, der var forspændt med Køer, og saaledes draget giennem Skoven. Derpaa blev Billedet vasket i Dammen. Naar det var skeet, paastod man, at det talede nogle varslende Ord, som Goderne siden forkyndte Folket, til Held eller Uheld, hvorpaa et Uhyre steg op af Dammen, og opslugte Trællene, som havde tvættet Vognen og Billedet. I Kong Hroars Tid var denne Fest endnu ikke helligholdt; thi Kongen yndede den ikke, havde Medlidenhed med Trællene, og mistænkte Goderne. Men nu var Løsenet givet til igien at sætte den hellige, saalænge foragtede Gudsdyrkelse ind i sine Rettigheder.

Hroar, som tænkte paa næste Dags blodige Handling, kunde ikke sove den hele Nat. Han stod op;

men som han nu, medens han klædte sig paa, saae ud over Isefiord giennem den Laage, han havde aabnet, og Maanen skinnede, giennemfoer pludselig en Tanke hans Siæl, og han fattede et Anslag, som han strax besluttede at iværksætte. Han vækkede derfor nogle af sine Kæmper, og spurgte dem hemmeligen, om de vilde hielpe ham med at fuldføre en Bedrift. — »Med Liv og Blod,« var Svaret. — »Jeg haaber »ikke, det skal behøves,« sagde Kongen; »min Hen»sigt er at være hemmeligt Vidne til Trællenes Død »i Lunden. Jeg vilde dog een Gang for alle gierne »vide, hvad det er for et Uhyre, som sluger dem i »Dammen, naar de have vasket Billedet.«

Derpaa gik Konning Hroar, fulgt af nogle Kæmper, hen i Lunden ad en hemmelig Gangsti. De tvende Vogtere, som Goderne havde henstillet der, kunde ikke hindre Kongen og hans Mænd Adgangen. Man bandt dem Hænderne, kneblede dem, og saaledes maatte de følge. Kongen og hans Mænd kom lykkelig om bag Gudehuset, hvor de skiulte sig i Krattet nær ved Sivene, og droge deres Sværd, ventende Vognen, som endnu, omringet af den følgende Skare, var paa hiin Side Skoven.

Efter nogen Tids Forløb kom Vognen langsomt indrullende paa den store Plads i Lunden. Ligesom Solen opsteg, saae man de hvide adstadige Køer komme dragende med Brædekarmen. Goderne fulgte, ligeledes i hvide Klæder, med Øxer paa Skuldrene, og med Egeløv om Tindingerne. Ved Helligdommens Indgang holdtes Folket tilbage, og Ledet for det hellige Pilegierde blev lukket.

Nu aabnede man Vognen, og udtog et stort grovt-udhugget Træbilled, lueforgyldt, med to store blaae Ædelstene i Stedet for Øine. De blege forfærdede Trælle maatte bære det ind i Krattet til Dammen. Med skiælvende Hænder toede de Billedet, og stirrede hen i Vandet med ængstelige Blik efter Uhyret, som de ventede hvert Øieblik skulde sluge dem. Da traadte to unge Goder frem med Strikker i Hænderne. »Knæler,« sagde de, »og beder til Thor, at han »tager eder til Thrudvanger! thi nu er eders Time »kommen.« Trællene knælede. I det samme kastede Goderne dem Strikkerne om Halsen, og vilde just drage Snorene til, da i det samme Kong Hroar og hans Mænd sprunge frem af Krattet —, og »holder »inde, Nidinger!« raabte de med een Mund. Goderne skiælvede, da de saae Dankongen og hans Mænd bevæbnede. Denne Forfærdelse førte han sig til Nytte; han befriede Trællene, og gav dem Vaaben. De rædde Goder turde ikke opløfte deres Øine paa Kongen; kun Lofde havde endnu saa meget Mod, at han vovede at nærme sig, og sige: »Forraad os ikke, »Herre! Hvad vi foretage, er en gammel Skik, hævdet »og ærværdiggiort af Aarhundreder. Vore Forfædre »have øvet den, før vi. Hver Gudsdyrkelse har sine »egne Hemmeligheder; om Offeret sluges af Uhyret, »eller paa anden Maade, er uvigtigt; nok, at Gudinden »faaer sit Offer.« — »Vel! det skal hun faae,« sagde Hroar med et frygteligt Blik paa Overgoden. »I ere »Løgnere og Gudsbespottere, og du, som Ophavs-»manden, skal undgielde det. Modtag den samme »Død af de Uskyldiges Haand, som du vilde berede

dem!« Med disse Ord gav han Trællene et Vink; og i det Kongen vendte sig, og gik nogle Skridt ind i Skoven, havde de allerede qvalt Overgoden med Strikkerne, og kastet ham i Dammen. Derpaa kom Hroar tilbage, og sagde til de Forfærdede: »Hvad der er skeet, bliver hemmeligt, saa»længe det kan. Jeg skal ikke røbe eder. Men fra »nu af vil jeg selv være Overgode; og kun Lydig»hed kan tilbageholde den Straf, som I alle havde »fortient. Følger mig til Offerlunden, at bringe Naade »for Skalk! Her har Uhyret slugt Lofde. Dette »vide I; dette haver I for Folket at sige, hvis man »spørger eder.«

Med disse Ord skyndte Kongen sig til Offerstedet, hvor der var stort Bulder og Opløb, thi i Stedet for den vendiske Skalk havde man fundet Hrane. Med faa Ord havde han forsvaret sin Handling, og stod nu rolig, for at tage, hvad der fulgte paa. En besynderlig Stemning var i Folket; thi hvorvel man havde ønsket at offre Skalk, var der dog næsten Ingen, som jo havde Medlidenhed med Skialden. Men man skiælvede for de ubøielige Goder. Hvor forundret blev man da ikke, da disse med en usædvanlig Mildhed vare de Første til at undskylde Hrane! Han kunde selv ikke begribe sin Frelse. Men Goderne lode Folket skille sig ad, og forkyndte, at Frigga havde befalet Naade for Skalk, da man vaskede hendes Billed i Dammen. Først da han var alene med Kongen, fik han Sammenhængen at vide.

TRETTENDE CAPITEL.

Skulde og Yrsa.

Den eneste Misfornøiede med denne Dags Begivenhed var Skulde. Hun havde pyntet sig, som til en Fest, i sit Skarlagen, langt nedringet om Brystet og Nakken, for at tildrage sig de unge Kæmpers Blik. Tidlig om Morgenen havde hun allerede været tilstede, for at faae den bedste Plads tæt ved Retterstedet. Trællene havde raadet hende ikke at sidde saa nær, da hun let kunde besprøites med Offerets Blod. — »O, det siger Intet,« var hendes Svar; »derfor »har jeg taget Rødt paa.« — Siden maatte Trællene fortælle hende, hvordan man bar sig ad. De svarede først, at det vilde hun jo faae at see; men Skulde klappede dem, og tog dem under Hagen, for at de skulde fortælle. »Bliver han saa udstrakt paa Stenen?« spurgte hun. — »Ja, det forstaaer sig.« — »Binder »I ham?« — »Naturligviis.« — »Og saa opridser »Goden ham Bugen med Steenkniven?« — »Hvad er »det værd, at tale om Sligt?« sagde Bødlerne. — »Naar man kan giøre det, kan man ogsaa tale der»om,» svarede Skulde. »Skriger han saa?« — »Hvor »kan jeg vide det?« sagde Trællen. »Hvis han er »en Helt, vil han ikke skrige.« — »Jo vist«, raabte Skulde heftig, »maa han skrige, og vende det Hvide »i Øinene ud.« — Trællene vendte sig fra hende med Afsky, og gik. — »Hvilke Muldvarpe!« sagde Skulde. »De »bide i Blinde. Naar man engang er grum, maa man og»saa have Fornøielsen deraf. Det er morsomt, at tænke

»sig disse Kiødtrevler skiælve paa en ganske usædvan-
»lig Maade. Og disse Indvolde de komme frem for Lyset,
»som ellers vilde blevne bestandig i Mørket, indtil Baalet
»fortærede dem, eller de i Graven forraadnede. Solen
»tænker vist mindst paa, at den i denne Morgenstund
»skal skue Skalks violblaa Hierte.«

Saaledes stod hun og talede, og mærkede ikke, at hun var ganske alene paa Retterstedet. Hun var bleven længer staaende, hvis ikke en usædvanlig bedøvende Duft havde ængstet hende. — »Hvad er »dette?« raabte hun. — »Det er den store Valmue-
»krands,« var Svaret, »som skal slynges om Offer-
»stenen.« — »Hu, hvor den lugter bedøvende!« raabte Skulde. »Hvad har I dog for nogle Biørne-
»nerver, at I kunne taale denne Lugt! Jeg faaer
»Ondt, det sortner for mine Øine.« I det samme tumlede hun hen paa Jorden, og rev sin Haand til Blods paa Offerstenen. Da gav hun sig til at sukke og græde, beklagede sin skiønne lille Haand, sin fine hvide Hud, vaandede sig over Smerten, blegnede ved at see sit eget Blod; og det var først Tummelen og Folkets Sammenstimlen ved Hroars Komme, som bragte hende til sig selv igien.

Siden hiint Øieblik forbittret paa Hrane, var denne Forvandling hende saameget mere kiærkommen. Hun paastod, at man endelig maatte offre ham i Skalks Sted, især siden han selv ønskede det. Men Kongens og Kæmpernes Mellemkomst giorde alle hendes blodige Forsæt til Intet, og hun gik bedrøvet til sit Jomfrubuur, hvor hun i sin Forbittrelse dreiede Halsen om paa sin kiæreste Sangfugl.

Yrsa, som søgte at undfly hiin blodige Begivenhed, var paa Offerdagens Morgen gaaet ud til Vaulundur, for at høre, hvor vidt han var med den Vævstol, han havde lovet at tømre hende. Vaulundur havde meget travelt med det blanke Harnisk til sin Søn, som om nogle Dage skulde reise til Kong Didrik i Bern; imidlertid havde han dog faaet Vævstolen færdig, og gav hende en Træl med, som kunde bære den hiem for hende. Paa Veien opholdt hun sig med Flid længe hos den gamle Ebba, Hroars Fostermoder, som hun tidt besøgte, og som kunde synge allehaande lystige og sørgelige Viser. Yrsa frygtede, hun skulde komme for tidlig hiem, før det blodige Offer var fuldbragt, bød sig derfor selv til Giest hos den gamle Qvinde, som tog meget venligt imod hende, og kunde ikke nok beundre den herlige Vævstol. Yrsa bad hende synge en Vise. Hun sagde: »Jeg kan just en om en Vævstol; men »den er sørgelig.« Yrsa sagde: »Det Sørgelige huer »mig bedst.« Da satte Ebba sig ved sin Rok, lod Tenen snurre; og medens Yrsa i Tanker flettede en Krands af en over hendes Hoved nedhængende Egeqvist, sang Ebba:

Skiøn Asta mod udi Skoven gaaer;
Hun havde som Hørren saa guult et Haar,
Som Rosens Blad var den friske Kind,
Som Lilien var hun rank og trind.

Hun sørgede for sin Frovin kiær;
Thi han var dragen i Ledingsfærd,

Var seilet i Viking fra sin Mø
Med Konning Humble til Ørkenø.

Og hvor ung Jomfruen gik eller stod,
Der tænkte hun kun paa Drab og paa Blod.
Naar Hiertet først har en Beiler kiær,
Da savner man Alting, er han ei nær.

Skiøn Asta ganger en Aftenstund
Alt udi hiin grønne Æspelund;
Hun sætter sig hen med bange Sind
Ved Elverhøien, med Graad paa Kind.

Da skiller Tørven sig hurtig ad,
Det klinger i Jorden, hvor Jomfruen sad;
Ved Høien skuer hun Piger tre
At væve Linet, som Vintersnee.

Af røden Guld monne Vævstolen staae,
De dandse, medens de Væven slaae.
De synger om Død, de synger om Liv;
Det klinger, som skummende Bølger i Siv.

De række hende den Væv paa Stand,
Og svinde, som Bobler paa Kildevand.
Da hyler det fiernt i hulen Luur,
Og Jomfruen gaaer til sit Jomfrubuur,

Og væver saa flittigt og saa tidt
Et Lagen, som Kirsebærblomstret hvidt.
Men da hun havde fuldendt sit Værk,
Da var der nok til en Dødningesærk.

De Helte komme fra Seir og Krig,
Og bringe paa Skioldet Herr Frovins Liig.
Da Sligt erfared den Lilievaand,
Hun syede ham Skiorten med egen Haand.

Og da hun giorde det sidste Sting,
Da dreied sig Stuen for Øiet omkring;
Den kolde Sved paa Panden udsprak;
Thi Kummerens Naal hendes Hierte stak.

Nu ligger skiøn Asta med sin Helt
Alt under Bøgenes Sommertelt.
Der væve de Ellepiger, og leer,
Mens Maanen paa dem fra Skyen seer.

Da Ebba havde endt sin Sang, var ogsaa Yrsa færdig med sin Egekrands, og sagde: »Den skal »Hrane have, han synger trøsteligere Viser, end du.«

Ved Buret mødte hun Skulde, som fortalte, hvad der var skeet, med megen Tilsætning, for at ængste Yrsa. »Tænk, hvilken ædelmodig Helt Hrane er,« sagde hun: »han har opoffret sig for Skalk, og ud- »stod sin Død med største Standhaftighed.« — »Er »han død?« raabte Yrsa, saa bleg som et Liig. — »Ja, det forstaaer sig,« sagde Skulde; »jeg har jo »selv seet ham bløde paa Offerstenen. Har du Lyst »til at see ham endnu engang, saa gaa ud med mig »i Skoven i Nat! Der hænger han paa Egegrenen, »lang og stiv, i det deilige Maanskin. Vi ville sladdre »lidt med ham, og spørge ham, hvorledes han har »det hos Freia; thi der troede han vist og sandt han

»skulde hen. Jeg har længe ønsket at vide Noget »om Livet efter Døden, og Hrane er vist saa god at »sige os det, især naar du beder ham derom. Hvad »giør han ikke for din Skyld?« — Yrsa var siunken i Afmagt. Skuldes Skoggerlatter bragte hende til sig selv igien. Hun slog Øinene op, og fandt sig i Hranes Arme. — »See, her er han,« raabte Skulde. »Jeg har manet ham, som Hervor manede Angantyr. »Spørg ham nu selv: Er det ikke sødt, at døe, naar »man elsker? Det vil ret glæde mig at høre. Jeg »havde altid tænkt, at naar det var forbi, saa var »det forbi, saa laae man i den kulsorte, fugtige, »kolde Jord, og blev fortæret af Orme og Rotter; »men nu veed jeg bedre Besked.« Dermed loe hun, og gik sin Vei.

Beskeden fortalte Hrane Fyrstinden, hvad skeet var. Da han han havde endt, rakte hun ham Egekrandsen, som hun endnu holdt i sin Haand, og sagde med et ubeskriveligt Blik: »Naar man er stærk »nok til at opoffre sit Liv for Andre, behøver man »ikke at frygte for sig selv. Bliv hos os! Min Broder »Hroar har Fiender nok; hans bedste Venner maae »ikke forlade ham.«

FIORTENDE CAPITEL.

Vidrik Vaulundursøn reiser paa Eventyr; Kongen formaner ham.

Nogle Dage derefter holdt Vidrik Vaulundursøn i Kongsgaarden paa en stor bruun glindsende Hingst; han var klædt i et blankt Staalharnisk fra Top til Taa. Ved sin Side havde han Sværdet Mimunger, og i Skioldet var malet Hammer og Tang med sorte og røde Farver. Vaulundur bragte selv sin Søn ind i Hallen for Kongen til Afsked. Da Vidrik stod for Høisædet, og havde kysset Kongens Haand, sagde Hroar:

»Min Søn! Vid er Behov for den, som langt om-»reiser. Hiemme taales meget; men til Spot bliver »Taaben blandt Fremmede. Viis er kun den, som »Veie kiender, og hvis Forstand har lært at udforske »hvert et Hierte. Bedre Byrde bringer du ei tilbage »med, end Viisdom. Forglemmelsens Heire hedder »den Fugl, som svæver over Ølhornet. Den stiæler »Folks Forstand; det var den, som forførte Odin i »Bierget hos Gunløde. Ingen kalder dig uhøflig, »fordi du gaaer tidlig til Sengs. Men stir ei heller »som en Taabe, naar du kommer til Giestebud! »Den, som tier, og muler, og kun svælger, hvad der »sættes ham for, har en ringe Agtelse. Vogt dig »for Fraadseri ved de Riges Borde! Hiordene vide, »naar de skulle gaae fra Marken, men uviis Mand »veed aldrig Maalet for sin Bug. Undres ikke ved »Alt, hvad du seer, som om du nylig var kommen

»af Svøbet; men smiil ei heller spodsk og stolt,
»som om du vidste Alting bedre! Kun ussel og
»ondhiertet Mand leer ad Alt. Han begriber sidst,
»at man spotter ham; han indseer ei, hvad der er
»ham vigtigst: sine egne Feil. Forsag ikke, fordi
»Veien er lang at drage! Det er ikke Veien, der ad-
»skiller Menneskene: en lang Vei har jeg til min
»Fiende, skiøndt han er min Gienbo; til min Ven
»finder jeg en Giensti over salten Hav. Bliv ikke for
»længe paa eet Sted! Kiær vorder Kied, naar han
»dvæler for lang Tid i anden Mands Huus. Giør
»dig aldrig til Træl af fremmed Naade! Eget Huus,
»hvor lidet, er bedre, end fremmed Borg. To Geder,
»som du malker i flettet Hytte, er bedre, end Bøn.
»Sielden fandt jeg saa gavmild Mand, at han bort-
»gav aldeles uden Egennytte; eller saa kied af Rig-
»dom, at Løn for Velgiort var ham leed. Men dine
»Venners Ven skal du være, og deres Venners Ven;
»men aldrig holde du Venskab med dine Venners
»Fiende, thi det er Svig mod din sande Ven. Men
»har du fundet en redelig Ven, da skal du blande
»dit Sind med hans, skifte Gaver med ham, og be-
»søge ham tidt; thi med Riis og høit Græs bevoxes
»den Vei tilsidst, som Ingen træder. Mand er
»Mands Glæde, Mand af Mand vorder ved Tale
»kyndig. Det Træ visner, som staaer ene, naar det
»ei beskiermes af Væg eller Planker. Men vogt dig
»for den falske Ven! Klarere, end Ild, skinner Fred
»i fem Nætter hos falske Venner; den siette Nat
»slukkes den, og Venskabet forgaaer. Meget kan du
»dog ofte med Huldsalighed kiøbe for Lidet; for et

»halvt Brød og et halvt Bæger i rette Tid faaer du
»en Ven. Undres ikke, hvis der paa din Vandring
»møder dig Modgang og Vrangvillighed! Sorgen sover
»ei, snevre ere Folks Hierter, alle Mænd ere ei lige
»kloge, halv er kun hver en Alder. Men den Mand
»lever lykkeligst, som meget veed. Dog kan ogsaa
»dette drives for vidt. Den, som kræver for meget
»af sig selv, kræver for meget af Andre, og er siel-
»den glad. Ønsk aldrig at vide din Skiebne forud;
»saa kan du sødeligst sove. Hold dig stedse vel
»toet og vel kæmt, naar du rider til Kongshallen!
»For Skoe og Beenklæder skammer sig ingen Mand,
»eller fordi hans Hest ei altid er saa god, naar kun
»Linklæderne ere hvide, og hans Haar falder ham
»velkæmt om Skuldrene. Fulde Kamre saae jeg tidt
»hos den Riges Sønner; nu gaae de Tiggergang. Rig-
»dom er som Øieblik; den er af Venner ustadigst.
»Bevar din Hemmelighed, meddeel den høist Een,
»aldrig To; Alle vide hvad Tre vide. Det fornedrer
»dig ei, paa ærlig Viis at giøre dig Venner: Naar
»Ørnen kommer til Havet, snapper den, og gaber;
»ligesaa en Mand, som har faa Forsvarere. Ord-
»sproget siger: I Blæst skal man Træ fælde, i Hav-
»blik roe paa Havet, i Mørkē med Mø tale; mange
»ere Dagens Øine. Med Skib skal man Fisk fange;
»Skiold er til Forsvar, Sværdet til Hug, Mø til at
»kysse. Men vogt dig for Frillerne! Paa et om-
»væltende Hiul bleve deres Hierter dannede, Svig
»lagt i Brystet. I Sind og Tanke svæver dig maaskee
»mangen deilig Mø, som du dog ei faaer til Hustru.
»Du gik bort, og troede dig eie hendes Samtykke;

»du kom igien — da vaagnede alle Kæmper, og »joge dig bort ad vilden Sti med Lygter og blanke »Vaaben. Forfør aldrig anden Mands Hustru til »mange Samtaler! Lad ei ond Mand vide dine Feil- »trin; af en Ildesindet vil du aldrig nyde Tak for »dit gode Hierte. Bryd ikke Venskabsbaand først »med en Ven! Faa ere saa gode, at de ingen Feil »have, eller saa slette, at de intet due. Skiend al- »drig meer end tre Ord paa den, som er ringere, »end du! Ofte viger den Bedre for den Slette; tier »du for ham, og du bliver beskyldt for Banghed — »alt næste Dag er hans Ord forsvundet, og Folks »Løgn giendrevet. Skift derfor sielden Ord med en »ukyndig Abe! Troskab af Onde faaer du ei for »dit gode Hierte; men god Mand vil elske dig dob- »belt, og prise dig. Udlee aldrig graahærdet Mand, »eller uforstandig Stakkel! Tidt er godt, hvad Gamle »sige; tidt fra rynket Pande kommer kloge Ord, »skiøndt han hænger med Hovedet. Bevar din Sund- »hed! Ild saae jeg brænde hos den unge Mand, ude »stod Døden for Døren. Men værre dog, end Sund- »hedens Tab, være dig et ondt Liv at leve. Døer »Fæ, døe Frænder — Eet veed jeg, som aldrig døer: »Dom over hver en Død. Gaa nu med Gu- »derne!«

Vidrik kyssede atter Kongens Haand, takkede ham for sine gode Raad, lovede at rette sig efter dem, og gik med sin Fader. — Efter Sædvane begyndte Kongens Fiender at mumle og holde sig op over den sladderagtige Formaning. Man begyndte allerede høit at spotte den, da Kongen var borte, indtil den gamle

Offergode Ralf kom, tyssede paa dem, og sagde: »Tager eder i Agt for hvad I sige! Hvad Kongen »talte, er ikke hans egne Tanker, det er et Udtog af »Odins Havamaal.«

Da de hørte, at det var Odins Havamaal, taug de alle bomstille, og saae paa hverandre.

FEMTENDE CAPITEL.

Kongen redder en Fugl, og den ham.

Da Hroar havde taget Afsked med Vidrik, gik han sin sædvanlige Vandring i Ledreskoven med Reigin Jarl. Paa Veien bad Reigin Kongen om at afskedige alle de Ildesindede. Hroar svarede: »Ingen »undflyer sin Skiebne. Ville mine Fiender mig ondt, »kunne de vel træffe mig, naar de ere borte; List »og Nidingsværk har en lang Arm.« — »Jeg beun»drer din Rolighed,« sagde Reigin, »og tilstaaer reent »ud, at jeg ikke kunde være rolig i dit Sted.« — »Hver har sin Tapperhed,« svarede Kongen.

Medens de gik saaledes, hørte de Noget pibe ynkeligt i et Træ. — »Det er en Fugl,« sagde Reigin. — »Den synger ikke, den giver sig,« sagde Kongen. — »Det faaer den,« sagde Jarlen; »nu have vi Andet »at tænke paa.« — »For Øieblikket intet Bedre,« svarede Kongen, og saae op i Træet. — »Det er »umuligt, at komme den til Hielp,« vedblev Reigin,

»den sidder for høit.« — »Paa Vifils Ø har jeg lært »at klavre i Træ,« sagde Kongen, »og jeg er endnu »ei saa gammel, at jeg har glemt det.« — »Der er »ingen Grene lavt nede paa Stammen,« sagde Jarlen. — »Saa maa du løfte mig,« raabte Hroar; »jeg er »kun en liden Mand, jeg er ikke tung at bære.« — »Men hvis du nu faldt ned, og slog dig ihiel,« sagde Jarlen, »var det da ikke en evig Skam, at man skulde »sige, du havde mistet Livet over en Fugl?« — »Mange miste det for mindre,« sagde Hroar. Nu maatte den stive fiirskaarne Jarl løfte den lille smidige Konge paa sine Skuldre, og derfra klavrede Hroar op i Træet, og vovede sig ud paa de yderste Grene.

Han kom lykkelig ned med den lille Sisgen, der havde faaet Benet forklemt i en snever Træsprække. »Den skal være mit Fosterbarn, og Agnars Lege- »kammerat,« sagde Kongen, tog den hiem med sig, og Vaulundur maatte flette den et smukt Buur. — »Hvor barnagtigt!« sagde nogle af de Kæmper, som vare Kongen troe, men misbilligede hans Handlemaade. »I det Øieblik, Ufred er for Døren, og hans eget »Liv i Fare, beskiæftiger han sig med en Fugl, og »sørger for den. Løber han ikke letsindig i sin egen »Ulykke? Stakkels Hroar! du falder sikkert som et »Offer for Godernes Hevn.«

Imidlertid havde Hevnlysten ikke sovet. Hroars Fald var besluttet: han havde opdaget Godernes Hemmelighed, havde deres Skiebne i sin Haand. De havde hemmeligt svoret hans Død. Ved Løfter og Trusler havde man faaet de to Trælle, som opvartede

Kongen i hans Sovekammer, paa sin Side. Ralf havde lovet dem Frihed og Eiendomme, hvis de hialp; i modsat Fald, forsikkrede han dem, kunde de være visse paa, at de med det første vilde blive udvalgt til at toe Gudindens Billed i Lunden. Hvad dette vilde sige, vidste de. Saaledes havde man da en Dag, da Kongen var paa Jagt med sine Mænd, løsnet en Egebiælke under Loftet i Sovekammeret over hans Seng, og med Kunst atter faaet den til at hænge fast, saa at man oppe fra andet Stokværk kunde slippe den ved et Reb, og lade den falde. Udfaldet maatte blive, at Kongen vilde knuses paa sit Leie, og det Hele faae Udseendet af et ulykkeligt Tilfælde.

Kongen kom silde fra Jagten, var træt, og gik til Sengs. Han havde ikke ligget længe, før han faldt i Søvn, og vilde uden Tvivl aldrig reist sig meer, dersom ikke den lille Fugl med sin Piben havde vækket ham. Hroar reiste sig overende i Sengen, og da han havde fattet sig, mærkede han snart, hvad det var. Han havde i Dag glemt at give Fuglen Vand og Æde, og i Aften havde Trætheden overvældet ham, saa han ikke heller havde tænkt derpaa.

Neppe mærkede han, hvad det var, før han sprang fra Leiet. »O, du arme Stakkel!« sagde han, »frelste »jeg dit Liv for at lade dig sulte ihiel?« Med disse Ord skyllede han Bægeret, gød Vand deri, og heldede Frø i Lædiken med de tre smaae Huller. Da styrtede Biælken med stort Bulder fra Loftet paa Sengen, og slog den flad ned til Jorden. En stor Tummel blev paa Kongsgaarden. Kæmperne vaagnede, grebe deres Vaaben, og ilede til Kongens Sovekam-

mer. De rædde blege Trælle kom med Kerter i de skiælvende Hænder. »Han er dræbt,« raabte man; »Kongen er sønderknuust.« Men Hroar stod uskadt smilende med Fugleburet i Haand, og raabte dem i Møde: »Frygter ikke, mine Venner! Guderne have »holdt deres Haand over mig.«

Da Reigin hørte, hvorledes Alt var tilgaaet, saae, hvorledes Biælken var falden, og hvad der havde reddet Kongen, stod han længe maalløs. Derpaa fæstede han sine Øine paa Kongen, og sagde: »Nu »skal jeg herefter aldrig tvivle meer om et guddom»meligt Forsyn.« Hroar smiilte mildt, og sagde: »Der kan du see, Reigin! man skal ikke foragte Smaa»folk. Kan Konge redde Fugl, saa kan Fugl ogsaa »redde Konge.«

SEXTENDE CAPITEL.

Hrolf fødes.

Nu stundede Vinteren til; men i en kort Tid tildrog sig meget, som bragte Hroarskildes Indbyggere til at glemme Iis og Snee. Thi først forraadte en af Trællene Ralf og de andre Goder for Reigin Jarl. Denne meddeelte strax Kongen det, og det var kun en hemmelig Flugt (som Kongen dog vidste, og gierne kunde have forhindret), der reddede Nidingerne. Men nu var Kongen ogsaa sine værste Fiender qvit. Inden

Søen endnu lagde til, kom der en Herold fra Kong Skalk i Venden med dobbelt Skat, og med den hellige Forsikkring, at fra nu af skulde den vendiske Konge aldrig ophøre at være Hroar lydig og tro, hvis han vilde skienke ham Hevnen. Dette Budskab giorde stor Virkning. Uden Sværdslag var et tappert, opbragt Folk bragt til Lydighed, og for denne Lykke takkede man Hranes Høimod. Alle vare ham takskyldige, men kun Faa taknemmelige.

Hen ad Foraaret fødte Yrsa et deiligt Svendbarn, sundt og fuldvægtigt, som Kong Hroar døbte ved Kilden, og gav ham efter Gudindens Bud Navnet Hrolf. Hranes største Fornøielse var nu at lege med dette skiønne Barn. Det lod, som om al hans Ømhed for Moderen var gaaet over paa Barnet.

Ogsaa Skulde morede det, at lege med den lille Hrolf; men hendes Glæde var af en anden Art, thi hun spasede med ham, som med en Dukke, spottede og ynkede hans spæde Alder. Ogsaa morede hun sig med at prøve allehaande forvovne Ting med ham, saa at man var bange for at lade hende være ene med Barnet. Engang havde hun faaet ham op paa et Bord, og han var vist falden ned, hvis ikke Moderen var sprungen til og havde grebet ham. En anden Gang havde Skulde givet ham et saa stort Stykke Æble i Munden, at han var nær ved at qvæles. Skiøndt hun nu med Taarer og Eder forsikkrede, at hun var uskyldig, havde man hende dog mistænkt for, at hun giorde det af Ondskab. Men endnu en anden Begivenhed bidrog til, at Yrsa aldrig mere lod hende være ene med Drengen. Thi engang, da hun

saa inderlig havde bedet om at maatte passe ham i Yrsas Fraværelse, og Moderen havde tilladt det med den Betingelse, at en Terne skulde være nærværende, kunde Yrsa slet ikke kiende sit Barn igien, da hun kom tilbage. Det lignede vel den lille Hrolf, men var dog ikke ham. Da Moderen nu i største Angst kaldte paa Ternen, og denne sagde, at hun kun havde været et kort Ærinde borte for Skulde, at hun strax var kommen tilbage, og at Barnet sov roligt — var Yrsa utrøstelig. Hun lod Skulde kalde, og raabte hende i Møde: »Det er ikke mit Barn! Hvor har »du giort af min Hrolf?« — »O,« svarede Skulde med et koldt Smiil, »det er umuligt, det er en Drøm. »Troer Du ogsaa paa Drømme?« — »Hvilken Drøm? »Tal, Ulyksalige!« raabte Moderen. — »Nu, jeg tænkte, »du havde havt lige saadan en Drøm, som jeg,« sagde Skulde. »Jeg sad og vuggede Barnet i Tusmørke, »og havde just sendt Ternen efter Melk. Da over- »faldt mig en forunderlig Søvnighed. Om jeg sov, »eller vaagede, kan jeg ikke sige; men det veed jeg, »at der kom en bleg Kone ind ad Døren med grønne »Haar, ligesom Siv, og en skællet Fiskehale stak »hende frem bag Skiørteslæbet. Hun sagde: Jeg er »din Moder Tangkiær, og kommer for at hente det »lidet Utyske, som vil giøre dig Kronen stridig; thi »du est Kong Helges første Barn, og du og din Hus- »bond skulle nyde Riget. Derpaa tog hun Drengen »af Vuggen, og lagde en anden i Stedet, gik ud af »Kammeret, men vendte sig om i Døren, og stirrede »fælt paa mig. Da vaagnede jeg, Drengen laae ganske »rolig i Vuggen, og da Ternen kom ind, drak han

»Melk, som sædvanlig. Det har altsaa blot været en »Drøm. Min Moder var en fattig Fiskerpige, Hav»fruer gives der ikke; Drengen ligger i Vuggen, alle »smaae Børn ligne hverandre. Slaa du dit Sind til »Ro; der er ikke Noget i den hele Sag.« — »Nei,« raabte Yrsa rasende, i det hun som en Løvinde sprang hen, og greb den smilende Løgnerske i Struben, »du lyver, Svartalf! giv mig mit Barn!«

Under denne Begivenhed vandrede Hrane trøstig og munter i Skoven langs ad Fiorden, med sin Bue under Armen. Hans Himmel havde opklaret sig, han begyndte at haabe. Nu var Hrolf født; efter denne Fødsel var Yrsa igien at betragte som fri. Hrane havde giort Fædrelandet væsentlige Tienester. Hroar yndede ham særdeles; han kunde haabe at faae et Næs at bestyre, da turde han byde Yrsa sin Haand, og det kom kun an paa at bortrødde hendes Griller. »Hvis hun elsker mig, vil det ikke være vanskeligt,« tænkte han. »Dog, maaskee er det blot Medlidenhed »og Venskab, hun føler for mig. Men saa bliver jeg »dog hendes Ven. Jeg er vis paa, hun ægter ingen »Anden. Skee, hvad der vil! Nu er jeg lykkelig.« Med disse Tanker hævede han munter sine Øine, og saae en deilig stor sneehvid Søfugl, hvis Lige han aldrig havde kiendt, hæve sig fra Havet, og svæve over ham. Hrane fik Lyst til at skyde den; men den fløi for høit. Da den nu svævede ligesaa langsomt, som høit, haabede han, at den maaskee skulde dale ned et Sted, og fulgte den. Fuglen fløi i store Kredse over hans Isse, og lokkede ham giennem Krat og Tiørn, over Sumper og Enge, indtil den endelig

sank ned i en Mose mellem Siv. Giennem disses Blade kunde Hrane tydeligt see det Sneehvide bevæge sig. Han havde allerede lagt Piil paa Buestrængen, og sigtede, da det forekom ham, som om han hørte et spædt Barn græde. Hurtig kastede han Buen, bandt sig et Par brede Brætter under Fødderne, og vadede ud, hvor Lyden kom fra. Hvad skildrer hans Forundring og Bestyrtelse, da han fandt den lille Hrolf, indsvøbt i sneehvidt Vadmel, ligge der mellem Sivene! Det var paa ham, han havde sigtet. Med Kys og sit Aandedræt varmede Hrane ham, vuggende ham i sine Hænder, og tildækkede ham med sin Kaabe. Saaledes ilede han hiem, aabnede Døren, og rakte Barnet til den fortvivlede Moder, just som hun i sin Smertes Raseri havde anfaldet Skulde.

Saaledes forvandler den skarpe, skærende Iisskorpe sig til rislende Bølge ved Foraarsstraalen, som Yrsas vilde Fortvivlelse til sød Veemodighed, da hun saae sit Barn igien. »Ja, det er ham,« raabte hun, »jeg »seer det velsignede lille Ansigt; jeg kiender hans »Negle, de smaae Fingre, Munden, Øinene, Pletten »paa hans Hals.« — »Fandt du ham i Riiskiæret?« raabte Skulde, da Hrane havde fortalt sit Eventyr. — »Ja,« svarede han, »jammerligen henkastet. Jeg »havde ondt ved at naae ham, uden selv at synke.« — »Riiskiær og Havfruer«, sagde Skulde, »have »Noget tilfælles. Jeg veed ikke, hvad jeg skal troe. »Men glæd eder nu! nu har I ham.«

Da Kong Hroar hørte denne Begivenhed, blev han meget fortørnet. Han besluttede at komme efter Sagens Sammenhæng; og stolende, ligesom hiin vise

Konge i Østerland, paa at Moderfølelsens Funke dog aldrig aldeles uddøer, befalede han, at man skulde dræbe det i Vuggen fundne fremmede Barn, hvis Moderen ikke meldte sig. Dette virkede. En ung bleg Bondekone treen for Kongen, og bad om at maatte tale med ham i Eenrum. Her tilstod hun, at en fremmed tilsløret Qvinde havde forført hende til dette Skridt, og givet hende Haab om at hendes Søn engang skulde vorde Leirekonge. Kongen lod Konen sætte i Forvaring for Livstid, og lod Sagen neddysse. Kun indviede han Yrsa og Hrane i Hemmeligheden. Han lod Skulde kalde, forsikkrede hende, at han kiendte alle hendes Rænker; at det kun var en aabenhiertig Tilstaaelse, der kunde frelse hende. Men hun negtede Alting med den største Heftighed, svor de gyseligste Eder paa, at det ei var hende, at hun var uskyldig, og raabte med Taarer, at man ikke skulde pine hende med slige nedrige Beskyldninger, men lade hende være med Fred. »Formodentlig«, sagde hun, »var det min Moder, som aabenbarede sig i »Drømme for mig, der ogsaa har forført Bondekonen. »En Søfugl lokkede Hrane til at sigte efter Barnet »med sin Piil; dette har vel atter været Tangkiær. »Hvis det nu er løbet lykkeligt af, og eders Guder »ere stærkere, end hun, saa maae I takke dem fromt, »men ikke giøre eder uværdige til denne Lykke ved »at anklage og forhaane en uskyldig Mø, som veed »sig aldeles feilfri.«

»Hun har Overtroen paa sin Side,« sagde Hroar, da han var ene med Yrsa og Hrane. »Vi kunne »ikke straffe hende, af flere Grunde. Alt, hvad vi

»kunne, er at bevogte hende, og aldrig lade hende »komme til Barnet. Hvi er dog denne Ondskabsfulde »min Broders Datter!«

Da Hroar var borte, stirrede Hrane stivt hen for sig. — »Hvad tænker du paa?« spurgte Yrsa. — »Det er dog en selsom Begivenhed,« sagde han. »Den er tildækket med et forunderligt Slør. Hvem »veed —«

»Det tænkte jeg nok,« sagde Yrsa smilende; »giv »Skialden et Valg mellem det Naturlige og Overna- »turlige, saa vælger han vist det Sidste.« — »Det »var dog saare selsomt med den hvide Søfugl,« sagde Hrane, langsomt rystende paa Hovedet.

SYTTENDE CAPITEL.

Ragnvald og Hrane.

I al den Tid havde Ragnvald været borte, for at besøge sine Frænder i Jylland.

Da han kom til Hroarskilde igien, og hørte, at Kongen havde belønnet Hrane ligesaa høit, som ham, at Hrane stod i stor Yndest hos Hroar og Yrsa, og at Folket beundrede ham for hans Vovestykke med Skalk, blev Ragnvald saa bleg som et Liig, og Misundelsen begyndte at fortære hans Indvolde.

Hrane var meget lykkelig. Han sad ofte hos Yrsa, naar hun havde den lille Hrolf paa Skiø-

det. Alle sine Kiærtegn viste han da Barnet, og dette beroligede den skiønne Moder. Yrsa lignede atter en deilig Jomfru. Hun var endogsaa smukkere nu, end før, thi hun var bleven lidt fyldigere med den samme blomstrende Friskhed. Moderglæden havde giort hendes smilende Læber yndigere, opklaret hendes Pande, og forjaget den sidste Skygge af gyselig Erindring fra hendes Bryn. Hun var ikke længer bange for at være ene med Hrane, naar hun havde Hrolf paa sit Skiød; og de vare dog ene. Da blev der talt om Hrolfs Opdragelse, om hvad Hrane skulde lære ham; da trykte hun undertiden i sin Glæde Skialdens Haand, og han kyssede hendes.

Dette var nok for Ragnvald, Skulde og deres Venner til at udsprede fæle Rygter. De kom for Kongens Øren, og skiøndt han ikke troede dem, bragte det ham dog til at blive ved sit første Forsæt, at skille Hrane fra Yrsa; dertil raadte ogsaa Reigin Jarl.

Aldrig saasnart havde Ragnvald faaet dette at vide, før han gik til Kongen, og ved en hyklet Godmodighed, i det han forsikkrede, hvor ondt det giorde ham for Hrane, og hvor overbeviist han var om hans Uskyldighed, bragte han det til, at Kongen overdrog ham at forkynde Skialden sit Ønske. Dette skete i den falske Formodning, at Ragnvald nu var Hranes Ven, og at han som Skiald og mildtfølende Menneske paa den klogeste og skaansomste Maade skulde sige sin Staldbroder Kongens Mening. At Kongen vilde giøre Hrane til Høvding i Vensyssel, fortaug han Ragnvald; det besluttede han selv at sige ham.

Saaledes udrustet kom Ragnvald en Aften til Hrane, og for ret at nyde sin Hevn, lod han sig i Førstningen ikke mærke med Noget, men lod blot, som han kom for at giøre et Besøg. Hrane, som troede, at Ragnvald vilde forlige sig med ham, og selv var af det forsonligste Sind, blev saare glad. Han trykkede den falske Ven til sit Bryst, og forsikkrede, at der ikke kunde times ham større Lykke, end at Ragnvald vilde være hans Ven. Ragnvald sagde: »Vi ville slet ikke mere tale om hiin Tvist, men »drikke Forlig, og lade, som om Intet var hændet.« — »Herligt!« raabte Hrane. »Vi ville tage Mad og »Drikke med, og gaae ud sammen i det lille Skov»huus; der ville vi som ærlige Skialde drikke Bro»derskab.« — »Du taler mig ud af Hiertet,« sagde Ragnvald. — »Moder!« raabte Hrane, »pak den lille »røgede Skinke i Madkurven, giv os et stort Sigte»brød med, og fyld den brune Dunk med Mund»godt. Jeg gaaer ud i Skoven med Ragnvald. Vi »ere blevne gode Venner; du maa ikke være vred »paa ham.« — Moderen maalte Ragnvald med et giennemborende Blik; derpaa tog hun Hrane til en Side, og sagde: »Tro ham ei! Han mener det ikke »ærligt; det kan jeg see paa det tvungne Smiil og »det forlegne Øie.« — »Moder!« sagde Hrane, »vær »ikke mistænkelig. Ragnvald har giort det første »Skridt, giorde jeg ikke det andet, hvem var da For»nærmeren?« — »Tag dog i det mindste dit Sværd »ved Siden! Han har sit.« — »Det maa da være »for Stadsens Skyld,« sagde Hrane leende, og bandt sit Sværd ved Bæltet. Den gamle Moder rystede

paa Hovedet; Hrane kyssede hende, og sagde: »Hils min Fader! Jeg kommer snart igien.« Moderen bad Trællen, som bar Levnetsmidlerne, at have et Øie med dem, og stirrede bekymret efter Hrane, indtil han dreiede om Hiørnet. Da drog hun et dybt Suk, og gik langsomt ind i Huset.

I Skovhytten dækkede Trællen Bordet, medens de to Skialde fornøiede sig i det Grønne. — »Naar man »seer, hvor herligt Alting spirer og trives,« sagde Hrane, »kan man da Andet end beklage, at Menne- »skene med deres Særheder forbittre sig selv det »ædle Liv? — Men«, blev han ved, da han mærkede, at denne Tale mishagede Ragnvald, »der er ogsaa »Storm og Uveir i Naturen. Det er Sluden, som »ret lader os skiønne paa den klare Foraarsdag.«

Derpaa gik de ind, satte sig til Bords, og lode Øllet smage sig. Men en ærlig Ruus stifter kun Godt mellem ærlige Venner. Kraften i Suttungs Drik har den samme Virkning paa Hiertet, som Riim- frosten paa Ruderne: den viser de forhen skrevne Ord, som man troede udslettede, tydeligt igien. Alt som de drak, blev Hrane mere aabenhiertig, og kostede det Ragnvald mere at være beskeden. Talen kom snart paa Skialdekunsten, og Ragnvald sagde: »Der er ingen Tvivl om, bolde Hrane! at du har »stort Nemme, at Ydun har ladet dig nyde mange »af sine Æbler; men mig tykkes, at du paa den »senere Tid mere ynder hende, end hendes Hus- »bond, den skiæggede Bragi. Du betiener dig af »det sydlige Riim. Hvi forkaster du vore gamle »Sange, vore Riimbogstaver?« — Hrane: »Disse gamle

»Qvad forekomme mig som smukke Iistapper, hvor-
»paa Solen straaler, og hvorigiennem den farvet bry-
»der sig. De ere mig hellige Levninger af en for-
»svunden Tid. Een og anden Gang kan en Sang
»vinde ved at digtes paa denne Maade; men i det
»Hele taget duer det ikke.« — »Ei, ei!« sagde Ragn-
vald, »nuomstunder vil Ægget lære Hønen.« —
»Hønen er død,« svarede Hrane leende, »nu er Æg-
»get selv Høne, og forsvarer sig blot mod en anden
»Høne. Skialden bør stedse kæmpe for Natur og
»Sandhed, forbinde Kraft med Viisdom. Han maa
»hverken være Jette, eller Dverg.« — »Han skal da
»vel være Gud?« spurgte Ragnvald spodsk. — »Nei,
»han skal være Menneske,« sagde Hrane.

»Og naar du nu vidste, hvor jeg foragter denne
»Tænkemaade!« raabte Ragnvald. »Vent aldrig at
»komme i Valhalla paa Bænk hos Odin, du Vantro!
»eller til Thor giennem de klingende Kobberporte,
»du, som i dit Hierte spotter Guderne, og tvivler om
»deres Tilværelse!« — »Nei,« sagde Hrane med et
klart Blik til Himlen, »jeg tvivler ikke om Alfader i
»Gimle.« — »Og kun ved dette taagede, vaklende
»Billed hænger du?« — »Nei,« sagde Hrane med
Eftertryk, »jeg troer ogsaa, at Vagnhofte er til, den
»vilde skelende, drukne Jotun, der gaaer hærjende
»giennem Verden med sit krumme Sværd.« — »Det
»er din Gud,« raabte Ragnvald fnysende. »Viid,
»Forræder! vi kiende dig. Ogsaa Freia er din Gud-
»inde — det vil sige: ikke Freia i Folkvangur, de
»lyse Alfers Asynie, men hende, som Skialden i sin
»Nidvise omtaler ved Ægirs Giestebud, værdig til

»Lokes Forhaanelse. Men din Time er kommen. »Du skal ikke længer fordærve Folket ved dine Hykle- »qvad, ikke meer forstyrre nordisk Ærbarhed med »Leflen for en svag Fyrstinde. Kongen forviser dig »ved mig Landet inden otte Dage. See til Beviis »herpaa hans Ring, som han har betroet mig! Derfor var »det, jeg kom; derfor var det, jeg bedaarede din »Eenfold til at troe, jeg meente dig det godt. Der- »for lod jeg dig sladdre, for ved dine Taler at egges, »og for at give dig Stødet føleligst i det rette Øie- »blik. Gaa nu som en elendig Usling til fremmed »Land, og lær at hykle Fromhed af dine Munke, »som et Skalkeskiul for dine Laster!«

»Nu, gode Thor!« raabte Hrane, i det han drog sit Sværd, »anraaber jeg dig. Drag din Glavind, Bag- »vasker! Du fortiener ingen flere Ord.«

Trællen, som troede at have forladt Skialdene i den bedste Forstaaelse, kom for silde. Forfærdet ved at høre Sværdene klirre, aabnede han Døren. Hrane svømmede i sit Blod. Ragnvald tørrede sit Sværd af, stak det i Balgen, og sagde med tvungen Koldsindighed: »Han overfaldt mig, jeg var nødt til »at forsvare mig.« — »Det er sandt,« sagde Hrane. »Bær mig hiem paa dine Skuldre, Leif! men bind »mig først dette Klæde om mit Saar.« Den for- skrækkede Træl giorde, hvad hans Herre befalede ham; Ragnvald aabnede sagte Døren, og sneg sig bort.

ATTENDE CAPITEL.

Hranes Død.

Hranes Forældre sadde og talte med hinanden ved Hyttedøren. Siden hiin Dag, da Kongen havde været hos dem og foræret Hrane sin Ring, havde Faderen forandret sin Opførsel mod Sønnen; der var falden ham et Slør fra Øinene. Selv følte han ikke meget for Skialdekunsten, og forstod sig ikke synderligt derpaa. Han agtede den, som Noget han havde hørt skulde opflamme Hierterne til Mod og Glæde. Men Sigurd var et af disse legemskraftige Mennesker uden megen Aand. Naturens Skiønheder henreve ham ikke; han kiendte vel ægteskabelig Hengivenhed, men Elskov havde han aldrig kiendt. Sigurd var aldrig ret ulykkelig, men heller aldrig ret lykkelig. Naar han ikke kunde stride, jage eller arbeide, var hans Hierte tomt, hans Tanker havde ingen Næring. Indbildningskraftens Himmel var lukket for ham. Men han var en ærlig, diærv, trofast Mand, og med et stille, roligt Blik sad han da gierne i Hytten og kløttrede paa sine Vaaben eller sine Markredskaber.

Sielden er et Hierte saa koldt, at det ikke føler Faderkiærlighed, og den havde Sigurd for sin Søn. Men han saae saa mange forfængelige Ynglinger befatte sig med Skialdekunsten, at han begyndte at ansee den som en Slags Børneleg og Tidsspilde, der giorde Udøverne mere Skam, end Ære. Hans Stolthed vilde, at Hrane skulde udmærke sig paa en vær-

dig Maade; og han ærgrede sig over, at det efter hans Formening ikke var skeet. Men da han saae, hvor aldeles han havde bedraget sig, da var den samme Stolthed atter Aarsag i at han af ganske Hierte fik Sønnen kiær, og fra den Tid var Hrane hans Øiesteen.

Moderen betroede Faderen sin Frygt, og Faderen, som ikke vidste, hvad Frygt var, sad paa sin sædvanlige Maade i et godlidende Kiævleri med hende, thi deri fandt han sin meste Tidsfordriv, naar de vare ene. — »Du skulde seet ham, den Ragnvald,« sagde hun; »du vilde sandet med mig.« — »Sande »med dig i at Ragnvald er en daarlig Karl?« sagde Faderen; »det vilde du let faaet mig til. Jeg har for »længe siden mærket, at det hele høie Sprog, han »taler, er Praleri og Hykleri. Men skulde Hrane »være bange for en Giek?« — »Ak, nu sidde de i »Skovhuset og drikke; hvem veed, hvad der kan »hændes! Det ene Ord giver let det andet. Hrane »taaler ikke meget Øl, og mindre Fornærmelser.« — »Gid Hel havde ham, hvis han taalte dem!« sagde Faderen. »Vilde du heller ønske, at din Søn var »en Niding?« — »Nei; men Klogskaben, Klogskaben, »Fader!« — »Lad Snogen krybe og vride sig,« sagde Sigurd; »Biørnen springer buus paa.« — »Og bliver »ofte skudt,« sukkede Svafa. — »Saa falder den hæ»derligt,« sagde Sigurd.

Under denne Samtale vendte de Øinene hen imod Skoven, og saae, at der stimlede en Mængde Mennesker ud. To Karle bragte Hrane blodig paa en Baare.

Naar et Menneske pludselig falder i Vandet, er

han kun beskiæftiget med sin Redning, og tænker ikke paa sin Livsfare; saaledes bragte ogsaa Synet af den blødende Søn de Gamle til at glemme alt Andet, end hans Frelse. De skyndte sig kun at faae Hrane bragt paa sit Leie; og medens hans Fader stødte Urter, og blandte dem med Honning, for at lave Salve, tilberedte Moderen Bindslerne. De opdagede snart det dybe Saar. Han blev forbunden, og Moderen besprængte ham med koldt Vand. Nu slog han Øinene op; og da han saae, hvor han var, og man havde fortalt ham alle Omstændigheder, sukkede han, og sagde: »Ja, saaledes er det tilgaaet.« Derpaa betragtede han Stedet, hvor han var saaret, følte derpaa med Haanden, og sagde med et trøsteligt Blik paa Moderen: »Vær rolig! det er ikke far»ligt.« Den gamle Svafa lod sig trøste, Sværmen gik bort, og Hrane fik Ro.

Henimod Aften kom Hroar med Yrsa, for at see til ham. Man havde sagt dem, at han var let saaret af Ragnvald i en Tvekamp. Den Syge sov, da de kom; de gamle Forældre ginge tause frem og tilbage uden for Hytten. For at opmuntre dem satte Hroar sig paa Bænken, og gav sig i Samtale med dem. Yrsa gik ind i Stuen, stod ved Hranes Leie, betragtede længe hans blege skiønne Ansigt, sukkede dybt, lagde Haanden paa sit Hierte, og saae til Himlen. Derpaa fremtog hun sit lille Fiskenet, satte sig, og begyndte at kniple. Alt som hun arbeidede, saae hun af og til hen paa Hrane, og blev ganske forskrækket, da hun mærkede, at han med stive Øine og blussende Kinder betragtede hende.

»Guder!« sagde hun gysende, og lod Nettet falde. — »Slipper du dit Net, skiønne Havfru?« sagde Hrane med et vildt Smiil; »er du allerede vis paa »din Fangst?« Derpaa gned han sine Øine, og da han var kommen til sig selv igien, vedblev han: »Ak, skiønne Fyrstinde! tilgiv min Usnilde. Det var »i Drømme.« — »O, Hrane!« sukkede Yrsa, »staaer »jeg saaledes for din Indbildning? Hvad har jeg »giort dig imod?« — »Tilgiv en saaret Mand,« sagde Hrane, »som ikke er Herre over sine Feberdrømme! »Indbildningen arbeider i sit Værksted langt ud paa »Natten, efter at den søvnige Forstand er gaaet til »Hvile. Du har Intet viist mig uden alt Godt; Gu»derne lønne dig!« — Yrsa: »Hvorledes er det med »dig?« — Hrane: »Vel! Jeg føler, at jeg faaer snart »Fred.« — Yrsa: »Den har du altid havt i dit Hierte.« — Hrane: »Ikke ganske. »»Liden Skalk over Na»boens Gierde sprang, og stial en Viol, som i Græs»set hang,«« men Rosen lod han staae. Det er intet »Tyveri, at plukke Markblomster. Ikke sandt? De »trædes dog ned alligevel.« — Yrsa lagde sin Haand paa hans. — »Den er veldannet,« sagde Hrane. »Den har Alfader Ære af. Køl mine Læber et Øie»blik med denne Snee! Mig tørster.« — Yrsa saae sig om, og da der Ingen var tilstede, trykkede hun sin Haand sagte imod hans Mund. Hrane kyssede den, og sagde: »Det var en Hiertestyrkning. Nu føler »jeg mine Vinger voxe. I Valhal er ogsaa Valkyrier, »men ikke saa skiønne og ædle, som du.« — »Tal »ikke saa vildt, Hrane!« bad Yrsa. — Hrane: »Jeg »svæver mellem Himmel og Jord; men jeg har ingen

»Lyst til at fare afsted, thi mig tykkes, Himlen er »paa Jorden.« — Yrsa: »Er dit Saar dybt?« — Hrane: »Lige til Hierteroden have eders blaae Pile »truffet mig, hvælvede Buer!« Han stirrede paa hendes Øienbryn. — Yrsa: »Vil du ikke drikke lidet?« Hun rakte ham Bægeret. — Hrane lod sine Fingre løbe hen ad hendes Arm, og sagde: »Den er vel »dreiet: saa skiønt kan dog Vaulundur ikke arbeide.« — Yrsa: »Kom til dig selv! Du bliver saa bleg.« — Hrane: »Blegere, end Linet paa din Barm, men »ikke saa lykkelig.« — Yrsa satte sig et Øieblik hen, saa han ikke kunde see hende, for at han skulde blive rolig.

Efter nogen Taushed sagde Hrane med foldede Hænder og meget sagtmodig: »Naar jeg ret efter- »tænker Alt, har jeg dog været meget lykkelig. Al- »fader skienkte mig gode Forældre, som opdroge mig; »en hugprud Konge, som agtede mig, og vilde mig »vel; Bragi gav mig at øve Skialdekunsten — var »det ikke en stor Lyksalighed? Jeg har elsket en »ædel Qvinde, den fagreste i Nord — og hun har »elsket mig. Thi det vil du dog ikke negte, Yrsa! »at du i Tugt og Ærbarhed har elsket den blussende »Skiald, skiøndt du ikke turde være dig det selv be- »kiendt?« — Yrsa, som troede at høre den hellige Røst af en forklaret Aand, reiste sig skiælvende, foldede sine Hænder, græd, og stirrede paa ham. — »Nu farer jeg glad afsted«, raabte Hrane, »paa »Freias Aftensky, fulgt af de skiønneste Alfer. Jeg »har drukket Perleskummet af Kilden. Jeg har baa- »ret Rosenknoppen paa mit Bryst, og husvalet mig

»ved dens Duft, inden den aabnede sig. Var jeg »bleven en gammel Mand her paa Jorden, var jeg »hendøet lidt efter lidt, saa vilde jeg kommet som »en Gubbe til Odin, og blot fornøiet mig ved at »spise Sæhrimner og drikke Mundgodt. Nu svæver »jeg som en Yngling til Freia, til Maanskinnets og »Tusmørkets veemodige Glæder. Med Blomster skal »man omplante min Grav. Alle hulde danske Møer »ville begræde min Død, det veed jeg; og mine »Fiender ville fortryde deres Avind. Ingen Bauta- »stene — store Rosenbuske skulle omkrandse min »Høi; og Skialden skal om Aarhundreder siunge ved »min Grav: Her hviler en Yngling.«

Med disse Ord faldt han tilbage paa sit Leie, og Yrsa udstødte et Skrig, hvorved Kongen og de gamle Forældre kom ind. Hrane blev bragt til sig selv igien, og Yrsa forlod Hytten med Kongen i ængstelig Uvis- hed.

Denne sidste Nat havde Hrane stærke Drømme. Hans Digtersiæl sled sig løs fra det jordiske Støv, og sværmede under Striden i brogede, gyselig skiønne Indbildninger.

»Jeg seer dem nok, de tre Norner,« sagde han, »hvor de sidde og stirre ned i Urdurs klare Brønd. »Jeg kiender dem ret godt. Den ene er gammel, »hun ryster paa Hovedet, som en Ugle, og har lange, »tynde sneehvide Haar. Det er min Moder. Den »anden er ung, deilig, og bryster sig som en Svane; »den dybe Brønd speiler sig i hendes store blaae »Øine. Det er Yrsa. Hendes Taarer falde, som »Foraarsregn, og hvergang Draaberne blande sig med

»Brøndvandet, klinger det giennem Alverden med »den lifligste Lyd, som det vilde smelte Marv og »Been og Dovres haardeste Klipper. Den fæle vin- »gede Snog der, som hvisler med Braaden, og bug- »ter sin prægtige, spraglede Bug, kiender jeg paa »Øiekastet: det er Skulde. See, hvor Freia ryster »sin Falkeham! Hun rækker mig den, og siger: »Flyv! Hvor skal jeg flyve hen? Hvad kan det hielpe »mig, at svæve til Folkvangur, naar Yrsa bliver i »Leire? Følger hun efter? Det maa hun ikke. Den »lille Alf holder hende tilbage ved Kiortelfligen. »Hrolf græder. Hrolf bliver en stor Mand. See, »der rider han i skinnende Harnisk over Skaanes »Marker med Skiold paa sin Arm; Hielmfiærene vaie »efter ham, og han har et langt Spyd i sin Haand. »Foran gaae hans Kæmper, tolv og tolv, og siunge: »Alt Dagen vil oprinde.«

Moderen tørrede Sveden af den Døendes Pande, og han sagde: »Seer du den gamle Odin, hvor han »sidder der paa Hlidskialf og skuler mellem lutter »Straaler med det ene hule mørke Øie? Blodet ud- »rinder ham af det andet Øiehul. Jeg kan ikke »lide ham. Paa hans brede Skuldre sidde de tvende »Ravne Hugin og Munin; de skrige ham Ørene fulde, »og slaae med Vingerne, ligesom Krager paa Galge- »biælken over den Hængte. Men Baldur er saare »skiøn. Det vidste jeg nok, at han lignede Hroar. »See, der flyver han, som en stor Stierne paa Him- »len, med langt blegt svævende Haar, hvorigiennem »man kan see de andre Stierner! Men hans Ansigt »indhyller sig i en frygtelig Taage. Han farer af-

»sted giennem det uhyre Rum. Hvor fører du mig »hen? Jeg svimler. Mange tusinde Miil flyver jeg »giennem den blaa Luft. Ak, see! der sidder Mo- »deren med det lille Barn i Biælkehuset ved Rosen- »busken. Den store Baldurstierne standser over Gav- »len, og forvandler sig til en Gisel om Yrsas og »Hrolfs Isser. Her er Rollers Grav. Gunvar fik han »ikke. Men hun vidste dog, at han elskede hende, »og græd ved hans Høi; og det vil Yrsa ved min. »Kom nu kun frem af din Hule, du lumske, grimme, »fiendtlige Loke! Tag en Børste af dit Pindsvinehoved, »og hærd den i Nastronds Flammer til en Piil! »Læg den paa Regnbuen, og skyd mig ihiel! Du »kan vel faae mit Hierte til at bløde, men aldrig til »at døe. Det slaaer evigt med det andet store Hierte »— giennem Bølgerne, giennem Stormen, giennem »Nattergalens Slag. Mine Øine funkle, som Solens »Straaler. Jeg gaaer til min Fader igien.« Med disse Ord greb Hrane med en krampeagtig Bevæ- gelse omkring Sengestolpen, sagde: »Giv mig min »Harpe!« sank tilbage paa Leiet, og var ikke meer.

Hroar havde trøstet Yrsa med at Saaret ikke var saa farligt, og med at de i Morgen tidlig vilde be- søge Hrane igien. Hun taug stille, stirrede ned paa Jorden, og rystede paa Hovedet. Hendes Urolighed tog til, alt som det blev sildigere; Hroar kunde hel- ler ikke sove, og de gik ind sammen i den øde Hal, hvor der kun brændte et eneste Lys. Dette kastede sit døsige Skin hen paa Hranes Harpe, der hang paa Væggen med den Egekrands, Yrsa havde givet ham og flettet hos Ebba, da hun sang Visen om

Ellepigerne. Yrsa spillede selv Harpe, men var saa blysom, at hun aldrig turde lade Nogen høre det, selv Kongen ei, hvor tidt han end havde bedet derom. Men neppe saae hun nu Harpen, før en høi Ild farvede hendes blege Ansigt, hun vendte sig til Kongen, og bad uopfordret, om hun maatte spille for ham. Hroar var glad ved at der var Noget, som kunde adsprede hende, og satte sig strax i Høisædet. Da slog Yrsa Harpen, saa at de klare Taarer trillede Kongen ned ad Kinderne. Med den saligste Lyst berørte hendes Fingre de Strænge, som Hranes Haand saa tidt havde faaet til at bæve. Da hun skulde gaae hiem, bad hun Kongen om at maatte faae Harpen med til sit Buur. Han undte hende gierne denne Trøst, og hendes Træl bar den efter hende. Da hun var ene hiemme, vilde hun atter sætte sig til at spille; men hun kunde ikke. I en stum Bedrøvelse stirrede hun hen for sig. Da blev hun sin Vævstol vaer med det fine Stykke Lærred, der paa Lidet nær var færdigt. Da Yrsa dog ikke kunde sove, satte hun sig i sin stille Sorg til dette tankeløse Arbeide.

Henimod Morgenstunden var hun færdig med Lærredet; men ligesom hun afklippede Traaden paa Stuven, see, da sprang der en Stræng i Hranes Harpe med høi skingrende Lyd. Da mærkede Yrsa vel, at Hrane maatte være død i denne Stund, og at hun, som Visen lød, selv havde vævet hans Liiglagen. Da kastede hun sig paa sine Knæe, anraabte Alfader om Glæde for hans Siæl, og sendte ham et kiærligt Farvel med Taarer og dybe Hiertesuk.

NITTENDE CAPITEL.

Skulde lønner Ragnvald.

Hrane havde hvilet i Høi flere Maaneder. Den unge Vaar besøgte for første Gang i fem og tyve Aar Norden, uden at træffe ham munter og levende. Hvor ofte havde dens Skiønhed opflammet hans Bryst til Gudernes Lov! Hvor stærkt havde han følt Menneskelivets og Sommerens Glæder, med hvor mangen kraftig Qvad havde han hilst de blaae og røde Knopper i det spæde Græs! Nu taug han stille, nu slumrede han i den sorte, fugtige Hule, og saae ei Lyset meer. Den letsindige Natur mærkede ikke hans Tab, tog sig det ikke nær, og han havde dog elsket den saa høit. Fuglene sang deres sædvanlige lystige Viser i Buskene ved hans Gravhøi, Roserne blussede, de vellystige Bier besøgte de søde Kalke, hang under Bladene, og sugede, og gyngede, uden at bekymre sig om hvem der laae i Høien. Kun en Nattergal syntes at føle Noget til Skialdens Savn; den havde bygget sin Rede i et Træ i Nærheden, der hævede den sin Stemme Morgen og Aften, og sang sin Længsel, medens Yrsa sad i Træets Skygge med den lille Hrolf paa Skiødet, og tænkte paa sin hedenfarne Ven.

Imidlertid sværmede Ragnvald omkring, som Kain, da han havde ihielslaaet Abel. Hvor han kom, søgte han at forsvare sig, og at stille sin Sag i et fordeelagtigt Lys. Uopfordret fortalte han Enhver, hvordan han var bleven overvældet af Hranes egenkiærlige Hidsighed, og hvordan han havde været nødt til Selv-

forsvar. Ingen svarede ham, Ingen troede ham, Alle hadede ham. Nu, Hrane var død, havde han ingen Fiender, men lutter Venner.

Den Eneste, der viste Tilfredshed med Hranes Død, var Skulde. Hun havde hadet ham fra den Dag, han ikke kom hendes Elskov i Møde; og med hans Død var der lettet hende en Steen fra Hiertet. Hendes Øine mødte ofte Ragnvalds paa den senere Tid; da blussede de begge, og Skulde slog sine blyfærdigt ned tværtimod Sædvane. Dette kildrede den forfængelige Yngling, og hendes Skiønhed opluede ham.

En lummer Hundedagsaften gik Ragnvald alene i Skoven. Hvide Dampe stode over Moserne, Græshopperne ziskede i Straaet, store Myggesværme opførte luftige Dandse, de sorte fede Snegle vare krøbne fra det Grønne, og laae omkring i Gangene paa den brune Jord. En Mængde Løvetandsvæxter fandtes i Græsset; de havde afblomstret, og de lange skiøre skarpmelkede Stilke stode kun nu med runde hvide Duunbuske, hvilke den mindste Vind afpustede og fordeelte i Luften. Ragnvald vilde sætte sig paa et Sted, hvor Hrane saa tidt i sin Levetid havde siddet; da stak Myggene ham saa graadigt, at han strax maatte reise sig.

Træt og heed kom han endelig forbi Helges Badehuus. Døren stod paa Klem, og han fik Lyst til at gaae ind og bade sig. Badehuset var vel egentlig kun bestemt for Yrsa og Skulde, og de havde Nøglen dertil; nu maatte en af de medfølgende Terner have forglemt at lukke Døren. Ragnvald besluttede at nytte Leiligheden.

Sagte aabnede han Døren til det kølige Kammer, men hvor glad skiælvende foer han tilbage, da han saae Skulde ligge slumrende paa Løibænken! Hun havde nylig badet sig, hendes sortkrøllede Haar var endnu fugtigt, og et Par Sivblade sadde deri. Støttende sin Purpurkind til den trinde hvide Arm, laae hun paa Løibænken i en lyserød Kiortel. De smaae Fødder laae korsviis over hinanden. Hendes Klædebon bedækkede sædeligt hendes Knæe, men de velskabte Been vare ganske tilsyne. Halsklædet havde hun for Hedens Skyld afrevet. Da svulmede hendes Barm pludselig høiere, og de store Øielaag hævede sig smægtende: »Ak, Ragnvald!« sukkede hun; men da hun i det samme lod, som hun først nu blev ham vaer, sprang hun op, som for at flye, men blev dog staaende, og holdt ham fast ved Haanden.

Ragnvald gyste, halv af Elskov, halv af Skræk. Den gamle Vise om Helge og Havfruen stod klart for ham. Det forekom ham et Øieblik, som om Skulde var et Uhyre, som om hun vandt sig slimet hen ad Gulvet med skællede Ringbugter. Men pludselig forsvandt dette fæle Syn for den rødmende Piges virkelige Skiønhed, han sank til hendes Fødder, og hun hævede ham venligt i sine Arme.

Næste Morgen, da Skulde vaagnede, og saae den slumrende Yngling paa Løibænken, blev hun forskrækket, og stirrede vildt paa ham. »Vil denne Unger»svend ikke giøre dig ulykkelig?« tænkte hun. »Skal »dit hele tilkommende Livs Skiebne beroe paa denne »forfængelige Mands Høimod? Det er en slet Grund, »du bygger paa; lumskere, end Badehusets Biælker.

»Endnu er du Herskerinde; naar han vaagner, er han »Hersker.« Hun saae ud af Døren, og troede i Forskrækkelsen at see Nogen langt borte nærme sig Badehuset. »Hvis de fandt ham ene med mig,« sagde hun bleg, »hvad maatte de tænke?« Med disse Ord aabnede hun hurtig en hemmelig Laas i Løibænken, hvorved Fladen, som et Laag, sank ned i Vandet med Ragnvald. Da han var siunken til Bunds, hævede hun Laaget igien, og lukte det behændigt. Hun saae ud af Døren — der kom Ingen; det havde været hendes lille hvide Hund, der kom ind, og logrede. »Jeg »burde egentlig ikke klappe dig,« sagde Skulde, i det hun strøg den over Ryggen, »thi du har forført mig »til et Mord.« I det samme saae hun Ragnvalds Liig drive ud fra Badehuset med Strømmen. »Han har »overstaaet,« sagde hun, »nu lider han ikke meer, »og jeg ikke heller. Mordet var Hundens Skyld. »Ragnvald har dræbt Hrane, nu kommer Nornernes »Straf over ham. Men jeg tilgiver ham gierne. Man »bør Ingen hade efter Døden. Nu gielder det kun, »at være taus, klog og forsigtig; saa er Alting godt »igien. Jeg troer, jeg har forkølet mig; jeg skiælver. »Jeg vil hvile et Par Timers Tid, og fatte mig.« Med disse Ord ilede hun til sit Buur, indsluttede sig i sit Værelse, kastede sig paa sit Leie; og med den faste Forestilling, at Hunden var Skyld i Alt, at det havde ikke kunnet være anderledes, og at hun Intet havde at frygte, naar hun var forsigtig, faldt hun i en tryg Søvn.

Hranes gamle Forældre vare utrøstelige over deres eneste Søns Tab. De fandt ingen Ro i Hytten, og

ginge Morgen og Aften lange Vandringer med hinanden paa afsides Steder, hvor de ikke før havde seet Hrane, for at ingen Gienstand skulde minde dem om hans Savn. Hytten skyede de; thi der mindte hver Bænk, hver Stol om ham. Der hang endnu hans Klæder i Skabet. Der stode endnu de Streger i Bordet, som han havde skaaret med sin Kniv, og det lille sorte Hul, som han engang havde brændt deri ved at vælte Lyset som Barn. I en Urtepotte duftede endnu nogle Blomster, som han havde plantet. Der stod ogsaa Sengen, hvor han var død.

De gamle Folk vare eengang gangne en Omvei langs med Havet. Tause satte de sig ved Stranden paa en af Bølgerne afrundet Steen, og stirrede ud i Vandet. »Nei,« sagde endelig Sigurd, »jeg holder det »ikke ud. Jeg maa tugte den Niding, saa gammel »jeg er. Ragnvald skal bløde for mit Sværd. Hra»nes Skygge følger mig, hvor jeg gaaer, og kalder »mig til Blodhevn.«

»Det er umuligt,« sagde Moderen. »Hranes Siæl »er i Gimles Glæder, den kan ikke spøge og pusle »her paa Jorden, som et hevngierrigt Spøgelse. Jeg »har jo selv i hans sidste Stund hørt ham tilgive »alle sine Fiender. Det er dit eget heftige Blod, »Fader! som giør dig urolig. Tving dig, og bedrøv »ikke din Søn hos Alfader med at hevne ham!«

»Saalænge Ragnvald endnu aander paa Jorden,« sagde Sigurd, »er jeg syg og hiertegreben. Han, »eller jeg maa bort. Falder jeg, saa er det kun et »Øieblik før den naturlige Død; fælder jeg ham,

»skiller jeg Verden ved en Niding, der vilde udrette »endnu mere Ondt, hvis han levede.«

Under denne Samtale saae de Noget komme drivende paa Vandet hen imod Strandbredden. De troede først, det var en Sælhund; men da det kom nærmere, mærkede de, det var et Menneske. Sigurd vilde springe i Vandet, i Haab om at redde ham, thi han bevægede sig mat, og sank tidt under Bølgerne; men den gamle Kone sagde: »Enten svømmer »han endnu, og da kan han redde sig selv, thi han »har jo strax Fodfæste; eller han er død, og saa er »ingen Hielp mulig.« Sigurd maatte give hende Ret; og nu stege de begge op paa en stor Steen, for at tage Svømmeren ret i Øiesyn. Da kastede pludselig en skummende Bølge Ragnvalds Liig fra Havet hen paa Sandet mod Stenen, lige for deres Fødder, og skyllede ligesaa hurtig tilbage, som om den vilde vaske sig reen igien i Havet for det Aadsel, den havde baaret i sin Favn. De gamle Folk kiendte paa Øieblikket Ragnvald. Hustruen udstødte et Skrig, hævede sine Øine mod Himlen, udstrakte sine Arme, og raabte: »Evige Guder! tilgiver ham, lader ham »ikke fare til Hel. Tag ham i det mindste op til »Thrudvanger, Thor! mellem dine Trælle.« Men den gamle Fader stirrede paa Liget, som den ildøiede Ulv paa sit Bytte, nikkede tilfreds, og sagde: »Tak, Nor»ner! Tak, Ran! Det var et Venskabsstykke. I »qvalte ham. Rigtig! Han fortiente heller ikke at »bløde for Heltestaal.« Med disse Ord drog han Hustruen bort, og sagde: »Lad os nu gaae hiem!

»Nu er jeg rolig; nu har jeg Fred. Hver Sit! Lad »os ikke forstyrre den sultne Ravn, som hopper der- »henne, og venter paa vor Bortgang, for at komme »til sit Maaltid!« — »Nei,« raabte Hustruen, »du er »ingen ærlig Kæmpe, og jeg forlader dig, saa gam- »mel som jeg er, hvis du ikke hielper mig at be- »dække Liget med Grene, indtil det kan blive ordent- »lig jordet.«

Da maatte Sigurd gaae ind i Skoven, hugge Løv- qviste med sit Sværd, og hielpe Hustruen at bedække Ragnvalds Liig. I Førstningen hug Gubben med megen Vrede; men med hvert Hug køledes Heftigheden, og da han atter kom hen til Liget, saae de brustne Øine og de forstødte blodige Tindinger, blev han selv ganske spagfærdig og stille, og sagde, da Konen vilde gaae: »Giv mig en Green til! Her er endnu et bart Sted »ved hans Øine.«

Derpaa gik de hiem, og berettede paa Kongsgaar- den Ragnvalds Død, for at man kunde besørge hans Jordefærd.

TYVENDE CAPITEL.

Kong Hroar fældes i Kamp.

Adils hed Kongen i Vestgothland, han boede i Upsal. Han havde hiulpet de reidgothiske Drotter at overvinde den hallandske Jarmerik, og dennes Broder Sivald var bleven hans Underkonge, og gav

ham Skat. Men da Adils var gierrig og herskesyg, havde han længe tænkt paa, hvorledes han skulde overfalde Kong Hroar og skille ham ved Riget. Alle de misfornøiede Danske vare flygtede til Adils. Først Hrokur, Hroars Søstersøn, fortrydelig over at Kongen havde straffet ham, da han engang efter Signes Død kom til Hroar, og forlangte med Heftighed Part i Riget og en kostbar Ring til Arvedeel. Da Hroar ikke vilde give ham den, rev han den af Kongens Arm, og kastede den foragteligt i Havet. »Du er »en ond Dreng,« sagde Kongen, og landsforviste ham paa tre Aar. Han var nu i Sverrige hos Adils, og pønsede paa Hevn. Did kom ogsaa de flygtede Offergoder. Disse vidste nøie Besked om Danmarks Tilstand, og havde deres Speidere, som gave dem fremdeles Underretning.

Nu skete det just i denne Sommer, at Reigin Jarl gik med en Flaade, for at ave en Underkonge, der ikke vilde rette sig efter de tre af Helge satte Jarler: Æsk, Eir og Leir. Aldrig saasnart havde Adils faaet dette at vide, før han kom med en stor Magt, indskibede sig hemmeligt om Natten, og seilede til Siælland. Kong Hroar sad just i fredelige Sysler hos Vaulundur, da han fik det at vide. Men aldrig saasnart havde han erfaret Sammenhængen, og faaet Underretning om Adils' Styrke, før han sagde: »Nu mærker jeg nok, at Odin vinker mig, og at det »er Nornernes Villie, at jeg skal forlade dette kiære »Land, som jeg saa gierne endnu nogle Aar vilde »levet og virket for. Lader mig da nu døe som en »ærlig Kæmpe! Mine Fiender have tilforn beskyldt

»mig for Feighed, fordi jeg ikke elskede Krigen. De »skulle see, at der er stor Forskiel paa at angribe, »og paa at flye.« Derpaa klædte han sig i sine bedste Hærklæder, bandt et Slagsværd ved sin Side, og drog i Spidsen af sine Mænd hen paa Roeslyng, hvor Adils ventede ham med en tredobbelt større Hær. Da de stode hinanden saa nær, at Hroar kunde see Hrokur og de danske Goder i den første Række, sagde han: »Det smerter mig, at see min »egen nære Frænde som en Forræder mod Fædre- »landet,« sendte derpaa en Herold til Kong Adils, og forlangte en Samtale med ham. Adils, som troede, at Hroar vilde overgive sig paa naadige Vilkaar, traadte frem. Da meldte Dankongen: »Uden Tvivl, »min Frænde! kommer du for at vinde Land, ei for »at tugte; thi Tugt fortiener den Skyldige, men jeg »har Intet forbrudt mod dig.« Adils svarede: »Du »har negtet din Søstersøn Part i Riget, jeg kommer »for at hevne ham, og giøre ham til min Skatkonge, »naar jeg har overvundet dig.« — Hroar: »Ikke af »Herskesyge negtede jeg. Hrokur Part i Riget, men »fordi han endnu var et Barn, fordi han giorde sin »Fordring med en usømmelig Bisterhed, og fordi jeg »af Erfaring veed, at disse Adskillelser af Landene »ere Aarsag til Tvedragt, og tære Landenes Marv. »Var min Søstersøn kommen paa en høvisk Viis, »saa havde jeg vel givet ham et Syssel at bestyre; »men han trodsede.« — Adils: »Denne Trods har »han endnu. Hvormed vil du hindre den?« — Hroar: »Hunden, som giøer i Lænke, giør sig kun »latterlig; men til Ulven kaster den forsigtige Hyrde

»vel undertiden et Kid, for at spare den hele Hiord. »Jeg vil give ham Fyen, hvis dig saa tykkes, og du »vil drage bort med Fred.« — Adils: »Det er for »silde. Din bedste Hær er i Jylland, der er intet »Andet for, end at overgive dig paa Naade og Unaade.« — Hroar: »Da var jeg en Niding og ingen Daner- »konge.« — Adils: »Vel, saa lad os begynde Slaget, »og lad Lykken raade!« — Hroar: »Her er ingen »Lykke, men en bestemt Skiebne. Din Hær er tre »Gange saa stor, som min; skammer du dig ikke »ved at angribe mig med slig Overmagt?« — Adils: »Den Mægtige skal man lyde. Kan du ikke staae dig, »saa maa du hylde mig.« — Hroar: »Enten bliver »jeg ved at være Leirekonge, eller ophører jeg at »leve. Er du en ærlig Helt, saa afslaa mig ikke »min sidste Bøn!« — Adils: »Hvilken?« — Hroar: »Hvorfor skal mit Folk bløde og dræbes, fordi det »er mig tro? Jeg veed vist, de forsvare mig til »sidste Blodsdraabe; men Udfaldet vilde dog blive, »at du vandt. Velan! det er dog egentlig blot mod »mig, din Harme gaaer; det er os To, Sagen gielder. »Saa lad os da tvekæmpe som ærlige Drotter! Fal- »der jeg, saa est du Herre; falder du, saa drage »dine Kæmper bort, og lade mig og mit Rige med »Fred.« — Den store bredskuldrede Adils blev heel forbauset over dette raske Forslag, som han aldrig havde ventet af den lille fredelige Kong Hroar, og sagde smilende: »Daarlig est du, som paa slig Viis »tænker at røre min Høimodighed.« — Hroar sva- rede: »Hvi spilde vi Ord? Lad Herolderne blæse i »Luur, lad dem slaae Kreds i Sandet! Jeg er rede.«

— Da Adils mærkede, det var Alvor, studsede han. Han følte, hvor uædelt det var, at betiene sig af Overmagten; men snart vandt Egennytten og Forfængeligheden Seier over den sidste gode Mindelse i hans Bryst. Hroars Kæmper bleve alle meget opbragte, og paastode, at de vilde forsvare deres Herre; men Hroar sagde smilende: »Ofte lære gode Venner »først ret at kiende hinanden ved Afskeden. Vi »have hidindtil ikke ret forstaaet hverandre. Der »gives Øieblik, hvor ogsaa den Fredsælle ønsker at »stride, og det er Tilfældet her.« Da raabte de gamle Helte: »Det er en bold Gierning af vor Konge, »Hroar den Fredsælle; hindrer hannem ikke! Hvis »han døer, døer han en fager Død.«

Efter at alle Vilkaar vare bestemte, traadte Hroar i Kamp mod Adils. Denne troede strax at faae Bugt med sin Modstander; men Hroars Smidighed kom ham vel tilpas, og han undgik alle Kæmpens vældigste Slag, indtil han ret kom i Aande. Da fore Gnister af de blanke Hielme, da bede Sværdene i Ringbrynierne. Adils' Hug vare dobbelt saa stærke, Hroars dobbelt saa hurtige og mange. Da græde de gamle danske Kæmper høit af Glæde og Fortrydelse, og sagde: »Vi have miskiendt ham. See, hvor tap»pert han staaer der og hugger, og sætter sit Liv til »for os! Hroar har elsket os, som en Fader, og nu »forsvarer han os, som en Biørn sine Unger.« I denne Forventning stode de længe, indtil endelig Adils blev dybt saaret i Skuldren af Hroar; da vendte han det Hvide ud af Øinene, ligesom Thor, naar han knuger sin Hammer, løftede sit Sværd høit i Veiret,

og kløvede Hroars Hoved, saa at Kongen faldt paa sit Skiold.

Et dybt Suk lød i den danske Hær, og den største Taushed herskede i Svenskernes. Intet Frydeskrig forkyndte deres Seir. Adils befalede strax, at man skulde begrave Hroar med den største Hæder; og utallige Hænder vare pludselig sysselsatte med at opkaste ham en Høi i Nærheden af Hranes. Qvinder og Børn kappedes med Mændene om at drage Bautastene paa Hiul med lange Reb giennem Skoven fra Stranden; i Skoven krandsede de Stenene med Løv og Blomster. Den gamle Vaulundur lod sig kiøre did i sin Stol, og efter at have kysset sin Herres blege Haand, lod han sig række Kalk og Muursteen, og murede med utallige Haandlangeres Hielp et fiirkantet Steenkammer i Høien. Derpaa lagde han Kongen i en Kiste af tykt Egetræ, som han selv havde tømret, bonet, og forsynet med kosteligt Malmarbeide. Saaledes jordede de den gode Konning Hroar, efter at han med Huldsalighed og Viisdom havde styret Riget i tyve Aar. En ung Skiald sang følgende Qvad paa hans Høi:

Nu hviler Kongen her
Bag Bautastene,
Bag mosbevoxne Træ'r
Med unge Grene.
Nu sørger Danmark; Solen os forlader.
Nu tier fiendtlig Spot.
Her hviler han, vor Drot,
Vor elskte Fader.

Han sad, som Baldur, i
Sit Kongesæde.
Hver Siæl sig følte fri,
Og stemt til Glæde.
Fortvivlet slaaer nu Bølgen vore Strande.
I tvivled om hans Mod?
Nu farver Helteblod
Den høie Pande.

Forgieves Kæmpen skal
I Hornet støde.
Nu staaer vor Kongehal
Forladt og øde.
Han sidder ei, som Mimer ved sin Kilde,
Paa Bænk med sine Mænd,
Og giester dem igien
I Qvælden silde.

Hans Læber tale meer
Ei Viisdoms Lære;
I Hytten Hyrden seer
Ham ei til Ære.
Han smiler ei, naar Skovens Piger lege;
Kan ei om Natten gāae,
For Armod i dens Vraa
At vederqvæge.

I travle Værksted nu
Vil Hamren standse;
Nu blinker kun til Gru
Den skarpe Landse.

Hæv, Storm! din Røst, bland Lynild i din Torden,
Høit, Hav! din Bølge kast;
Det bedste Hierte brast,
Som slog i Norden.

Men evig skal vor Stad
Hans Minde være.
Saa længe Egens Blad
Giør Helten Ære,
Skal ingen Old Kong Hroars Navn fordølge,
Saa længe Kilden snoer
Sig ud til Isefiord
Med klaren Bølge.

Da Seieren var vunden, trængte Adils' Kæmper sig til Hallen, for at holde deres Fest. De fandt den tom, thi alle Hroars Kæmper vare borte, og Qvinderne flygtede. Kun en saare deilig stor og velskabt Qvinde sad i Høisædet med et smilende Barn paa sit Skiød, og en nydelig Dreng stod imellem hendes Knæe, og holdt hende om Livet. Paa sine lyse Haar, der i lange Fletninger faldt hende ned over Skuldrene, havde hun en takket Krone af Guld og Ædelstene, efter hvilken den lille blaaøiede Dreng paa Skiødet rolig stirrede og greb med sine buttede Hænder, medens den Ældre ængstelig skottede til Døren.

De vilde Kæmper standsede deres Larm ved dette Syn, traadte ærbødige tilside, og troede at see en Gudinde; men Adils, som blev hiertegreben af hendes Skiønhed og hugprude Væsen, traadte beskeden frem, og spurgte om hendes Navn. Da svarede

hun: »Jeg er Yrsa, Kong Hrolfs Moder. Hvad Freia »har forjættet ham, vide I. Efter Hroars Død er han »Leirekonge, derfor har jeg sat ham i Høisædet, da »han endnu er for spæd til at kunne det selv; og »her staaer Agnar Hroarssøn, Hrolfs Broder og Med- »hersker. Ikke troer jeg, at du, Konning Adils! vil »sætte dig mod Gudindens Villie, hvilket vel og kun »lidet vilde nytte. Jeg stoler aldeles paa hende. »Enten skal du derfor lade os sidde, eller bringe os »alle tre døde herfra.« Adils svarede: »Derfra be- »vare mig Guderne! Jeg føler allerede heel vel Freias »Magt, som virker igiennem dine Blik paa mit Hierte. »Hrolf skal beholde Riget, Agnar skal være hans »Underkonge, og du hans Formynderske. Om du ogsaa »vil være Sverriges Drotning, beroer paa dig selv. »Min Hu har du vundet alt med dine stolte Blik; »men Freia bevare mig fra at tvinge dig!« Da sagde Yrsa: »Høimod sømmer sig vel Seiervinderen; men »høimodig var du ei, da du overfaldt den ædle Hroar. »Nu, da du i dine Kæmpers Overværelse har »hilset Hrolf og Agnar som Danmarks Konger, vil »jeg overlade dig Hallen for i Aften, hvor du kan »glæde dig med dine vilde Stridsmænd over en let »Seier. Jeg gaaer at græde med mine Børn paa »Hroars Høi.« Med disse Ord reiste hun hun sig, og gik langsomt bort med den lille Hrolf paa Armen, og Agnar fulgte med, og holdt hende ved Kiortelfligen. Alle de svenske Kæmper stirrede ærbødigt efter hende; men Adils lagde Haanden paa sit Bryst, og ønskede, at han ei havde dræbt Dankongen. — Hermed endes Hroars Saga.

Anmærkninger.

Vaulundurs Saga, som blev digtet i Aaret 1804, efter Thors Reise til Jotunheim og før Langelands-Reise, udkom i Juli 1805 i anden Del af Adam Oehlenschlägers Poetiske Skrifter. — Med Hensyn til Forstaaelsen af Vaulundurs Saga kan henvises til Dr. Vilh. Andersens Adam Oehlenschläger, I, S. 121—129, samme Forfatters Guldhornene, S. 125—126, samt Arentzens Baggesen og Oehlenschläger, II, S. 128-129. — De i det følgende givne Forklaringer af Versene skyldes for en stor Del Hr. Overlærer A. G. Ø. Hauch i Roskilde.

Side 3, Lin. 8. plat, forældet for ganske; forekommer i det følgende, S. 13, L. 5, og S. 25, L. 9 f. n. (plat ud).

Side 3, Lin. 7 f. n. ganske ikke, forældet for aldeles ikke; sammenlign i det følgende, S. 11, L. 1 f. n.: ganske Intet.

Side 4, L. 4. i saa Skiel, forældet for: i den Henseende.

Side 4, Lin. 8. slet hen, tidligere ret almindeligt, nu forældet for: ligefrem, ganske.

Side 4, Lin. 14 f. n. sær (forældet), særegen, overordentlig; det forekommer igen S. 6, L. 1 f. n., og S. 7, L. 12.

Side 4, Lin. 9 f. n. Sager, d. e. Sagaer. Vaulundurs Saga er bygget paa det korte og paa nogle Steder defekte Vaulundurs Kvæde i den ældre Edda; sammenlign i det følgende S. 49, L. 9-13.

Side 4, Lin. 8 f. n. gemeenlig (forældet), i Almindelighed.

Side 4, Lin. 6 f. n. formedelst Nødtørfts Skyld (forældet), paa Grund af Fattigdom.

Side 4, Lin. 2 f. n. ugemeen Forfarenhed (forældet), ualmindelig Erfarenhed.

Side 5, Lin. 2. udhugge, forældet for udhuggede. I det følgende forekomme forældede Former for Pluralis af adskillige Verbers Imperfektum: funde (fandt), komme (kom), siunge (sang), ginge (gik), spunde (spandt), forsvunde (forsvandt), runde (randt), fulde (faldt), sprunge (sprang), finge (fik), drukke (drak), bunde (bandt).

Side 5, Lin. 15. Drøvelse (forældet), Bedrøvelse.

Side 6, Lin. 3. Rødsteen, der jo i Almindelighed betyder Rødkridt eller rødbrændt Mursten, maa her betyde rød Ædelsten, det samme, som S. 8, L. 14 kaldes Rosenstenen.

Side 6, Lin. 6. Nornen, Skæbnegudinden.

Side 7, Lin. 5. sær (forældet), især; det forekommer igen S. 10, L. 8 f. n., og S. 11, L. 3.

Side 7, Lin. 6. Taare, forældet Form for Taarer.

Side 7, Lin. 13. Det gamle Ord Dannished betyder ellers Gævhed, Bravhed, men bruges sædvanlig af Oehlenschläger i Betydning af smukt Udseende; sammenlign 12te Bind, Anm. til S. 5, L. 5.

Side 8, Lin. 12. Karfunkel betyder som oftest Rubin, men bruges ogsaa om Granater af forskellig Farve.

Side 8, Lin. 14 f. n. Blaaglimmerten maa jo betyde den blaa Ædelsten.

Side 8, Lin. 8 f. n. da standsede de andre den udi sin Fart i Stedet for: . . . dens Fart. Denne Afvigelse fra Nutidens Sprogbrug forekommer ofte hos Oehlenschläger.

Side 9, Lin. 14. høded (forældet), truede; se 12te Bind, Anm. til S. 19, L. 8 f. n.

Side 10, Lin. 3. møde sig i Stedet for møde hinanden, mødes, ansaas i Aarhundredets Begyndelse endnu ikke for en Germanisme; sammenlign 10de Bind, S. 22, L. 11 f. n. Det forekommer endnu i 1840 i J. L. Heibergs Tilegnelsesdigt foran hans Syvsoverdag.

Side 10, Lin. 5. Blindværk i Stedet for Blændværk forekommer ogsaa i det følgende.

Side 12, Lin. 13 f. n. Valkyrier, Kampmøerne i Valhal, de, som kaarede Valen, d. e. valgte dem, der skulde falde i Kampen.

Side 13, Lin. 10 f. n. fornumstige (forældet), fornuftige.

Side 14, Lin. 1. Til Braage have alle tre Originaludgaver Anmærkningen: Vadsække; sammenlign 12te Bind, Anm. til S. 13, L. 8.

Side 14, Lin. 11. Verbet skalte, der nu vel neppe bruges uden for Talemaaden at skalte og valte med noget (raade vilkaarligt over noget), findes ogsaa i det følgende, S. 185, L. 10, samt i 1ste Bind, S. 42, Lin. 12 f. n.

Side 15, Lin. 3. sotdød, død af Sygdom. — neder, forældet for ned, nede.

Side 15, Lin. 16-15 f. n. takte sig, lagde sig som et Tag.

Side 15, Lin. 5-4 f. n. om det var Stenen eller det Grønne, som meddeelte hinanden deres Glands. Her skulde der vel egentlig have staaet: om det var Stenen, som meddeelte det Grønne sin Glands, eller det Grønne Stenen.

Side 17, Lin. 8. finge de dem begge en halv Ruus. Sprogbrugen vilde nu fordre sig i Stedet for dem; sammenlign 12te Bind, Anm. til S. 5, L. 7.

Side 17, Lin. 12. En Mand disværre (desværre) var fordum en Mand, der ved Dom havde mistet sin Ære, en Mindremand; her er det brugt for en ulykkelig Mand.

Side 17, Lin. 14 f. n. liuger (forældet), lyver.

Side 17, Lin. 6 f. n. paa baade Hænder, d. e. med begge Hænder. I det følgende, S. 29, L. 9, og S. 92, L. 2, forekommer baade atter i den forældede Betydning begge.

Side 19, Lin. 4 f. n. og flg. Digtets Tankegang er følgende: Alfader har sat Slagfidur som en viis Bjærgmand blandt Bjærgets Skatte; men den gøglende Frister vil lokke ham til at forlade Bjærget, hvor han har hjemme, for at stige op paa Højden, hvor han vil finde sin Undergang.

Side 20, Lin. 7. Alfader kan betyde Odin, men ogsaa et over Aserne staaende upersonligt godt Princip; her er det vel nærmest det samme som Skæbnen.

Side 20, Lin. 9. saa viis maa sikkert henføres til dig og ikke til Alfader, saa Meningen bliver: Alfader satte dig blandt Bjærgets Skatte og gjorde dig kyndig paa dem, lærte dig at finde og bearbejde dem.

Side 20, Lin. 12. naaer din Priis maa uden Tvivl betyde svarer til dit Værd. Fristeren siger altsaa: Søg ikke længer efter Bjærgets Skatte, kæmp mod din Skæbne som en Mand, stig opad; kun Rosen (den røde Rose, Vaulundurs røde Ædelsten) er dig værdig.

Side 20, Lin. 12 f. n. Med Jernets Vinger kan vel næppe betyde med Sværdet; Slagfidur kaster jo straks efter Sværdet for lettere at kunne ile opad. Maaske betyder dette dunkle Udtryk: med den Kraft, som overvinder Tyngdevægten (se Lin. 13 f. n.), som formaar at give selv det tungeste, Jærnet, Vinger.

Side 21, Lin. 6-4 f. n. Kæmp ei mod Nornen o. s. v., d. e. kæmp ikke mod Skæbnen, Visdommen, Guderne.

Side 22, Lin. 6 og flg. Moderen har givet Slagfidur det besindige Raad, at han skal holde sig til det, som er ham beskæret. Fristeren fører ham til Undergang ved at lokke ham til at forsøge det umulige. at bryde sin Skæbnes Baand og stræbe efter en højere Lod, end der er ham bestemt. Hvis alt i Naturen var sig bevidst, vilde alt sprænge Lovenes Skranker. Det udvalgte Væsen, som er sig Trangen til at stræbe mod noget højere bevidst, skal kækt følge denne Trang.

Side 23, Lin. 5. item (Latin), ligeledes. Dette Ord brugtes tidligere ofte; sammenlign Talemaaden: »Item hjælper ogsaa til en Prædiken«.

Side 26, Lin. 2 f. n. Vandplasen. Ordet Plase, som ogsaa forekommer i 3dje Handling af Trillingbrødrene fra Damask, maa vel betyde Pyt, Pøl.

Side 27, Lin. 6-7. den ganske Dag, forældet for den hele Dag.

Side 27, Lin. 3 f. n. Giefmildhed, forældet for Gavmildhed. I det følgende forekommer giefmild.

Side 28, Lin. 3. qvindlig i Stedet for kvindelig forekommer meget ofte hos Oehlenschläger, baade i Prosa og Vers.

Side 28, Lin. 12. Ordet Niding, der hos Oehlenschläger oftest, overensstemmende med Nutidens Sprogbrug, betyder et usselt, fejt Menneske, brugtes fordum i Betydningen en Gnier.

Side 28, Lin. 16. Hirdmænd, haandgangne Mænd. Paa næste Side kaldes den samme: Hovmand, Bersærk.

Side 28, Lin. 7 f. n. Finnekunster. Finnerne havde i Oldtiden Ord for at øve Trolddom.

Side 29, Lin. 5. Seid, en Slags Trolddom.

Side 29, Lin. 13. Spiud (forældet), Spyd.

Side 30, Lin. 4. møgle (forældet), meget.

Side 31, Lin. 10. Granbær. Saaledes staar der i alle Oehlenschlägers Udgaver. Maaske menes der Granbar, (Grantræets Naale).

Side 31, Lin. 15 f. n. Minni, Erindringsbæger.

Side 31, Lin. 1 f. n., og Side 32, Lin. 1. Hnos var Frejas lille Datter, og Siofn var den af Frejas Møer, som vækker de første Kærlighedslængsler i unge Hjerter; af Oehlenschläger gøres hun tillige til Søvnens Gudinde. Sammenlign 12te Bind, Anm. til S. 96, L. 6-5 f. n.

Side 32, Lin. 15 f. n. Loke, Asa-Loke, som af Herkomst var en Jætte, men som tidlig var bleven optaget iblandt Aserne og bestandig vaklede mellem begge Parter.

Side 32, Lin. 9 f. n. ædelig (forældet), ædel, ophøjet.

Side 32, Lin. 4 f. n. hure (forældet), hvorledes.
Side 32, Lin. 3 f. n. kæret (forældet), anklaget.
Side 33, Lin. 9-10. besynderlige (forældet), særlige.
Side 33, Lin. 12. berøve er her brugt lidt afvigende fra Nutidens almindelige Sprogbrug i Betydningen røve.
Side 34, Lin. 10 til Lin. 11 f. n. Disse ti Verslinier ere tagne fra Sandvigs Oversættelse af Kilden, kun med Smaaforandringer i fem af dem.
Side 35, Lin. 13. Hlidskialf, det Odin forbeholdte Højsæde i Asaborgen Valaskjalf, hvorfra han overskuede hele Verden.
Side 35, Lin. 14. Diser, Gudinder.
Side 35, Lin. 15. Om Einheriarne, Valhalskæmperne, se 19de Sang i Nordens Guder.
Side 35, Lin. 14-12 f. n. Om Thors Fiskeri se 8de Sang i Nordens Guder. — Ymer for Hymer og Jormungarder for Jormungander ere ligesom de andre Navne i Sagaen hentede fra Suhm og Sandvig; sammenlign 12te Bind, Anm. til S. 1, L. 6. — Orm (forældet), Slange.
Side 35, Lin. 11 f. n. Folkvangur, Frejas Bolig.
Side 36, Lin. 1 f. n. Qvinde i Stedet for Hustru forekommer efter forældet Sprogbrug ofte hos Oehlenschläger, sammenlign 12te Bind, Anm. til S. 9, L. 5.
Side 38, Lin. 1 og flg. Tankegangen er følgende: Hvor kan den Kæmpe frygte, hvem Skæbnen har skænket den røde Ædelsten? Hver af Farverne for sig er herlig og skøn, baade den grønne og den blaa; men den røde, Luen, er mægtigere, varigere og oprindeligere end begge; det er den, fra hvilken de andre faa deres Glans. — Ved Valhallas Dyse (L. 13. — Formen Dyse for Dise, Gudinde, har Oehlenschläger fra Sandvigs Oversættelse af den ældre Edda) menes vel Freja, med hendes Blik (ɔ: hendes Øje) Maanen eller maaske Planeten Venus; man har tydet Frejas Brystsmykke Brisingamen som begge disse Himmellegemer. Freja lader sit Øje lyse paa den blaa Himmelhvælving; men Skyen kommer og skjuler baade Lyset og den blaa Himmel. Skoven har kun om Sommeren sin grønne Farve. Luftens og Vandets blaa Farve er ikke deres egne. Vandet laaner, saaledes som man tidligere troede, sin Farve fra Luften (sammenlign Heibergs Barcarole: Lette Bølge, naar du blaaner giennemsigtig, lys og klar, Himlens Farveskiær du laaner, selv du ingen Farve har). Hvorfra Luften tænkes at laane sin Farve, er mindre let at sige. Kun den røde Farve, Luen hiin røde, bestaar i sig selv; den findes altid og overalt, fordi det er Solens Lys, der giver alt Farve. — Skæbnen er skrækindjagende; Mørkets Magter kue og kvæle mange Spirer, men Luen hiin røde, der har sit Ud-

spring fra Odin, kunne de ikke helt kvæle, om de end kunne standse den en kort Tid, saaledes som det sker med Vaulundur, medens han er Nidudrs Fange. Snart bryder den imidlertid gennem alle Skranker, som Sommerfuglen udvikler sig af Larven, og kalder alle Farver til Live (sammenlign S. 59, L. 10-7 f. n.: »og skal din rødmende og luende Ædelsteen herefter bryde frem igiennem og lege med alle Farver, uden hvilket Spil den ogsaa kun vilde røbe et dødt og glædeløst Liv«).

Side 42, Lin. 8. fortfare, fortsætte. Alle Oehlenschlägers Udgaver have forfare (undersøge), hvad der vel maa anses for en Trykfejl.

Side 43, Lin. 13. sprudlende, sprudende, ildsprudende.

Side 44, Lin. 10-9 f. n. Thrudvanger, Thors Bolig.

Side 45, Lin. 7. Mistænkelighed, Mistænksomhed; sammenlign 3dje Bind, Anm. til S. 182, L. 15 f. n.

Side 46, Lin. 2-1 f. n. skiellig betyder vel passende; sammenlign 12te Bind, Anm. til S. 243, L. 10 f. n.

Side 47, Lin. 8. stiunger (forældet), stikker.

Side 47, Lin. 3 f. n. Niflheim, Taageverdenen, hvor Hel boede.

Side 48, Lin. 6. At strænge høit skal betyde at sværge. Dette Udtryk, der er fremkommet ved en Misforstaaelse af det islandske *strengja heit* (at aflægge et højtideligt Løfte), bruger Oehlenschläger ogsaa i 4de Handling af Tragedien Olaf den Hellige og i Oversættelsen af Goethes Reineke Fos.

Side 49, Lin. 6-7. Urd, Varande og Skuld, Nornerne, Skæbnegudinderne.

Side 50, Lin. 7. Hvad Slags Økse der menes med Brydeøxe, ved Udgiveren ikke. Maaske er det det samme som Bredøkse (Stridsøkse). I Kalkars Ordbog anføres Brudøxe (en Økse, man hugger Isen itu med), i Molbechs Dialect-Lexikon Braàdøxe (en stor Skovøkse).

Side 50, Lin. 11 f. n. vanvittig betyder her efter ældre Sprogbrug vidløs, uforstandig.

Side 55, Lin. 10 f. n. trøst (forældet), trøstig.

Side 57, Lin. 11-10 f. n. ved hver Side af hende tvende Møer, d. e. to Møer, een ved hver Side af hende.

Side 60, Lin. 16. Svanvide er en Trykfejl for Svanhvide.

Side 60, Lin. 13-11 f. n. Om Siofna se ovenfor, Anm. til S. 31, L. 1. f. n. til S. 32, L. 1. — Valmuen er Søvnens Sindbillede.

Side 61, Lin. 1 f. n. til Side 62, Lin. 2. at Ingen skal kiende dig . . . men holde dig for en af Kongens

Tienere. Her skulde vel egentlig have staaet: . . . men enhver tage dig for o. s. v. eller noget lignende.

Side 62, Lin. 11. Flertalsformen vaagner er maaske her brugt som et gammeldags Udtryk for Ærbødighed. Derimod maa vel nævner mig ikke (i L. 15-14 f. n.) snarest forstaas som: ingen maa nævne mig.

Side 63, Lin. 6. Hel betyder her det samme som Helheim, Dødsgudinden Hels Bolig.

Side 63, Lin. 7. da hun vaagnede. Oehlenschläger synes her at glemme, at hun allerede i det foregaaende (Side 55-56) maa have været vaagen. — vagnede er en Trykfejl for vaagnede.

Digtet **Helge** blev skrevet i Sommeren 1814 paa Frederiksberg og udkom i December samme Aar. Digtets sidste dramatiske Afdeling, Yrsa, er med Musik af J. P. E. Hartmann bleven opført 15 Gange paa det kongelige Teater fra den 14de Maj 1883 til den 14de Maj 1885.

Side 65, Lin. 3. Frodes Drapa, Digtet om Frode. Drapa er Benævnelsen paa en Art oldnordiske Kvad, i Regelen til Ære for en Konge eller mægtig Høvding.

Side 70, Lin. 11. Toft, Jordlod, Mark.

Side 71, Lin. 5-6. Forældede Former som est, vilst brugte Oehlenschläger meget i sine nordiske Digtninger, især indtil 1816, fra hvilken Tid han blev noget sparsommere dermed.

Side 71, Lin. 6 f. n. De vil dem ikke skiule i Stedet for De vil sig ikke skiule; se 12te Bind, Anm. til S. 5, L. 7.

Side 72, Lin. 9 f. n. vog (af det forældede at veje), dræbte.

Side 74, Lin. 4-7. den tappre Fader . . . red til Odins Rige paa røden Sleipner. Her og i det følgende, S. 195, L. 5-4 f. n., fremstiller Oehlenschläger det som en Forret for Skjoldunger at ride bort fra Jorden paa Odins otteføddede Hest. I Kiartan og Gudrun (9de Bind S. 317, L. 16-15 f. n.) omtales samme Bortfart som den, alle Asadyrkere ventede. Om intet af dette melde Eddaerne noget; i dem fortælles kun om Hermods Laan af Slejpner til Helfarten efter Balders Død (se Baldur hiin Gode). Det er vel for Bogstavrimets Skyld, at Slejpner her kaldes rød. I sidste Sang af Nordens Guder (12te Bind,

S. 309, L. 6) er den hvid, i Fostbrødrene er den brun. Paa det eneste Sted i Kilderne, hvor dens Farve omtales, kaldes den graa.

Side 74, Lin. 13 f. n. tielde (forældet), behænge med Tæpper.

Side 75, Lin. 2-1 f. n. De maatte vel ham skatte o. s. v., d. e. de Skibe, der mødte ham paa Havet, maatte skatte til ham, betale ham Skat. Denne ældre Sprogbrug genfindes i det følgende, S. 91, L. 2, og S. 138, L. 3.

Side 76, Lin. 5 f. n. Han er en mægtig Maag, d. e. i ham have I en mægtig Svoger. Det forældede Maag betyder Slægtning, Frænde, især Svoger, Svigersøn.

Side 77, Lin. 4 f. n. Skoften, groft Brød, som især gives Heste at æde.

Side 78, Lin. 4. om I maae, forældet for om I kunne.

Side 79, Lin. 10 f. n. vellystig, forældet for overdaadig, kræsen.

Side 81, Lin. 11 f. n. paltuge, pjaltede.

Side 82, L. 7 f. n. Kun Trællen var ham i Klæderne skaaret, d. e. Trællen var ham kun i Klæderne skaaret, men ikke i Kødet baaret, han var ikke født til Træl, skønt han bar Trælledragt; sammenlign 12te Bind, Anm. til S. 98, L. 7 f. n.

Side 83, Lin. 4 f. n. Den gamle Hex, i Skoven var, d. e. Den gamle Hex, som var i Skoven. I ældre Dansk kunde det relative Pronomen udelades, ogsaa naar det var Sætningens Subjekt.

Side 84, Lin. 10 f. n. Stang, Spyd.

Side 84, Lin. 6 f. n. Om det usædvanlige Enkelttal Indvold, som ogsaa forekommer i det følgende, S. 190, L. 13 f. n., se 12te Bind, Anm. til S. 3, L. 2 f. n.

Side 85, Lin. 8 f. n. Glavind er et gammelt Ord, hvis Betydning var Lanse, men som hos nyere Digtere er kommet til at betyde Sværd.

Side 85, Lin. 6 f. n. Mod, Sind.

Side 86, Lin. 4. Graverøl. Andre Steder, hvor Oehlenschläger af Hensyn til Verset oprindelig havde brugt denne Form i Stedet for Gravøl, har han senere forandret Ordet til Arveøl; men her har han ladet Graverøl blive staaende.

Side 88, Lin. 1 f. n. Ragnarok, Asalivets Undergang, skildres i sidste Sang af Nordens Guder.

Side 89, Lin. 12 f. n. Nastrond (rettere Naastranden, Ligkysten), et slangefyldt Straffested for de onde efter Døden.

Side 90, Lin. 6. Om Uhyret Midgaardsormen se 8de 9de og 30te Sang i Nordens Guder.

Side 90, Lin. 8. Skaft, Spyd.

Side 92, Lin. 11. Kalken, Blegheden.

Side 98, Lin. 5. Den i de mytologiske Kilder uklare Mimer optræder hos Oehlenschläger som As og som Visdommens Gud.

Side 98, Lin. 9. Med Brønd menes Brøndaare, Kilde.

Side 98, Lin. 13-14. Oehlenschläger gaar her ligesom saa mange andre Steder (se saaledes S. 99, L. 4 f. n.) ud fra sin mytologisk ikke vel begrundede Forestilling om Tor som Krigens Gud. Odin var Krigens Gud.

Side 98, Lin. 2. Om sig møde i Stedet for mødes se ovenfor, Anm. til S. 10, L. 3.

Side 99, Lin. 5. giøre Skiel, gøre Fyldest.

Side 99, Lin. 8. Oehlenschläger følger Saxos gamle Sagn om Oprindelsen af Navnet Roskilde. Nutidskritiken udleder Navnet af Hors (Hest) eller snarere af Rosenkilde (Maglekildes gamle Navn).

Side 100, Lin. 2. Om Ydun og hendes Æbler se 13de og 14de Sang i Nordens Guder.

Side 100, Lin. 11. ved vore Feider, d. e. ved denne vor (foregivne) Fejde. Ligeledes i det følgende (S. 107, L 8) Havfruens Stemmer.

Side 100, Lin. 9 f. n. Til Lunden have alle Udgaverne Anmærkningen: »London«. De gamle Skandinaver kaldte denne By Lunduneborg.

Side 100, Lin. 8 f. n. Herthedal, Sjælland.

Side 101, Lin. 11. Loke, Utgarde-Loke, Jætternes Fyrste.

Side 101, Lin. 11 f. n. Auka-Thor, Age-Thor, som kørte med sin Tordenkærre.

Side 101, Lin. 10 f. n. Den forældede Flertalsform Eger (for Ege) findes ogsaa andet Steds hos Oehlenschläger som Rim. Oehlenschläger havde i det hele Tilbøjelighed til at bruge Flertalsformer paa —r afvigende fra almindelig Sprogbrug.

Side 103, Lin. 10. Regnbuen, Broen Bifrost, der forbandt Himmel og Jord.

Side 104, Lin. 9 f. n. Tilie, Gulv (egentlig: Planke, Fjæl).

Side 105, Lin. 13. Axel, Skulder.

Side 109, Lin. 8 og 6 f. n. Om Niord, som hørte til Vanernes Slægt, men levede blandt Aserne, og hans Hustru, Jættekvinden Skade, se 15de og 16de Sang i Nordens Guder. I de følgende Linier hentydes der paa en noget uklar Maade til Fortællingen om, hvorledes Njord og Skade kom overens om, at de skiftevis skulde bo ni Nætter i Njords Hjem nede ved Havet og ni Nætter oppe imellem

Fjældene, hvor Skade hørte hjemme, en Overenskomst, der dog snart blev forandret til, at de skulde bo hver for sig, han ved Havet, hun paa Fjældet.

Side 110, Lin. 4 f. n. Nødtørftighed, forældet for Fattigdom (sammenlign ovenfor, Anm. til S. 4, L. 6 f. n.).

Side 111, Lin. 4. Ran, Ægirs barske Hustru.

Side 111, Lin. 4-3 f. n. Meningen er: Giv det Jærn, som vi føre med hjem fra Norge, god Bør, for at vi kunne bruge det til Plove.

Side 113, Lin. 3. Fog bruges nu sjælden undtagen i Sammensætningen Snefog.

Side 117, Lin. 9. Angelsaxen eller, som det længere henne kaldes, Saxenland, Saxen, d. e. Holsten.

Side 118, Lin. 6. Oluf, Dronningens Navn, er endnu et hyppigt Kvindenavn paa Island; Mandsnavnet er Olaf.

Side 118, Lin. 11. Askur og Embla vare de første Mennesker.

Side 119, Lin. 1 og flg. Nogle Træk i den her begyndende Sang ere laante fra Das Nibelungenlied, VII: Wie Gunther Brunhilden gewann.

Side 119, Lin. 2. Drage, Skib, Krigsskib.

Side 119, Lin. 4. Maard, Mø, Pige.

Side 120, Lin. 11. Skarlagenskind, Skarlagenskaabe foret med Skind.

Side 120, Lin. 11 f. n. Marmel, forældet for Marmor.

Side 123, Lin. 5. Her ligesom i det følgende, S. 177, L. 11, og S. 196, L. 7, bruges Ordet gieste ligesom flere Steder hos Oehlenschläger i den mindre sædvanlige Betydning modtage som Gæst; sammenlign 12te Bind, Anm. til S. 55, L. 14 f. n.

Side 123, Lin. 14 f. n. paa Stund, forældet for straks.

Side 123, Lin. 13 f. n. Blommer, Blomster.

Side 124, Lin. 10 f. n. i Søvne i Stedet for i Søvn; sammenlign 12te Bind, Anm. til S. 123, L. 4 f. n.

Side 124, Lin. 2 f. n. gialdt, gjaldede, klang.

Side 128, Lin. 8 f. n. At ride under Ø er et i Folkeviserne hyppigt forekommende Udtryk, navnlig hvor der er Tale om at ride ud for at bejle (som Rim til Mø). Betydningen er uvis. Det forekommer ogsaa i 3dje Bind, S. 114, L. 7 f. n.

Side 128, Lin. 2 f. n. Smakke, Snekke, Fartøj. Ordet bruges mest, men ikke udelukkende, om et Færgeskib, Børtskib.

Side 129, Lin. 1. Ligesom enkelte andre Steder bruger Oehlenschläger her bebreide i en Forbindelse, hvor man skulde vente dadle, laste.

Side 129, Lin. 6. Det er ikke skeet som sagt maa vel betyde: Det er ikke saa let gjort som sagt.

Side 132, Lin. 7-4 f. n. Se 28de og 29de Sang i Nordens Guder, hvor der fortælles, hvorledes Thor blev udklædt som Freja med to runde Stene paa Brystet og ført til Jætten Thrym, der havde faaet Thors Hammer i sin Vold og ikke vilde udlevere den, med mindre han fik Freja til Ægte. — Ikke forglemme vi Skioldunga-Ætten, d. e. Jeg følger mine Forfædres (Asernes) Eksempel; Kong Skjold var Odins Søn.

Side 134, Lin. 2. Heimdals Haner. Hejmdal og Hanen havde Aarvaagenheden tilfælles.

Side 135, Lin. 4 f. n. Brog (forældet), Benklæder.

Side 136, Lin. 12 f. n. Om Qvinde i Stedet for Hustru se ovenfor, Anm. til S. 36, L, 1 f. n.

Side 138, Lin. 3. Om skatter se ovenfor, Anm. til S. 75, L. 2-1 f. n.

Side 139, Lin. 7 f. n. Om Kløverblads-Støvler har Udgiveren ikke kunnet tilvejebringe nogen historisk Oplysning. Muligvis har Digteren selv dannet Ordet og ved det tænkt sig et pynteligt Fodtøj, broderet med Figurer i Form af Kløverblade, eller udskaaret i Kløverbladsform, hvis ene Flig sluttede om Foden, de to andre op om hver Side af Smalbenet. I Palnatoke (2det Bind, S. 318, L. 9) forekommer Støvler med Kløverblad.

Side 141, Lin. 14 f. n. Oehlenschläger skriver snart et, snart en Spøg.

Side 141, Lin. 1 f. n. Viv betød paa ældre Dansk ikke blot Hustru, men stundom ogsaa Kvinde i Almindelighed; sammenlign 12te Bind, S. 176, Lin. 9 f. n.

Side 143, Lin. 6 f. n. Steenplanten, Korallen.

Side 147, Lin. 3. Ordet Tang er hos Oehlenschläger undertiden af Intetkøn, undertiden af Fælleskøn; sammenlign 12te Bind, Anm. til S. 256, L. 1.

Side 147, Lin. 8. Disken staar her i den forældede Betydning Bordet; sammenlign 12te Bind, Anm. til S. 104, L. 9.

Side 147, Lin. 5 f. n. Tæve, Tævehund, som man nu snarere vilde have skrevet.

Side 149, Lin. 1-2. I sin Form er Yrsa en Efterligning af de græske Tragedier.

Side 152, Lin. 3. Helheim, Dødsgudinden Hels Rige.

Side 159, Lin. 6 f. n. Ifølge Tacitus hed Tyskernes Stamfader Thuiskon.

Side 161, Lin. 5-4 f. n. Hvad man i daglig Tale kalder Myrernes Æg er deres indspundne Pupper og Larver.

Side 165, Lin. 15 f. n. Breidablik, Balders Bolig.

Side 174, Lin. 9. Oehlenschläger skrev oftere det ældre blyfærdig end det nyere blufærdig

Side 176, Lin. 11 f. n. Ordet undseelig maa her ligesom et Par andre Steder hos Oehlenschläger imod Nutidens Sprogbrug læses i fire Stavelser.

Side 176, Lin. 5 f. n. Efter forældet Sprogbrug betyder opdaget paa dette Sted aabenbaret ligesom i 4de Bind, S. 137, L. 8 f. n.

Side 177, Lin. 11. Om gieste se ovenfor, Anm. til S. 123, L. 5.

Side 177, Lin. 6 f. n. Folkvangur, Frejas Bolig.

Side 180, Lin. 13. med Herreskiold (Hærskjold), for at erklære Krig; sammenlign 2det Bind, S. 37, L. 11 f. n.

Side 181, Lin. 4. Diis, Gudinde, her Freja.

Side 183, Lin. 10. loved (forældet), elskede.

Side 183, Lin. 13. Seid, en Slags Trolddom.

Side 183, Lin. 15 f. n. Maanegarm, den Ulv, som altid var paa Jagt efter Maanen og i Ragnarok slugte den.

Side 185, Lin. 10. Om skalte se ovenfor, Anm. til S. 14, L. 11.

Side 186, Lin. 2 f. n. Flodernes Dronning, Tangkiær.

Side 186, Lin. 1 f. n. og flg. I Tidernes Begyndelse fremstod Kæmpen Ymer i Afgrundssvælget Ginnungagab, hvor Kulden fra Taageverdenen Niflhejm og Heden fra Ildverdenen Muspelhejm mødtes. Da fremstod ogsaa Koen Audhumble, som slikkede Manden Bure frem af salte Stene; Bure avlede Bør og denne Odin, Vile og Ve. Disse dræbte Ymer og hans Afkom, Hrimthurserne, Frostkæmperne; kun Bergelmer med sin Hustru undslap.

Side 187, Lin. 10 f. n. af hans Been, af Ymers Ben.

Side 188, Lin. 1. Surtur, Muspelhejms, Vogter, blev i Ragnarok Frejrs Bane.

Side 188, Lin. 3. Jormungard (Jormungander), Midgardsormen, blev i Ragnarok Thors Bane ligesom Fenrisulven Odins.

Side 188, Lin. 14 f. n. Bifröst-Bro, Regnbuen, forbandt Himmel og Jord.

Side 189, Lin. 15. Verbet opsvulme er her brugt transitivt (faa til at svulme); sammenlign 2det Bind, S. 168, L. 5.

Side 191, Lin. 10 f. n. Gudinden Lofn fjerner Hindringer for elskendes Forbindelse; se 18de Sang i Nordens Guder.

Side 195, Lin. 5-6. Valaskialf var en Borg i Asgaard, i hvilken Højsædet Hlidskialf fandtes.

Side 195, Lin. 8 f. n. Seierfader, Odin.

Side 195, Lin. 5-4 f. n. Se ovenfor, Anm. til S. 74, L. 4-7.

Side 195, Lin. 2 f. n. Slegfred, Frille, bruges nu sjælden undtagen i Sammensætninger.

Side 196, Lin. 7. Om giester se ovenfor, Anm. til S. 123, L. 5.

Side 198, Lin. 2. den strenge Mø, Nornen, der selvtredje sad ved Asken Ygdrasil.

Side 198, Lin. 7 f. n. Sikilei, Sicilien.

Side 200, Lin. 14 f. n. Eventyrer, forældet Flertalsform.

Side 203, Lin. 7. gloer, skinner; sammenlign Ordsproget: »Det er ikke alt Guld, som gloer«.

Side 204, Lin. 8. Krandsen, Kronen. — Mykillati, den danske Sagnkonge Dan Mykillati.

Side 204, Lin. 14 f. n. Kongen sang sit Biarkemaal. Bjarkemaalet kaldtes den Sang, som er lagt Bodvar Bjarke i Munden ved hans sidste Kamp for Hrolf Krake, og som var berømt igennem hele den nordiske Oldtid, men som med Undtagelse af Begyndelsen ikke er naaet til os. At lade Helge synge denne Sang paa en Tid, da hverken Bjarke eller Hrolf endnu var født, er en sær Anakronisme, og at Oehlenschläger i sine senere Udgaver ikke har fjernet denne, maa saa meget mere forundre, som den var paavist af hans Ven Hauch i dennes Afhandling Om Digtet Helge (Molbechs Athene for Maj 1817, Side 435).

Side 206, Lin. 10. Herthas Ø, Sjælland.

Side 206, Lin. 16. At vatne kaldtes den Handling, ved hvilken et Barn overøstes med Vand og fik Navn.

Hroars Saga blev forfattet, dog nok for største Delen kun som et Udkast, i Sommeren 1816 paa Frederiksberg og derefter udarbejdet i Paris, hvor Oehlenschläger opholdt sig fra den 1ste Februar til den 21de April 1817. Den udkom i den paafølgende Juli Maaned. I Digterens senere Udgaver, til hvilke den nærværende paa de allerfleste Steder slutter sig, fremtraadte Sagaen betydelig forkortet. — Fortællingen knytter sig umiddelbart til Indholdet af Digtet Helge.

Side 209, Lin. 3-4. Om Saxland se ovenfor, Anm. til S. 117, L. 9.

Side 210, Lin. 4 f. n. sær, især; se ovenfor, Anm. til S. 10, L. 8 f. n.

Side 211, Lin. 11 f. n. Høieloftssal betyder egentlig Sal i Højeloftet, d. e. i den øverste Etage i et Hus; her betegner det naturligvis blot en stor prægtig Sal.

Side 215, Lin. 10. Ast (Islandsk), Kærlighed.

Side 216, Lin. 8. Blaamanden, Negeren.

Side 216, Lin. 4 f. n. Det gamle Ord Mundgodt (Øl) bruges af Oehlenschläger om Mjød eller om en liflig Drik af ubestemt Art; sammenlign 12te Bind, Anm. til S. 285, L. 13.

Side 217, Lin. 3 f. n. Svinefylke, den kileformede Slagorden, som Odin selv efter Sagnet havde lært Harald Hildetand.

Side 218, Lin. 10 f. n. din taabelige Hovmod. Om dette Ords Køn se 1ste Bind, Anm. til S. 73, Lin. 9 f. n.

Side 219, Lin. 7-9. Om Thors Rejse til Jotunhejm se de syv første Sange af Nordens Guder.

Side 219, Lin. 13-12 f. n. Askurs Børn, Menneskene; se ovenfor, Anm. til S. 118, L. 11.

Side 219, Lin. 2-1 f. n. angelsaxiske, holstenske; se ovenfor, Anm. til S. 117, L. 9.

Side 220, Lin. 12. Hroarskilde, Roskilde; se ovenfor, Anm. til S. 99, L. 8.

Side 222, Lin. 14 f. n. Tralværk, Gitterværk.

Side 222, Lin. 10 f. n. Gaffelbænken. Der menes vel Gavlbænken (Bænken ved Gavlen, ved Salens Ende); midt paa den var Hæderspladsen. Ordet forekommer i Axel og Valborg (3dje Bind, S. 80, L. 12) og flere Steder i Hrolf Krake.

Side 223, Lin. 1. at gieste; se ovenfor, Anm. til S. 123, L. 5.

Side 223, Lin. 5 f. n. sær, særegen, overordentlig; se ovenfor, Anm. til S. 4, Lin. 14 f. n.

Side 224, Lin. 3. Biarkemaalet; se ovenfor, Anm. til S. 204, L. 14, f. n.

Side 224, Lin. 5-6. Gudernes Sendebud Hermod (ikke Guden Hejmdal, som der paa dette Sted ved en Skrive- eller Trykfejl hidtil har staaet) red paa Odins Hest over Gjallerbro for at udfri Balder fra Helhejm; se Baldur hiin Gode. — Gjallerbroen, der laa paa Vejen til Helhejm, omtales af Oehlenschläger som et Sted, enhver efter Døden maatte passere.

Side 224, Lin. 6. Odins Møer, Valkyrierne.

Side 229, Lin. 5 f. n. Myklegaard, Konstantinopel.

Side 232, Lin. 5 f. n. Ragnarokr, Gudernes sidste Kamp.

Side 232, Lin. 3-2 f. n. Gab er i Afgrund, men Græs ikke, Citat af Völuspá.

Side 233, Lin. 8-11. Se i det foregaaende, S. 101, L. 6 f. n. og flg.

Side 235, Lin. 9 f. n. Herseqvinden. En Herse var i Norge en Herredshøvding, ringere end Jarlen.

Side 236, Lin. 6 f. n. Til Ordet Valen, som egentlig var et Kollektiv og betød de i Kampen faldne, giver Oehlenschläger paa et andet Sted Anmærkningen: »Den døende Helt, der gik fra Valpladsen til Valhal«. Sammenlign 4de Bind, Anm. til S. 58, L. 1 f. n., og til S. 175, L. 2.

Side 239, Lin. 7 f. n. Kaft er en Trykfejl for Kraft.

Side 240, Lin. 4 f. n. Reidgothland, Jylland.

Side 241, Lin. 12 f. n. Asken Ygdrasil, det største og ypperste af alle Træer; dets Grene brede sig over hele Verden.

Side 241, Lin. 10 f. n. Jotherne, Jyderne.

Side 242, Lin. 12 til Lin. 16 f. n. Da Skjolds Søn Gram havde erfaret, at Kong Sigtryg kun kunde overvindes med Guld, lod han sin Trækølle beslaa med dette Metal og dræbte saa Sigtryg. Grams Søn Hading drog paa Krigstog i Østerleden. Han antændte den faste Stad Duna ved Hjælp af brændende Svampe, som han bandt under Vingerne paa Fugle, der havde deres Reder under Byens Tage. Under den derved opstaaede Forvirring indtog han Staden og fangede Kong Handuan (se Saxos 1ste Bog). De samme Personer omtales i 11te Bind, S. 50, L. 9-14.

Side 242, Lin. 15-10 f. n. Den til de her nævnte Navne knyttede nordisk-tyske Sagnkreds berøres i Oehlenschlägers Heltedigt Regnar Lodbrok.

Side 242, Lin. 8 f. n. Frugtbarhedens Gud Freir dyrkedes fornemmelig i Sverrig.

Side 242, Lin. 1 f. n. til Side 243, Lin. 1. Frode Fridsami, Frode den Fredegode.

Side 243, Lin. 2. Fylgier, Skytsaander.

Side 243, Lin. 2. Mindes eder. I to i dette Udvalg ikke optagne Digte (Poetiske Skrifter, 1805, 1ste Del, S. 259 og 340) skriver Oehlenschläger Mind dig.

Side 243, Lin. 6. hiin Femilde, den Fæmilde, Gavmilde.

Side 243, Lin. 11 f. n. Offergoden, Offerpræsten.

Side 243, Lin. 5 f. n. Hirdmændene; se ovenfor, Anm. til S. 28, L. 16.

Side 244, Lin. 2. Staller, Marskal.

Side 244, Lin. 14-13 f. n. den svulmende Muus over Tommen, den svulmende Muskel over Tommelfingeren.

Side 244, Lin. 11-10 f. n. En Stodderkonge var i en langt mindre fjern Fortid en Betjent, som havde Tilsyn med Stoddere og Løsgængere.

Side 244, Lin. 5 f. n. i Thiodi, i Thy. Oehlenschläger følger her Didrik af Berns Saga, medens han i Vaulundurs

Saga, som foregaar i Sverrig, benytter Vaulundurs Kvæde som Kilde.

Side 246, Lin. 1. Det her begyndende Digt er ikke en Efterligning af et eller andet Oldtidskvad, som man kunde tro efter en Ytring i det følgende (S. 261, L. 9-11). Digtet har kun enkelte meget fjerne Ligheder med Eiríksmál og Hákonarmál, navnlig med det sidste.

Side 246, Lin. 13-14. Her tænkes naturligvis paa Frodes Drab af sin Broder Halfdan; se i det foregaaende S. 69.

Side 246, Lin. 6 f. n. Helten fra Hulen, d. e. Helge; se i det foregaaende S. 73-75.

Side 246, Lin. 2-1 f. n. Maaske der sigtes til det foregaaende, S. 93, L. 10-9 f. n.

Side 247, Lin. 10-9 f. n. Meningen af disse to Linier synes uklar, da Helge jo netop lod sig daare af Dronning Oluf; (se i det foregaaende, S. 123, L. 8 f. n. til S. 124, L. 8.

Side 247, Lin. 8 f. n. Se i det foregaaende S. 203-204.

Side 247, Lin. 5 f. n. Har, et af Odins Tilnavne.

Side 248, Lin. 6. Geierskagel, en af Valkyrierne (Kampmøerne i Valhal).

Side 248, Lin. 11. Thegn betyder en uafhængig, fribaaren Mand. I Digtet Harald Hildetand (11te Bind, S. 1, L. 11) gengiver Oehlenschläger i en Anmærkning Ordet ved Helt.

Side 248, Lin. 12. I Oldtiden ridsede den nordiske Stridsmand sig paa sit yderste i Panden med Geirsodden (Spydspidsen) for ikke at dø usaaret.

Side 248, Lin. 13. Sværdsved, Blod.

Side 248, Lin. 8 f. n. Den stærke, tavse Gud Vidar nævnes i 18de Sang i Nordens Guder.

Side 248, Lin. 4 f. n. hugprud (forældet), højhjertet, ædel.

Side 248, Lin. 2 f. n. Sæhrimner hed den Galt, hvis stadig paa ny udvoxende Kød tjente til Føde i Valhal.

Side 249, Lin. 1. rige betyder maaske her efter ældre Sprogbrug mægtige.

Side 250, Lin. 6. Vingolf, en Borg i Asgaard.

Side 250, Lin. 9 f. n. Thrudvanger, Thors Bolig.

Side 250, Lin. 7 f. n. Idamark, det Sted, hvor Guderne samledes efter Undergangen i Ragnarok, og hvor de i Græsset genfandt de Guldtærninger, de havde ejet i Tidens Morgen.

Side 251, Lin. 7 f. n. Surtur, en Jætte, som i Ragnarok opbrænder hele Verden med sin Ild.

Side 259, Lin. 9. grimede, sværtede.

Side 259, Lin. 11. Dæmesagen, Fortællingen.

Side 260, Lin. 11. Om Kong Nidungers Datter, Baudvild se Vaulundurs Saga.

Side 263, Lin. 14 f. n. Stakarl (egentlig Stavkarl) betegner i Almindelighed en Stodder. I Digtet Harald Hildetand (11te Bind, S. 4, L. 5) forklarer Oehlenschläger i en Anmærkning Ordet (urigtigt) som »staaende Karl, der ei tør sidde med de andre; Stakkel«. Her maa det vel betegne Træl.

Side 264, Lin 9 f. n. tate er en Trykfejl for tale.

Side 264, Lin. 8. f. n. Se i det foregaaende S. 71, L. 10.

Side 270, Lin. 13-14. Knorrer og Kogger, forskellige Slags Skibe. Knorrer nævnes ogsaa i Palnatoke (2det Bind, S. 279, L. 7 f. n.).

Side 274, Lin. 8 f. n. Gudens ranke Søster er Freja; men her menes vel Yrsa, der er saa skøn som Freja.

Side 275, Lin. 9 f. n. Gimle, Gudernes Bolig efter Ragnarok.

Side 280, Lin. 15 f. n. Sager, Sagaer, (ligesom i det foregaaende, S. 4, L. 9 f. n.).

Side 280, Lin. 7 f. n. Om Erik og Roller havde Oehlenschläger allerede, før han i Forsommeren 1802 gjorde Bekendtskab med Steffens, skrevet og til Dels ladet trykke en Fortælling, som han »kasserede, fordi han havde faaet en anden Smag«. Det bevarede Fragment af denne Fortælling er 1897 udgivet af V. Bierring (se 10de Bind, Anm. til S. 9, L. 12 f. n.). Her fremtræder Stoffet fuldstændig omdigtet.

Side 280, Lin. 5 f. n. Agde, den sydvestlige Del af Norge.

Side 282, Lin. 10. Den forældede Stavemaade grem har Digteren beholdt efter sin Kilde til dette Sted (Vedels Saxo, S. 86).

Side 283, Lin. 11 f. n. Linien skal ende med Semikolon; derimod udgaar Semikolon ved Slutningen af Lin. 6 f. n.

Side 286, Lin. 1 f. n. Hlesø, Læsø.

Side 290, Lin. 1. En Beile, der i ældre Dansk var det samme som en Bejler, betyder hos Oehlenschläger en Elskerinde; sammenlign 12te Bind, Anm. til S. 125, L. 7.

Side 290, Lin. 13 f. n. og flg. Disse Gaader og deres Løsninger ere med nogle Forandringer tagne fra den gamle Folkevise om Svend Vonved.

Side 291, Lin. 7 f. n. Bar er broderløs Bag. I dette gamle Ordsprog staar Bag i den forældede Betydning Ryg; sammenlign Folkevisen om Ridder Aage og Jomfru Else, hvor Spøgelset tager Kisten paa sin Bag.

Side 292, Lin. 4. Komma efter Gave udgaar.

Side 294, Lin. 9. paa sine Gierninger i Stedet for paa hans Gerninger. Denne Sprogbrug findes ofte hos Oehlenschläger.

Side 294, Lin. 10 f. n. Kodde af Furretræ, Harpiks af Fyrretræ.

Side 295, Lin. 5. lidet i Stedet for lidt findes ogsaa i 12te Bind, S. 34, L. 11 f. n., og S. 169, L. 6 f. n.

Side 295, Lin. 3 f. n. opdroge, forældet for drog op.

Side 296, Lin. 14 f. n. Giører mig nu samme Skiel forældet for: Behandler mig nu paa samme Maade.

Side 296, Lin. 3 f. n. unger, forældet for ung (sammenlign Ungersvend).

Side 297, Lin. 1. fordærvet, forældet for bragt i Fordærv, gjort ulykkelig; forekommer atter i det følgende, S. 216, L 2, og flere Steder hos Oehlenschläger.

Side 299, Lin. 3. Steenplanter; se ovenfor, Anm. til S. 143, L. 6 f. n.

Side 301, Lin. 2 f. n. Breidablik, Balders Bolig.

Side 302, Lin. 14. Herthadal og Odins Ø, Sjælland og Fyn.

Side 302, Lin. 4 f. n. Tidligere antoges Aserne for at være komne til Norden fra Asien.

Side 304, Lin. 12 f. n. Linien skal ende med Kolon.

Side 304, Lin. 1 f. n. Marmelsteen, forældet for Marmor.

Side 305, Lin. 14 f. n. Freia, Odins Datter. Ogsaa i Nordens Guder gøres Freja flere Steder til Datter af Odin i Stedet for af Njord.

Side 309, Lin. 1 f. n. vatne; se ovenfor, Anm. til S. 206, L. 16.

Side 311, Lin. 10 f. n. bede (forældet), fange paa Jagt.

Side 314, Lin. 16. Fiør og Fæ betyder Liv og Gods. I Vedels Saxo, S. 100, staar »Fiør oc Fæ, det er Gods oc Liff«.

Side 315, Lin. 10. stiunget, stunget, gennemboret.

Side 317, Lin. 7 f. n. Vore Digtere talte tidligere ofte om Skyernes Rifter, og det er vel ogsaa dem, der her menes.

Side 318, Lin. 14 f. n. de forlode dem, efter Nutids Sprogbrug skulde der have staaet de forlod sig.

Side 320, Lin. 15. din Høimōd. Om dette Ords Køn se 1ste Bind, Anm. til S. 73, L. 9 f. n.

Side 321, Lin. 8. Folkvanger, Frejas Bolig.

Side 322, Lin. 5 og flg. I dette Kapitel overføres paa Frigga den Gudsdyrkelse, som den romerske Historieskriver Tacitus fortæller at nogle germanske Folk ydede Gudinden Nerthus (den moderlige Jord), hvis Navn i forvansket Skikkelse findes i det hos Oehlenschläger saa ofte forekommende Hertha. Nærmest har maaske det bekendte Kobberstik af A. Flint efter et Maleri af Lorentzen, hvor Herthas Vogn i Skoven trækkes af Oxer, foresvævet Digteren.

Side 329, Lin. 1. Viking, Vikingsfærd.

Side 331, Lin. 8. som Hervor manede Angantyr; se Oehlenschlägers Ørvarodds Saga, 26de Kapitel.

Side 332, Lin. 13. I det her begyndende Udtog af Hávamál i Edda følger Oehlenschläger Sandvigs nu til Dels forældede Oversættelse.

Side 332, Lin. 10-9 f. n. Odin i Bierget hos Gunløde; se 21de Sang i Nordens Guder.

Side 334, Lin. 5. halv er kun hver en Alder. Dette er en ordret Oversættelse af det paagældende Sted i Hávamál. Meningen er: ufuldkommen er Menneskeslægten overalt.

Side 338, Lin. 5 f. n. Lædike, lille Kasse.

Side 342, Lin. 1 f. n. Om Flertalsformen Sumper sammenlign ovenfor, Anm. til S. 101, L. 10 f. n.

Side 347, Lin. 6 f. n. Om mistænkelig i Stedet for mistænksom sammenlign 3dje Bind, Anm. til S. 182, L. 15 f. n.

Side 348, Lin. 14 f. n. Suttungs Drik. Se 21de Sang i Nordens Guder.

Side 348, Lin. 3-1 f. n. Den gamle nordiske Poesi brugte i Almindelighed ikke Enderim, men hyppigst kun Bogstavrim, som i sin mest regelmæssige Form bestaar deri, at i to paa hinanden følgende Verslinier tre betonede Stavelser begynde enten med samme Medlyd eller med Selvlyd. Se til Eksempel i det foregaaende, S. 246-249, Ragnvalds Drapa.

Side 349, Lin. 8 f. n. Jætten Vagnhofte omtales meget lidt i Eddaerne, men spiller en større Rolle i Saxos Oldtidsberetninger. Han nævnes i Palnatoke (2det Bind, S. 349, L. 1).

Side 349, Lin. 2-1 f. n. hende, som Skialden i sin Nidvise omtaler ved Ægirs Giestebud; se 27de Sang af Nordens Guder.

Side 350, Lin. 13 f. n. Om Glavind se ovenfor, Anm. til S. 85, L. 8 f. n. Ordet er undertiden af Fælleskøn, undertiden af Intetkøn.

Side 351, Lin. 9 f. n. Om Ordet kløttre, som Oehlenschläger oftere anvender om at udføre Haandgerning, se 12te Bind, Anm. til S. 201, L. 8 f. n.

Side 353, Lin. 14 f. n. Henimod Aften. Oehlenschläger har her øjensynlig glemt, at det var Aften, da Ragnvald kom til Hrane (se i det foregaaende S. 347, L. 1.).

Side 354, Lin. 6. Usnilde (forældet), Uforstandighed.

Side 357, Lin. 15 f. n. Alt Dagen vil oprinde, det gamle Bjarkemaals Begyndelse i Peder Syvs Danske Viser, fjerde Part, Nummer 1. Se ovenfor, Anm. til S. 204, L. 14 f. n.

Side 357, Lin. 11 f. n. det ene hule mørke Øie. Odin havde sat sit andet Øje i Pant hos Mimer for at faa Lov at drikke af hans Visdomsbrønd.

Side 358, Lin. 6. Gisel (forældet), Straalekrands, Glorie.

Side 359, Lin. 2. blysom, bly, tilbageholdende; findes ogsaa i Aladdin (1ste Bind, S. 314, L. 3) og i Hakon Jarl (2det Bind, S. 155, L. 11.).

Side 359, Lin. 7 f. n. Det ikke meget hyppigt forekommende Ord Stuv betegner i Almindelighed et Stykke, som er til Rest; her maa det vel blot betyde Stykke.

Side 360, Lin. 8-9. Oehlenschläger skriver undertiden som her en Qvad.

Side 361, Lin. 14. Germanismen ziske i Stedet for hvisle findes ogsaa hos Thaarup og M. C. Bruun.

Side 370, Lin. 10 f. n. græde, forældet Flertalsform for græd.

Side 371, Lin. 6 f. n. mosbevoxne. Oehlenschläger bruger stadig voxne for Participiet voksede.

Side 372, Lin. 14 f. n. Om giester se ovenfor, Anm. til S. 123, L. 5.

